

Päijänteän kansallispuiston kulttuuriperintöinventointi

Petro Pesonen 2009

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Tutkimusalue: Valtion omistama Päijänteen kansallispuiston alue, joka sijaitsee Asikkalan, Padasjoen ja Sysmän kunnissa; sen pinta-ala on 14 km²

Tutkimuksen laatu: arkeologinen ja kulttuuriperintöinventointi

Kohteiden ajoitus: esihistoriallinen – uusi aika

Peruskartat: 214307, 214308, 214310, 214311, 311203, 312101, 312102, 312103

Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus

Tutkimuslaitos: Metsähallitus, Luontopalvelut, Etelä-Suomi

Tutkijat: FL Petro Pesonen, HuK Markus Kankkunen

Kenttätyöaika: 12.5.-5.6 ja 13.-21,8,2009, yhteensä n. 5,5 viikkoa

Löydöt: KM 37991-37993

Kuvat: © Metsähallitus

Inventointiraportin sivumäärä: 315 sivua

Liitteet: Löytöluettelon kopio

Alkuperäisen inventointikertomuksen säilytyspaikka: Metsähallitus

Kopiot: Museovirasto arkeologian osaston topografinen arkisto, Museovirasto rakennushistorian osaston arkisto

Kannen kuva: Maisemaa Neitsaarelta Herrainpöydän saarelle; kuva Petro Pesonen, Metsähallitus

TIIVISTELMÄ

Päijänteen kansallispuiston kulttuuriperintöinventointi

Padasjoki, Asikkala ja Sysmä
Metsähallitus / Luontopalvelut, Etelä-Suomi
Inventoija: FL Petro Pesonen

Metsähallituksen Etelä-Suomen luontopalvelut suoritti kesällä 2009 kulttuuriperintöinventoinnin Päijänteen kansallispuistossa (Padasjoen, Asikkalan ja Sysmän kunnissa). Inventointi liittyi Päijänteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaan, sitä varten tehtävänä taustatyönä. Inventoinnin tavoitteena oli selvittää koko kansallispuiston alueen kulttuuriperintö, niin arkeologiset kohteet kuin muutkin kulttuuriperintökohteet. Inventoinnin suorittivat arkeologi Petro Pesonen ja Metsähallituksessa siviilipalvelustaan suorittanut arkeologian opiskelija Markus Kankkunen. Inventoinnin maastotyöt kestivät yhteensä noin 5,5 viikkoa touko-elokuussa 2009.

Päijänteen kansallispuiston kulttuuriperintöinventoinnissa kiinnitettiin huomiota alueen esihistoriallisiin arkeologisiin kohteisiin (kiinteät muinaisjäännökset, irtolöytöpaikat) sekä historiallisen ajan arkeologisiin kohteisiin (kiinteät muinaisjäännökset) ja muihin kulttuuriperintökohteisiin. Jako kahden viimeksi mainitun ryhmän välillä perustuu Museoviraston rakennushistorian osaston ohjeisiin. Päijänteen kansallispuisto on pääasiassa saaristoa ja siksi liikkuminen tapahtui yleensä veneellä, joihinkin mannerkohteisiin matkattiin myös autolla.

Inventoinnissa raportoitiin yhteensä 118 kohdetta, joista 51 on kiinteitä muinaisjäännöksiä, kaksi irtolöytöpaikkoja ja 65 muita kulttuuriperintökohteita. Suurin osa kohteista on ajoitettavissa väljästi historialliselle ajalle (noin 1300-1900 jKr.). Uudella ajalla tarkoitetaan tässä yhteydessä väljästi 1900-lukua. Osa historiallisista ja uuden ajan kohteista on sellaisia, jotka ovat edelleenkin käytössä, kuten osa kummeleista ja esimerkiksi Päijätsalon näkötorni. Kansallispuiston vanhinta kerrostumaa edustavat todennäköisesti mesoliittiselle kivikaudelle (noin 8000-5100 eKr.) ajoittuvat Lietsaaren ja Huhtsaaren löydöt sekä Huhtsaaren asuinpaikka. Pronssikausi (noin 1500-500 eKr.) on esihistoriallisista jaksoista parhaiten edustettu 6-7 muinaisjäännökellä, joista kaksi on asuinpaikkoja ja viisi lapinrauniota. Lapinraunioista kolme on uusia löytöjä ja ne sijaitsevat Padasjoen kunnassa. Haukkasalon kalliossa havaittiin jälkiä mahdollisesta esihistoriallisesta kalliomaalauksesta.

Lukumääräisesti suurimpana ryhmänä edustettuna ovat vanhat viljelysalueet, joista 26 on kaskialuetta ja kuusi peltoaluetta. Myös yksi mahdollinen niitty rekisteröitiin. Kansallispuiston alueella ei ole historiallisena aikana juurikaan ollut kiinteää asutusta muutamaa torppaa lukuunottamatta. Viljelysalueet liittyvät lähikylien sekä näiden torppien aktiviteetteihin. Toinen suurempi ryhmä kohteita ovat kummelit ja niihin liittyvät linjamerkit. Kummeleita on alueella 15 ja suurin osa niistä on paikoilla, joilla on ollut kummeli jo yli 100 vuotta sitten. Hiilen- ja tervanpolttoon liittyviä muinaisjäännöksiä on etenkin Kelventeellä ja Papinsaareissa. Inventoinnissa dokumentoitiin paljon erilaisia yksittäisiä historiallisen ja uuden ajan toimintojen merkkejä, joista osa on luokiteltavissa muinaisjäännökiksi. Raporttiin on koottu huomioita tulevaa hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten mm. ehdottamalla joitakin paikkoja opastus- ja nähtävyydenkohteiksi.

Löydöt: KM 37991-37993
Ajoitus: kivikausi – uusi aika
Tutkitun alueen laajuus: n. 14 km²
Kenttätöaika: 12.5.-5.6 ja 13.-21.8.2009 (yhteensä 5,5 viikkoa)
Tutkimuskustannukset: Metsähallitus, Luontopalvelut, Etelä-Suomi
Tutkimusraportti: Petro Pesonen 28.12.2009 Metsähallitus

SISÄLLYSLUETTELO

Arkisto- ja rekisteritiedot.....	1
Tiivistelmä.....	2

Johdanto-osa:

Sisällysluettelo	3
1. Johdanto	4
2. Perustietoa tutkimusalueesta	5
2.1 Sijainti, geologia, vesistöhistoria ja luonto.....	5
2.1.1 Sijainti.....	5
2.1.2 Geologia ja vesistöhistoria	7
2.1.3 Luonto	9
2.2 Esihistoria ja historia	10
2.2.1 Esihistoria kansallispuistossa	10
2.2.2 Historiaa lyhyesti alueittain	11
o Asikkalan Pulkkilanharju	14
o Padasjoen Virmailansaari, Kelvenne ja muu saaristo.....	16
o Sysmän Paatsalon saaristo ja Päijätsalo.....	17
3. Tutkimusaineisto ja menetelmät	17
3.1 Käytetyt lähteet	17
3.2 Inventoinnin kenttätyömenetelmät	18
4. Inventoinnin tulokset	20
4.1 Raportin kohteiden luokittelu.....	20
4.2 Inventointitulokset saari-/aluekohtaisesti.....	23
4.3 Kohdetyypit	30
5. Yhteenveto / tiivistelmä	36
6. Lähteet ja kirjallisuus.....	37
6.1 Arkistolähteet	37
6.2 Kirjallisuus	38

Kohderaporttiosa:

Kohdeluettelo	39
Yleiskartat 1-7	42
Kohderaportit	49
Maastokarttaotteet	264

Luetteloita:

Valokuvaluettelo.....	296
GPS-mittausten luettelo	302
~~Löytöluettelon kopio .....~~	~~312~~

poistettu

1. JOHDANTO

Metsähallituksen Etelä-Suomen luontopalvelut suoritti kesällä 2009 kulttuuriperintöinventoinnin Päijänteen kansallispuistossa. Inventointi liittyi Päijänteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaan, sitä varten tehtävänä taustatyönä. Inventoinnin tavoitteena oli selvittää koko kansallispuiston alueen kulttuuriperintö, niin arkeologiset kohteet kuin muutkin kulttuuriperintökohteet. Inventoinnin suorittivat arkeologi Petro Pesonen ja Metsähallituksessa siviilipalvelustaan suorittanut arkeologian opiskelija Markus Kankkunen. Ennen maastoinventointia tehtiin esitöitä arkistoissa ja Metsähallituksen Tikkurilan toimipisteessä noin kahden viikon ajan. Maastotyöt alkoivat 12.5.2009 ja jatkuivat joitakin välipäiviä lukuun ottamatta 5.6.2009 saakka. Tämän jälkeen työtä täydennettiin vielä puolentoista viikon ajan 13.-21.8.2009. Yhteensä maastotyöt kestivät siten noin 5,5 viikkoa. Esi- ja maastotöissä saatiin suurta apua erityisesti seuraavilta Metsähallituksen työntekijöiltä: erikoissuunnittelija Henrik Jansson, suojelubiologi Seppo Kallonen ja luontovalvoja Pekka Repo.

Päijänteen kansallispuisto sijaitsee Padasjoen, Asikkalan ja Sysmän kunnissa. Kussakin on aiemmin tehty arkeologisia inventointeja, mutta kaikkia kulttuuriperinnön piiriin lukeutuvia kohteita ei näissä inventoinneissa ole huomioitu. Kansallispuisto koostuu pääasiassa saarista, eikä arkeologisten inventointien yhteydessä ole juurikaan käyty saarissa. Saariston vähäisestä inventoinnista huolimatta alueelta tunnettiin joitakin kiinteitä muinaisjäännöksiä ja esihistoriallisten esineiden löytöpaikkoja, mm. Asikkalan Syttänen varhaismetallikautinen asuinpaikka, jolla on tehty arkeologisia kaivauksiakin vuonna 2004. Kansallispuiston alueella on Metsähallituksen toimesta tehty selvityksiä mm. kasvillisuudesta ja virkistyskäytöstä.

Vuonna 2009 tehdyssä Päijänteen kansallispuiston kulttuuriperintöinventoinnissa kiinnitettiin huomiota alueen esihistoriallisiin arkeologisiin kohteisiin (kiinteät muinaisjäännökset, irtolöytöpaikat) sekä historiallisen ajan arkeologisiin kohteisiin (kiinteät muinaisjäännökset) ja muihin kulttuuriperintökohteisiin. Jako kahden viimeksi mainitun ryhmän välillä perustuu Museoviraston rakennushistorian osaston ohjeisiin (Historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset, tunnistaminen ja suojelu, Marianna Niukkanen 2009). Lisäksi inventoinnissa ja raportin laadinnassa on käytetty Metsähallituksen inventointiopasta (Suojelualueiden kulttuuriperinnön inventointi – ohje, Anu Vauramo 2009). Muut käytetyt aineistot ja lähteet selvitetään luvussa 3.1 ja lähdeluettelo on luvussa 6.

Helsingissä 28.12.2009

Petro Pesonen, FL

2. PERUSTIETOA TUTKIMUSALUEESTA

2.1. SIJAINTI, GEOLOGIA, LUONTO¹

2.1.1. Sijainti

Päijänteen kansallispuisto sijaitsee Päijänteen eteläosassa, Hämeen maakunnassa. Se perustettiin 7.5.1993 annetulla lailla (432/93), joka tuli voimaan 1.6.1993. Kansallispuiston pinta-ala on noin 14 km² ja se sijaitsee kolmen kunnan: Padasjoen, Asikkalan ja Sysmän alueella. Kansallispuistoon kuuluu viitisenkymmentä pääosin asumatonta saarta sekä osia joistakin asutuista saarista. Lisäksi kansallispuistoon kuuluu siltojen kautta nykyään manneryhteydessä olevia maa-alueita Padasjoen Virmailansaassa, Asikkalan Pulkkilanharjulla ja Sysmän Päijätsalossa. Kansallispuistoon liitetään edelleen uusia alueita, mm. Sysmän Kuhjasaaret on liitetty kansallispuistoon vuonna 2006, mutta sitä ei ole merkitty esitteisiin eikä Metsähallituksen internet-kartalle kansallispuistoon kuuluvaksi. Asikkalan Pulkkilanharju on määritelty valtakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi.

Kansallispuistoon kuuluu Asikkalan kunnassa osa Pulkkilanharjusta ja pieni Viinasaari harjun edustalla. Sysmästä kansallispuistoon kuuluvat pohjoisesta lukien Selkäsaarten kolmen saaren ryhmä Tehinselällä, em. Päijätsalon länsiosa ja sen edustalla oleva pieni Hattusaari, pieniä luotoja (mm. Anttisaari) Rapalanniemen edustalla sekä Paatsalon saariston parikymmentä saarta, suurimpina itse Paatsalo, Vähä-Paatsalo, Punapää, Kosiankuurasaari, Riuttasaari, Latosaaret, Hietasaaret, Selkäsaaret, Ropsa ja Kuhjasaaret.

Suurin osa kansallispuistoa on kuitenkin Padasjoen kunnan alueella, pohjoisessa ovat kauempana muusta alueesta Harmoistenlahdella oleva Jänissaari, Virmailansaaren kiilamainen ns. Brusilan metsä sekä alueet Virmailansaaren itäisessä Höysniemessä. Pitkän Kelventeen saaren pohjoispuolella ovat Sammalsaari, Tupasaari, Hietasaari, Tiuhaset, Vasainsaari (osin), Huhtsaari ja Painsaari. Kelventeen itäpuolella kuuluu kansallispuistoon joitakin pieniä luotoja (mm. Keulainsaari), Iso Kärppäsaari, Neitsaari, Nimetön ja Haapasaari. Kelventeen eteläpuolella on puolestaan Yksikoivun saari, josta osa kuuluu kansallispuistoon ja josta osa on Asikkalan kunnan puolella. Kelventeen länsipuolella Avainaselällä on vielä kaksi kansallispuiston luotoa: Avainsaari ja Piippuluoto. Padasjoenselällä on parikymmenen saaren ryhmä, jotka kuuluvat pääosin kansallispuistoon, pientä Haukkasalon osaa lukuun ottamatta. Suurimmat saaret tässä ryhmässä ovat Lietsaari (osin), Iso Lammassaari, Vähä Lammassaari, Halkosaari, Korkeasaari (ja sen länsipuolella oleva nimetön saari), Hakohuittu, Haukkasalo, Vähä Haukkasalo, Keski-Haukkasalo ja Paljaskallio. Kansallispuiston saaria ovat vielä Virmailansaaren eteläpuolella olevat Lehtistensaaret, Kalliosaari sekä Padasjoen rannikolla olevat Tuomassaari, Kalainsaari ja Vähä Kalainsaari.

¹ Teksti on osittain lainattu Luontotutkimus Enviro Oy:n raportista Päijänteen kansallispuiston kasvillisuus (1994) sekä Metsähallituksen internet-sivuilta osoitteessa: <http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=355> (Päijänteen kansallispuisto).

Pääjärven kansallispuisto vihreällä rajauksella, mittakaava 1:200000. Kuvan vasemmassa alalaidassa oleva alue on Evon retkeilyaluetta. Inventoitu Heiskelän lehtojensuojelualue Padasjoen Hirttiemessä on myös rajattu vihreällä. Lähde: www.retkikartta.fi (tulostettu 22.12.2009).

2.1.2. Geologia ja vesistöhistoria

Päijänteen kansallispuisto on geomorfologialtaan ja maisemaltaan kaksijakoinen. Puiston itäosassa on Pulkkilanharjun ja puiston keskiosassa Kelventeen pitkittäisharjuselänteet. Kelventeen harjujaksoon kuuluvat lisäksi sen pohjoispuolella Papinsaari, Huhtsaari ja Hietasaari (sekä Tupasaari), länsipuolella Lietsaari ja eteläpuolella Ykskoivu. Sysmän Paatsalon saaristossa oleva pieni Hietasaari on yksittäinen harjusaari tällä puolella kansallispuistoa. Muu osa puistosta on ns. Päijänteen vuorimaalle tyypillisiä kallio- ja moreenisaaria. Myös Virmailansaari ja Sysmän Päijätsalo ovat kallio- ja moreenimaisemaa. Kansallispuistossa on itse Päijänteen järvenselkien lisäksi vain osia Virmailansaaren Nuottajärvestä ja Kalatonjärvestä sekä Kelventeessä oleva Kelvenneenlampi ja sen pohjoispuolella oleva pieni suolampi.

Päijänteen kansallispuisto sijaitsee Etelä-Suomen liuskevyöhykkeessä, joka on syntynyt svekofenisten kivikerrosten poimuttuessa noin 1,8 miljardia vuotta sitten. Kansallispuiston kallioperä on pääsääntöisesti karua. Kivilajeista yleisin on piihappopitoinen granodioriitti, mutta alueella on myös graniittisaaria, kuten Keski-Haukkasalo ja Hakohuittu, sekä gabro- ja peridotiittimurskaleita. Suonigneissia on Virmailansaaren kiilan pohjoiskärjessä ja Kelventeen keskiosassa, mutta näillä alueilla ei juuri pintakallioita ole. Virmailan lohkon ravinteisemmän diabaasijuonteen kohdalla ei myöskään ole merkittäviä kallioita. Vähä Haukkasalons eteläreunalla esiintyy myloniittia. Neitsaaren kallioperä on silimaniittipitoista kiillegneissia.²

Kansallispuiston vedet kuuluvat Päijänteen vesistöalueeseen. Päijänteen rannansiirtymisellä on suora vaikutus siihen, minkäikäisiä muinaisjäännöksiä miltäkin alueelta voi olla löydettävissä. Esihistoriallinen asutus on pitkälti rautakaudelle saakka sijoittunut lähes välittömästi rannan tuntumaan ja tämä tieto auttaa asuinpaikkojen ajoittamisessa kun asuinpaikan korkeusasema ja järvi-altaan kehityshistoria tunnetaan. Myös muiden muinaisjäännösten, kuten hautaröykkiöiden, ajoittamiseen voidaan käyttää apuna vesistöhistoriatietoja. Seuraavassa on lyhyt katsaus Päijänteen rannansiirtymiskronologiaan.³

Päijänne on kokenut jääkauden jälkeisenä aikana suuria muutoksia maankohoamisen johdosta. Lasku-uoma on ollut aluksi altaan luoteisosassa, mutta koska maankohoaminen on ollut voimakainta juuri tässä suunnassa, allas on kallistunut ja puhkaissut lopulta uoman altaan eteläpäässä, Heinolanharjulla, synnyttäen Kymijoen noin 4900 eKr. Näin varsinkin Päijänteen altaan eteläosan rannat ovat tulvineet harjun puhkeamiseen saakka ja ennen 4900 eKr. asutut asuinpaikat ovat jääneet tulvan alle. Tämän jälkeen Päijänteen veden pinta on laskenut tasaisesti maankohoamisen jatkuessa edelleen. Kallistumisesta johtuen muinaiset rantapinnat eivät ole nykyään enää samalla korkeustasolla vaan rannansiirtymiskäyrä on määriteltävä kullekin alueelle erikseen. Näin esimer-

² Tiedot geomorfologiasta em. raportista Päijänteen kansallispuiston kasvillisuus, jossa mainittu lähteinä Päijät-Hämeen seutukaavaliitto 1975 sekä kallioperäkartat 2143 Padasjoki ja 3121 Sysmä.

³ Katsaus perustuu mm. seuraaviin tutkimuksiin: Heikki Matisainen 1979: Päijänteen arkeologinen rannansiirtymiskronologia. Lahden museo- ja taidelautakunta, tutkimuksia XVI/1979, Ari Siiriäinen 1970: Archaeological background of ancient Lake Päijänne and geological dating of the Meso-Neolithic boundary in Finland. Bull. Geol. Soc. Finland 42, Matti Saarnisto 1971: The upper limit of the Flandrian transgression of Lake Päijänne. Commentationes Physico-Mathematicae, Vol 41, 1971.

kiksi Muinais-Päijänteen korkein rantataso on Päijänteen pohjoisosassa noin 125 m mpy ja eteläosassa noin 85 m mpy. Päijänteen korkein ranta on kansallispuistossa noin 90-93 m mpy korkeudella ja rautakauden alun ranta (n. 500 eKr.) lienee arvioitavissa noin 82-83 m mpy korkeudelle. Päijännettä on laskettu keinotekoisesti vuosien 1832-1838 aikana, jolloin vedenpinta laski noin 1,5 metrillä. Nykyinen järven veden pinnan korkeus on keskimäärin 78,2 m mpy.

Erilaisia maastotyyppejä Päijänteen kansallispuistossa.

DSC01481. Virmailansaaren kummeli. Kummeli niemenkärjessä, luoteesta.12.5.2009. Tyypillistä kivikorantaa moreenimailla.

DSC01499. Rannassa kulkevaa kävelytieta, mahdollisesti vanhaa Pulkkilanharjun tietä, etelästä.13.5.2009. Pulkkilanharjun moreenisoraharjua.

DSC01522. Kelvenne, kaskialue 1. Mahdollista liesikumpua tutkitaan.19.5.2009. Lehtomaista vanhaa kaskialuetta Kelventeen saarella.

DSC01622. Kosiankuuransaari, kaskialue. Kosiankuuransaaren kaskimetsää.1.6.2009. Lehtometsää.

DSC01571. Huhtsaaren kummeli. Huhtsaaren kummeli, etelästä.22.5.2009. Kallioinen saari.

DSC01573. Huhtsaari. Markus Kankkunen löytöpaikalla, kaakosta.22.5.2009. Hiekkaranta Huhtsaarella.

2.1.3. Luonto

Kansallispuiston ilmasto on suhteellisen leuto, Lahden säähavaintoaseman vuoden keskilämpötila on 3.7°C, helmikuun –8.2°C ja heinäkuun 16.7°C. Syrjäntaan havaintoasemalla vuoden sademäärä on keskimäärin 542 mm. Kansallispuiston ilmastoon vaikuttaa suurilmaston lisäksi Päijänne, jonka vesimassa tasaa lämpötilaeroja. Tämä vaikutus ilmastoon näkyy mm. siten, että alueella on vähän halleja kesäisin ja syksyisin. Päijänne on talvella jäässä keskimäärin 4.5 kuukautta.

Yleisin kasvupaikkatyyppi koko kansallispuiston alueella on kuivahko kangas, jota on lähes puolet puiston maapinta-alasta, tuoreita kankaita on runsas neljännes ja lehtomaista kangasta noin kymmenes maapinta-alasta. Varsinaista lehtoa on 11 % (näistä suurin osa Kelventeellä), aukeita tai ohuthumuksisia kallioita on 6 % ja soita alle 1 % maapinta-alasta. Päijänteen kansallispuiston merkittävimmät luontoarvot liittyvät Kelventeen saaren ylärinteiden ja lakiosien harjulehtoihin, jotka ovat syntyneet ravinteikkaalle vedenhuuhtomattomalle maaperälle. Kelventeellä on paljon suppia, joista osaan on kehittynyt suppasoita, yhteen jopa lampi (Kelvenneenlampi). Muita kasvistoltaan merkittäviä alueita ovat rantaluhdat, Neitsaaren lehtomainen kasvillisuus sekä Virmailansaaren eteläosan laajahko lehtoalue. Kansallispuiston metsien puuston rakennetta luonnehtii mäntyvaltaisuus, keski-ikäisyys ja tasarakenteisuus tai kaksijakoisuus. Metsät ovat pääosin hoidettuja talousmetsiköitä, joissa luonnontilaisen kaltaisia metsiä on vähän. Luonnontilaisia kangasmetsiä ei alueella ole lainkaan. Kansallispuiston kasvillisuudesta on tehty tarkka selvitys vuonna 1994.⁴

Päijänteen kansallispuistolle ominaista on runsas vesilinnusto ja puiston tunnuksiksi onkin valittu selkälokki. Lintulaji on harvinaistunut sisävesillä, mutta kansallispuiston alueella kanta on pysynyt vakaana. Suurimpaan osaan pienistä luodoista ei saa nousta maihin lintujen pesimäaikana 15.4.-31.7. Tällaisia saaria ovat mm. Ison Lammassaaren ja Haukkasalon välillä olevat kalliosaaret sekä Sammalsaari, Punapää ja Nimetön. Osa saarista taas on kokonaan maihinnousu- ja liikkumiskielossa lumettomana aikana. Tämä rauhoitus johtuu kuitenkin siitä, että näiden alueiden kasvillisuutta säästetään kulumiselta. Tällaisia kohteita ovat Huhtsaari, Papinsaari, Kelventeen pohjoisosa ja Hinttolanhiekan eteläpuolinen alue Kelventeen eteläosassa.

Härkälinnun pesä Vähä Paatsalon rannalla (kuvaa ei ole luetteloitu Metsähallituksen kokoelmiin).

Maariankämme Paatsalossa (kuvaa ei ole luetteloitu Metsähallituksen kokoelmiin).

⁴ Luontotutkimus Enviro Oy 1994: Päijänteen kansallispuiston kasvillisuus. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisu, sarja A, No 25.

2.2. ESIHISTORIA JA HISTORIA

Luvussa käsitellään myös inventoinnin tuloksia siltä kannalta kuin ne kertovat alueen esihistoriasta ja historiasta. Varsinaiset lukumääräiset tulokset ja suojelun kannalta tehdyt havainnot käsitellään luvussa 4.

2.2.1. Esihistoria kansallispuistossa

Kansallispuiston alue on arkeologiselta kannalta köyhää seutua, vaikka Asikkalan, Padasjoen ja Sysmän kunnissa onkin runsaasti muinaisjäännöksiä niin kivi-, pronssi- kuin rautakaudeltakin. Kussakin kunnassa on myös tehty suhteellisen tuoreita arkeologisia perusselvityksiä: Asikkala on inventoitu vuonna 2004 (Anu Kehusmaa), Padasjoki vuonna 2003 (Timo Sepänmaa) ja Sysmä vuonna 1999 (Sirkka-Liisa Seppälä). Asikkala ja Sysmä on inventoitu Museoviraston toimesta, Padasjoen inventointi on tehty Lahden kaupunginmuseon toimesta.

Perusinventoinneissa ei kuitenkaan ole juuri liikuttu kansallispuiston alueella, koska inventoinneissa on yleensä niukasti aikaa eikä kustannuksissa ole varauduttu esimerkiksi veneen vuokraan, jolla voisi saaristoon ylipäättään mennä. Vain Sysmän perusinventoinnin yhteydessä on käyty kansallispuiston saariston alueella tarkastamassa siellä ennestään tunnetut Vähä-Paatsalon ja Kuhjasaarten lapinrauniot. Asikkalan Pulkkilanharju on mannerta ja siellä on luonnollisesti inventoinnissa käyty, tarkastuskohteena Syttänen kivi-pronssikautinen asuinpaikka. Kansallispuiston alueelle on tehty joitakin tarkastusmatkoja ja Pulkkilanharju on ollut useamman arkeologisen tutkimuksen kohteena.

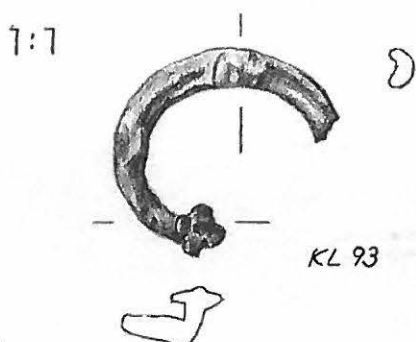
Ennen kansallispuiston inventointia alueelta tunnettiin yksi esihistoriallinen asuinpaikka, kaksi lapinrauniota ja kolme esihistoriallisen esineen löytöpaikkaa, joista yhdessä useampia löytöjä. Lisäksi puistossa oli tarkastettu kalliomaalaus, joka kuitenkin ajoittuu historialliselle ajalle (Paljaskallio). Inventoinnissa esihistoriallisia tai mahdollisesti esihistoriallisia kohteita löydettiin seitsemän kappaletta: kolme kivi- tai pronssikautista asuinpaikkaa, kolme lapinrauniota ja yksi mahdollinen kalliomaalaus.

Päijänteen kansallispuiston esihistoriallinen asutus painottuu mesoliittisen kivikauden jälkeiseen aikaan, sillä rannansiirtyminen on peittänyt vanhemman asutuksen jäänteet alleen. Kuitenkin Lietsaaren ja Huhtsaaren rannoilta löytyneet neljä esinettä (liuskekeihäänkärki, alkeellisen kirveen teelmä, koristeltu reikäkivi ja suiponsoikea reikäkivi)⁵ ovat tyypiltään mesoliittisia (n. 8500-5100 eKr.). On hyvin mahdollista, että esineet ovat peräisin asuinpaikoilta, jotka ovat jääneet nousevan vedenpinnan alle. Tällaiseen viittaa myös inventoinnissa löytynyt Huhtsaaren asuinpaikka, jossa oli kvartsi-iskoksia vesirajassa. Syttänen asuinpaikalta on kivi- ja pronssikautteen ajoittuvaa keramiikkaa ja pronssikautista tekstiilikeramiiikkaa löytyi myös Ykskoivun asuinpaikalta (kivikauden lop-

⁵ Lietsaaresta KM 8288:2 leveälehtinen keihäänkärki, KM 20324 alkeellisen kirveen teelmä, Lahden Museo 1999 koristeltu reikäkivi, Huhtsaaresta KM 10284 suiponsoikea reikäkivi.

pu-pronssikausi, n. 2500-500 eKr.). Hietasaaren asuinpaikalta on pyörästynyt pii-iskos, joka voisi viitata tyypillisen kampakeramiikan aikaan (n. 3900-3500 eKr.). Kansallispuiston ja lähistön viisi lapinrauniota (Vähä-Paatsalo, Kuhjasaaret, Sammalsaari, Nimetön, Herrainpöytä) ovat todennäköisesti hautarauniota ja ne ajoittuvat pronssikaudelle ja varhaiselle rautakaudelle (n. 1500 eKr.-500 jKr.).

Hevosenkenkäsoljen katkelma , pronssia. Nuppi kukanuppinen, varsi koverankupera. Varren yläosassa vulsti. Mitat 32 X 26 X 3 mm.

Hevosenkenkäsoljen katkelma, KM 27917, Papinsaaresta. Piirros: Museovirasto.

Vaikka varsinkin Padasjoella ja Sysmässä on runsaasti merkkejä rautakautisesta asutuksesta, ei kansallispuiston alueelta kuitenkaan tunneta kuin yksi rautakautinen irtolöytö, hevosenkenkäsolki Papinsaaresta.⁶ Löytö saattaa viitata paikalla olleen yksittäisen hautapaikan. Muuten löytöjen vähyisyys rautakaudelta kertoo siitä, ettei saaristo ollut enää houkutteleva asuinpaikkana, vaan siirryttiin asumaan mantereelle viljelysalueiden lähistölle. Kansallispuiston läheisyydessä on kuitenkin kaksi saarta, joilta tulevaisuudessa olisi ehkä mahdollista löytää jälkiä rautakautisesta viljelyasutuksesta. Hinttolansaari ja Virmailansaari on asutettu viimeistään keskiajalla ja tällä asutuksella saattaa olla jo rautakautiset perinteet.

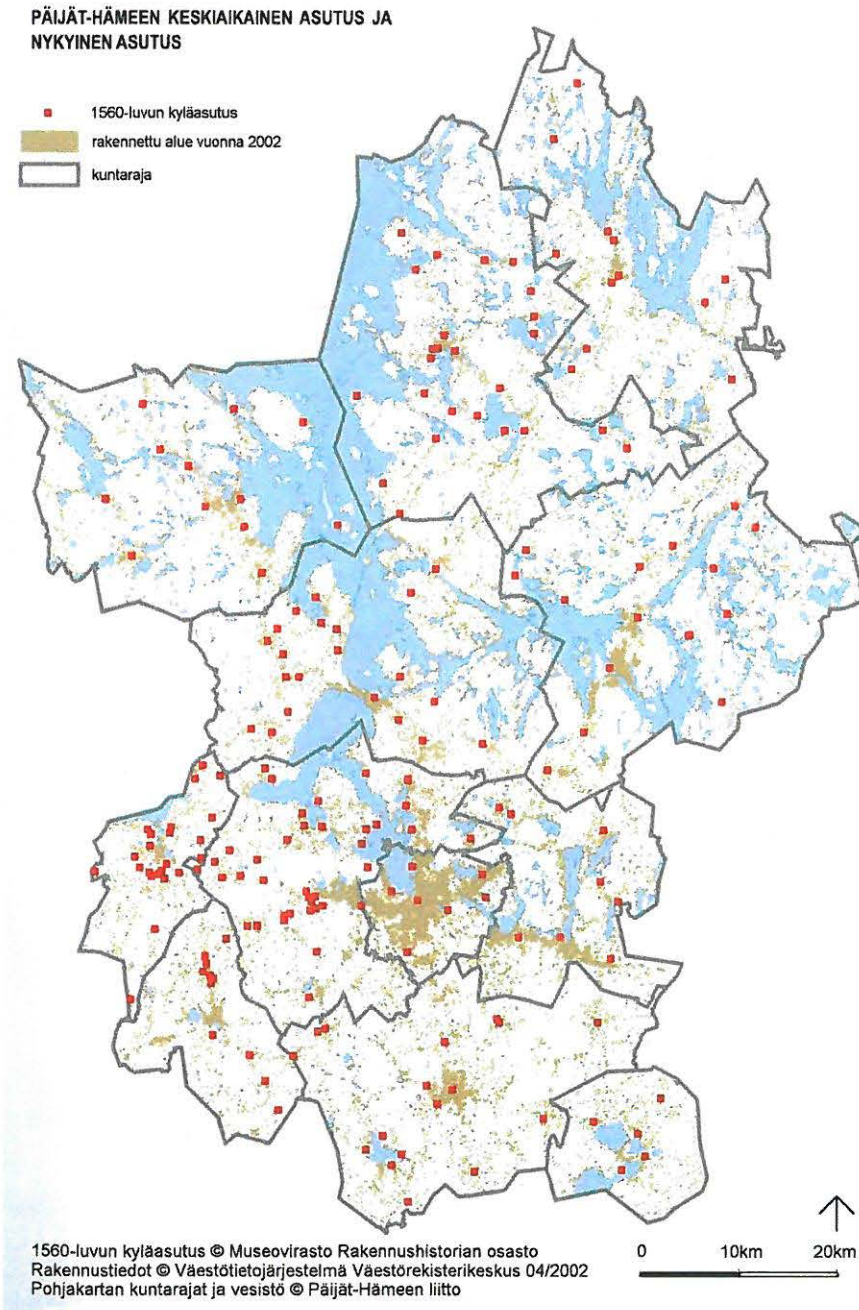
2.2.2. Historiaa lyhyesti alueittain

Historiallisen ajan muinaisjäännöksiä ei ole kansallispuiston alueella aiemmin inventoitu, vaikka joitakin kohteita olikin tiedossa muiden lähteiden kautta jo ennen inventointia. Seuraavassa on hyvin lyhyt katsaus alueen historiaan, mikä perustuu pääasiassa selvitykseen ”Päijät-Hämeen rakennettu kulttuuriympäristö”, jossa on hyvät yleiskatsaukset kuntien historiaan.⁷ Jossain määrin on myös käytetty paikallishistoriateoksia. Koska kansallispuiston inventoinnissa pyrittiin paikallistamaan kiinteitä muinaisjäännöksiä ja muita kulttuuriperintökohteita, on huomiota kiinnitetty lähinnä niihin osa-alueisiin, jotka tuottavat inventoinnissa oletettavasti havaittavia kohteita, eli asutus- ja elinkeinohistoriaan. Ilmeisesti kansallispuiston alueella ei ole ollut varsinaisia asuinpaikkoja var-

⁶ KM 27917 hevosenkenkäsolki Papinsaaresta.

⁷ Henrik Wager 2006: Päijät-Hämeen rakennettu kulttuuriympäristö. Päijät-Hämeen liitto.

haishistoriallisella ajalla. 1560-luvun asutustilannetta valaisevassa lähteistössä lähimmät kylät ovat Hinttolansaareissa, Virmailansaaren pohjoisosassa ja Karilanmaalla Pulkkilanharjun koillispuolella.⁸ Tosin näissä tiedoissa on vain yksi piste kuvaamassa kylää, vaikka talot ovat saattaneet sijaita laajemmalla alueella. Ainakin Pulkkilanharjun Liipolan talo saattaa olla vanhaakin perua ja sen läheisyydessä olevat kansallispuiston alueella olevat entiset pellot siten ainakin osittain myös vanhoja.

Päijät-Hämeen 1560-luvun asutus ja rakennettu alue vuonna 2002. Kansallispuiston läheisyydessä ovat Virmailan, Hinttolan ja Karilanmaan kylät. Lähde: Päijät-Hämeen rakennettu kulttuuriympäristö (Henrik Wager 2006).

⁸ Suomen asutus 1560-luvulla, kartta teoksessa Wager 2006, s. 15.

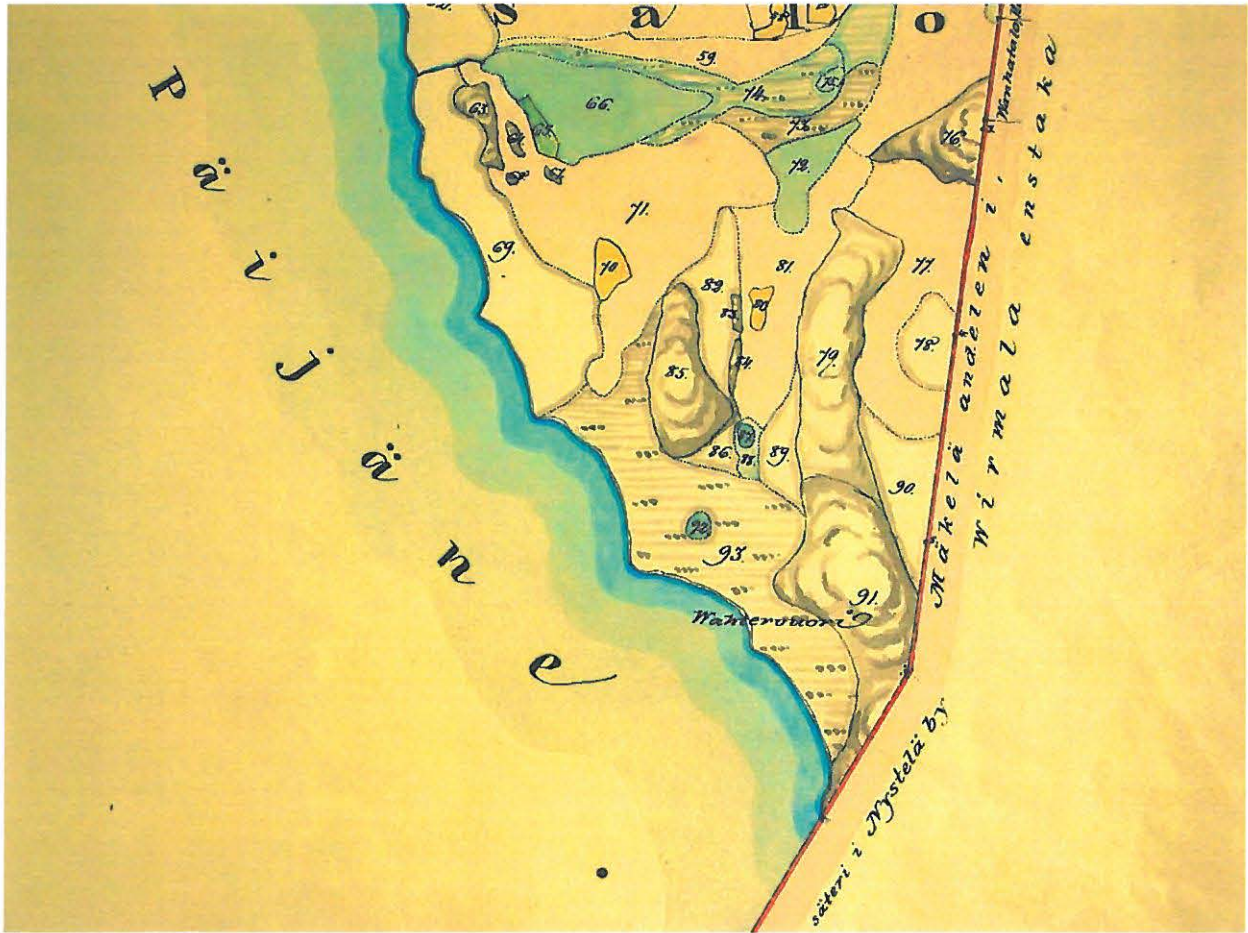
Elinkeinohistoriassa yhteisiä piirteitä koko alueelle ovat varmasti metsästyksen ja kalastuksen merkitys viljelyn ohella ennen uutta aikaa. Kansallispuiston alueella on runsain mitoin historiallisen ajan toimintojen jäännöksiä, jotka valaisevat alueella harjoitettuja elinkeinoja niin historiallisella kuin uudella ajallakin. Selviä metsästykseseen viittaavia rakenteita, kuten pyyntikuoppia ei kansallispuiston alueella ole todettu, ne ovat muutenkin harvinaisia eteläisessä Suomessa ja saarissa jopa epätodennäköisiä. Kalastus on luonnollisesti ollut vesialueella tärkeä elinkeino ja myöhemmin myös harrastus. Esimerkiksi Padasjoen laivarannan edustalla sijaitsevan Kalainsaaren sanotaan saaneen nimensä kalojen pyynnistä ja kalastusvehkeiden sijoittamisesta saarelle. Apajia on nimetty ja niitä ovat ainakin Huhtsaarenapaja saaren itärannalla, Keulaanapaja Kelventeen pohjoiskärjessä ja Nuotta-apaja Kalainsaarten etelärannalla.⁹ Kalastukseen liittyvät myös pari saarilla tavattua muinaisjäännöskohdetta: todennäköinen tilapäinen kalamaja Sammalsaarella sekä mahdollinen kalasumppu Haapasaarella. Jälkimmäinen saattaa liittyä ns. kädestämiseen eli pienen lahden suun sulkemiseen verkolla.¹⁰

Saarissa on harjoitettu vähäisissä määrin hiilenpolttoa ja tervanvalmistusta, joista kertovat hiilimiilut ja tervahaudat, laajimpana järjestelmänä Papinsaaren toistakymmentä hiilimiilua. Tervahaudat ovat kohtuullisen harvinaisia kansallispuistossa, vaikka maaperä on useilla saarilla otollinen tervanpolttohautojen kaivamiselle ja myöskin havupuuta on saarilla ollut saatavissa.

Historiallisista kartoista voidaan jossain määrin päätellä missä kaskialueet ovat sijainneet, lisäksi kohteissa on nykyäänkin näkyvillä joissakin tapauksissa kaskiröykkiöitä ja nauriskuoppia. Isojako- ja tiluskartoissa kaski- ja peltokuviot on merkitty. Kansallispuistosta on paikoin olemassa näitä vanhoja karttoja, esimerkiksi Hinttolan kylästä karttoja on useitakin 1700-1800 –luvuilta. Lähes kaikissa tapauksissa kartoilla esiintyvät kaskialueet on mahdollista paikallistaa nykyäänkin maastossa poikkeavana kasvillisuutena, hiilisenä maaperänä sekä kaskiröykkiöiden ja/tai nauriskuoppien esiintymisenä. Peltoviljelyäkin on saarissa harjoitettu. Samoin kuin kaskipellot, myös nämä on merkitty historiallisiin karttoihin. Vanhat pellot erottuvat maastossa tasaisina alueina, joiden maaperä on selvästi muokattua. Usein peltojen reunoilla on kiveyksiä/peltoraunioita. Todennäköisesti kansallispuiston saarten pellot eivät ole kovin vanhoja, vaan liittyvät pääosin ehkä 1800-1900 –luvun asutukseen.

⁹ Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, nimiarkisto: Padasjoki.

¹⁰ Väinö Kyrölä 1939: Asikkalan metsästyksestä ja kalastuksesta. Hämeenmaa VI, s. 216.

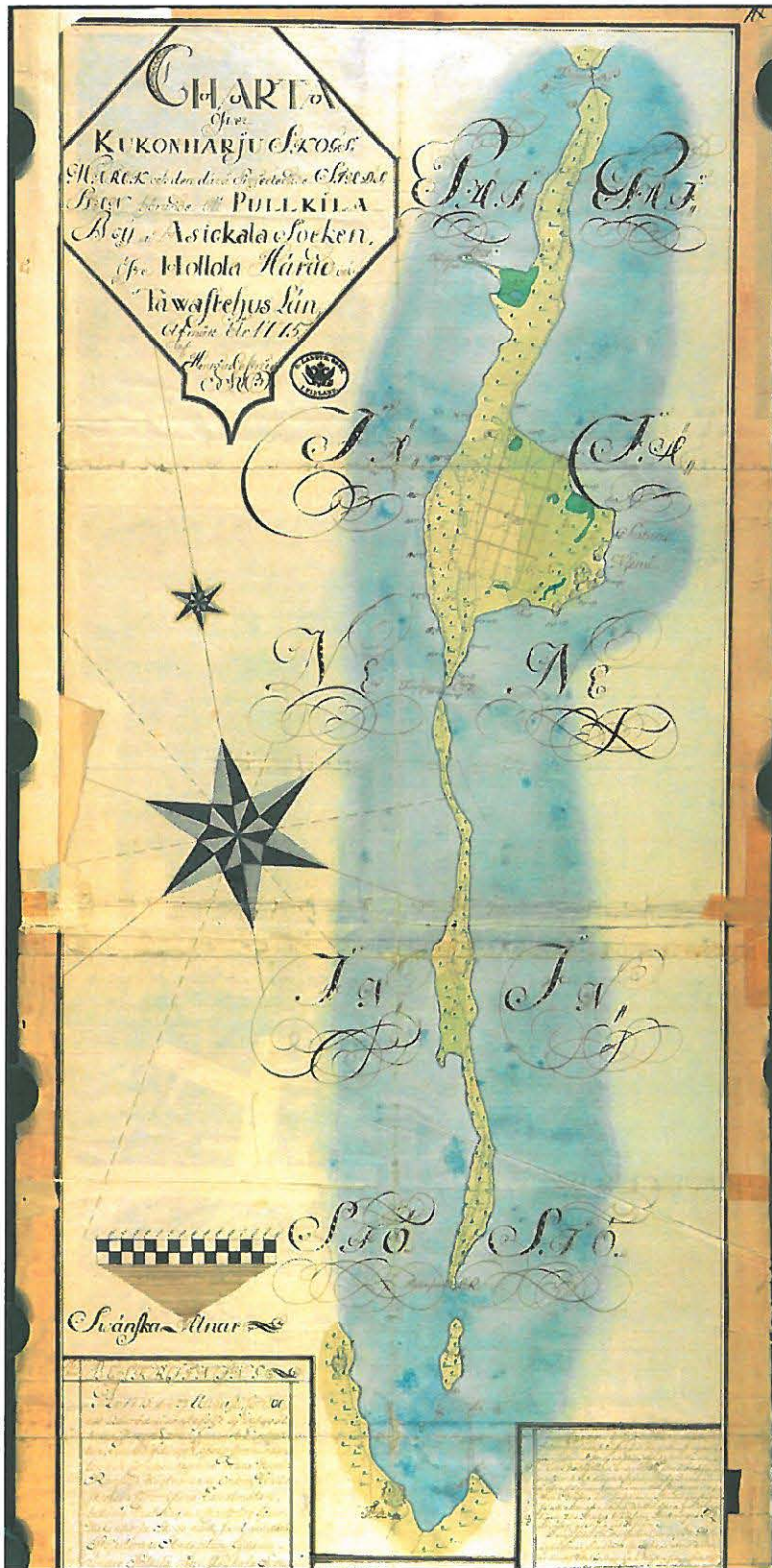

Ote Virmailansaaren Salon tilan tiluskartasta vuodelta 1871. Kuviot 71 ja 81 ovat kaskialueita ja niiden keskellä olevat kuviot 70 ja 80 peltoja. Kaskialueet paikallistettiin inventoinnissa. Lähde: Kansallisarkisto, MHA Padasjoki Jokioinen (G.W. Flinckman 1871).

Asikkalan Pulkkilanharju

Asikkala tai sen kylä mainitaan historiallisissa lähteissä 1300-luvulta lähtien ja omana hallintopitäjänään se on ollut viimeistään vuonna 1445. Pulkkilanharju kuuluu Pulkkilan kylään, josta on tietoja jo 1500-luvulta. Pulkkilanharjulla on hyvin voinut olla torppia, joiden paikoista ei kuitenkaan ole tarkempaa tietoa. Asikkala on ollut maatalousvaltainen pitäjä ja se on ollut tunnettu pellavan- ja perunanviljelystä sekä karjataloudesta. Myös teollisuus on keskittynyt pääasiassa maataloustuotteiden jalostamiseen. Pääjärven laivaväyliä varten rakennettiin Vääksyn kanava vuosina 1868-1871 ja Kalkkisten kanava vuonna 1878. Pulkkilanharjulla on kulkenut tie 1500-luvulta lähtien, tämä paikallistie muutettiin ratsupoluksi 1700-luvulla. Käkisalmen yli rakennettiin ensimmäinen silta jo vuonna 1677, nykyisen ollessa vuodelta 1940. Karinsalmen silta valmistui vuonna 1967 ja Pulkkilansalmi täytettiin vuonna 1969. Pulkkilanharjulle suunniteltiin kaupunkia vuonna 1775 Kustaa III:n aloitteesta Liipolanniemeen. Pääjärven höyrylaivaliikenne alkoi 1800-luvulla ja Pulkkilanharjulla laivojen satamiksi tulivat Käkisalmen ranta ja Kukonharjun laituri nykyisessä Liipolanniemessä. Pulkkilanharjulla on ollut huvila-asutusta 1910-luvulta lähtien, näistä varhaisin vuonna 1991 valmis-

tunut Ritavuoren huvila. Kansallispuiston alueella ei ole siltoja eikä huviloita, mutta todennäköisesti osa vanhan Pulkkilanharjun tien linjausta löydettiin aivan puiston pohjoisreunalta, Käkisalmen eteläpuolelta.

Kartta Pulkkilanharjulle suunnitellun kaupungin ruutukaavasta vuodelta 1775. Lähde: Kansallisarkisto.

Padasjoen Virmailansaari, Kelvenne ja muu saaristo

Padasjoen vanhimmat kylät, Auttoinen ja Vesijako, mainitaan ensimmäisen kerran historiallisissa lähteissä vuonna 1464. Kansallispuistoon kuuluu Padasjoelta alueita Nyystölän, Maakesken, Joki-oisten ja Hinttolan kylistä. Kaikki näistä mainitaan myös ensimmäisessä maakirjassa vuodelta 1539. Asutushistoriallisesti vanhimpia seutuja inventoidulla alueella voisivat olla Virmailansaassa Salon (ent. Brusila) ja Höysniemen Salmelan talojen ympäristöt sekä toisaalta Hinttolansaaren lähisaaret Haapasaari, Neitsaari ja Kelventeen eteläosa. Haapasaarella on edelleen torpan rakennukset. Tämä Hinttolan ratsutilan torppa mainitaan ensimmäisen kerran lähteissä vuonna 1875.¹¹ Myös Padasjoenselän Haukkasalossa on ollut torppa saaren keskellä ja nykyäänkin paikalla on kesäasutusta. Pääsääntöisesti vanhat asutusalueet on kuitenkin rajattu ulos kansallispuistosta – ainoastaan Haapasaassa rakennettu alue kuuluu kansallispuistoon. Padasjoen virrat on jo varhain valjastettu myllyjen ja sahojen käyttöön, vanhin maininta on Nyystölän kotitarvesahasta jo vuodelta 1696. Virmailansaaren tiet ovat verraten uusia, sillä maantie saareen valmistui vasta vuonna 1955. Keskeisempää saaristossa on ollut vesiliikenne, jota varten väyliä on ruopattu ja merkitty ainakin 1800-luvun lopulta lähtien. Tästä toiminnasta ovat jäljellä edelleenkin toiminnassa olevat kummelit, joista osa on ollut samalla paikalla viimeistään vuosina 1879-1881, jolloin laadittiin kartasto Päijänteen purjehdusväylästä. Inventoinnissa kuva saariston asutushistoriasta ei juuri muuttunut. Vaikka saarilla onkin harjoitettu monenlaista elinkeinotoimintaa, pysyväisluontoista asutusta siellä ei liene juuri ollut mainittuja torppia lukuunottamatta.

Hinttolansaari ympäristöineen v. 1788 kartassa. Muilla saarilla ei tuolloin ollut asutusta. Lähde: Kansallisarkisto, MHA, Padasjoki Hinttola (J.E. Lind 1788).

¹¹ Haapasaaresta on olemassa erillinen selvitys. Anu-Riikka Leppänen 2007: Päijänteen kansallispuiston Haapasaaren rakennetun kulttuuriympäristön selvitys. Hämeen ympäristökeskus.

Sysmän Paatsalon saaristo ja Päijätsalo

Ensimmäinen kirjallinen maininta Sysmän seudusta on paavin anekirjeessä Hartolan kirkossa käyviä varten vuodelta 1398 ja vanhimmat kylätkin mainitaan pian tämän jälkeen asiakirjoissa, ensimmäisenä Nuoramoinen vuonna 1405. Paatsalon saaristo kuuluu Rapalan kylään, joka on asiakirjoissa vuodesta 1459 lähtien. Päijätsalo kuuluu Voipalan kylään. Sysmässä on runsaasti kartanoita, ja Rapalan kartano on ympäristöineen maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema. Sysmään tuli jo varhain huvila-asutusta Päijänteen rannoille ja Suopellon huvila-alueita aivan kansallispuistoon kuuluvan Päijätsalon pohjoispuolella pidetään myös maakunnallisesti arvokkaana kohteena. Huvila-asutusta syntyi tänne jo 1800-luvun lopulla.

3. TUTKIMUSAINEISTO JA MENETELMÄT

3.1. KÄYTETYT LÄHTEET

Esihistoriallisten kohteiden osalta lähteinä käytettiin Museoviraston ylläpitämää muinaisjäännösrekisteriä ja muinaiskalupäiväkirjaa sekä Museoviraston arkeologian ja rakennushistorian osaston arkistossa olevia aluetta koskevia tutkimusraportteja. Museoviraston kansatieteen keruuarkistoa hyödynnettiin historiallisten tietojen selvittämisessä alueelta.

Historiallisen ajan kohteiden paikallistamisessa tärkeimmät lähteet sijaitsevat Kansallisarkistossa, jossa käytiin ennen inventointia ja inventoinnin jälkeen tutkimassa asianomaisista kylistä olevaa kartta-aineistoa. Keskeisimmät arkistot tässä suhteessa ovat Maanmittaushallituksen uudistusarkisto sekä Tie- ja vesirakennushallituksen arkisto. Jälkimmäisessä on vuosina 1879-1881 tehty Päijänteen purjehdusväyläkartasto, johon on merkitty kaikki kummelit. Maanmittaushallituksen uudistusarkistoon on järjestetty kylittäin talojen jako- ja tiluskartat. Kaikkia saaria ei ole näissä yhteyksissä ilmeisesti kartoitettu. Kelventeen pohjoisosasta, Kelventeen pohjoispuolella olevista saarista ja Padasjoenselän saarista ei karttoja tässä yhteydessä löytynyt. Luettelo inventoinnissa käytetyistä Kansallisarkiston kartoista on lähdeluettelossa, luku 6.1. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen nimiarkistosta tutkittiin joitakin paikannimiä lähinnä Padasjoen ja Sysmän osalta – mm. kaikki saarten nimet käytiin läpi. Arkistosta löytyi joitakin mielenkiintoisia saarten historiaa valottavia tietoja.

Lisäksi inventoinnin valmistelussa ja raportin laadinnassa on käytetty hyväksi Metsähallitukselta saatuja selvityksiä ja julkaisuja sekä tietokantoja, keskeisenä SutiGIS-tietokanta, johon on merkitty kasvillisuus- ja maankäyttökuviot. Joissakin tapauksissa tietokannassa on ollut inventoinnin kannalta hyödyllistä tietoa. Myös kirjallisuutta on käytetty hyväksi soveltuvin osin, lähinnä raportin laadinnassa. Luettelo käytetyistä selvityksistä ja kirjallisuudesta on luvussa 6.2.

3.2. INVENTOINNIN KENTTÄTYÖMENETELMÄT

Kenttätöissä menetelminä olivat arkeologisten kohteiden etsinnässä tavanomaiset menetelmät eli pintapoiminta, pintahavainnointi ja koekuopitus. Ensinmainittua ei juurikaan päästy kokeilemaan, sillä kansallispuistossa ei juuri ole ollut sellaista toimintaa, joka olisi tuonut esiin kasvillisuudesta avointa maanpintaa. Tuulen kaatamat juurakot kuitenkin tarkastettiin, samoin katseltiin saarten rantatörmien leikkauksia ja paikoin rantahietikoita. Pintapoiminta tuotti tulosta ainoastaan Huhtsaarella, jossa rantavedessä todettiin kivikautisen asuinpaikan jäänteinä kvartsia. Muut kaksi löydettyä kivikautista asuinpaikkaa todettiin koekuopituksessa. Pääasiassa kohteet löytyivät siten havainnoimalla maastoa ja historiallisten kohteiden etsinnän osalta käytettiin hyväksi vanhojen karttojen antamia viitteitä kaskialueista, kummeleista ja muista rakenteista.

Kansallispuiston saaristossa liikuttiin Metsähallituksen Buster-veneellä, jolla ajettiin sopivaan rantaan ja pienen saaren ollessa kyseessä kierrettiin yleensä koko saari ympäri. Suuremmilla saarilla rantautumisia saatettiin tehdä useita. Koska inventoijia oli kaksi, jaettiin saari tavallisesti puoliksi, saaren rannat kierrettiin eri suuntiin ja molemmat suuntasivat venerantaan takaisin saaren keskiosan halki. Manneralueille mentiin autolla, paitsi Virmailansaaren Höysniemen Pitkäniemeen, joka oli paremmin saavutettavissa veneellä. Myös kaukaiseen Päijätsaloon olisi ollut helpompi mennä veneellä, mutta sateinen sää esti veneilyn suunniteltuna päivänä ja pitkä matka tehtiin kohteeseen siten autolla.

Inventoinnin kulkuneuvona toiminut Metsähallituksen Buster-vene (kuvaa ei ole luetteloitu).

DSC01561. Kelvenne, kaskialue 2. Markus Kankkunen kaivaa koekuoppaa painaumaan, luoteesta. 21.5.2009.

Löydetyt kuoppakohteet koekuopittiin lähes säännönmukaisesti, jotta niiden ajoitus ja funktio selviäisivät. Koekuopasta näkee maannoksen paksuuden ja maaperän hiilisyden, joista ensimmäinen kertoo jotain kohteen iästä, jälkimmäinen mahdollisesta hiilimiilu- tai tervahautafunktiosta. Joskus koekuopan perusteella oli mahdotonta päätellä kuopan ajoitusta tai funktiota. Nauriskuopiksi tulkittiin kaskialueiden reunoilla olevat kuopat. Kiviröykkiökohteita ei tavallisesti kaivettu tai muuten kajottu. Kaskialueella sijaitsevat röykkiöt tulkittiin kaskiröykkiöiksi ja kolme kalliopohjalla, rannalla sijaitsevaa matalaa kivirauniota puolestaan lapinraunioiksi.

Päijätteen kansallispuiston inventointireiitit punaisella viivalla. Mittakaava 1:200000. Karttapohjana Metsähallituksen retkikartta www.retkikartta.fi.

4. INVENTOINNIN TULOKSET

4.1. RAPORTIN KOHTEIDEN LUOKITTELU

Kansallispuiston kulttuuriperintökohteet voidaan luokitella monella tavalla. Ne voidaan luokitella ajoituksen perusteella joko esihistoriallisen tai historiallisen ajan (joskus myös uuden ajan) kohteiksi. Toinen luokittelutapa on jakaa kohteet suojelustatuksen perusteella joko suojelluiksi kiinteiksi muinaisjäännöksiksi tai muiksi kulttuuriperintökohteiksi – tässä jaossa kolmantena ovat mukana vielä esihistorialliset irtolöytöpaikat, jotka eivät ole suojeltuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Historiallisen ajan kohteiden osalta jako kiinteisiin muinaisjäännöksiin ja muihin kulttuuriperintökohteisiin on tehty Museoviraston rakennushistorian osaston laatiman oppaan mukaisesti.¹² Kolmanneksi kohteet voidaan luokitella vielä tyyppin mukaan. Tällainen luokittelu on tarpeen tehdä erikseen esihistoriallisille ja historiallisen ajan sekä ajoittamattomille muinaisjäännöksille. Jälkimmäisten suhteen kohteet voidaan kansallispuistossa luokitella asutushistoriallisiin, elinkeinohistoriallisiin, liikenteseen ja tiedonkulkuun liittyviin sekä muihin muinaisjäännöksiin. Kohteet on oheisissa taulukoissa luokiteltu kaikkien kolmen kriteerin perusteella. Kohdetyypeistä on laadittu lyhyt selostus luvussa 4.3.

<i>Taulukko 1. Kohteiden määrä ajoituksen perusteella.</i>		<i>Taulukko 2. Kohteiden suojelustatus ja ajoitus.</i>	
<i>Esihistorialliset kohteet</i>	12	<i>Kiinteä muinaisjäännös</i>	51
- kivikautiset kohteet	3	- kivikautinen	2
- kivi-pronssikautiset kohteet	1	- kivi-pronssikautinen	1
- pronssikautiset kohteet	6	- pronssikautinen	6
- rautakautiset kohteet	1	- mahdollisesti esihistoriallinen	1
- mahdollisesti esih. kohteet	1	- historiallinen	38
		- ajoittamaton	3
<i>Historiallisen ajan kohteet</i>	81	<i>Irtolöytöpaikka</i>	2
<i>Uuden ajan kohteet</i>	20	- kivikautinen	1
		- rautakautinen	1
<i>Ajoittamattomat kohteet</i>	5	<i>Muu kulttuuriperintökohde</i>	65
		- historiallinen	43
		- uuden ajan kohde	20
		- ajoittamaton	2
<i>Yhteensä</i>	118	<i>Yhteensä</i>	118

Suurin osa kansallispuiston kulttuuriperintökohteista on ajoitettavissa karkeasti historialliselle ajalle (ts. noin 1300-1900 jKr.). Uudella ajalla tarkoitetaan tässä yhteydessä väljästi 1900-lukua. Osa historiallisista ja uuden ajan kohteista on sellaisia, jotka ovat edelleenkin käytössä, kuten osa

¹² Niukkanen, Marianna 2009: Historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset, tunnistaminen ja suojelu. Museoviraston rakennushistorian osaston oppaita ja ohjeita 3.

kummeista ja esimerkiksi Päijätsalon näkötorni. Kansallispuiston vanhinta kerrostumaa edustavat todennäköisesti mesoliittiselle kivikaudelle (noin 8000-5100 eKr.) ajoittuvat Lietsaaren ja Huhtsaaren löydöt sekä Huhtsaaren asuinpaikka. Pronssikausi (noin 1500-500 eKr.) on esihistoriallisista jaksoista parhaiten edustettu seitsemällä muinaisjäännöksellä, joista kaksi on asuinpaikkoja ja viisi lapinrauniota.

Yleiskartta: Päijänteen kansallispuistossa havaitut ja inventointikertomuksessa raportoidut kohteet. Mittakaava 1:200000. Pohjakarttana Metsähallituksen retkikartta, www.retkikartta.fi.

Kaikki esihistorialliset kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain mukaan automaattisesti suojeltuja. Historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset kuuluvat periaatteessa saman lain piiriin, mikäli ne ovat yli 100 vuotta vanhoja. Rajanveto on kuitenkin usein vaikeaa ja koska historiallisia muinaisjäännöksiä on hyvin runsaasti, ei kaikkia ole pidetty tarpeellisena pitää lain suojaamina, vaikka ne pyritäänkin aina kirjaamaan ylös. Raportissa on noudatettu Museoviraston rakennushistorian osaston ohjeistusta historiallisen ajan muinaisjäännösten osalta. Tällöin on menetelty siten, että mikäli kohteen funktio ei ole ollut pääteltävissä ja lisäksi kohde on vaikuttanut nuorelta, on kohde yleensä jäänyt muuksi kulttuuriperintökohteeksi. Joissakin muinaisjäännöstyypeissä on täytynyt tehdä jakoa tyyppin sisällä, joten niistä osa on luokiteltu suojeltaviksi kiinteiksi muinaisjäännöksiksi ja osa muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Tämä koskee lähinnä vain kaskialueita ja kummeleita. Kaskialueiden osalta on menetelty niin, että ne kaskialueet joilla on kaskiröykkiöitä tai nauriskuoppia tai joista on merkintä historiallisissa kartoissa, on luokiteltu kiinteiksi muinaisjäännöksiksi. Ne joilla ei rakenteita ole, tai joista ei ole kartta-aineistoa, ovat muita kulttuuriperintökohteita. Kummelien suhteen on taas menetelty niin, että mikäli kummeli esiintyy 1800-luvun lopun purjehdusväyläkartastossa, on se luokiteltu kiinteäksi muinaisjäännökseksi iän perusteella. Mikäli se ei esiinny kartastossa, on se jäänyt muuksi kulttuuriperintökohteeksi.

<i>Taulukko 3. Kohteiden jaottelu tyyppin mukaan.</i>			
<i>Esihistorialliset kohteet</i>	12	- liikenteeseen ja tiedonkulkuun liittyvät kohteet	
- asuinpaikat	4	o vanhat tielinjat	1
- lapinrauniot	5	o veneenvetopaikat	2
- mahdolliset kalliomaalaukset	1	o kummit ja väylämerkit	15
- irtolöytöpaikat	2	o kilometripylväät	1
		o laiturit	1
		o lossipaikat	1
		o venevalkammat	2
<i>Historiallisen ajan, uuden ajan ja ajoittamattomat kohteet</i>	106	- muut historiallisen ajan ja ajoittamattomat kohteet	
- asutushistorialliset kohteet		o kalliomaalaukset ja muut merkinnät	2
o torpan paikat	1	o merkkipuut	1
o kesämökit	1	o rakennuskivikasat	1
o rakennuksen pohjat ja kiukaat	2	o rajamerkit	6
- elinkeinohistorialliset kohteet		o huvimajan pohjat	1
o hiilimiilut	4	o näkötornit	1
o kalamajat	1	o kesämökit	1
o kaskialueet ¹³	26	o kivipöydät ja muut "huvirakenteet"	1
o kalastuslaitteet	1	o nuotionpaikat	5
o niittyalueet	1	o tunnistamattomat kuopat	12
o peltoalueet	6	o kivilatomukset ja -röykkiöt	6
o tervahaudat	1	o leirytympaikat	1
- teollisuushistorialliset kohteet			
o tukkien pudotuspaikat	1		
		<i>Yhteensä</i>	118

¹³ Yhdellä kaskialueella on myös viljelyspelttoa ja yhdellä kaskialueella mahdollisesti asuinpaikka.

4.2. INVENTOINTITULOKSET SAARI-/ALUEKOHTAISESTI

Lukuun on koottu huomioita myös hoito- ja käyttösuunnitelmaa silmälläpitäen erityisesti niistä kohteista, joilla voisi olla arvoa nähtävyytenä ja/tai jotka olisivat sopivia opastauluja silmälläpitäen. Kohderaporttien yhteydessä on lisää huomioita tätä ajatellen, mm. niissä tapauksissa, joissa kohdetta olisi mahdollista siivota tai raivata.

Virmailansaari. Padasjoen Virmailansaari on pinta-alaltaan suuri, sillalla Kellosalmen kautta manteeeseen sidottu saari, jolla on historiallisella ajalla ollut asutusta viimeistään 1500-luvulla. Kansallispuiston alue on kuitenkin hieman syrjässä varhaisista kyläkeskuksista. Esihistoriallista asutusta tunnetaan Kellosalmen tienoilta ja muualtakin saarelta on löydetty esihistoriallisia irtolöytöjä, ei kuitenkaan tiettävästi kansallispuiston alueelta. Saaren maasto on pääasiassa kalliota ja moreenimäkiä. Virmailansaarella on kolme erillistä kansallispuistoon kuuluvaa aluetta, ns. Virmailan kiila, joka on Salon (ent. Brusila) tilan ympärillä, Höysniemen keskiosa ja Höysniemen Pitkäniemi. Virmailan kiilan alueella havaittiin kaksi kaskialuetta, jotka ovat historiallisten karttojen perusteella kuuluneet aiemmin Salon tilaan. Lisäksi alueella rekisteröitiin tukkien pudotuspaikka, kummeli, kaksi rajakiveä, kuoppakohde ja saaren rannalla oleva kesämökki, jota ei ole merkitty peruskartalle. Höysniemessä todettiin mahdollinen kaskialue, nuotionpaikka, huvimajan pohja sekä kuoppakohde ja Pitkäniemessä kaskialue. Virmailansaaren kohteista mielenkiintoisimpia ja selvimpiä muinaisjäänneksiä lienevät Salon tilan eteläpuolella olevat kaksi kaskialuetta, joista varsinkin läntisempi on kaskiröykkiöineen edustava kohde. Myös Pyykkikallion rajamerkki on hienolla paikalla, josta on näköala Päijänteen selälle. Kohteiden saavutettavuus on kuitenkin heikko.

DSC01487. Virmailansaaren kaskialue 1. Kaskiraunioita avoimessa kuusimetsässä, lännestä. 12.5.2009.

DSC01611. Pyykkikallio. Rajakivi korkealla vuorella, koillisesta. 27.5.2009.

Pulkkilanharju. Asikkalan Pulkkilanharjun kansallispuistoon kuuluvat osat ovat alkujaan olleet saaria, mutta nykyään kaikki saaret on yhdistetty silloilla ja maapenkereillä. Pulkkilanharjua pitkin on kulkenut polku ja sittemmin ratsutie ainakin 1500-luvulta lähtien, vesiosuudet on hoidettu losseilla ja lautoilla. Pulkkilanharjun Kukonharjulle, Liipolanniemelle suunniteltiin 1700-luvun lopulla kaupunkiakin ja sille laadittiin jopa ruutukaavakartta. Kaupunki ei kuitenkaan koskaan toteutunut. Pulkkilanharjun Syttäjän asuinpaikalla on asuttu kivikauden lopulla ja pronssikaudella, mutta historial-

lisena aikana harju on ollut lähinnä läpikulkupaikka. Todennäköisesti Liipolan talo on vanhinta historiallista asutusseutua Pulkkilanharjulla. Kansallispuistoon kuuluu harjun osia pohjoiselta Käkisalmenlaelta aina Ritavuoren huvilalle asti etelässä. Lisäksi pieni Viinasaari harjun edustalla kuuluu kansallispuistoon, tämä on matala kivikkorantainen saari, jonka rannoilla on pusikkoa ja keskellä mäntymetsää. Merkittävin Pulkkilanharjun kohteista lienee Syttänen kivi-pronssikautinen asuinpaikka. Inventoinnissa havaittiin Käkisalmen eteläpuolella joidenkin kymmenien metrin pituinen vanha tielinjaus, joka saattaa olla osa vanhaa Pulkkilanharjun tietä. Muita kohteita ovat kaksi vanhaa peltoaluetta, kaksi kuoppakohdetta, kiviroykkiökohde, kivilatomus, venevalkama, lossinpaikka, kolme rajamerkkiä ja kilometripylväs. Syttänen asuinpaikka ja vanha tienpohja ovat mahdollisesti sellaisia kohteita, joille voisi sijoittaa opastaulun.

DSC01501. Vanha Pulkkilanharjun tie. Vanhaa tielinjaa, kaakosta. 13.5.2009.

Ykskoivu ja Avainsaari. Padasjoen ja Asikkalan kuntien jakama Ykskoivun saari on harjusaari, jonka rannoilla on leveät hiekkamuodostumat. Saaren pohjoisosassa on venesatama ja eteläkärki on yksityismaata. Saarella ei liene ollut historiallista asutusta, mutta inventoinnissa sieltä löytyi pronssikautinen asuinpaikka. Lisäksi saarella todettiin kaksi kuoppakohdetta sekä nuotionpaikka. Pieni Avainsaari sijaitsee Ykskoivun luoteispuolella – saarella on kummeli. Ykskoivun pronssikautiselle asuinpaikalle olisi mahdollista pystyttää opastaulu, mutta kohteen saavutettavuus on huono, koska venesatama ei ole Metsähallituksen.

Kelvenne. Kahdeksan kilometriä pitkä Padasjoen kuntaan kuuluva Kelventeen saari on kokonaan harjua, maaperä harjusoraa ja paikoin hienompia hiekkamuodostumia nykyisten hiekkarantojen

tuntumassa. Historiallista asutusta saarella ei liene ollut, mutta vanhoista kartoista päätellen saarella on harjoitettu jonkin verran viljelystä, niin kaski- kuin peltoviljelystäkin. Kaskeamiseen liittyviä kohteita rekisteröitiin inventoinnissa viisi kappaletta – näistä kolme on merkitty myös vanhoihin karttoihin. Kelventeen eteläosassa sijaitsevalla itään pistävällä niemellä on saaren parhaiten säilynyt ilmeisesti kaskimaan, peltoalueen ja mahdollisesti myös vanhan asuinpaikan muodostama kokonaisuus. Niemen hyödyntäminen saattaa liittyä läheisessä Hinttolansaarella olevaan Hinttolan ratsutilaan. Pohjoisessa, Pikkuhiedan tuntumassa, on myös vanha peltoalue. Saaren mielenkiintoisimpia kohteita ovat myös kaksi veneenvetopaikkaa saaren kapeimmissa kohdissa. Lisäksi inventoinnissa rekisteröitiin kolme kuoppakohdetta, rajaröykkiöitä, hiilimiiluja, tervahautoja, kivilatamus ja kaksi kummelia, joista toisesta on enää vain paikka olemassa. Likolahdessa, Kelventeen pohjoispäässä, on arkistotietojen mukaan liotettu pellavia (Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, nimiarkisto). Opastuksen kannalta järkevimpiä kohteita ovat varmasti rantautumis- / nuotiopaikkojen läheisyydessä sijaitsevat kohteet, erityisesti Kelventeen pohjoisempi veneenvetopaikka eli Kelventeenhoikka.

DSC01629. Kelvenne, veneenvetopaikka 2. Veneenvetopaikka, lännestä.2.6.2009.

DSC01630. Kelvenne, veneenvetopaikka 2. Veneenvetopaikka, lännestä.2.6.2009.

Iso Kärppäsaari. Padasjoen Kärppäsaaret on kolmen saaren ja pienten luotojen ryhmä Kelventeen länsipuolella. Kansallispuistoon saariryhmästä kuuluu Iso Kärppäsaari sekä yksi luoto. Saari on pääosin tasaista mäntymetsää, maaperä lähinnä moreenia. Historiallisissa kartoissa saarelle on merkitty kaksi kaskialuetta, joista molemmat raportoitiin kohteina. Lisäksi vanhalla kartalla saaren itärannalle on erotettu rantaniitty, joka erottui edelleen maastossa. Isolla Kärppäsaarella havaittiin erityisen runsaasti hiiltyneitä ja palaneita kantoja. Saaren keskiosan kalliolla havaittiin kiveys. Luodolla ei havaittu mitään erityistä. Saari ei ole erityisen helposti saavutettavissa eikä siellä ole selkeätä rantautumispaikkaa.

Haapasaari, Neitsaari, Herrainpöytä ja Nimetön. Neljä Padasjoen kuntaan kuuluvaa saarta sijaitsevat Kelventeen, Hinttolansaaren ja Hirvisaaren kaakkoispuolella, Nimetön-saari muista hieman pohjoisempaan Hirvisaaren itäpuolella. Saaret ovat kallio- tai moreenisaaria, mutta Neitsaaren pohjoisranta on hiekkatasankoa. Kansallispuistoon kuuluu myös kaksi Haapasaaren ja Neitsaaren välissä olevaa luotoa. Herrainpöytä on yksityisomistuksessa, se ei siis kuulu kansallispuistoon, mutta sinne tehtiin tarkastus inventoinnin yhteydessä. Haapasaarella on ollut torppa 1800-luvun

lopulta lähtien ja saarella on sekä kaski- että peltoviljelty, kuten vanhoista kartoistakin on mahdollista todeta. Myös Neitsaarella on harjoitettu kaskiviljelyä. Neitsaarella todettiin kaksi kaskialuetta ja Haapasaarella kaksi kaskialuetta, rakennuskivikasoja, mahdollinen kalasumppu sekä rakennuksen kiuas. Haapasaaren torpan rakennukset ovat edelleen pystyssä ja niitä pidetään kunnossa. Herrainpöydän ja Nimettömän saarelta löytyi kummaltakin yksi lapinraunio eli pronssi- tai varhaisrautakautinen hautaröykkiö. Kohteista ainoastaan Haapasaarelle lienee järkevää laittaa opastaulua, sillä muut saaret eivät ole helposti saavutettavissa. Haapasaarella mielenkiintoisinta lienee torpan ja sen asukkaiden historia, jota on selvitetty erillisessä hankkeessa vuonna 2007 (Anu-Riikka Leppänen).

DSC01544. Herrainpöytä. Lapinraunio rantakalliolla, lännestä. 20.5.2009.

DSC01554. Nimetön. Lapinraunio, etelästä. 20.5.2009. Raunio on sammalen peitossa.

Papinsaari, Huhtsaari, Hietasaari ja Vasainsaari. Padasjoen kuntaan kuuluvat saaret sijaitsevat Kelventeen pohjoispuolella ja ne ovat Vasainsaarta lukuunottamatta hiekkaisia harjusaaria. Saaret kuuluvat kokonaan kansallispuistoon lukuunottamatta Vasainsaaren keskiosaa, joka on yksityismaata. Siellä on myös kesämökki. Papinsaari on Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen mukaan saanut nimensä siitä, että Asikkalan papit aikoinaan kalastivat sieltä käsin. Kulttuuriperintöinventoinnissa Papinsaaren todettiin olevan erittäin potentiaalinen kivikautiselle asuinpaikalle, mutta runsaasta koekuopituksesta huolimatta sellaista ei saarelta löytynyt. Sen sijaan saaren koko eteläosa on täynnä hiilihautoja ja ilmeisesti siellä on myös pieni kaskialue. Saaren keskiosan kalliolla havaittiin myös kivilatomus. Monivivahteisesta historiasta kertoo myös saaren luoteisrannalta löytynyt rautakautinen hevosenkenkäsolkki. Huhtsaarelta on myös aikoinaan saatu talteen kivikautinen esinelöytö ja siihen todennäköisesti liittyen saaren luoteisrannasta löytyi kivikautinen asuinpaikka. Saarella todettiin myös kaskialue ja rekisteröitiin kummeli. Vasainsaarella (pääasiassa yksityismaalla) todettiin kaskialue, pohjoiskärjessä väylämerkintöihin todennäköisesti liittyvä pultti kalliolla ja itärannalla vielä kummeli. Hietasaarella inventoijat löysivät kaksi kohdetta, hiilihautoja ja kivikautisen asuinpaikan. Opastuksen suhteen Papinsaari ja Huhtsaari ovat poissuljettuja, koska näillä saarilla ei saa liikkua lumettomana aikana ja Vasainsaari on osin yksityinen. Hietasaarella sen sijaan on rantautumis- ja nuotiopaikka – tähän yhteyteen olisi mahdollista laittaa informaatiotaulu, jossa kerrottaisiin mm. läheisistä kivikautisista asuinpaikoista.

Sammalsaari ja Tiuhaset. Padasjoen kuntaan kuuluvat kallioiset saaret sijaitsevat Kelventeen pohjoispuolella: Tiuhasen kolmen saaren jono on Hietasaaren itäpuolella ja isompi Sammalsaari näistä pohjoiseen. Vähä-Tiuhasella ja Keski-Tiuhasella ei havaittu mitään, Iso-Tiuhasella sen sijaan tarkastettiin kummeli sekä leiripaikka, joka lienee kohtalaisen myöhäinen kohde. Sammalsaarella kohteita on runsaasti, siellä havaittiin esihistoriallinen lapinraunio, kivilatomus, kummeli muine väylämerkintöineen sekä saaren etelärannalla kivistä rakennettu tilapäissuoja, todennäköinen kalamaja. Näistä lapinraunio ja kalamaja olisivat opasteen arvoisia kohteita, mutta saarella vierailua rajoittaa liikkumiskielto lintujen pesimäaikana.

Haukkasalonsaaristo. Useiden saarien ja luotojen muodostama saaristo sijaitsee Padasjoenselällä, Virmailansaaren ja Ison Lammassaaren eteläpuolella. Saaret ovat pääosin kallioisia, mutta Haukkasalolla on myös moreenimaata. Suurin saarista on Haukkasalo¹⁴, muut isommat saaret ovat sen lounaispuolella sijaitsevat Paljaskallio, Niittusaaret, Keski-Haukkasalo ja Vähä-Haukkasalo. Lisäksi alueella on kallioluotoja, varsinkin Haukkasalonsaaren ja Ison Lammassaaren välissä. Haukkasalossa on historiallisena aikana ollut torppa-asutusta ja saarella havaitut jäännökset liittyvätkin osaltaan tähän asutukseen. Torppa on kuulunut Verhon kartanolle. Itse torpan paikka on suurella todennäköisyydellä ollut saaren pohjoisrannan keskiosassa, joka ei kuulu kansallispuistoon. Haukkasalossa rekisteröitiin mahdollisesti esihistoriallinen kalliomaalaus, venevalkama, kuoppia, kaskialue ja vanha peltoalue. Paljaskalliolla on moderni kalliomaalaus ja Vähässä-Haukkasalossa kummeli. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen nimiarkistossa on tietoa Haukkasalosta ja lähisaarista: mm. Paljaskalliolla pitäisi olla Nyystölän ja Jokioisten kylien rajamerkki ja Niittusaarista on haettu kaislaa Haukkasalonsaaren lehmillä syksyisin. Kohteista Haukkasalonsaaren kaskialue voisi periaatteessa olla mahdollinen käyntikohde, mutta pääsy saareen ei ole helppo sillä eteläpuoleinen veneranta on kivinen.

Lietsaari ja Hanhikallio. Lietsaari sijaitsee Kelventeen länsipuolella ja Haukkasalonsaaren itäpuolella Padasjoenselällä. Osa saaren pohjoisosasta kuuluu kansallispuistoon, samoin saaren koillispuolella sijaitsevat Hanhikallio ja sen vierellä oleva luoto. Lietsaari on harjusaari, luodot kallioisia. Lietsaaren rannoilta on löytynyt aikoinaan kolme mesoliittiselle kivikaudelle ajoittuvaa kiviesinettä, joista yksi, alkeellisen kirveen teelmä, ilmeisesti puiston alueelta. Nämä löydöt liittyvät todennäköisesti Päijänteen transgression tuhoamiin kivikautisiin asuinpaikkoihin. Saarelta löytyi inventoinnissa kuoppia, joiden ajoituksesta tai tarkoituksesta ei ole tarkempaa selvyyttä. Hanhikalliolla on kummeli. Periaatteessa Lietsaarella voisi olla opastaulu, jossa kerrottaisiin esimerkiksi Päijänteen rannansiirtymishistoriasta ja sen vaikutuksesta kivikauden asuinpaikkojen säilymiseen. Saarelle on helppo rantautua.

¹⁴ Saaren toinen nimi on Iso-Haukka (Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, nimiarkisto).

*DSC01852. Lietsaari. Itärannan löytö-
poukama Lietsaassa, idästä. 17.8. 2009.*

Kalainsaaret. Kalainsaari, Vähä-Kalainsaari ja niiden pohjoispuolella oleva pieni Tuomassaari ovat Padasjoenselällä, varsin lähellä mannerta ja Padasjoen laivarantaa. Saaret ovat moreenimaastoa, Tuomassaari on pieni mäntyä kasvava kallioluoto. Saarten ainoa todettu kulttuuriperintökohde on kummeli ja sen vieressä oleva vanhan kummelin pohja Vähän-Kalainsaaren kaakkoiskärjessä. Lähellä on kansallispuiston alueella oleva kesämökki, joten kohde ei sovi kovinkaan hyvin opastetuksi.

Ison Lammassaaren saaristo. Padasjoenselällä Virmailansaaren eteläpuolella ja Haukkasalon pohjoispuolella oleva saariryhmä on maastoltaan moreenimaastoa, pienemmät luodot ovat kallioisia. Kansallispuistoon kuuluvia saaria ovat Iso Lammassaari, Vähä Lammassaari, Kalliosaari, Halkosaari, Korkeasaari, Hakohuittu, Loirosaari sekä useat nimettömät luodot ja saaret isompien saarten ympärillä. Hakohuitussa on arkistotietojen mukaan ollut merkkejä laivareitin hinaajille.¹⁵ Saaret ovat pääsääntöisesti kivikkoisia. Kulttuuriperintökohteita tavattiin kahden luotokummelin lisäksi vain Isossa Lammassaassa. Saarella on ollut viljelystä sekä kaski- että peltoviljelyn muodossa. Koska saaresta ei onnistuttu löytämään vanhoja karttoja, ei näiden iästä juuri ole tietoa, mutta todennäköisesti ne liittyvät viimeistään 1800-luvun asutukseen. Näiden lisäksi saarella on maastokartan mukaan merkkikuusi, jota ei onnistuttu paikallistamaan inventoinnissa. Kummelit sijaitsivat Lammassaarenluodolla ja Kalliosaarenluodolla. Saarelle eivät sovi opasteet kovinkaan hyvin, sillä siellä ei ole selkeää rantautumispaikkaa.

Heiskelä. Padasjoen Heiskelän lehtoalue ei kuulu kansallispuistoon, mutta sen tarkastaminen kuului tehtävänantoon. Tämä on pieni luonnonsuojelualue Hirtniemessä, Heiskelän talon itäpuolella. Inventoinnissa alueen todettiin olevan kokonaan vanhaa kaskialuetta kaskiröykkiöineen. Osa röykkiöistä vaikutti jopa rautakautisilta hautaröykkiöiltä, mutta vahvistusta ajatukselle ei inventoinnissa kuitenkaan saatu. Heiskelä on arvokas kohde sekä luonto- että kulttuuriympäristöarvoiltaan ja olisi, että siellä olisi opastaulu ja ehkä myös pieni luontopolku.

¹⁵ Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, nimiarkisto.

DSC01646. Heiskelä, kaskialue. Heiskelän kaskimetsää ja -röykkiöitä.5.6.2009.

Jänissaari. Jänissaari ympäröivine luotoineen on erillään muusta kansallispuistosta Padasjoen Harmoistenlahdella. Jänissaarella on vielä hiljakkoin ollut kesämökki tai jokin muu rakennus sen eteläkärjessä (näkyvä maastokartalla, pain. 1996). Saaren eteläosassa on runsaasti peltoviljelyn merkkejä ja saarta lieneekin hyödynnetty mantereiden taloilta käsin. On myös mahdollista, että täällä olisi ollut torppa ja peltojänteet olisivat torpan peruja. Kohteen saavutettavuus ei ole kovin hyvä, jos sitä vertaa kansallispuiston keskeiseen alueeseen.

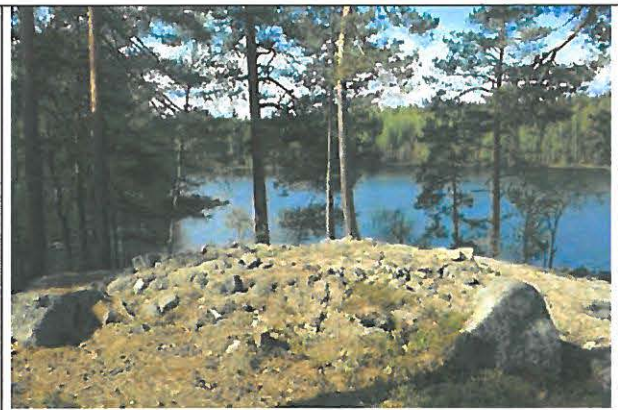
Selkäsaaret ja Anttisaari. Kolmen pienen Selkäsaaren ryhmä sijaitsee Tehinselällä, Päijätsalon länsipuolella Sysmän kunnassa. Saaret ovat kallioisia, varsinkin Kahvisaari on avokalliota. Isompi ja pienempi Selkäsaari ovat metsäisiä, sammalen peittämiä kivikoita. Isomman Selkäsaaren koillis-kärjessä on soraranta ja luoteisosassa avokalliota, molemmissa paikoissa moderneja leiriytymispaikkoja. Kansallispuistoon kuuluu myös pieni luoto tämän saariryhmän länsipuolella. Anttisaari on etelämpänä, lähellä mannerta ja Rapalan kartanon ympäristöä. Anttisaaren ja Selkäsaarten välillä on pieniä luotoja, joista Oriluoto ja Pieni Anttisaari kuuluvat kansallispuistoon. Kahvisaarella dokumentoitiin nuotionpaikka ja sen vierellä kalliolla olevia hakkauksia, Anttisaarella kummeli sekä joukko linjamerkkejä. Kohteet eivät sovi hyvin opastustarkoitukseen.

Päijätsalo. Päijätsalo kuuluu Sysmään, kansallispuiston maita sijaitsee sillalla mantereeseen yhdistyvän Päijätsalon saaren länsireunalla. Aluetta hallitsee korkea vuori, jonka laella on näkötorni. Vuoren alarinteellä ja rannassa on kaskialue, kummeli sekä erilaisia läheiseen Suopellon huvilasutukseen liittyviä rakennelmia kuten kivipöytä, nuotionpaikka ja kivettyjä polkuja. Päijätsalon rannassa on nuotio- ja rantautumispaikka sekä opastaulu, jossa kerrotaan huvilasutuksesta. Rekisteröidyt kohteet tuskin tuovat mitään lisäarvoa opastuksen suhteen.

Paatsalon saaristo. Sysmän kuntaan kuuluvan saariryhmän suurin saari on Paatsalo ja toiseksi suurin sen vieressä oleva Vähä Paatsalo. Muita saaria ovat Punapää, Kuhjasaaret, Hietasaaret, Ropsa, Korkeat Luotosaaret, Sulkusaaret, Latosaaret, Riuttasaari, Lehtisaaret, Kosiakuuransaari sekä lukuisat luodot saarten ympärillä. Saaret ovat pääosin moreeni- ja kalliosaaria, etenkin Punapää on suuri avokallioinen ja kivikkoinen kalotti. Lehtisaaret, Riuttasaari, Latosaaret ja Sulkusaaret ovat kivisiä sekametsäsaaria. Latosaarilla on moderneja nuotionpaikkoja. Jokaisella saarella ja luodolla ei inventoinnissa käyty, mutta isoimmat tarkastettiin Kuhjasaaria lukuunottamatta (täälläkin käytiin ottamassa valokuva lapinrauniosta). Sysmän rannikolla on lapinraunioiden ketju, joista kaksi sijaitsee kansallispuiston alueella, toinen Kuhjasaarilla ja toinen Vähässä Paatsalossa. Historiallisten lähteiden perusteella tiedetään, että Paatsalossa on ollut Rapalan kartanon torppa ja ilmeisesti sen paikka löytyikin saaren itärannalta, Paatsalon ja Vähän Paatsalon muodostaman suljetun lahden rannalta. Torppaan liittyivät saarella todetut kaskialueetkin. Mahdollisia kaskialueita todettiin myös Vähässä Paatsalossa ja Kosiakuuransaarella. Lisäksi Paatsalossa rekisteröitiin saaren länsirannalla vedenkorkeusmerkintä rantakalliossa sekä laiturin jäännös Punapäänlahdella. Hietasaarella havaittiin kuoppajäännöksiä ja Ropsan saarella hauska kolmen vierekkäisen tulipaikan ryhmä. Vähässä Paatsalossa on rantautumis- ja nuotiopaikka, jonka yhteyteen sopisi mainiosti opastaulu saarten kulttuuriympäristöstä. Lapinrauniolle johtaa nuotiopaikalta polku.

DSC01602. Paatsalo, kaskialue 2. Kaskiraunio. 26.5.2009.

DSC01595. Vähä-Paatsalo. Lapinraunio, koillisesta. 26.5.2009.

4.3. KOHDETYYPIT

Esihistorialliset asuinpaikat. Päijänteen kansallispuistossa tunnetaan inventoinnin jälkeen neljä kivi- tai pronssikautista asuinpaikkaa. Asikkalan Syttänen asuinpaikalla on suoritettu kaivauksia 2000-luvulla ja se ajoittuu löytömateriaalin perusteella sekä kivi- että pronssikautiseksi. Muut kohteet sijaitsevat Padasjoella. Ykskoivun asuinpaikalta on pronssikautista keramiikkaa ja Huhtsaaren asuinpaikka ajoittuu todennäköisesti mesoliittiselle kivikaudelle. Huhtsaaren asuinpaikkaan liittyy myös sieltä aiemmin löydetty suiponsoikea reikäkivi. Hietasaaren asuinpaikalta löydettiin piitä ja kvartssia, se saattaa ajoittua tyypillisen kampakeramiikan aikaan. Millään kansallispuiston asuinpaikoista ei ole maan pinnalle näkyviä rakenteita ja Huhtsaaren asuinpaikka lienee tuhoutunut..

DSC01515. Ykskoivu. Markus Kankunen kaivaa koekuoppaa rantatasanteelle, lounaasta. 18.5.2009.

Esihistorialliset irtolöytöpaikat. Lietsaaresta on löydetty kolme mesoliittiselle kivikaudella ajoittuvaa kiviesinettä, jotka lienevät peräisin Päijänteen transgression alle jääneiltä asuinpaikoilta. Papinsaaresta on löytynyt rautakautinen hevosenkenkäsolki, mahdollisesti hautauksesta peräisin. Lietsaaren kohteet eivät ole säilyneet, mutta Papinsaaren rannalla saattaa olla rautakautinen kiinteä muinaisjäännös. Kohteet sijaitsevat Padasjoella.

Pronssikautiset lapinrauniot. Inventoinnin jälkeen kansallispuistossa tai sen välittömässä tuntumassa tunnetaan viisi pronssikaudelle tai varhaiselle rautakaudelle ajoittuvaa lapinrauniota Sysmän Vähä-Paatsalossa sekä Kuhjasaarilla ja Padasjoen Sammalsaarella, Nimettömällä ja Herrainpöydässä. Viimeksi mainittu ei kuulu kansallispuiston alueeseen. Kivistä ladotut rökkiöt sijaitsevat kalliopohjalla ja ne ovat matalia, halkaisijaltaan 4-9 metriä. Kaikki kohteet ovat ehjiä ja hyviä nähtävyyshkohteita.

DSC01823. Kuhjasaaret. Kuhjasaarten lapinraunio, idästä. 13.8.2009.

Kalliomaalaukset ja muut piirroksset. Tässä heterogeenisessä ryhmässä on mukana neljä kohdetta, joista Haukkasalon kalliossa olevia punaväriäisiä voidaan pitää mahdollisena esihistoriallisena kalliomaalauksena. Paljaskallion istuvaa mieshahmoa esittävä maalaus on varmuudella uudelta

ajalta, samoin Paatsalossa oleva vedenkorkeusmerkintä kalliossa. Lisäksi tähän ryhmään kuuluu Kahvisaarella olevan nuotionpaikan vieressä olevat hakkaukset rantakalliossa. Kohteet eivät ole nähtävyyksiä.

*DSC01835. Haukkasalo. Punaväriä
Haukkasalon jyrkänteessä. 14.8.2009.*

Asutushistorialliset kohteet: torpat ja muut rakennukset. Kansallispuiston alueella on lähteiden mukaan sijainnut kaksi torppaa, toinen Haapasaarella ja toinen Paatsalossa. Haapasaaren torpan rakennuksista osa on edelleen pystyssä ja hoidossa, mutta Paatsalossa on jäljellä vain hieman ranta-aukiota, kasvimaan pohjaa ja kiukaan paikka. Haukkasalon keskiosassa ollut torppa ei ole kansallispuiston alueella, mutta siihen liittyviä toimintoja on muuallakin saarella: kaskialueita, peltoa ja venevalkama. Myös Paatsalon torpan paikan lähellä on kaskialueita ja Haapasaarella on joukko erilaisia muinaisjäännöksiä ja muita kulttuuriperintökohteita, kuten kaskialueita, kalasumppu ja rakennuskivikasoja. Kansallispuiston alueella on joukko pystyssä olevia rakennuksia, joista osa on rekisteröity tähän raporttiin. Näitä ovat Virmailansaaren etelärannalla oleva kesämökki, Vähässä Kalainsaarella oleva kesämökki sekä Päijätsalon näkötorni. Jänissaarella on ollut rakennus, josta on vielä paikka näkyvissä.

*DSC01598. Paatsalon torpanpaikka.
Torpan ranta vedeltä päin, idästä. 26.5.2009.*

Elinkeinhistorialliset kohteet: viljelysalueet. Vaikka kansallispuiston alueet ja saaret ovat olleet aina syrjässä kylien keskusalueilta, on niitä kuitenkin jonkin verran historiallisena aikana hyödynnetty viljelykäytössä. Hinttolansaassa on viimeistään 1500-luvulta lähtien ollut ratsutila, joita käsin todennäköisesti suurin osa eteläisen kansallispuiston kaski- ja peltoviljelysalueita on käytetty. Näitä on merkitty historiallisiin karttoihin, joita Hinttolan kylästä onkin muuta aluetta paremmin olemassa. Muinaisjäännöksinä selkeimpiä ovat kaskialueet, joiden tuntumassa on kaskiröykkiöitä tai nauriskuoppia. Kaskialueista merkittävimpiä kansallispuiston kohteita ovat Virmailansaaren kaskialue 1, Kelventeen kaskialue 1, Heiskelä ja Paatsalon kaskialue 2. Kaskialueita on näiden lisäksi monessa saassa. Peltoviljelyn jäänteitä todettiin Virmailansaassa, Jänissaassa, Kelventeellä, Isossa Lammassaassa, Haukkasalossa ja Pulkkilanharjulla. Isossa Kärppäsaassa rekisteröitiin myös rantaniitty, joka esiintyy historiallisessa kartassa.

DSC01639. Kelvenne, peltoalue. Pikkuhiedan takana olevaa vanhaa peltoa, etelästä. 2.6.2009.

Elinkeinhistorialliset kohteet: hiilimiilut ja tervahaudat. Vaikka saaret ovat metsäisiä ja osa saarista myös maaperältään kuoppien kaivamiseen sopivaa maastoa, ei hiilimiiluja ja tervahautoja alueelta kuitenkaan paljon löytynyt. Ainoat selvähköt tervahaudat todettiin Kelventeellä ja hiilimiilutkin olivat yleensä pieniä ja yksittäisiä rakenteita, jotka tulkittiin hiilimiiluiksi, koska koepistossa oli hiiltä. Vain kuttavin ja selvin ryhmä miiluja on kuitenkin Papinsaassa, jossa suuria hiilimiiluja laskettiin peräti 15 kappaletta. Osa näistä saattaa olla tervahautojakin, vaikka selviä juoksutusaukkoja ei havaittuakaan. Muita hiilimiiluja on Kelventeellä ja Padasjoen Hietasaarella. Osa tunnistamattomista kuopista saattaa myös olla hiilimiiluja.

DSC01628. Kelvenne, hiilihauta. Hiilihauta, lounaasta.2.6.2009.

Elinkeinohistorialliset kohteet: kalastukseen liittyvät rakenteet. Kalastus on ollut kansallispuiston lähiseutujen asukkaille tärkeä elinkeino ja ravinnonlähde. Museoviraston kansatieteen keruuarkistossa olevien tietojen mukaan Päijänteen rannikon asukkaista kalastusta harjoittivat lähinnä Nyystölän, Hinttolan, Virmailan ja Kellosalmen kyläläiset, mutta näillä vesillä kävi kalastamassa myös Maakesken ammattikalastajia. Välineinä olivat nuotta, verkot ja pitkäsiima.¹⁶ Nykyään virkistyskalastus lienee tärkeämmällä sijalla. Kalastukseen todennäköisesti liittyviä rakennelmia dokumentoitiin inventoinnissa kaksi kappaletta: mahdollinen kalamaja Sammalsaarella ja kalasumppu Haapasaarella. Kalamaja on rantaan suuren kiven suojaan koottu suorakaiteen muotoinen kivivalli, johon lienee tuettu pressuista tms. tehty katos. Kalasumppu on laguunimainen lahti, jonka suu on suljettu kivillä.

DSC01591. Sammalsaaren ranta. Mahdollinen kalamaja, kaakosta.25.5.2009.

Liikenteeseen ja tiedonkulkuun liittyvät kohteet: tieliikennekohteet. Kansallispuiston alueella ei luonnollisesti juuri teitä ole, koska alue on pääasiassa saaristoa. Asikkalan Pulkkilanharjua pitkin on kuitenkin kulkenut viimeistään 1500-luvulta lähtien polku, myöhemmin ratsupolku ja nykyään

¹⁶ S.W. Forss: Päijänteen rannikon asutuksesta.

maantie siltoineen ja losseineen. Inventoinnissa havaittiin Käkisalmen eteläpuolella lyhyt pätkä vanhaa tienpohjaa, joka vaikuttaa kärrynlevyiseltä tieltä. Tämä saattaa hyvinkin olla vanhaa ratsupolun aikaista tai hieman myöhempää linjausta. Yksi kilometripylväs dokumentoitiin myös Pulkkilanharjulla.

Liikenteeseen ja tiedonkulkuun liittyvät kohteet: vesiliikennekohteet. Vuosina 1879-1881 julkaistiin purjehdusväyläkartta Päijänteeltä, johon on merkitty Päijänteen vesiväylät ja kaikki reiteillä olevat kummelit. Tähän kartastoon on merkitty yksitoista kummelia, joista kymmenen on vielä nykyäänkin samalla paikalla. Ainoastaan Hinttolanhiekan kummeli Kelventeen eteläosassa on kadonnut kokonaan. Vanhoja kummenlinpaikkoja on Vähässä Kalainsaarella, Virmailansaarella, Kalliosaarenluodolla, Lammassaarenluodolla, Vähässä Haukkasalossa, Hanhikalliolla, Iso-Tiuhasella, Sammalssaarella, Anttisaarella ja Päijätsalossa. Höyssalmen kautta ja Avainselälle kulkeva reitti on ilmeisesti merkitty kummeleilla vasta myöhemmin. Tällä reitillä tarkastettiin neljä kummelia Avainsaarella, Kelventeellä, Vasainsaarella ja Huhtsaarella. Joissakin paikoissa on kummeliensa lisäksi muita väylämerkintöjä, yleensä kiviin pultattuja valkoiseksi maalattuja pystylautoja. Vesiliikenteeseen liittyvät myös kaksi dokumentoitua venevalkamaa Pulkkilanharjulla ja Haukkasalossa, lossipaikka Pulkkilanharjulla, laiturin jäännös Paatsalossa ja Kelventeen saaren kaksi veneenvetopaikkaa, joista pohjoisempi on merkitty myös historiallisiin karttoihin.

*DSC01578. Anttisaaren kummeli.
Kummeli, idästä. 25.5.2009.*

Teollisuushistorialliset kohteet: tukkien pudotuspaikka. Virmailansaarella sijaitseva Salon laituri otettiin mukaan kohteeksi, sillä siinä on aiemmin sijainnut tukkien pudotuspaikka.

Muut kohteet. Rajamerkkejä dokumentoitiin useita, näistä näkyvimmällä paikalla on Virmailansaaren Pyykkikallion rajamerkki. Useimmissa tapauksissa rajamerkki on pieni röykkiö, jonka keskelle on nostettu yksi kivi pystyyn. Pyykkikalliolla on siististi tehty latomus. Erilaisia kivilatomuksia ja –röykkiöitä on myös raportoitu, useinkaan tällaisten ajoituksesta tai funktiosta ei saada selville ennen kaivaustutkimuksia. Nuotionpaikoista on inventointikohteiksi kelpuutettu erikoisimmat ja vanhimman näköiset kivistä tehdyt nuotoringit, yhdessä tapauksessa tällaisen yhteydessä (Iso-Tiuhasella) on myös selvä leiriytymispaikka, joka on raivattu kivistä tasaiseksi. Raportissa on myös

muita kansallispuiston nuorempaan käyttöön liittyviä kohteita, kuten Päijätsalon raivatut *kivipolut ja kivipöytä, huvimajan pohja* Höysniemessä sekä Päijätsalon *näkötorni*. Oman lukunsa muodostaa Ison Lammassaaren *merkkipuu*, jota ei inventoinnissa kuitenkaan pystytty löytämään. *Ajaltaan ja tarkoitukseltaan tuntemattomia kuoppia* on rekisteröity 12 kohteessa. Osa näistä saattaa olla nau-riskuoppia tai hiilimiiluja, jotkut jopa pyyntikuoppia, mutta näiden kuoppien funktiota ei ole inventoinnissa pystytty tarkentamaan.

5. YHTEENVETO / TIIVISTELMÄ

Metsähallituksen Etelä-Suomen luontopalvelut suoritti kesällä 2009 kulttuuriperintöinventoinnin Päijänteen kansallispuistossa (Padasjoen, Asikkalan ja Sysmän kunnissa). Inventointi liittyi Päijänteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaan, sitä varten tehtävänä taustatyönä. Inventoinnin tavoitteena oli selvittää koko kansallispuiston alueen kulttuuriperintö, niin arkeologiset kohteet kuin muutkin kulttuuriperintökohteet. Inventoinnin suorittivat arkeologi Petro Pesonen ja Metsähallituksessa siviilipalvelustaan suorittanut arkeologian opiskelija Markus Kankkunen. Inventoinnin maastotyöt kestivät yhteensä noin 5,5 viikkoa touko-elokuussa 2009.

Päijänteen kansallispuiston kulttuuriperintöinventoinnissa kiinnitettiin huomiota alueen esihistoriallisiin arkeologisiin kohteisiin (kiinteät muinaisjäännökset, irtolöytöpaikat) sekä historiallisen ajan arkeologisiin kohteisiin (kiinteät muinaisjäännökset) ja muihin kulttuuriperintökohteisiin. Jako kahden viimeksi mainitun ryhmän välillä perustuu Museoviraston rakennushistorian osaston ohjeisiin. Päijänteen kansallispuisto on pääasiassa saaristoa ja siksi liikkuminen tapahtui yleensä veneellä, joihinkin mannerkohteisiin matkattiin myös autolla.

Inventoinnissa raportoitiin yhteensä 118 kohdetta, joista 51 on kiinteitä muinaisjäännöksiä, kaksi irtolöytöpaikkoja ja 65 muita kulttuuriperintökohteita. Suurin osa kohteista on ajoitettavissa väljästi historialliselle ajalle (noin 1300-1900 jKr.). Uudella ajalla tarkoitetaan tässä yhteydessä väljästi 1900-lukua. Osa historiallisista ja uuden ajan kohteista on sellaisia, jotka ovat edelleenkin käytössä, kuten osa kummeleista ja esimerkiksi Päijätsalon näkötorni. Kansallispuiston vanhinta kerrostumaa edustavat todennäköisesti mesoliittiselle kivikaudelle (noin 8000-5100 eKr.) ajoittuvat Lietsaaren ja Huhtsaaren löydöt sekä Huhtsaaren asuinpaikka. Pronssikausi (noin 1500-500 eKr.) on esihistoriallisista jaksoista parhaiten edustettu 6-7 muinaisjäännökellä, joista kaksi on asuinpaikkoja ja viisi lapinrauniota. Lapinraunioista kolme on uusia löytöjä ja ne sijaitsevat Padasjoen kunnassa. Haukkasalon kalliossa havaittiin jälkiä mahdollisesta esihistoriallisesta kalliomaalauksesta.

Lukumääräisesti suurimpana ryhmänä edustettuna ovat vanhat viljelysalueet, joista 26 on kaskialuetta ja kuusi peltoaluetta. Myös yksi mahdollinen niitty rekisteröitiin. Kansallispuiston alueella ei ole historiallisena aikana juurikaan ollut kiinteää asutusta muutamaa torppaa lukuunottamatta. Viljelysalueet liittynevät lähikylien sekä näiden torppien aktiviteetteihin. Toinen suurempi ryhmä koh-

teita ovat kummit ja niihin liittyvät linjamerkit. Kummeleita on alueella 15 ja suurin osa niistä on paikoilla, joilla on ollut kummit jo yli 100 vuotta sitten. Hiilen- ja tervanpolttoon liittyviä muinaisjäännöksiä on etenkin Kelventeellä ja Papinsaassa. Inventoinnissa dokumentoitiin paljon erilaisia yksittäisiä historiallisen ja uuden ajan toimintojen merkkejä, joista osa on luokiteltavissa muinaisjäännöksiksi. Raporttiin on koottu huomioita tulevaa hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten mm. ehdottamalla joitakin paikkoja opastus- ja nähtävyyshetkeiksi.

6. LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

6.1. ARKISTOLÄHTEET

Kansallisarkisto

Tie- ja vesirakennushallitus

Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Kirkonsalmesta Padasjoen ja Kuhmoisten kirkolle sekä Tehinniemeen (F.W. Selin 1880-1881).

Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Punapäästä Sysmään ja Kätkötsaloon (F.W. Selin 1880-1881).

Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Tappisaaresta Padasjoen ja Kuhmoisten kirkolle sekä Mustalaissaareen (F.W. Selin 1880-1881).

Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Vesijärven kanavalta Kalkkisten kanavalle ja Punapäähän (F.W. Selin 1879).

Maanmittaushallituksen uudistusarkisto

Padasjoki Hinttola, Hinttolan yks. talo ym. rajankäyntikartta (Jacob E. Linde 1788).

Padasjoki Hinttola, Hinttola, halkomisesta kartta ja pyykkiselitys (N. Lilius 1839 ja G.S. 1847).

Padasjoki Jokioinen, Kartta, pöytäkirja ja pyykkiselitys Munumaan ulkopalstasta ja Myllymäen (Kvarnbacka) maapalstasta (L.Y. Forselius 1792-1793).

Padasjoki Jokioinen, N:o 6 Rusila, kartta ja karttaselitelmä Salon ja Munumaan ulkopalstoista (G.W. Flinckman 1871).

Sysmä Rapala, N:o 1 Rapala, tiluskartta ja karttaselitelmä (A.F. Hirn 1856-1857).

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, nimiarkisto Asikkalan, Padasjoen ja Sysmän kuntien osalta.

Museovirasto, arkeologian osaston arkisto (suluissa on mainittu mitkä alueen kohteet raportissa on mainittu).

Asikkala

Kehusmaa, Anu 2004: Asikkalan arkeologinen inventointi (Syttänne).

Vuoristo, Katja 2006: Asikkalan kirkonkylä – Perättömänlampi, Pulkkilanharjun kevyenliikenteenväylän inventointi (Syttänne).

Vuoristo, Katja 2006: Asikkala Syttänne, kivikautisen ja varhaismetallikautisen asuinpaikan koekaivaus (Syttänne).

Padasjoki

Sepänmaa, Timo 2000: Padasjoki Paljaskallio, ajoittamattoman kalliomaalauksen tarkastus (Paljaskallio).

Sepänmaa, Timo 2003: Padasjoen arkeologinen inventointi (Lietsaari, Huhtsaari, Papinsaari, Paljaskallio).

Sysmä

Taavitsainen, Jussi-Pekka 1989: Sysmä Kuhjasaaret, tarkastuskertomus (Kuhjasaaret).

Taavitsainen, Jussi-Pekka 1989: Sysmä Vähä-Paatsalo, tarkastuskertomus (Vähä-Paatsalo).

Seppälä, Sirkka-Liisa 1999: Sysmän arkeologinen inventointi (Kuhjasaaret, Vähä-Paatsalo).

Museovirasto, kansatieteen keruuarkisto Sysmän, Padasjoen ja Asikkalan kuntien osalta.

6.2. KIRJALLISUUS

Blomstedt, Yrjö 1981: Asikkalan historia. Hämeenlinna.

Heinonen, Jouko 1997: Päijät-Häme I. Unohdettu maakunta. Jyväskylä.

Hämeenmaa VI, Hämeen elämää ja oloja. Hämeen heimoliiton julkaisuja 14. Hämeenlinna 1939.

Juvelius, Einar W. 1925: Sysmän pitäjän historia. Ensimmäinen osa, aika vuoteen 1700. Lahti.

Leppänen, Anu-Riikka 2007: Päijänteen kansallispuiston Haapasaaren rakennetun kulttuuriympäristön selvitys. Hämeen ympäristökeskus, Hämeenlinna. Julkaisu on saatavana internetistä: www.ymparisto.fi > Häme > Maankäyttö ja rakentaminen > Kulttuuriympäristöt > Hämmäläinen kulttuuriympäristö > Rakennettu kulttuuriympäristö > Selvityksiä

Luontotutkimus Enviro Oy 1994: Päijänteen kansallispuiston kasvillisuus. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja, Sarja A No 25.

Matiskainen, Heikki 1979: Päijänteen arkeologinen rannansiirtymiskronologia. Lahden museo- ja taidelautakunta, tutkimuksia XVI/1979.

Muranen, Lauri 1998: Punainen ja valkoinen Asikkala. Päijät-Häme Oy.

Pulkkila, Uuno 1947: Padasjoen historia. Jyväskylä.

Päijänteen kansallispuiston runkosuunnitelma 1997. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja, Sarja B No 37.

Saarnisto, Matti 1971: The upper limit of the Flandrian transgression of Lake Päijänne. Commentationes Physico-Mathematicae, Vol. 41, 1971.

Siiriäinen, Ari 1970: Archaeological background of ancient Lake Päijänne and geological dating of the Mesolithic-Neolithic boundary in Finland. Bull. Geol. Soc. Finland 42.

Wager, Henrik 2006: Päijät-Hämeen rakennettu kulttuuriympäristö. Päijät-Hämeen liitto, A159.

Vuorela, Kalevi 1981: Virmailan kirja. Virmailan ystävät.

Ylhäisi, Jussi & Nironen, Markku 1996: Päijänteen kansallispuiston virkistyskäyttö. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja, Sarja A No 61.

KOHDELUETTELO

Inventointinumero	Kunta	Kohdenimi	Kohdetyyppi	Ajoitus	Laji	Sivu
1	Padasjoki	Virmailansaari, Salon pudotuspaikka	tukkien pudotuspaikka	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	49
2	Padasjoki	Virmailansaari, kummeli	kummeli	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	51
3	Padasjoki	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	54
4	Asikkala	Pulkkilanharju, kuoppa-alue 1	maakuoppia	ajoittamaton	muu kulttuuriperintökohde	57
5	Asikkala	Pulkkilanharju, kuoppa-alue 2	maakuoppia	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	59
6	Asikkala	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	peltoviljelysalue	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	61
7	Asikkala	Pulkkilanharju, rajamerkki 1	rajamerkki	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	63
8	Asikkala	Syttänne	asuinpaikka	kivi-pronssikautinen	kiinteä muinaisjäännös	65
9	Asikkala	Pulkkilanharju, rajamerkki 2	rajamerkki	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	67
10	Asikkala	Pulkkilanharju, vanha Pulkkilanharjun tie	tiempohja	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	68
11	Asikkala	Pulkkilanharju, kiviröykkiöitä	kiviröykkiöitä	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	70
12	Asikkala	Pulkkilanharju, vanha pelto 2	peltoviljelysalue	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	72
13	Asikkala	Pulkkilanharju Karinsalmi, latomus	kivilatomus	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	73
14	Asikkala	Pulkkilanharju Karinsalmi, lossinpaikka	lossinpaikka	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	74
15	Asikkala	Pulkkilanharju Karinsalmi, venevalkama	venevalkama	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	76
16	Asikkala	Pulkkilanharju, kilometripylväs	välimatkapylväs	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	78
17	Asikkala	Pulkkilanharju, rajamerkki 3	rajamerkki	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	79
18	Padasjoki	Ykskoivu, kuoppa 1	maakuoppa	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	80
19	Padasjoki	Ykskoivu	asuinpaikka	pronssikautinen	kiinteä muinaisjäännös	81
20	Padasjoki	Ykskoivu, nuotionpaikka	nuotionpaikka	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	83
21	Padasjoki	Kelvenne, veneenvetopaikka 1	veneenvetopaikka	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	84
22	Padasjoki	Kelvenne, kuoppia 1	maakuoppia	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	86
23	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 1	kaskialue, asuinpaikka	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	88
24	Padasjoki	Iso Kärppäsaari, kaskialue 1	kaskialue	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	91
25	Padasjoki	Iso Kärppäsaari, kaskialue 2	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	93
26	Padasjoki	Iso Kärppäsaari, kiveys	kivilatomus	ajoittamaton	kiinteä muinaisjäännös	95
27	Padasjoki	Iso Kärppäsaari, rantaniitty	rantaniitty	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	97
28	Padasjoki	Neitsaari, kaskialue 1	kaskialue ja viljelyspello	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	98
29	Padasjoki	Neitsaari, kaskialue 2	kaskialue	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	101
30	Padasjoki	Haapasaari, kalasumppu	kala-aitaus ja veneteline	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	102
31	Padasjoki	Haapasaari, kaskialue 1	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	106
32	Padasjoki	Haapasaari, kiviröykkiöt	kiviröykkiöt	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	107
33	Padasjoki	Haapasaari, kiuas	talon paikka	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	109
34	Padasjoki	Haapasaari, kaskialue 2	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	110

35	Padasjoki	Herrainpöytä	lapinraunio	pronssikautinen	kiinteä muinaisjäännös	111
36	Padasjoki	Nimetön	lapinraunio	pronssikautinen	kiinteä muinaisjäännös	115
37	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 2 (Kyyränlahti)	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	118
38	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 3 (Kelveneenlampi)	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	123
39	Padasjoki	Kelvenne, hiilihauta 1	hiilihauta	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	124
40	Padasjoki	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihautoja	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	126
41	Padasjoki	Papinsaari, kaskialue	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	128
42	Padasjoki	Papinsaari, kivilatomus	kivilatomus	ajoittamaton	kiinteä muinaisjäännös	129
43	Padasjoki	Papinsaari	löytöpaikka	rautakautinen	irtolöytöpaikka	131
44	Padasjoki	Huhtsaari, kummeli	kummeli	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	132
45	Padasjoki	Huhtsaari, kaskialue	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	133
46	Padasjoki	Huhtsaari	asuinpaikka	kivikautinen	kiinteä muinaisjäännös	134
47	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 4 (pohjoinen)	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	136
48	Sysmä	Kahvisaari, nuotionpaikka	nuotionpaikka	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	137
49	Sysmä	Antisaari, kummeli	kummeli	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	139
50	Padasjoki	Sammalsaari, kummeli	kummeli	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	142
51	Padasjoki	Sammalsaari	lapinraunio	pronssikautinen	kiinteä muinaisjäännös	146
52	Padasjoki	Sammalsaari, kivilatomus	kivilatomus	ajoittamaton	kiinteä muinaisjäännös	149
53	Padasjoki	Sammalsaari, tilapäissuoja	tilapäissuoja	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	151
54	Sysmä	Vähä-Paatsalo	lapinraunio	pronssikautinen	kiinteä muinaisjäännös	154
55	Sysmä	Vähä-Paatsalo, kaskialue	kaskialue	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	157
56	Sysmä	Paatsalo, torpanpaikka	talon paikka	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	158
57	Sysmä	Paatsalo, kaskialue 1	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	161
58	Sysmä	Paatsalo, kaskialue 2	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	162
59	Sysmä	Paatsalo, vedenkorkeusmerkintä	maalaukset kalliossa	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	165
60	Sysmä	Paatsalo Punapäänlahti, laiturit	laiturin jäännös	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	166
61	Padasjoki	Virmailansaari, kuoppa	maakuoppa	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	167
62	Padasjoki	Virmailansaari, kaskialue 2	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	168
63	Padasjoki	Virmailansaari, kesämökki	vanha kesämökki ja piharakennukset	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	169
64	Padasjoki	Pyykkikallio	rajamerkki	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	170
65	Padasjoki	Virmailansaari, rajakivi	rajamerkki	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	172
66	Padasjoki	Hietasaari	asuinpaikka	kivikautinen	kiinteä muinaisjäännös	173
67	Padasjoki	Hietasaari, hiilihaudat	hiilihautoja	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	175
68	Padasjoki	Vasainsaari, kaskialue	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	177
69	Padasjoki	Vasainsaari, pultti kalliossa	pultti kalliossa	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	178
70	Padasjoki	Vasainsaari, kummeli	kummeli	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	179
71	Sysmä	Kosiankuurasaari, kaskialue	kaskialue	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	181
72	Padasjoki	Kelvenne, kummeli	kummeli	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	182
73	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 5 (itäranta)	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	184
74	Padasjoki	Kelvenne, kuoppa 2	maakuoppa	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	185
75	Padasjoki	Kelvenne, hiilihauta 2	hiilihauta	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	186
76	Padasjoki	Kelvenne, veneenvetopaikka 2 (Kelventeenhoikka)	veneenvetopaikka	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	187
77	Padasjoki	Kelvenne, rajaröykkiöt	rajamerkki	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	190
78	Padasjoki	Kelvenne, latomus	kivilatomus	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	193

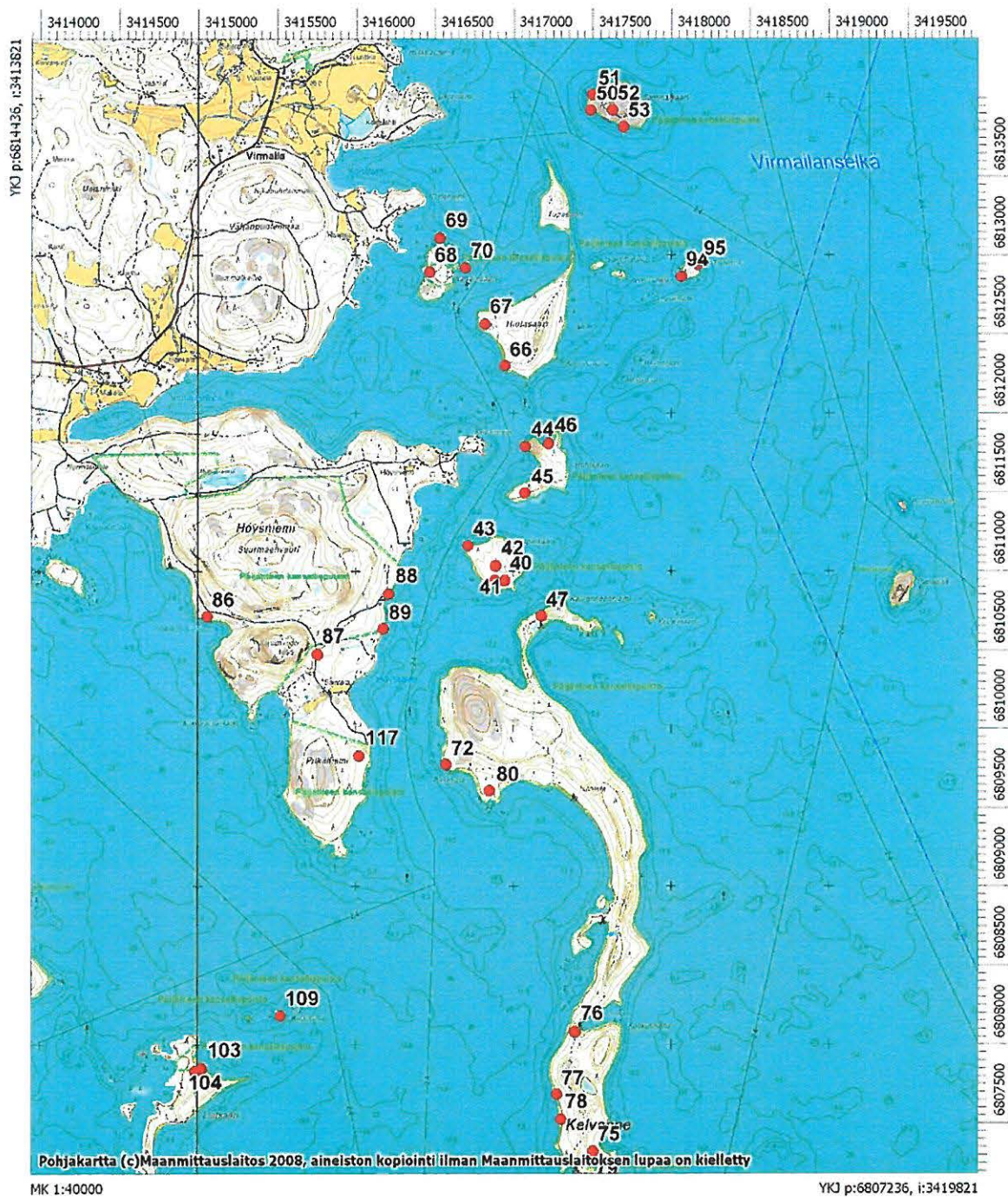
79	Padasjoki	Kelvenne, tervahaudat	tervahautoja	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	194
80	Padasjoki	Kelvenne, peltoalue	peltoviljelysalue	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	196
81	Sysmä	Päijätsalo Pyydysniemi, kummeli	kummeli	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	197
82	Sysmä	Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä	kivipöytä ja kivettyjä polkuja	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	198
83	Sysmä	Päijätsalo, nuotionpaikka	nuotionpaikka	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	200
84	Sysmä	Päijätsalo, kaskialue	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	201
85	Sysmä	Päijätsalo, näkötorni	näkötorni	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	202
86	Padasjoki	Höysniemi, nuotionpaikka	nuotionpaikka	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	204
87	Padasjoki	Höysniemi, kaskialue	kaskialue?	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	205
88	Padasjoki	Höysniemi, huvimaja	huvimajan pohja?	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	206
89	Padasjoki	Höysniemi, kuoppa	maakuoppa	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	208
90	Padasjoki	Heiskelä, kaskialue	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	210
91	Sysmä	Hietasaari, kuoppa	maakuoppa	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	213
92	Sysmä	Ropsa, nuotionpaikkoja	nuotionpaikka	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	214
93	Sysmä	Kuhjasaaret	lapinraunio	pronssikautinen	kiinteä muinaisjäännös	216
94	Padasjoki	Iso-Tiuhanen, leiripaikka	leiripaikka	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	220
95	Padasjoki	Iso-Tiuhanen, kummeli	kummeli	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	222
96	Padasjoki	Haukkasalo, venevalkama	venevalkama	uusi aika	muu kulttuuriperintökohde	224
97	Padasjoki	Haukkasalo	kalliomaalaus?	esihistoriallinen?	kiinteä muinaisjäännös	225
98	Padasjoki	Paljaskallio	kalliomaalaus	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	228
99	Padasjoki	Vähä-Haukkasalo, kummeli	kummeli	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	230
100	Padasjoki	Haukkasalo, kaskialue	kaskialue	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	233
101	Padasjoki	Haukkasalo, kuoppia	maakuoppia	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	235
102	Padasjoki	Haukkasalo, pelto	peltoviljelysalue	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	236
103	Padasjoki	Lietsaari	löytöpaikka	kivikautinen	irtolöytöpaikka	237
104	Padasjoki	Lietsaari, kuoppia	maakuoppia	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	239
105	Padasjoki	Vähä-Kalainsaari, kummeli	kummeli	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	241
106	Padasjoki	Iso Lammassaari, merkkikuusi	merkkikuusi	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	244
107	Padasjoki	Iso Lammassaari, pelto	peltoviljelysalue	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	245
108	Padasjoki	Iso Lammassaari, kaskialue	kaskialue	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	246
109	Padasjoki	Hanhikallio, kummeli	kummeli	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	247
110	Padasjoki	Jänissaari, pelto	peltoviljelysalue	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	249
111	Padasjoki	Jänissaari, rakennuksen pohja	talon paikka	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	253
112	Padasjoki	Kalliosaarenluoto, kummeli	kummeli	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	255
113	Padasjoki	Lammassaarenluoto, kummeli	kummeli	historiallinen	kiinteä muinaisjäännös	256
114	Padasjoki	Avainsaari, kummeli	kummeli	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	257
115	Padasjoki	Kelvenne, kuoppa 3	maakuoppa	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	260
116	Padasjoki	Hinttolanhiekka, kummeli	kummeli	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	261
117	Padasjoki	Höysniemi Pitkäniemi, kaskialue	kaskialue, nauriskuoppia	historiallinen	muu kulttuuriperintökohde	262
118	Padasjoki	Ykskoivu, kuoppa 2	kuoppa	ajottamaton	muu kulttuuriperintökohde	263

YLEISKARTAT

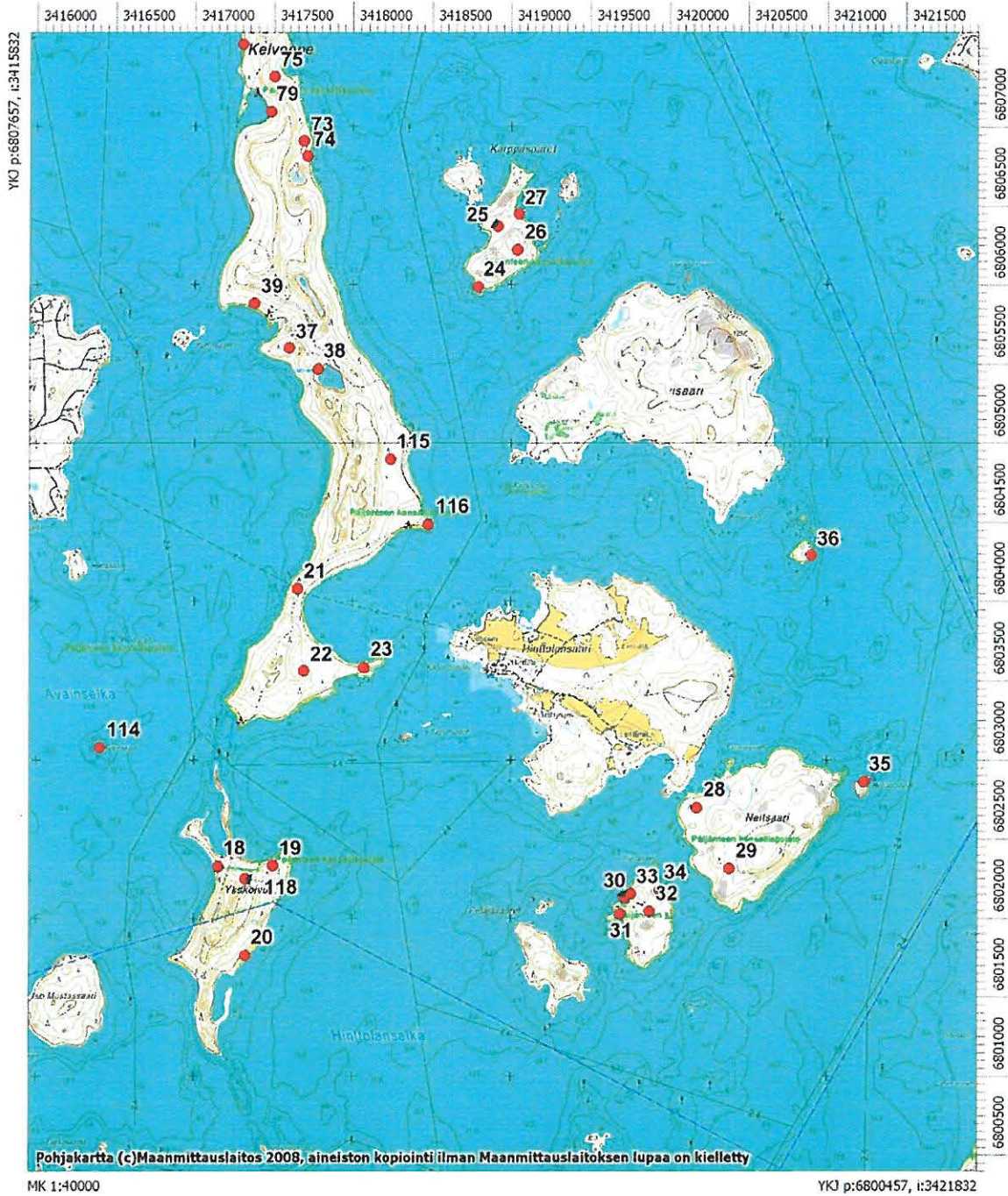
Yleiskartta 1: Padasjoenselkä ja Virmailansaari. Mittakaava 1:40000. Numero viittaa kohteen inventointinumeroon.

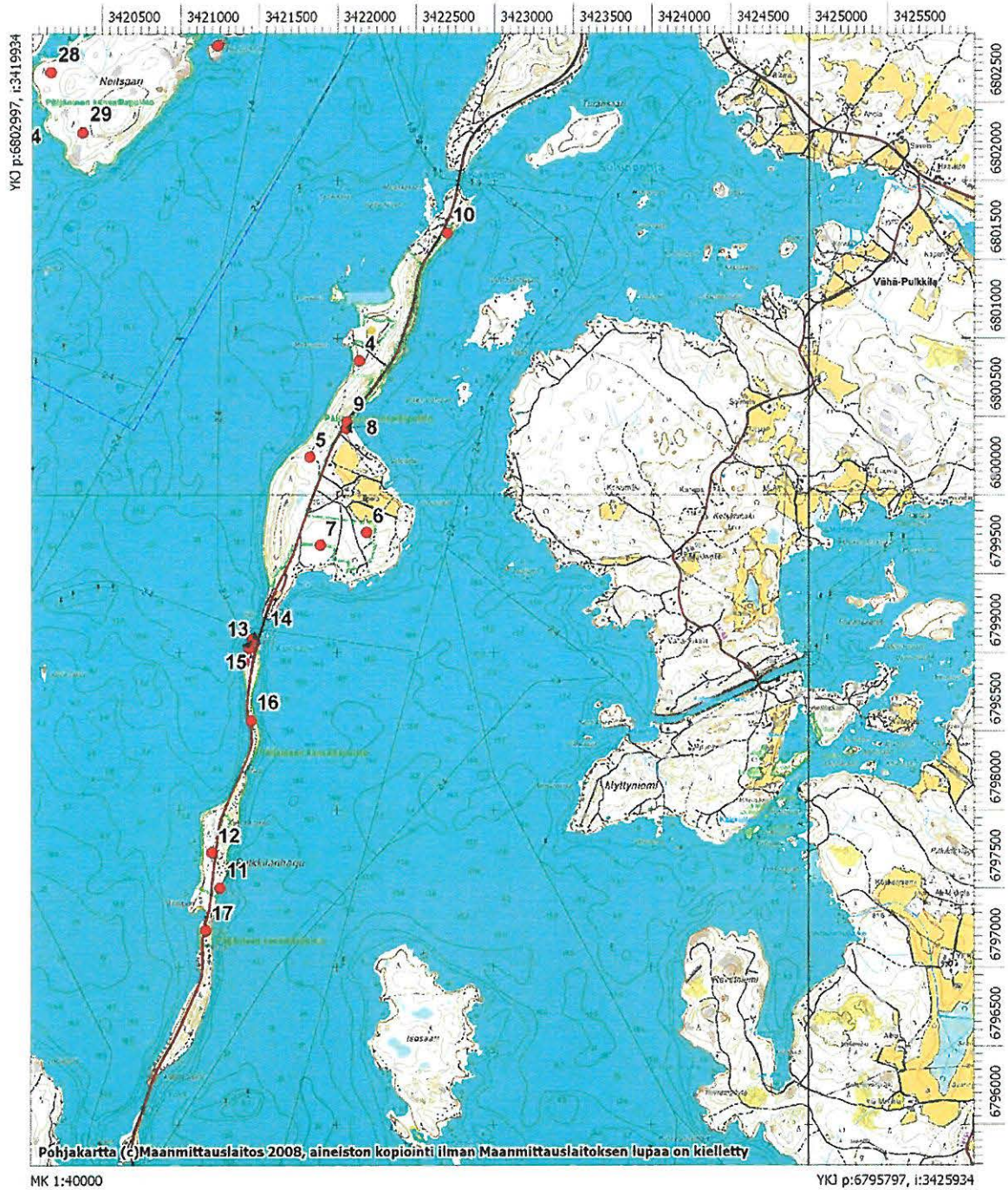
Yleiskartta 2: Höysniemi, Kelventeen pohjoisosa ja Virmailanselkä. Mittakaava 1:40000. Numero viittaa kohteen inventointinumeroon.

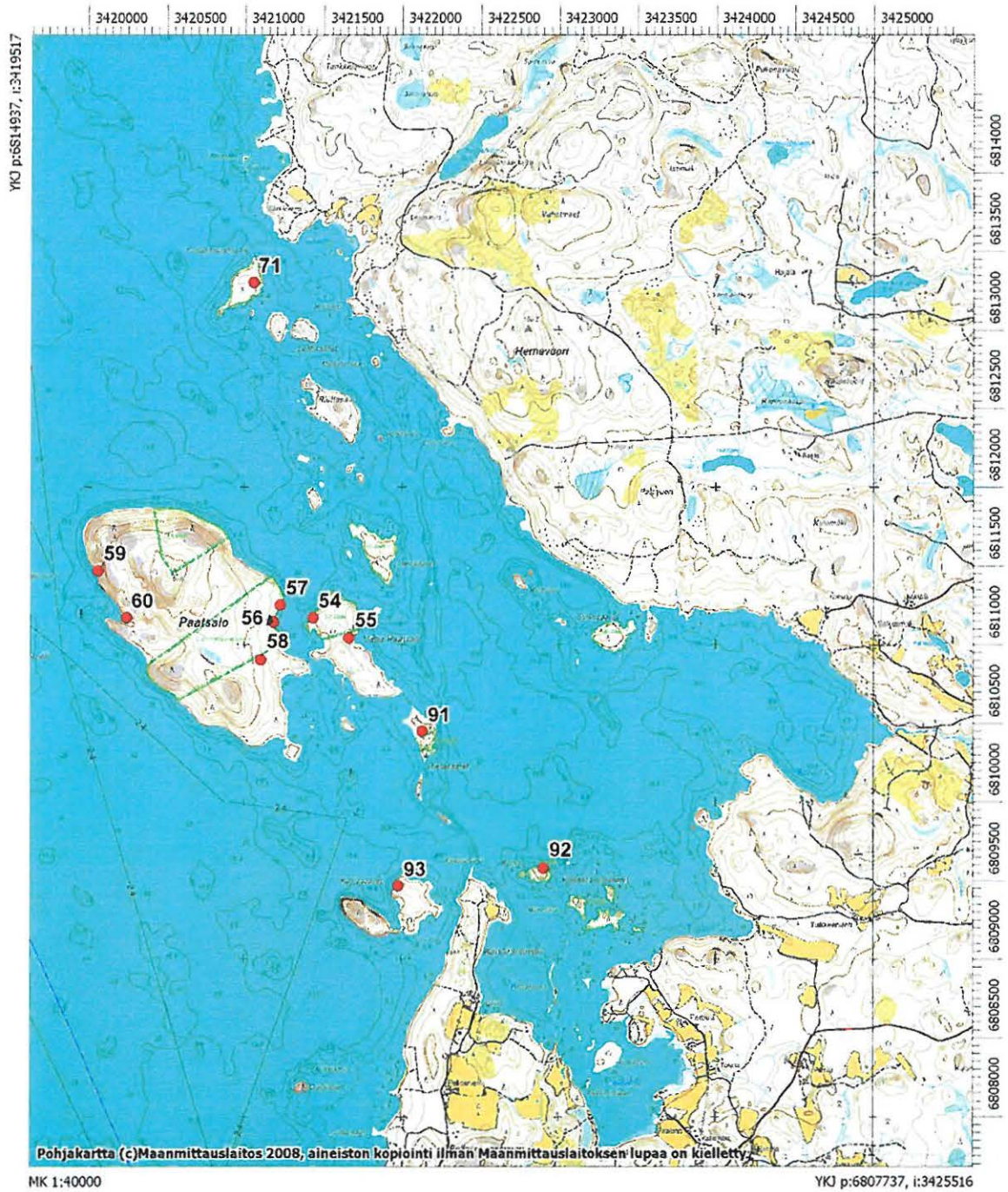
Yleiskartta 3: Kelventeen eteläosa ja Hinttolansaaren ympäristö. Mittakaava 1:40000. Numero viittaa kohteen inventointinumeroon.

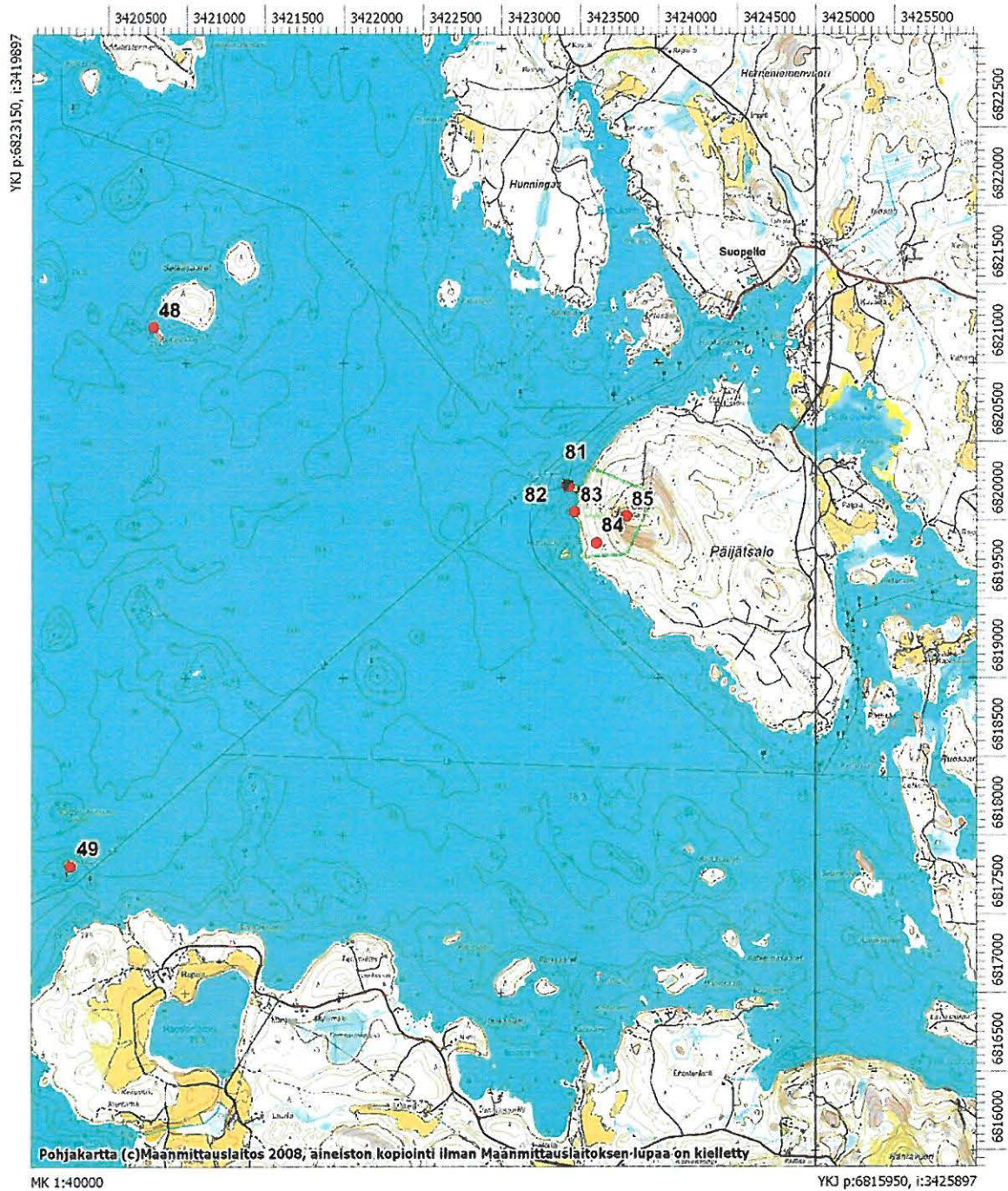
Yleiskartta 4: Pulkkilanharju. Mittakaava 1:40000. Numero viittaa kohteen inventointinumeroon.

Yleiskartta 5: Paatsalon saaristo. Mittakaava 1:40000. Numero viittaa kohteen inventointinumeroon.

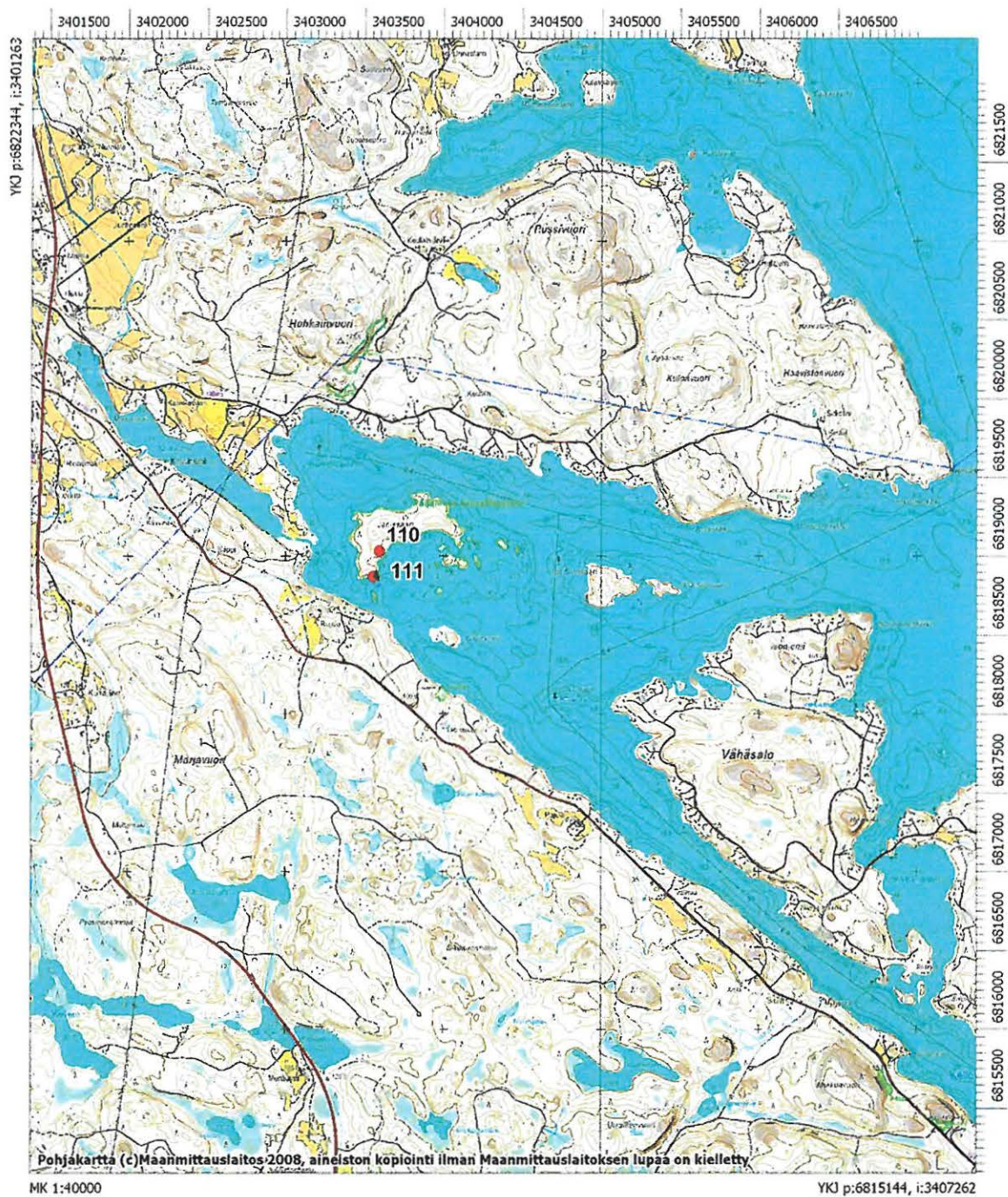

Yleiskartta 6: Päijätsalo. Mittakaava 1:40000. Numero viittaa kohteen inventointinumeroon.

Yleiskartta 7: Jänissaari. Mittakaava 1:40000. Numero viittaa kohteen inventointinumeroon.

1 Padasjoki Virmailansaari, Salon pudotuspaikka

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	tukkien pudotuspaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6812819, i= 3411470, z= 79-80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Pudotuspaikan ranta

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 12.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Veneranta, Päijänne Salosalmi.
<i>Kohdekuvaus</i>	Paikka on Metsähallituksen kuviotietokannan (SutiGIS) mukaan ollut tukkien pudotuspaikkana. Nykyään täällä on laivalaituri ja veneranta. Rantaa on ruopattu ja tasattu, muokkauksessa tulleet kivet on ilmeisesti sekä käytetty laivalaiturin perustuksina ja toisaalta kasattu rantaan kasaksi. Rannalle on rakennettu pieni puupöytä ja -penkkejä sekä jonkinlainen teline puista.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Tukkien pudotuspaikka
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01477 Suuri kiviröykkiö, raivaus/ruoppauskasa, kaakosta. 12.5.2009
DSC01478 Venelaituri ja rantaa, lounaasta. 12.5.2009

Peruskarttaote 1

DSC01477. Salon pudotuspaikka. Suuri kiviröykkiö, raivaus/ruoppauskasa, kaakosta. 12.5.2009.

DSC01478. Salon pudotuspaikka. Venelaituri ja rantaa, lounaasta. 12.5.2009.

2 Padasjoki Virmailansaari, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6812412, i= 3411769, z= 80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus kummelin kohdalta

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 12.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Salonsalmi, Virmailansaaren rantavyöhyke
<i>Kohdekuvaus</i>	Kummeli on merkitty seuraavaan karttaan: "Purjeväylän kartta Päijänteen vesillä Kirkonsalmesta Padasjoen ja Kuhmoisten kirkolle sekä Tehinniemeen, valmistanut luutnantti F.W. Selin 1880-1881." Kummeli on edelleen samassa paikassa Virmailansaaren kivikkoisella etelärannalla, pienellä niemellä, Päijänteen Salonsalmessa. Kummelin halkaisija on noin neljä metriä ja sen korkeus on noin 1,5 metriä. Kummeli on koottu kivistä ja se on maalattu järven puolelta valkeaksi. Kummelin keskellä on puupaalu, jossa on heijastelevyt. Kummelin ympäriltä on raivattu risukkoa.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kummeli
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Tie- ja vesirakennushallitus, Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Kirkonsalmesta Padasjoen ja Kuhmoisten kirkolle sekä Tehinniemeen (F.W. Selin 1880-1881).

Valokuvat

Digikuvat:

- DSC01479 Kummeli niemenkärjessä, luoteesta. 12.5.2009
- DSC01480 Kummeli niemenkärjessä, luoteesta. 12.5.2009
- DSC01481 Kummeli niemenkärjessä, luoteesta. 12.5.2009
- DSC01482 Kummeli lähietäisyydeltä, kaakosta. 12.5.2009

Peruskarttaote 1

DSC01479. Virmailansaaren kummeli. Kummeli niemenkärjessä, luoteesta. 12.5.2009.

DSC01482. Virmailansaaren kummeli. Kummeli lähietäisyydeltä, kaakosta. 12.5.2009.

Virmailansaaren kummeli merkitty numerolla 8, numero 7 on Kalliosaarenluodon kummeli ja numero 6 puolestaan Lammassaarenluodon kummeli. Lähde: Kansallisarkisto, Tie- ja vesirakennushallitus, Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjevälänkartta Kirkonsalmesta Padasjoen ja Kuhmoisten kirkolle sekä Tehinniemeen (F.W. Selin 1880-1881).

3 Padasjoki Virmailansaari, kaskialue 1

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, kaskiröykkiötä
<i>Lukumäärä</i>	30
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6812538, i= 3411918, z= 103-109 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kaskiröykkiö alueen keskellä

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 12.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Virmailansaari, Vahtervuoresta länteen, kuusimetsä
<i>Kohdekuvaus</i>	Kaskialue sijaitsee Virmailansaarella, Vahtervuoresta länteen olevassa vanhassa kuusimetsässä, vajaan 200 metrin päässä Päijänteen Salonsalmen rannasta. Paikalle johtaa vanha metsätie Virmailansaaren kylätieltä. Keskeisin osa kaskialuetta muodostuu sammaleisessa, avoimessa kuusimetsässä olevista noin 30:stä kaskiröykkiöstä, jotka ovat osin epämuotoisia, osa pyöreähköjä ja osa pitkulaisia raunioita. Osa on selkeitä kiviröykkiötä, osa taas isoja maakiviä, joiden päälle tai vierelle on kerätty kiviä. Alueen maapohja on hiekkaa ja pintamaa tummaa kaskimaata. Kuusen lisäksi alueella kasvaa jonkin verran koivua ja haapaa, aluskasvillisuutena mm. sinivuokkoja. Röykkiöalueen eteläpuolella on em. metsätie ja sen eteläpuolella havaittiin pieni aukea, jonka läntisessä päässä kuoppa, mitoiltaan noin 1 x 0,8 metriä ja itäisessä päässä halkaisijaltaan noin 4-5 metriä oleva kivikasa nuoren taimikon keskellä ja siitä kaakkoon epämääräistä kivikasaa muodostaen aukealle/niitylle siten kaakkoisreunan. Tämä niittyalue on noin 15 metriä leveä ja 35 metriä pitkä tasanne metsätien ja jyrkän alarinteen välillä. Niittyaukean maaperä on tummanruskeaa, lähes kivetöntä hiekkaa, jonka pinnassa on tumma, hieman hiiliä sisältävä pintamaa. Mahdollisesti tämäkin on kaskimaata. Vuonna 1871 piirrettyssä kartassa (G.W. Flinckman) tälle alueelle on merkitty pieni pelto ja sen ympärille kaskimaata.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Jokioinen, N:o 6 Rusila, kartta ja karttaselitelmä Salon ja Munumaan ulkopalstoista (G.W. Flinckman 1871).

Valokuvat

Digikuvat:

- DSC01485 Pieni kuoppa (lapio keskellä), lounaasta. 12.5.2009
 DSC01486 Pusikoitunut kiviröykkiö ja -aitaa, lännestä. 12.5.2009
 DSC01487 Kaskiraunioita avoimessa kuusimetsässä, lännestä. 12.5.2009
 DSC01488 Kaskiraunioita avoimessa kuusimetsässä, lännestä. 12.5.2009

Peruskarttaote 1

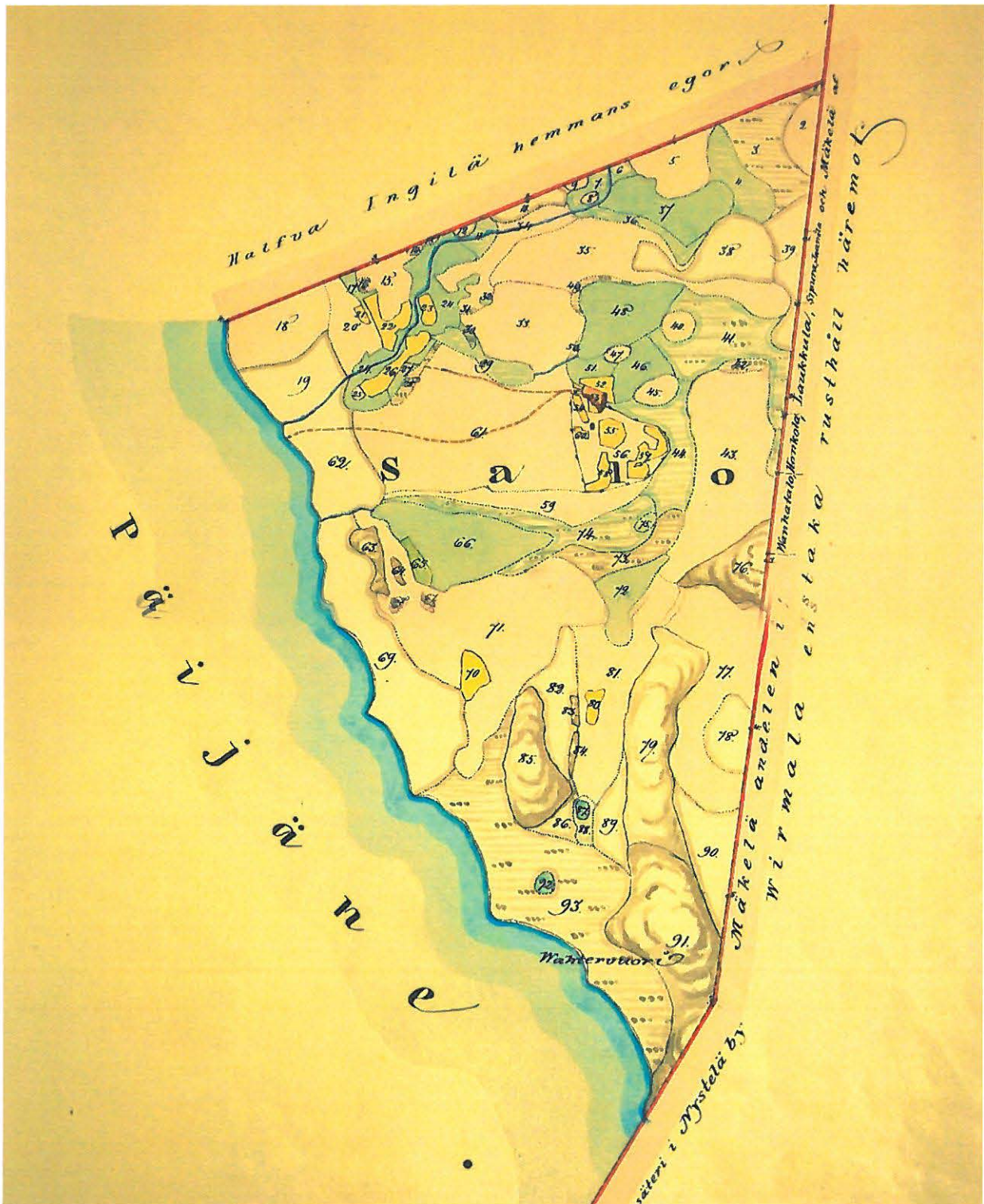

DSC01485. Virmailansaaren kaskialue 1. Pieni kuoppa (lapio keskellä), lounaasta. 12.5.2009.

DSC01487. Virmailansaaren kaskialue 1. Kaskiraunioita avoimessa kuusimetsässä, lännestä. 12.5.2009.

Virmailansaaren kaskialue 1 sijaitsee kuvion 71 kohdalla ja kaskialue 2 puolestaan kuvion 81 kohdalla.
Lähde: Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Jokioinen, N:o 6 Rusila, kartta ja karttaselitelmä Salon ja Munumaan ulkopalstoista (G.W. Flinckman 1871).

4 Asikkala Pulkkilanharju, kuoppa-alue 1

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
Kohdetyyppi maakuoppia
Lukumäärä 2
Ajoitus ajoittamaton
Rauhoitusluokka

Peruskartta 312101 KARILANMAA
Yhtenäiskoordinaatit p= 6800856, i= 3422140, z= 79-81 m mpy
Koordinaattien selite Pohjoisempi kuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 13.5.2009.
Ympäristön kuvaus Kohde sijaitsee lähellä Päijänteen rantaa, harvahkoa sekametsää.
Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Asikkalan Pulkkilanharjun länsireunalla, Käkisalmeista noin 1,3 kilometriä etelälounaaseen, Markunniemeen johtavan mökkien eteläpuolella, mökistä 150 metriä itäkaakkoon. Paikalla havaittiin kaksi kuoppajäännettä, joista eteläisempi lähellä Päijänteen rantaa, rantavallin takana koivikossa ja mitoiltaan noin 6 x 4 metriä. Painanteeseen tehdyssä koekuopassa maa oli kosteaa ja karkeaa rantahiekkaa tiukan pintajuurakon alla. Painanne on niin matalalla, että sen täytyy olla Päijänteen järvenlaskua nuorempi. Toinen kuoppa on ensimmäisestä 60 metriä koilliseen. Se on pieni, vallillinen ja kooltaan 1,0 x 0,6 metriä. Koekuopassa oli vahva turvekerros, heikko huuhtoutumiskerros ja sitten hienoa hiekkaa. Koekuopan perusteella rakenne ei ole aivan tuore, mutta tuskin esihistoriallinenkaan. Lähellä on toinen, epämääräisempi, mutta samantapainen kuoppa lähellä Päijänteen rantaa, rantavallilla.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.
Tulkinta Maakuoppia
Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01489 Painanne rantavallin takana, todennäköisesti luontainen, kaakosta. 13.5.2009
 DSC01490 Kuoppa rantavallilla, lännestä. 13.5.2009

Peruskarttaote 2

DSC01489. Pulkkilanharju, kuoppa-alue 1. Painanne rantavallin takana, todennäköisesti luontainen, kaakosta. 13.5.2009.

DSC01490. Pulkkilanharju, kuoppa-alue 1. Kuoppa rantavallilla, lännestä. 13.5.2009.

5 Asikkala Pulkkilanharju, kuoppa-alue 2

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	maakuoppia
<i>Lukumäärä</i>	4
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6800246, i= 3421825, z= 86-88 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Pohjoisin kuoppa

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 13.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Pulkkilanharju, Päijänteen ranta lähellä, valoisaa mäntykangasta.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Asikkalan Pulkkilanharjulla, Käkisalmeista kaksi kilometriä lounaaseen, Pulkkilanharjun tien länsipuolen metsäalueella. Paikalla havaittiin neljä kuoppajäännettä, joista ensimmäinen on alavaan rinteeseen kaivettu matala, halkaisijaltaan noin 2,5 -metrinen kuoppa, jossa on vallit ympärillä. Siihen tehdyssä koekuopassa maa oli tummaa, ruskeaa hiekkaa ja turpeen alla oli heikko, hieman hiiltä sisältänyt kerros. Kuoppa ei vaikuta hiilihaudalta. Kohde on metsäkoneen uralla. Toinen kuoppa sijaitsee ensimmäisestä 75 metriä etelälounaaseen. Mitoiltaan se on noin 2,5 x 0,8 metriä ja se sijaitsee loivalla harjanteella/terassilla. Koepistossa maannoksessa oli tumma pintakerros. Kuopan toisella sivulla on maakasa/valli, jossa lienevät kuopast kaivetut maat. Kolmas kuoppa on toisesta 30 metriä luoteeseen ja se on samanmallinen, mutta pienempi, kooltaan 1,5 x 0,8 metriä. Vieressä on sammaloitunut maakasa. Neljäs kuoppa sijaitsee toisesta 90 metriä kaakkoon, Pulkkilanharjun tien vieressä. Kuoppa on reunoiltaan suhteellisen jyrkkä, mutta kuitenkin sammaloitunut. Halkaisijaltaan se on kaksi metriä ja ympärillä on matalat vallit. Koepistossa näkyi soraista hiekkaa, tumma ohut turvekerros ja heikko huuhtoutumiskerros. On mahdollista, että viimeksi mainittu kuoppa olisi vain vanha hiekanottoaika, sillä sen lähellä tien varressa on myös uusi sellainen noin 30 metrin päässä. Kuoppien funktio on kaikkienensa kuitenkin epävarma, ajoitus on todennäköisesti historiallinen/uusi aika.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Maakuoppia
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

<i>Digikuvat:</i>	
DSC01491	Pitkänomainen kuoppa, koillisesta. 13.5.2009
DSC01492	Tien lähellä oleva kuoppa (lapio keskellä), koillisesta. 13.5.2009

Peruskarttaote 2

DSC01491. Pulkkilanharju, kuoppa-alue 2. Pitkänomainen kuoppa, koillisesta. 13.5.2009.

DSC01492. Pulkkilanharju, kuoppa-alue 2. Tien lähellä oleva kuoppa (lapio keskellä), koillisesta. 13.5.2009.

6 Asikkala Pulkkilanharju, vanha pelto 1

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	peltoviljelyalue
<i>Lukumäärä</i>	2
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	311203 PULKKILANHARJU
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6799768, i= 3422188, z= 83-87 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 13.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Asikkalan Pulkkilanharju, Asikkalanselän puoleinen harjunreuna, pusikoitunutta vanhaa peltoaluetta.

Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Pulkkilanharjun leveän osan, ns. "Kuninkaankoivikon" keskellä, Asikkalanselän puoleisella harjun reunalla, Liipolan talosta 200-500 metriä kaakkoon. Tälle alueelle Ruotsi-Suomen kuningas Kustaa III suunnitteli kaupungin perustamista ja Kukonharjun metsämaalle laadittiin jopa kaupungin ruutuasemakaava. Kartan suunnitelmasta laati vuonna 1775 Henric Gestrin. Suunnitelma ei luonnollisesti koskaan toteutunut ja samalla tavalla jäi toteutumatta myös Asikkalan Vääksyyn suunniteltu kaupunki.

Kohde koostuu pohjoisesta ja eteläisestä peltoalueesta, joista pohjoisempi sijaitsee Liipolasta 200 metriä kaakkoon pusikkoisessa ja hieman kosteassa haavikossa. Täällä on joukko erikokoisia ja -muotoisia kivirakennelmia, joista osa on aitamaisiakin. Pääosin rakennelmat ovat hyvin matalia ja sammaloituneita. Kiveykset lienevät pellonraivausröykkiöitä, mm. koepistoissa havaitusta peltokerroksesta päätellen. Maaperä on alueella hienoa hiekkaa. Suurin osa röykkiöistä on yhdessä noin 40 x 50 metrin kokoisessa keskittymässä, mutta muutama röykkiö on tästä vajaa 50 metriä itäkoilliseen pienellä aukiolla. Röykkiöiden indikoiman vanha peltoalue jatkunee kansallispuiston ulkopuolelle ja osa kivistä saattaa röykkiöissä olla peruja nykyisistäkin pelloista, joita on välittömästi kohteen pohjoispuolella.

Eteläisempi peltoalue on Liipolasta 400-500 metriä eteläkaakkoon, rantamökeille johtavan tien molemmin puolin. Tämä peltoalue erottuu kivivallina ja maapenkereenä, itse pellollakin on vielä ojia näkyvissä. Nykyisin pelto kasvaa haapaa ja koivua. Erillisiä peltoraunioita on peltoalueen ulkopuolella pellon länsireunalla. Täällä peltoalueen raja on selvä havumetsää vasten ja idässä puolestaan rajana on valli ja pengeri. Eteläisempi peltoalue erottuu vielä vuonna 1965 painetussa peruskartassa, muttei enää vuoden 1980 peruskartassa. Koillisen suuntaan pelto lienee jatkunut kansallispuiston ulkopuolellekin ja eteläisen ja pohjoisen pellon välillä sijaitseva hirsimökkikin lienee tehty aiemmalle pellolle.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Pelto
<i>Lisätietoja</i>	Peruskartat 311203 Pulkkilanharju, painovuodet 1965 ja 1980.

Valokuvat

Digikuvat:

- DSC01493 Matalaa kiveystä, taustalla mökki, lännestä. 13.5.2009
- DSC01494 Röykkiö pusikossa, koillisesta. 13.5.2009
- DSC01495 Maakiven päälle tehty kivikasa, koillisesta. 13.5.2009

Peruskarttaote 2

DSC01493. Pulkkilanharju, vanha pelto 1. Matalaa kiveystä, taustalla mökki, lännestä. 13.5.2009.

DSC01495. Pulkkilanharju, vanha pelto 1. Maakiven päälle tehty kivikasa, koillisesta. 13.5.2009.

7 Asikkala Pulkkilanharju, rajamerkki 1

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
Kohdetyyppi rajamerkki
Lukumäärä 1
Ajoitus historiallinen
Rauhoitusluokka

Peruskartta 311203 PULKKILANHARJU
Yhtenäiskoordinaatit p= 6799687, i= 3421894, z= 82 m mpy
Koordinaattien selite

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 13.5.2009.
Ympäristön kuvaus Asikkalan Pulkkilanharju, Päijänteen Asikkalanselän ranta, mäntykangasta.
Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Asikkalan Pulkkilanharjulla, ns. "Kuninkaankoivikon" alueella, harjun leveän osan eteläosassa, aivan kansallispuiston rajalla noin 330 metriä Liipolan talosta lounaaseen. Kohde on noin 60 x 20 x 50 cm kokoinen rajakivi mäntykankaalla, puheliniinjan alla. Siinä ei ole kaiverruksia tms. Rajakivi näyttää olevan nykyisellä tonttirajalla, kansallispuiston ja kahden rantatontin muodostamassa kolmen tontin kulmassa. Rajamerkki ei todennäköisesti ole kovinkaan vanha.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Rajamerkki

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01496 Rajakivi, kaakosta. 13.5.2009

Peruskarttaote 2

DSC01496. Pulkkilanharju, rajamerkki 1. Rajakivi, kaakosta. 13.5.2009.

8 Asikkala Syttänne

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	kivi-pronssikautinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6800430, i= 3422055, z= 81-83 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 13.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Mäntymetsää, Päijänteen Asikkalanselkä.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Pulkkilanharjun leveimmän kohdan pohjoisosassa, kahden puolen Asikkala-Sysmä maantietä. Asuinpaikka sijaitsee kahdella itään päin viettävällä muinaisrantaterassilla, noin 80 mmpy merenpinnan yläpuolella eli muutaman metrin Päijännettä korkeammalla. Järven rantaan on näiltä terasseilta matkaa 20-40 metriä.

Vuonna 1971 tienleikkauksesta löydettiin arkeologisessa inventoinnissa (Matti Huurre/Museovirasto) kuonaa, piitä, kvartsi-iskoksia ja -esineitä, palanutta luuta, palanutta savea ja mahdollisia valinmuotin kappaleita. Vuonna 2004 tehdyssä Asikkalan toisessa arkeologisessa inventoinnissa (Museovirasto/Anu Kehusmaa) ei lisähavaintoja tehty. Vuonna 2006 inventoitiin Pulkkilanharjun kevyenliikenteenväylä (Museovirasto/Katja Vuoristo) ja samassa yhteydessä tehtiin asuinpaikalla kahden viikon mittainen koekaivaus väylän rakentamisen vuoksi.

Kaivausalueilta paljastui selkeät likamaa-alueet ja niistä saatiin talteen asbestisekoitteista keramiikkaa, kvartsi-iskoksia ja -ytimiä sekä hieman palanutta luuta. Kaivaukset tehtiin tien itäpuolella, jonne kevyenliikenteenväylä oli tulossa. Koekaivauksilla on rajattu vain asuinpaikan laajuutta tien suunnassa etelään ja pohjoiseen päin, muuten arviot laajuudesta perustuvat topografiaan.

Kansallispuiston eli maantien länsipuolella ei ole tehty kaivauksia. Kansallispuiston inventoinnin yhteydessä alueelle tehtiin yksi koekuoppa vastapäätä Valorannantien risteystä aika lähelle tietä, siitä noin 30 metriä länteen. Tästä kävi ilmi maaperän olevan hienoa hietaa, pinnassa tummaa maata, mikä ehkä viittaa vanhaan viljelykseen paikalla. Nyt alueella kasvaa komea mäntymetsä, mutta sammaleinen ja muhkurainen maanpinta viittaavat myös pellon mahdollisuuteen. Muinaisjäännöksen rajausta on Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä selvästi liian pieni ja pohjoisessa. Todenmukaisempi rajausta on vuoden 2006 kaivauskertomuksessa.

<i>Kohteen rajausta</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Esihistoriallinen asuinpaikka
<i>Lisätietoja</i>	Inventointi- ja kaivauskertomukset Museoviraston arkeologian osaston arkistossa: Huurre, Matti 1971 Asikkalan inventointi; Kehusmaa, Anu 2004 Asikkalan arkeologinen inventointi; Vuoristo, Katja 2006 Asikkalan kirkonkylä-Perättömänlampi, Pulkkilanharjun kevyenliikenteenväylän inventointi; Vuoristo, Katja 2006 Asikkala Syttänne, kivikautisen ja varhaismetallikautisen asuinpaikan koekaivaus. Löydöt: KM 19284, 36537:1-71.

Valokuvat*Digikuvat:*

DSC01497 Kivikautinen asuinpaikka, jonka halki tie kulkee, lounaasta. 13.5.2009

Peruskarttaote 2

DSC01497. Syttänne. Kivikautinen asuinpaikka, jonka halki tie kulkee, lounaasta. 13.5.2009.

9 Asikkala Pulkkilanharju, rajamerkki 2

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
 Kohdetyyppi rajamerkki
 Lukumäärä 1
 Ajoitus historiallinen
 Rauhoitusluokka

Peruskartta 312101 KARILANMAA
 Yhtenäiskoordinaatit p= 6800468, i= 3422062, z= 80 m mpy
 Koordinaattien selite

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 13.5.2009.
 Ympäristön kuvaus Mäntymetsä, Päijänteen Asikkalanselän ranta, Sysmä-Asikkala -maantie.
 Kohdekuvaus Rajakivi, jossa lukee "102" tien penkassa, tien länsipuolella.
 Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.
 Tulkinta Rajamerkki
 Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01498 Rajakivi, kuva otettu tien ojasta. 13.5.2009

Peruskarttaote 2

DSC01498. Pulkkilanharju, rajamerkki 2. Rajakivi, kuva otettu tien ojasta.13.5.2009.

10 Asikkala Pulkkilanharju, vanha Pulkkilanharjun tie

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	tienpohja
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6801670, i= 3422700, z= 87-88 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 13.-
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Päijänteen Asikkalanselkä, kohde sijaitsee Pulkkilanharjulla hieman Käkisalmeista etelään.

Kohdekuvaus Pulkkilanharju on aina tarjonnut luontaisen kulkureitin Asikkalasta Sysmään ja paremman yhteyden saamiseksi harjujonon saaria on yhdistetty toisiinsa ja mantereeseen niin silloin kuin penkereinkin. Tie oli alkuaan ratsutie, jota 1740-luvulla alettiin laajentamaan kärrytieksi ja Käkisalmeen rakennettiin silta. Pulkkilansalmessa oli ylitystä varten lautta. 1800-luvun puoliväliin mennessä tien käyttö väheni, silta sortui ja lautta jäi pois käytöstä. Vasta 1940-luvulla Käkisalmeen tuli uusi silta, Pulkkilansalmeen lossi ja harjulle rakennettiin maantie. 1970-luvun alussa Pulkkilansalmen lossi poistui ja tilalle tuli silta. Samalla Karinsalmi ruopattiin laivoille ja tähänkin salmeen tuli silta.

Kansallispuiston inventoinnissa pohdittiin sitä mahdollisuutta, että paikoitellen lähellä harjun itärantaa kulkeva sorapintainen kävelytie olisi osa vanhaa Pulkkilanharjun ratsu-/kärrytien linjausta. Tämä on yleensä pari metriä leveä ja tien varteen on puskettu kivet penkaksi. Tätä on kuitenkin vaikea verifioida ilman perusteellisempia karttatutkimuksia.

Sen sijaan aivan kansallispuiston pohjoisrajan tuntumassa, nykyisen Pulkkilanharjuntien itäpuolella olevalla kapealla kankaalla Käkisalmeista etelään havaittiin vajaan 100 metrin pituinen vanha tienpohja, joka toimii nykyisin kävelypolkuna. Tämä ei ole soraistettu, vaan selvästikin pois käytöstä jäänyt lähinnä kärryjen mentävä ura, jonka ylärinteen puolen reunasta on paikoin otettu hiekkaa ja sillä ilmeisesti pengerretty alarinteen puolta tiestä. Hiekanottoaikat ja koko ura ovat sammaloituneet. Tätä sadan metrin pituista vanhaa tienpohjaa voitaneen pitää kiinteänä muinaisjäänöksenä ja mahdollisesti se on jopa vanhaa ratsu-/kärrytien linjausta.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu viivamaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Vanha tienpohja
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

- DSC01499 Rannassa kulkevaa kävelytieta, mahdollisesti vanhaa Pulkkilanharjun tietä, etelästä. 13.5.2009
- DSC01500 Vanhaa tielinjaa, kaakosta. 13.5.2009
- DSC01501 Vanhaa tielinjaa, kaakosta. 13.5.2009
- DSC01502 Opastaulu Pulkkilanharjun P-paikalla. 13.5.2009
- DSC01503 Opastaulu Pulkkilanharjun P-paikalla. 13.5.2009
- DSC01504 Opastaulu Pulkkilanharjun P-paikalla. 13.5.2009
- DSC01507 Mahdollisesti vanhaa Pulkkilanharjun tietä Kukonkorkean itärannalla, lounaasta. 14.5.2009

Peruskarttaote 3

DSC01500. Vanha Pulkkilanharjun tie. Vanhaa tielinjaa, kaakosta. 13.5.2009.

DSC01501. Vanha Pulkkilanharjun tie. Vanhaa tielinjaa, kaakosta. 13.5.2009.

11 Asikkala Pulkkilanharju, kiviröykkiöitä

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kiviröykkiöitä
<i>Lukumäärä</i>	4
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	311203 PULKKILANHARJU
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6797504, i= 3421256, z= 81-85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 14.5.2009.

Ympäristön kuvaus Tuulinen Päijänteen Hinttolanselän ranta, Pulkkilanharjun Kukonkorkeen länsipuolella oleva mäntykangas.

Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Pulkkilanharjun Kukonkorkeen länsipuolella, Asikkala-Sysmä -maantien länsipuolella olevalla tasangolla, mäntykankaalla. Paikalla havaittiin neljä kiviröykkiötä, joista ensimmäiset kaksi lähellä toisiaan ja suhteellisen lähellä Päijänteen rantaa. Molemmat röykkiöistä sijaitsevat rantavallin takaisessa "vallintakusen painanteessa". Röykkiöt ovat kooltaan noin 1,5 x 1 metriä, niissä on irtonaisia halkaisijaltaan noin 20 cm olevia kiviä ja ne ovat osittain sammaloituneet. Röykkiöt ovat toisistaan vain viiden metrin päässä, lähelle tehdyssä koekuopassa maa oli tummanruskeaa hiekkaa/soraa. Näistä noin 35 metriä itään, lähempänä maantietä, on kolmas kiviröykkiö, halkaisijaltaan vain noin 70 cm ylempänä kankaalla taimikossa. Neljäs röykkiö sijaitsee ensimmäisistä kahdesta noin 100 metriä etelään. Tämä on vain muutaman kiven muodostama keko, ei edes kovin sammaloitunut. Kiviröykkiöiden funktio tai ajoitus ei selvinnyt inventoinnissa. Paikalla on ollut leirintäalue, joka mainitaan vuosien 1965 ja 1980 peruskartoilla. Mahdollisesti rakennelmat liittyvät siihen.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.

Tulkinta Ajoitukseltaan ja tarkoitukseltaan tuntemattomia kiviröykkiöitä

Lisätietoja Peruskartta 3112 03 Pulkkilanharju, painovuosi 1965 ja 1980.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01505 Pieni kiviröykkiö, luoteesta. 14.5.2009

DSC01506 Kiviröykkiöt, lapio toisen ja reppu toisen röykkiön luona, koillisesta. 14.5.2009

Peruskarttaote 5

DSC01505. Pulkkilanharju, kiviröykkiöitä. Pieni kiviröykkiö, luoteesta. 14.5.2009.

DSC01506. Pulkkilanharju, kiviröykkiöitä. Kiviröykkiöt, lapio toisen ja reppu toisen röykkiön luona, koillisesta. 14.5.2009.

12 Asikkala Pulkkilanharju, vanha pelto 2

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	peltoviljelyalue
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	311203 PULKKILANHARJU
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6797730, i= 3421203, z= 80-82 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 14.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Asikkalan Pulkkilanharju, Kukonkorkeen eteläpuolella oleva alue Asikkala-Sysmä -maantien molemmin puolin.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Pulkkilanharjulla, Kukonkorkeen harjanteen eteläpuolella, Asikkalan ja Sysmän välisen maantien molemmin puolin. Alueella havaittiin noin 200 x 70 metrin laajuinen vanha peltoalue, jonka pohjoisosa on aukeaa ja valoisaa, osin matalaa taimikkoa, jonka seassa kuitenkin myös isoja koivuja ja mäntyjä, eteläosan ollessa järeää ja synkkää kuusikkoa. Alueen tarkka rajaus on vaikeaa, koska selviä pellon reunoja ei joka paikassa ole näkyvissä. Tien länsipuolella peltoalueen pohjoisosassa on joitakin ojan jäänteitä. Tien länsipuolella peltoalueen etelärajalla on rajakivi, jossa lukee "162". Tien itäpuolella peltoalue jatkuu tien suuntaisena 20 metriä leveänä kaistaleena tien ja itäpuolisen harjun välissä. Täällä alueen pohjoisosissa on joitakin peltoraunioita.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Pelto
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 5

13 Asikkala Pulkkilanharju Karinsalmi, latomus

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kivilatomus
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	311203 PULKKILANHARJU
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6799034, i= 3421440, z= 80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 14.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Päijänteen Hinttolanselän rantaa Asikkalan Pulkkilanharjulla, Karinsalmesta noin 50 metriä etelään. Mäntyä kasvavaa, erittäin kivikkoista harjunrinnettä.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Päijänteen rannassa, Karinsalmesta noin 50 metriä etelään. Paikalla on pieni kivilatomus rantatörmällä noin kahdeksan metriä vesirajasta. Latomuksen koko on noin 80 x 130 cm. Se on noin metrin korkeudella veden pinnasta, joten se ei ole ollut kuivalla maalla ennen järvenlaskua.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Tarkoitukseltaan tuntematon kivilatomus
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01508 Latomus rannalla, koillisesta. 14.5.2009

Peruskarttaote 4

DSC01508. Pulkkilanharju Karinsalmi, latomus. Latomus rannalla, koillisesta. 14.5.2009.

14 Asikkala Pulkkilanharju Karinsalmi, lossinpaikka

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	lossinpaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	311203 PULKKILANHARJU
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6799088, i= 3421462, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 14.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Asikkalan Pulkkilanharjun Karinsalmen eteläranta sillan lounaispuolella, rantapenkkaa.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Pulkkilanharjun Karinsalmen etelärannalla, sillasta lounaaseen, rantapenkalla. Kiviseen rantapenkereeseen on louhittu alue, johon T:n muotoinen iso metallinen kiinnitysteline on upotettu aivan vesirajaan. Ilmeisesti tämä on lossin vaijerin teline tai vastaava rakennelma.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Lossin vaijerin kiinnityspaikka
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01509 Lossin vaijerin kiinnitysteline, taustalla Käkisalmen silta, lounaasta. 14.5.2009
DSC01510 Kiinnitysteline lähempää kuvattuna, lounaasta. 14.5.2009

Peruskarttaote 4

DSC01509. Pulkkilanharju Karinsalmi, lossinpaikka. Lossin vaijerin kiinnitysteline, taustalla Käkisalmen silta, lounaasta. 14.5.2009.

DSC01510. Pulkkilanharju Karinsalmi, lossinpaikka. Kiinnitysteline lähempää kuvattuna, lounaasta. 14.5.2009.

15 Asikkala Pulkkilanharju Karinsalmi, venevalkama

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	venevalkama
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	311203 PULKKILANHARJU
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6798947, i= 3421407, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 14.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Asikkalan Pulkkilanharju, Hinttolanselän puoleinen ranta, Karinsalmesta 150 metriä lounaaseen, kivikkoinen harjunranta.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Pulkkilanharjulla, Karinsalmesta noin 150 metriä kaakkoon Hinttolanselän rannalla. Rannalle on kasattu suuri kivikeko, mitoiltaan noin 7 x 5 metriä. Kivien seassa on myös maata ja soraa. Kasan molemmin puolin on vähäkiviset kohdat, joten todennäköisesti nämä ovat venevalkamia, joita varten rantaa on raivattu. Kivikasa on valkamien raivausraunio. Samanlainen, mutta vielä käytössä oleva venevalkama kasoineen havaittiin rannalla kohteesta 60 metriä etelään.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Venevalkama
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01511 Kiviröykkiö rannalla ja mahdolliset venevalkamat sen molemmin puolin, kaakosta. 14.5.2009
 DSC01512 Vielä käytössä oleva venevalkama, jossa vene, kaakosta. 14.5.2009

Peruskarttaote 4

DSC01511. Pulkkilanharju Karinsalmi, venevalkama. Kiviröykkiö rannalla ja mahdolliset venevalkamat sen molemmin puolin, kaakosta. 14.5.2009.

DSC01512. Pulkkilanharju Karinsalmi, venevalkama. Vielä käytössä oleva venevalkama, jossa vene, kaakosta. 14.5.2009.

16 Asikkala Pulkkilanharju, kilometripylväs

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	välimatkapylväs
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	311203 PULKKILANHARJU
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6798569, i= 3421451, z= 82 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 14.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Asikkalan Pulkkilanharju, Asikkalan-Sysmän välisen maantien itäpenkere, harjua, mäntymetsää.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Pulkkilanharjulla, Asikkalan ja Sysmän välisen maantien itäpuolella, Karinsalmesta 500 metriä etelään. Tien ja kävelytien itälaidalla on noin 1,6 metriä korkea, veistetty 25 x 25 cm kokoinen graniittipylväs, jossa olleet maalaukset kilometrimerkinnöistä ovat kuluneet melkein pois. Koska maantie on varsinaisesti rakennettu 1940-luvulla, lienee kilometripylväs aikaisintaan tältä ajalta.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kilometripylväs
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01513 Kilometripylväs Pulkkilanharjun tien itälaidassa. 14.5.2009

Peruskarttaote 4

DSC01513. Pulkkilanharju, kilometripylväs. Kilometripylväs Pulkkilanharjun tien itälaidassa.14.5.2009.

17 Asikkala Pulkkilanharju, rajamerkki 3

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	rajamerkki
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	311203 PULKKILANHARJU
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6797237, i= 3421169, z= 84-85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 14.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Asikkalan Pulkkilanharju, Ritavuoren huvilasta 150 metriä etelään olevalla pienellä kansallispuiston erillispalalla, tontin pohjoislaidalla, harjumaastoa, mäntymetsää.
<i>Kohdekuvaus</i>	Rajamerkki on röykkiön keskelle pystyyn nostettu kivi. Todennäköisesti kyseessä ei ole kovinkaan vanha rajamerkki.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Rajamerkki
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 5

18 Padasjoki Ykskoivu, kuoppa 1

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	maakuoppa
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6802326, i= 3417149, z= 79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 18.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Ykskoivun saaren länsiranta, mäntykangasta.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Ykskoivun saaren länsirannalla, 25 metriä rannasta, aivan kansallispuiston rajalla (saaren luoteisosa ei kuulu kansallispuistoon). Kuoppa on mitoiltaan noin 2 x 0,7 metriä ja sen ympärillä on selkeät vallit. Se on rannan suuntaisesti pitkittäin. Koepiston perusteella kuoppa saattaa olla aika resentti, sillä podsolimaannosta siinä ei havaittu.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Ajaltaan ja tarkoitukseltaan tuntematon kuoppajäänne
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 6

19 Padasjoki Ykskoivu

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	pronssikautinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	1
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6802333, i= 3417497, z= 80-86 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	löydöllinen koekuoppa

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 18.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Ykskoivun saaren koilliskärki, mäntykangasta.
<i>Kohdekuvaus</i>	Pronssikautinen asuinpaikka sijaitsee Ykskoivun saaren koillisessa niemessä, havaintojen perusteella kokonaan kansallispuiston alueella. Keskeisin osa asuinpaikkaa on ilmeisesti 10-15 metriä leveällä pohjoiseen suuntautuvalla tasanteella kivikkoisen harjun pohjoispuolella noin 6-7 metriä Päijänteen pinnan yläpuolella. Tähän tehdyssä koekuopassa oli varsin runsaasti löytöjä (kvartsia ja palanutta luuta) noin 10-20 cm turpeen pinnan alapuolella olevassa ruskeassa likamaakerroksessa. Toisessa koekuopassa, joka oli ensimmäisestä 25 metriä itäkoilliseen, oli neljä saviastian palaa, ilmeisesti pronssikautista tekstiilikeramiikkaa. Keramiikka oli tummassa, soraisessa likamaassa, noin 20 cm syvyydellä. Löydöllisten koekuoppien välillä tehdyssä koepistossa oli myös likamaata. Asuinpaikka lienee kuitenkin tätä laajempi sillä ensimmäisestä koekuopasta 60 metriä koilliseen, alemmalle terassille tehdyssä koepistossa oli myös asuinpaikkaan viittaava palanut kivi. Asuinpaikka on rajattu muinaisjäänökseksi koekuoppahavaintojen ja topografian perusteella noin 150 x 100 metrin alueelta. Kohde on hyvin säilynyt. Ympäristö on harjua, tasanteella hiekkamaata ja ylempänä soramaata, mäntykangasta, välillä taimikkoa.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Pronssikautinen asuinpaikka
<i>Lisätietoja</i>	Löydöt: KM 37991: 1-3 saviastian paloja 5 kpl, kvartsi-iskoksia 7 kpl, palanutta luuta 195 kpl.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01515 Markus Kankkunen kaivaa koekuoppaa rantatasanteelle, lounaasta. 18.5.2009

DSC01516 Ykskoivun saaren pohjoista harjua lounaasta koilliseen, jossa suunnassa asuinpaikka sijaitsee. 18.5.2009

Peruskarttaote 6

DSC01515. Ykskoivu. Markus Kankkunen kaivaa koekuoppaa rantatasanteelle, lounaasta. 18.5.2009.

DSC01516. Ykskoivu. Ykskoivun saaren pohjoista harjua lounaasta koilliseen, jossa suunnassa asuinpaikka sijaitsee. 18.5.2009.

20 Asikkala Ykskoivu, nuotionpaikka

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
 Kohdetyyppi nuotionpaikka
 Lukumäärä 1
 Ajoitus uusi aika
 Rauhoitusluokka

Peruskartta 214310 KELVENNE
 Yhtenäiskoordinaatit p= 6801765, i= 3417322, z= 79 m mpy
 Koordinaattien selite

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 18.5.2009.
 Ympäristön kuvaus Ykskoivun saaren kaakkoinen hiekkaranta, rantahietikko.
 Kohdekuvaus Nuotionpaikka sijaitsee Ykskoivun saaren kaakkoisella rantahietikolla, n. 20 metrin päästä rannasta. Se on halkaisijaltaan noin 60 cm oleva kiveys. Siihen tehtiin pieni kuopaisu kaivauslastalla ja esiin tuli hiiliä. Nuotio ei ole aivan resentti, mutta joka tapauksessa se on 1830-lukua nuorempi, jolloin Päijänteen pintaa on laskettu.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.
 Tulkinta Nuotio
 Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01517 Nuotionpaikka, luoteesta. 18.5.2009

Peruskarttaote 6

DSC01517. Ykskoivu, nuotionpaikka. Nuotionpaikka, luoteesta. 18.5.2009.

21 Padasjoki Kelvenne, veneenvetopaikka 1

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	veneenvetopaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6804080, i= 3417648, z= 79-86 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Kelventeen saaren eteläosa, soraharju, sekametsä.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kelvenne on pitkä ja kapea saari, joka katkaisee suoran yhteyden Sysmän vesiltä Padasjoenselälle ja Padasjoen rannoille. Siksi saaren kapeimpiin kohtiin on tehty veneenvetopaikkoja, joilla on vähennetty soutuamatkaa ennen moottorikäyttöisten vesikulkuvälineiden aikaa. Saarella on kaksi tällaista noin 100 metrin levyistä kohtaa, jotka mainitaan mm. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen nimiarkistossa veneenvetopaikoiksi. Eteläisempi on vastapäätä Hinttolansaarta idässä ja Huovarin saarta lännessä. Kannaksen halki on hakattu aukko, joka on vähäkivisempi kuin ympäristönsä. Ympäriellä on kohtalaisen sankkaa sekametsää ja maa on kivistä moreeniharjua. Aukko ja vähäkivisyys voivat johtua hyvin myös siitä, että kannasta pitkin on kaivettu Hinttolansaareen Huovarista johtava sähköjohto. Paikkaa on tästä myllerryksestä huolimatta syytä pitää mahdollisena historiallisena veneenvetopaikkana.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu viivamaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Veneenvetopaikka
<i>Lisätietoja</i>	Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, nimiarkisto (Padasjoki Kelventeenhoikka).

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01518 Veneenvetopaikka, lännestä. 19.5.2009

DSC01519 Veneenvetopaikka, idästä. 19.5.2009

Peruskarttaote 7

DSC01518. Kelvenne, veneenvetopaikka 1. Veneenvetopaikka, lännestä. 19.5.2009.

DSC01519. Kelvenne, veneenvetopaikka 1. Veneenvetopaikka, idästä. 19.5.2009.

22 Padasjoki Kelvenne, kuoppia 1

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	maakuoppia
<i>Lukumäärä</i>	3
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6803563, i= 3417690, z= 83-86 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Keskimmäinen kuoppa

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Kelventeen saaren eteläosa, soraharju, mäntykangas.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kuopat sijaitsevat pitkän Kelventeen saaren eteläosassa, harjulla 500 metrin matkalla, Hinttolan- ja Hirvisaariin päin avautuvan rannan puolella harjua. Pohjoisin havaituista kuopista sijaitsee noin 170 metriä veneenvetopaikasta etelään polun varrella. Se on noin 2 x 1 metriä, soikea, syvätkö kuoppa hieman soraisella kankaalla. Siihen tehdyssä koepistossa ei ollut juurikaan turvetta, joten se lienee suhteellisen uusi. Kuopan ympäristö on nuorta mäntymetsää. Toinen kuoppa sijaitsee ensimmäisestä 350 metriä eteläkaakkoon hieman ylempänä harjun rinteellä ja hieman aukiomaisella paikalla. Kuopan koko on noin 2 x 0,7 metriä ja sen syvyys on 50-60 cm. Myöskään tässä ei ollut juurikaan turvekerrosta. Lähellä kuoppaa on kahden männyn väliin rakennettu puutikkaat - ehkä nämä kaksi rakennetta liittyvät toisiinsa. Kolmas kuopista sijaitsee lehtomaisessa rantametsässä, edellisestä 170 metriä kaakkoon. Kooltaan se on noin 1,5 x 1 metriä ja syvyydeltään vähemmän kuin 50 cm.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti (kolme havaintopistettä)
<i>Tulkinta</i>	Todennäköisesti resenttejä kuoppia
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01520 Kuoppa, jossa lapio, luoteesta. 19.5.2009

Peruskarttaote 7

DSC01520. Kelvenne, kuoppia 1. Kuoppa, jossa lapio, luoteesta. 19.5.2009.

23 Padasjoki Kelvenne, kaskialue 1

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, asuinpaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6803584, i= 3418067, z= 80-83 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Mahdollinen kellarikuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.5.2009.

Ympäristön kuvaus Kelventeen saaren eteläosan itään, Hinttolansaarta kohti pistävä niemenkärki.

Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Kelventeen harjusaaren eteläosan itäisessä päässä olevalla niemenkärjellä, joka työntyy Hinttolansalmeen kohti Hinttolansaarta. Koko niemenkärki noin 400 metrin matkalla on luettava muinaisjäänösalueeksi, sillä alueella on vanhan viljelyksen ja asumisen jäännöksiä. Vuodelta 1788 peräisin olevaan karttaan on merkitty niemen nimeksi "Leponiemi" ja niemellä on kartan mukaan peltoa sekä tämän länsipuolella vielä "vanha kaskipelto". Niemenkärki on lehtomainen, maa on muhevaa, selvästi käännettyä ja myllättyä mustaa vanhaa multapeltoa. Alue on tasaista lehtimetsää, jossa on joitakin isoja kiviä siellä täällä. Tämän todennäköisen kärjen peltoalueen länsipuolelta alkaa ilmeisesti välittömästi vanha kaskialue. Alueella on joitakin maan pinnalle näkyviä rakenteita: kuoppia ja kiviröykkiöitä. Näistä peltoalueen länsireunan tuntumassa on noin 30 x 50 metrin alueella kolme kuoppaa ja suuri kiviröykkiö. Kuopista itäisin on halkaisijaltaan noin 1,5 metriä ja se vaikuttaa kellarikuopalta. Tästä noin 40 m lounaaseen on noin 3 x 4 m kokoinen maansekainen kiviröykkiö, jonka vieressä on halkaisijaltaan kaksimetrinen kuoppa. Röykkiö saattaisi olla liesikumpu, tosin kivet siinä eivät ole erityisen rapautuneita. Tästä vielä noin 30-40 m luoteeseen on kaksi kuoppaa, toinen pieni, halkaisijaltaan noin metrinen, vaikuttaa resentiltä. Toinen on tehty pohjoisen rannan törmään ja se on mitoiltaan noin 1,5 x 2 metriä. Sekin vaikuttaa kellarikuopalta. Kaskialueella havaittiin yksi mahdollinen nauriskuoppa, halkaisijaltaan noin 2 metriä ja syvyydeltään noin 70 cm. Se sijaitsee edellisistä jäännöksistä vajaa 100 metriä länteen.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.

Tulkinta Historiallisen ajan pelto- ja kaskialue sekä mahdollinen asuinpaikka

Lisätietoja Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto, Padasjoki Hinttola, Hinttolan yks. talo ym. rajankäyntikartta, Jacob E. Linde 1788.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01521 Mahdollista liesikumpua tutkitaan. 19.5.2009

DSC01522 Mahdollista liesikumpua tutkitaan. 19.5.2009

DSC01523 Mahdollinen liesikumpu. 19.5.2009

Peruskarttaote 7

DSC01522. Kelvenne, kaskialue 1. Mahdollista liesikumpua tutkitaan. 19.5.2009.

DSC01523. Kelvenne, kaskialue 1. Mahdollinen liesikumpu. 19.5.2009.

Kelventeen saaren eteläosa vuoden 1788 kartassa ja itäisen niemenkärjen vanha pelto- ja kaskialue. Lähde: Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto, Padasjoki Hinttola, Hinttolan yks. talo ym. rajankäyntikartta, Jacob E. Linde 1788.

24 Padasjoki Iso Kärppäsaari, kaskialue 1

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6805990, i= 3418785, z= 80-83 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Ison Kärppäsaaren eteläosa, havumetsää.
<i>Kohdekuvaus</i>	Isoon Kärppäsaareen on historiallisissa kartoissa merkitty kaksi kaskialuetta, joista ensimmäinen sijaitsee saaren eteläosan lounaisessa niemekkeessä. Alue on vanhoilla kartoilla varsin pieni ja maastossakin on erotettavissa vain noin 50 x 50 metrin kokoinen tasanne, jolle tehdyissä koepistoissa maa on hiesusavista, hiillistä multaa. Tasanne on noin kaksi metriä Päijänteen pintaa ylempänä. Alue on pääasiassa havumetsää.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Hinttola, Hinttolan yks. talo ym. rajankäyntikartta, Jacob E. Linde 1788; Padasjoki Hinttola, Hinttola, halkomisesta kartta ja pyykkiselitys, N. Lilius 1839 ja G.S. 1847.

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01524 Kaskialuetta, koillisesta. 19.5.2009

Peruskarttaote 11

DSC01524. Iso Kärppäsaari, kaskialue 1. Kaskialuetta, koillisesta. 19.5.2009.

Kärppäsaaret vuoden 1839 kartalla, kaskialue 1 numerolla 424 ja kaskialue 2 numerolla 433. Mahdollinen rantaniitty itärannalla numerolla 407. Lähde: Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Hinttola, Hinttola, halkomisesta kartta ja pyykkiselitys, N. Lilius 1839 ja G.S. 1847.

25 Padasjoki Iso Kärppäsaari, kaskialue 2

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2

<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6806372, i= 3418913, z= 81-85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	nauriskuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.5.2009.

Ympäristön kuvaus Ison Kärppäsaaren keskilaakso, tasainen mäntymetsä.

Kohdekuvaus Historiallisissa kartoissa merkittyjen Ison Kärppäsaarten kahden kaskialueen pohjoisempi sijaitsee saaren keskiosassa, laaksossa, jonka etelä- ja pohjoispuolella kohoavat hieman ylävämmät kukkulat. Alue on nykyään jokseenkin tavallista mäntymetsää, eikä kaskialue erotu ympäristöstään esim. puuston perusteella. Alueen länsilaidassa on kuitenkin joukko kuoppia, jotka vaikuttavat ns. nauriskuopilta, jotka liittyvät kaskialueisiin. Läntisimmät havaituista kuopista on tehty vanhaan rantavalliin ja niiden mitat ovat noin 3 x 1 metriä, vastaavia kuoppia on ainakin kolme kappaletta lisää tasaisella kankaalla vallilta itään. Osaa kuopista ympäröi selvä valli. Kuoppiin tehdyissä koepistoissa ei ollut hiiltä, vaan ruskeaa soraa. Vaikuttaa siltä, että kuopat on tehty varsinaisen kaskialueen länsireunalle.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.

Tulkinta Kaskialue

Lisätietoja Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Hinttola, Hinttolan yks. talo ym. rajankäyntikartta, Jacob E. Linde 1788; Padasjoki Hinttola, Hinttola, halkomisesta kartta ja pyykkiselitys, N. Lilius 1839 ja G.S. 1847.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01529 Mahdollinen nauriskuoppa, lännestä. 19.5.2009
DSC01530 Mahdollinen nauriskuoppa, luoteesta. 19.5.2009

Peruskarttaote 11

DSC01529. Iso Kärppäsaari, kaskialue 2. Mahdollinen nauriskuoppa, lännestä. 19.5.2009.

DSC01530. Iso Kärppäsaari, kaskialue 2. Mahdollinen nauriskuoppa, luoteesta. 19.5.2009.

26 Padasjoki Iso Kärppäsaari, kiveys

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kivilatomus
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	ajoittamaton
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6806225, i= 3419037, z= 93 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Ison Kärppäsaaren eteläisemmän harjanteen korkein kohta, mäntyä kasvava suhteellisen avoin kalliomaasto.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Ison Kärppäsaaren eteläisemmän harjanteen korkeimmalla kohdalla, harvaa männikköä kasvavalla kalliolla. Kallion pinnalle on rakenneltu pieni kiviympyrä ja sen viereen on toisilla kivillä tuettu pystyyn kaksi kiveä. Rakennelmat ovat pienellä, noin 2 x 2 metrin alueella.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Ajaltaan ja tarkoitukseltaan tuntematon kiveys
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01525 Kiveys kalliolla, etelästä. 19.5.2009
 DSC01526 Kiveys kalliolla, lännestä. 19.5.2009

Peruskarttaote 11

DSC01525. Iso Kärppäsaari, kiveys. Kiveys kalliolla, etelästä. 19.5.2009.

DSC01526. Iso Kärppäsaari, kiveys. Kiveys kalliolla, lännestä. 19.5.2009.

27 Padasjoki Iso Kärppäsaari, rantaniitty

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
 Kohdetyyppi rantaniitty
 Lukumäärä 1
 Ajoitus historiallinen
 Rauhoitusluokka

Peruskartta 214310 KELVENNE
 Yhtenäiskoordinaatit p= 6806450, i= 3419047, z= 78-80 m mpy
 Koordinaattien selite

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.5.2009.
 Ympäristön kuvaus Ison Kärppäsaaren keskiosan itäranta, saaren keskiosan laakson kohdalla, lehtimetsää.
 Kohdekuvaus Historiallisissa kartoissa on merkitty Ison Kärppäsaaren keskiosan itärannalle, vastapäätä pienempää saarta, pienehkö alue vihreällä värillä. Tämä saattaisi olla kaislaniitty, joka on otettu käyttöön Päijänteen laskun jälkeen. Tämä rantaniitty kasvaa lähinnä lehtipuuta ja se on maaperältään edelleenkin kostea, vain noin puoli metriä yli Päijänteen veden pinnan tason.
 Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.
 Tulkinta Rantaniitty
 Lisätietoja Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Hinttola, Hinttola, halkomisesta kartta ja pyykkiselitys, N. Lilius 1839 ja G.S. 1847.

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01527 Rantaniitty, luoteesta. 19.5.2009
 DSC01528 Rantaniitty, lounaasta. 19.5.2009

Peruskarttaote 11

DSC01527. Iso Kärppäsaari, rantaniitty. Rantaniitty, luoteesta. 19.5.2009.

28 Padasjoki Neitsaari, kaskialue 1

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue ja viljelyselto, nauriskuoppia
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6802695, i= 3420174, z= 79-92 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 20.5.2009.
Ympäristön kuvaus Neitsaaren luoteisosassa vastapäätä Hinttolansaarta, paikoin avointa ja paikoin tiheää kuusikkoa.

Kohdekuvaus Neitsaaren luoteisosassa on laajahkolla alueella joukko kuopanteita, joista ainakin osa vaikuttaa ns. nauriskuopilta, joita esiintyy kaskialueiden yhteydessä. Vuoden 1788 kartassa tälle alueelle on merkitty pienempiä erillisalueita, jotka lienevät kaskialueita. Tällaisia erillisiä kohteita oli inventoinnissa vaikea erotella, joten alue on tässä käsitelty yhtenä. Alueen länsireunalla on neljä kuoppaa, joista yksi erillään ja muut kolme pienessä ryhmässä. Yksittäinen kuoppa on mitoiltaan noin 3 x 1 metriä ja sen ympärillä on vallit. Kolmen kuopan ryhmässä kuopat ovat kooltaan 2,5 x 1, 3 x 1 ja 2 x 1 metriä - viimeksimainittu matala, mutta kaikkien ympärillä jonkin verran vallia. Kuoppien ympäristö on avointa kuusimetsää ja koepistojen hiilistä päätellen vanhaa kaskialuetta. Maa on sammalpeitteinen ja maaperä hienoa hiekkaa. Kaskialue ehkä päättyy noin 150 metriä kuopista itään, ja sen jälkeen alkaa vanha viljelyseltoalue, mutta tästä ei oikein saa selvää kuvaa. Metsähallituksen SutiGIS-tietokannassa kaskialueen itäpuolella on mainittu olevan vanhaa, ojitettua savipeltoa (kuviot 18 ja 22). Alue on tiheähköä kuusikkoa ja ojat selvästi nähtävissä. Alueella on vielä kaksi kuoppaa, jotka saattavat olla nauriskuoppia, toinen ylhäällä mäenrinteellä, mitoiltaan 4 x 1,5 m ja toinen lähellä rantaa, aivan muinaisjäänökseksi rajatun alueen koillisreunalla, sekametsässä. Mitoiltaan tämä viimeinen kuoppa on noin 2,5 x 0,7 metriä. Kaikkiaan tämä kaski-/viljelyselto-/nauriskuoppakokonaisuus on ehkä noin 500 x 250 metrin laajuinen alue.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.
Tulkinta Kaskialue, viljelyselto, nauriskuoppia.
Lisätietoja Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Hinttola, Hinttolan yks. talo ym. rajankäyntikartta, Jacob E. Linde 1788.

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01531 Kolmen kuopan ryhmä, pohjoisesta. 20.5.2009
 DSC01532 Yksittäinen kuoppa, pohjoisesta. 20.5.2009
 DSC01533 Pitkulainen kuoppa, kaakosta. 20.5.2009

Peruskarttaote 12

DSC01531. Neitsaari, kaskialue 1. Kolmen kuopan ryhmä, pohjoisesta. 20.5.2009.

DSC01532. Neitsaari, kaskialue 1. Yksittäinen kuoppa, pohjoisesta. 20.5.2009.

DSC01533. Neitsaari, kaskialue 1. Pitkulainen kuoppa, kaakosta. 20.5.2009.

Neitsaari vuoden 1788 kartalla. Lähde: Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Hintola, Hintolan yks. talo ym. rajankäyntikartta, Jacob E. Linde 1788.

29 Padasjoki Neitsaari, kaskialue 2

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6802313, i= 3420379, z= 90-95 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 20.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Neitsaaren lounaisosa, kuusikko.
<i>Kohdekuvaus</i>	Neitsaaren toinen havaittu mahdollinen kaskialue sijaitsee saaren lounaisosassa, mäenrinteen tuntumassa, noin 150 metriä saaren rannasta. Alue erottuu ympäristöstään lähinnä kuusikkona ja maaperän hiilinä. Kaskiraunioita tai nauriskuoppia ei alueella havaittu, joten kohdetta ei ole luokiteltu kiinteäksi muinaisjäännökseksi. Alueen koko on noin 75 x 75 metriä.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti
<i>Tulkinta</i>	Mahdollinen kaskialue
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Hinttola, Hinttolan yks. talo ym. rajankäyntikartta, Jacob E. Linde 1788.

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 12

30 Padasjoki Haapasaari, kalasumppu

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kala-aitaus ja veneteline
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6802130, i= 3419714, z= 78 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kiviaita vedessä

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 20.5.2009.

Ympäristön kuvaus Haapasaaren länsiranta, venerannan eteläpuolella oleva laguunimainen poukama.

Kohdekuvaus Kohde tarkastettiin Metsähallituksen kansallispuiston vahtimestarin Pekka Revon antaman vihjeen perusteella. Haapasaaren venerannan eteläpuolella on laguunimainen poukama, joka on osittain suljettu molemmilta rannoilta kapeimpaan kohtaan rakennettuun kiviaitaukseen. Aitaukseen on saattanut kuulua aikoinaan puosia ja se voisi olla esimerkiksi kalasumppu. Lahdenpoukaman etelärannalla rantavedessä on neliömäinen puurakennelma, kooltaan noin 5 x 5 metriä, jossa on isoja pyöröhirsiiä ja lautatavaraa, mahdollisesti todennäköisesti venevajan tms. jäänteitä. Lahden rannassa on muutakin puutavaraa, joka saattaa olla tästä rakennelmasta peräisin.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti

Tulkinta Kalastusrakennelma ja venevajan jäännö

Lisätietoja Anu-Riikka Leppänen: Päijänteen kansallispuiston Haapasaaren rakennetun kulttuuriympäristön selvitys. Hämeen ympäristökeskus 2007.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01535 Kivestä tehty sumppurakennelma, lännestä. 20.5.2009

DSC01536 Kivestä tehty sumppurakennelma, lännestä. 20.5.2009

DSC01537 Sumppu kuvattuna maalta käsin, idästä. 20.5.2009

DSC01538 Sumpun pohjoispään kiveystä, pohjoisesta. 20.5.2009

DSC01539 Veneteline/laiturinjäännö lahden rannalla, koillisesta. 20.5.2009

Peruskarttaote 13

DSC01535. Haapasaari, kalasumppu. Kivistä tehty sumppurakennelma, lännestä. 20.5.2009.

DSC01536. Haapasaari, kalasumppu. Kivistä tehty sumppurakennelma, lännestä. 20.5.2009.

DSC01537. Haapasaari, kalasumppu. Sumppu kuvattuna maalta käsin, idästä.20.5.2009.

DSC01538. Haapasaari, kalasumppu. Sumpun pohjoispään kiveystä, pohjoisesta.20.5.2009.

DSC01539. Haapasaari, kalasumppu. Veneteline/laiturinjääne lahden rannalla, koillisesta. 20.5.2009.

31 Padasjoki Haapasaari, kaskialue 1

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, kaskiröykkiö
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6802026, i= 3419687, z= 80-83 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kiviröykkiö

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 20.5.2009.
Ympäristön kuvaus Haapasaaren keskiosa rakennusryhmän etelä- ja lounaispuolella, kuusivaltaista sekametsää.

Kohdekuvaus Vuoden 1839 uudistuskartassa (Nathan Lilius) esiintyy Haapasaarella kolme kaskialuetta, joista inventoinnissa identifioitiin kaksi, jokseenkin samanlaisina kuin ne kartalla esiintyvät. Toinen sijaitsee Haapasaaren rakennusryhmän etelä- ja lounaispuolella ja on nykyään kuusivaltaista sekametsää. Maa on multavaa. Alueen länsiosassa havaittiin pieni kiviröykkiö vanhan ajouran vieressä, kooltaan noin 1 x 0,8 metriä. Kiviröykkiö on varsin matala ja vaatimaton, mutta se saattaa olla kaskiröykkiö. Samalla alueella on osittain sijainnut myös myöhempää viljelyspelttoa.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti
Tulkinta Kaski- ja viljelysalue
Lisätietoja Anu-Riikka Leppänen: Päijänteen kansallispuiston Haapasaaren rakennetun kulttuuriympäristön selvitys. Hämeen ympäristökeskus 2007.

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 13

Haapasaari vuoden 1788 kartalla, kaskialue 1 kuvionumerolla 508 ja kaskialue 2 kuvionumerolla 503. Lähde: Anu-Riikka Leppänen 2007 (alkuperäinen kartta Kansallisarkisto).

32 Padasjoki Haapasaari, kivistykkiöt

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kivistykkiö, rakennuskivikasaja
<i>Lukumäärä</i>	3
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6802043, i= 3419873, z= 82-83 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 20.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Haapasaaren keskitasanko, niityn reuna, kuusimetsä.
<i>Kohdekuvaus</i>	Haapasaaren rakennusryhmän ja niityn (vanhan pellon) kaakkoispuolella kuusimetsässä on kaksi suurta kivistykkiötä, molemmat mitoiltaan noin 6 x 3,5 metriä ja niiden vieressä vielä noin 10 metriä pitkä kiviäitä. Kivet ovat lohkottuja ja näyttäisivät olevan samaa kivilaatua. Kyse ei siis ole viljelysrykkyöistä, vaan todennäköisesti rakennuskivikasajoista ja ne saattavat olla varsin tuoreitakin. Mikäli kohde lasketaan kulttuuriperintökohdeeksi, tulisi niiden päällä olevat tukit ja muut puutarpeet siirtää pois.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti
<i>Tulkinta</i>	Rakennuskivikasaja
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01540 Toinen rökkyöistä puulaanin alla, taustalla Haapasaaren torppa, kaakosta. 20.5.2009
 DSC01541 Toinen rökkyöistä, koillisesta. 20.5.2009

Peruskarttaote 13

DSC01541. Haapasaari, kiviröykkiöt. Toinen röykkiöistä, koillisesta. 20.5.2009.

DSC01540. Haapasaari, kiviröykkiöt. Toinen röykkiöistä puulaanin alla, taustalla Haapasaaren torppa, kaakosta. 20.5.2009.

33 Padasjoki Haapasaari, kiuas

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	talon paikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6802153, i= 3419757, z= 80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 20.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Haapasaaren länsiranta, rantametsää.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde on osittain betonivahvisteinen kiukaan jäännös, jonka päällä kasvaa mänty. Kohde on Anu-Riikka Leppäsen raportissa esiintyvä "lähellä pajan betoniperustusta sijaitseva kivijalan jäännös". Muita raportissa mainittuja kadonneiden rakennusten jäänteitä ei saarella havaittu, jos ei niitä etsittykään. Saaren rakennuskantaa ei myöskään katsottu tarpeelliseksi inventoida, sillä ne on selvitetty kattavasti mainitussa raportissa.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti
<i>Tulkinta</i>	Rakennuksen jäännös
<i>Lisätietoja</i>	Anu-Riikka Leppänen: Päijänteen kansallispuiston Haapasaaren rakennetun kulttuuriympäristön selvitys. Hämeen ympäristökeskus 2007.

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 13

34 Padasjoki Haapasaari, kaskialue 2

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, kaskiröykkiöitä
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6802179, i= 3419937, z= 80-83 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kaskiraunio

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 20.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Haapasaaren pohjois- ja koillisosa, kuusimetsä.
<i>Kohdekuvaus</i>	Vuoden 1839 kartassa (Nathan Lilius) erottuva pohjoinen kaskialue erottuu nykyäänkin maastossa sammaleisena kuusikkona. Kaskiröykkiöitä ei alueella juurikaan ole, johtuen varmaankin maaperän vähäkivisyydestä. Yksi tällainen mahdollinen kuitenkin havaittiin alueen keskiosissa, lähellä rantaa. Halkaisijaltaan se on noin 80 cm ja se on varsin matala röykkiöksi. Kohteen rajaus on tehty maaston ja vuoden 1839 kartan perusteella.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 13

35 Padasjoki Herrainpöytä

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	lapinraunio
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	pronssikautinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	1
<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6802863, i= 3421234, z= 85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 20.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Herrainpöytä-saari Neitsaaren itäpuolella, kalliomaastoa.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Neitsaaren itäpuolella olevalla Herrainpöytä-nimisellä saarella, joka ei kuulu Päijänteen kansallispuistoon . Kohteessa käytiin antikvaarisesta mielenkiinnosta työajan ulkopuolella, koska paikka näytti otolliselta muinaisjäänökselle. Lapinraunio sijaitsee saaren pohjoisosassa, sen korkeimmalla kohdalla. Lapinraunio on rakennettu kalliopohjalle vaihtelevankokoisista kivistä, rantakivikon lohkareitakin on käytetty . Raunio on jäkälöitynyt vahvasti ja sen keskellä kasvaa mänty, reunoilla useampiakin mäntyjä. Lapinraunion koko on noin 7 x 6 metriä ja se on maisemallisesti erittäin edustavalla paikalla. On mahdollista että lapinraunio on ollut alkuaan suorakaiteen muotoinen, varsinkin sen pohjoisosassa on nurkantapainen kohta.

<i>Kohteen rajaus</i>	Alue rajautuu pistemäisesti
<i>Tulkinta</i>	Lapinraunio
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

<i>Digikuvat:</i>	
DSC01534	Hylätty pikkuvene rantakalliolla Neitsaassa, taustalla Herrainpöytä. 20.5.2009
DSC01544	Lapinraunio rantakalliolla, lännestä. 20.5.2009
DSC01545	Lapinraunio rantakalliolla, lounaasta. 20.5.2009
DSC01546	Lapinraunio rantakalliolla, kaakosta. 20.5.2009
DSC01547	Lapinraunio rantakalliolla, kaakosta. 20.5.2009
DSC01548	Lapinraunio rantakalliolla, pohjoisesta. 20.5.2009
DSC01549	Herrainpöydän saari, pohjoisesta. 20.5.2009
DSC01550	Herrainpöydän saari, pohjoisesta. 20.5.2009

Peruskarttaote 12

DSC01544. Herrainpöytä. Lapinraunio rantakalliolla, lännestä. 20.5.2009.

DSC01545. Herrainpöytä. Lapinraunio rantakalliolla, lounaasta. 20.5.2009.

DSC01546. Herrainpöytä. Lapinraunio rantakalliolla, kaakosta. 20.5.2009.

DSC01547. Herrainpöytä. Lapinraunio rantakalliolla, kaakosta. 20.5.2009.

DSC01548. Herrainpöytä. Lapinraunio rantakalliolla, pohjoisesta.20.5.2009.

DSC01550. Herrainpöytä. Herrainpöydän saari, pohjoisesta.20.5.2009.

36 Padasjoki Nimetön

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	lapinraunio
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	pronssikautinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	1
<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6804292, i= 3420901, z= 80-81 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 20.5.2009.

Ympäristön kuvaus Nimetön-saari Hirvisaaren kaakkoispuolella, kallioinen ja sammaleinen maasto.

Kohdekuvaus Nimetön-niminen saari sijaitsee Hirvisaaren kaakkoispuolella, lähellä Sysmän rajaa. Saari on korkeahko ja kivinen männikkösaari. Lapinraunio sijaitsee saaren itärannalla, se on kokonaan sammalen peittämä eikä sitä olisi havaittu jos sen päältä ei olisi kävelty. Raunio on lähes vastapäätä etelässä vähän yli kilometrin päässä sijaitsevaa Herrainpöydän lapinrauniota. Lapinraunion vieressä on lohkarekivikko, johon raunio ei selvästikään kuitenkaan kuulu. Se on koottu pienistä kivistä ja sen keskellä on pieni kuoppa, mahdollisesti joskus pengottu. Raunion halkaisija on noin viisi metriä ja se on lähes säännöllisen pyöreä. Kivet ovat sammalen alla irtonaisia.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta Lapinraunio

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01551 Sammaloitunut lapinraunio sammaleisella rantakalliolla, luoteesta. 20.5.2009

DSC01552 Sammaloitunut lapinraunio sammaleisella rantakalliolla, koillisesta. 20.5.2009

DSC01553 Hieman paljastettua lapinraunion kiveystä. 20.5.2009

DSC01554 Lapinraunio, etelästä. 20.5.2009

Peruskarttaote 14

DSC01551. Nimetön. Sammaloitunut lapinraunio sammaleisella rantakalliolla, luoteesta.20.5.2009.

DSC01552. Nimetön. Sammaloitunut lapinraunio sammaleisella rantakalliolla, koillisesta.20.5.2009.

DSC01553. Nimetön. Hieman pajastettua lapinraunion kiveystä.20.5.2009.

DSC01554. Nimetön. Lapinraunio, etelästä.20.5.2009.

37 Padasjoki Kelvenne, kaskialue 2 (Kyyränlahti)

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, kaskiröykkiötä, nauriskuoppia
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2

<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6805605, i= 3417595, z= 80-90 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kaskiraunio

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 21.5.2009.

Ympäristön kuvaus Kelventeen saaren länsiranta Kurtinsalmen kohdalla, mäntyä kasvava harjusaari.

Kohdekuvaus Historiallisissa kartoissa (1839) Kurtinsalmen kohdalle Kelventeen saaren länsirannalle Kyyränlahden kaakkoisrannalle on merkitty kaskialue, joka todennettiin kansallispuiston inventoinnissa. Kyyränlahdella on yksi kansallispuiston nuotiopaikoista ja kaskialue on lahdella olevan pienen poukaman eteläpuolella. Kaskialue on sammalmaastoa, kuusikkoa tai sekametsää ja maaperältään hiekkaa. Maaperä on koepistoista päätellen kaskaasta hiilinen. Aivan lahden poukaman etelärannalla on noin 2,5 x 1 m kokoinen kuoppa noin 1,5 metrin korkeudella veden pinnasta. Se saattaa olla nauriskuoppa tai joku tuorempi kuoppa. Kyyränlahden eteläniemen harjanteella noin 50 metriä rannasta on pieni kivikeko, noin metrin halkaisijaltaan, mahdollinen kaskiraunio. Toinen kiviröykkiö on syvemmillä saareissa, Kelventeenlammelle kulkevan polun eteläpuolella, harjanteen korkealla kohdalla hyvin kivisen rantavyöhykkeen ja vähemmän kivisen sisämaan rajalla sekametsässä. Röykkiö on mitoiltaan noin 5 x 3 metriä. Tästä noin 50 metriä koilliseen, vielä lähempänä polkua hiekkatasangolla on kolmen kuopan ryhmä, muutaman kymmenen metrin etäisyydellä toisistaan, lähellä suppaa, sen luoteisreunalla. Ensimmäinen on suhteellisen nuoressa männikössä ja kooltaan noin 3,5 x 1,5 metriä, se on syvätkö. Toinen kuopista on pyöreä ja matala, halkaisijaltaan noin 4,5 metriä. Sen keskelle kaivetussa koepistossa oli tummaa hiekkaa ja hiiliä seassa. Kolmas kuoppa on matala, mutta muuten ensimmäisen kaltainen.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti

Tulkinta Kaskialue, nauriskuoppia, kaskiraunioita

Lisätietoja Kansallisarkisto, Maanmittauslaitoksen uudistusarkisto: Padasjoki Hinttola n:o 1, halkomisesta kartta, jakokirja ja pyykkiselitys (Nathan Lilius 1839)

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01555 Kyyränlahden kivistä kaskimetsää. 21.5.2009

DSC01556 Kyyränlahden kivistä kaskimetsää. 21.5.2009

DSC01557 Kevätlinnunherne. 21.5.2009

DSC01558 Kevätlinnunherne. 21.5.2009

DSC01559 Pieni kiviröykkiö törmän reunalla, luoteesta. 21.5.2009

DSC01560 Noin 5 x 3 metrin kokoinen kaskiröykkiö, idästä. 21.5.2009

DSC01561 Markus Kankkunen kaivaa koekuoppaa painaumaan, luoteesta. 21.5.2009

Peruskarttaote 8

DSC01555. Kelvenne, kaskialue 2. Kyyränlahden kivistä kaskimetsää.21.5.2009.

DSC01556. Kelvenne, kaskialue 2. Kyyränlahden kivistä kaskimetsää.21.5.2009.

DSC01559. Kelvenne, kaskialue 2. Pieni kiviröykkiö törmän reunalla, luoteesta. 21.5.2009.

DSC01560. Kelvenne, kaskialue 2. Noin 5 x 3 metrin kokoinen kaskiröykkiö, idästä. 21.5.2009.

DSC01561. Kelvenne, kaskialue 2. Markus Kankkunen kaivaa koekuoppaa painaumaan, luoteesta. 21.5.2009.

Kyränlahden kaskialue (Kelvenne, kaskialue 2) vuoden 1839 kartalla numerolla 535 ja Kelveneenlammen kaskialue (Kelvenne, kaskialue 3) numerolla 538. Lähde: Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Hintola n:o 1, halkomisesta kartta, jakokirja ja pyykkiselitys (Nathan Lilius 1839)

38 Padasjoki Kelvenne, kaskialue 3 (Kelveneenlampi)

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lukumäärä</i>	5
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2

<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6805469, i= 3417777, z= 80-85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nauriskuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 21.5.2009.

Ympäristön kuvaus Kelventeen saaren keskiosaa, Kelventeenlammen luoteisranta, harjua, kaskialueen kohdalla kuusikkoa, muuten mäntymetsää.

Kohdekuvaus Vuoden 1839 kartassa Kelventeenlammen luoteispuolella on merkitty pieni kaskialue välittömästi lammen rannalle. Inventoinnissa lammen pohjois-luoteisrannalla laaksossa ja ylempänä rinteellä todettiin ilmeinen vanha kaskialue: kuusikkoa, sammalta ja kuopanteita, todennäköisiä nauriskuoppia. Viimeksimainitut sijaitsivat jyrkän törmän päällä lammen luoteispuolella. Pohjoisempana yhdessä rykelmässä sijaitsivat neljä kuoppaa ovat muodoltaan epämääräisiä, mutta eteläisin erillään sijaitseva on selkeä, 2 x 1 metrin kokoinen soikea kuoppa. Kohde on rajattu vuoden 1839 kartan sekä kuoppahavaintojen perusteella.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti

Tulkinta Kaskialue, nauriskuoppia

Lisätietoja Kansallisarkisto, Maanmittauslaitoksen uudistusarkisto: Padasjoki Hinttola n:o 1, halkomisesta kartta, jakokirja ja pyykkiselitys (Nathan Lilius 1839)

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 8

39 Padasjoki Kelvenne, hiilihauta 1

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	hiilihauta
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6805883, i= 3417373, z= 82-83 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Hiilihauta

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 21.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Kelventeen saaren keskiosaa, Kyyränlahden pohjoisranta, mäntykangasta.
<i>Kohdekuvaus</i>	Halkaisijaltaan noin viisimetrinen hiilihauta sijaitsee Kelventeen saarella, Kyyränlahden pohjoisrannalla, tulipaikasta 125 metriä luoteeseen noin 50 metriä rannasta. Hiilihautaa on käytetty roskakuoppana. Haudan ympärillä on vallit ja hautaan tehdyssä koepistossa oli runsaasti hiiliä.
<i>Kohteen rajaus</i>	Alue rajautuu pistemäisesti
<i>Tulkinta</i>	Hiilimiilu
<i>Lisätietoja</i>	HKS: kuopassa olevat roskat voisi raivata pois, maattuneet roskat voi jättää paikalleen.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01562 Hiilihauta, jossa roskia, pohjoisesta. 21.5.2009

DSC01563 Hiilihauta, jossa roskia, idästä. 21.5.2009

Peruskarttaote 8

DSC01562. Kelvenne, hiilihauta. Hiilihauta, jossa roskaa, pohjoisesta. 21.5.2009.

DSC01563. Kelvenne, hiilihauta. Hiilihauta, jossa roskaa, idästä. 21.5.2009.

40 Padasjoki Papinsaari, hiilihaudat

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	hiilihautoja
<i>Lukumäärä</i>	15
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6810937, i= 3416941, z= 80-89 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Hiilihauta

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 22.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Papinsaaren koko eteläosa, hiekkapohjaista mäntykangasta.
<i>Kohdekuvaus</i>	Papinsaari on noin 500 x 350 metrin kokoinen hiekkainen, pääasiassa mäntykangasta kasvava saari. Saaren keskiosassa on pieni kalliokohouma. Koko saaren eteläpuoli on ollut voimakkaasti sysiteollisuuden vallassa, sillä alueella havaittiin inventoinnissa ainakin 15 suurta hiilihaudaa. Valtosa rakenteista on halkaisijaltaan noin kuusi metriä (valleineen) olevia kuoppia, joissa ei näy tervahautoille tunnusomaista juoksutusaukkoa. Yhdessä tällainenkin ehkä näkyy matalana painaamana, ja niinpä se saattaa olla tervahauta. Miiluihin tehdyissä koepistoissa oli runsaasti hiiltä. Osa saaren länsireunalla olevista miiluista on vanhalla kaskialueella, joka on siten hieman laajempi kuin erikseen rajattu Papinsaaren kaskialue. Saaren länsiosan ylemmällä tasolla olevat muutamat kuopat saattavat olla myös nauriskuoppia, jotka siten liittyisivät kaskeen eivätkä hiilenpolttoon (pisteet 163-165). Joissakin kuopissa on sisällä roskaa.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti
<i>Tulkinta</i>	Hiilimiiluja
<i>Lisätietoja</i>	HKS: joissakin hiilimiiluissa on roskaa ja ne voisi siivota pois.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01566 Hiilimiilu, pohjoisesta. 22.5.2009
 DSC01567 Hiilihauta rantatörmällä, pohjoisesta. 22.5.2009

Peruskarttaote 15

DSC01566. Papinsaari, hiilihaudat. Hiilimiilu, pohjoisesta.22.5.2009.

DSC01567. Papinsaari, hiilihaudat. Hiilihauta rantatörmällä, pohjoisesta.22.5.2009.

41 Padasjoki Papinsaari, kaskialue

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lukumäärä</i>	2
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6810941, i= 3416882, z= 85-86 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nauriskuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 22.5.2009.

Ympäristön kuvaus Papinsaari, saaren keskustan kallioalueen lounaispuolella, kuusikkoa, hiekkamaata.

Kohdekuvaus Papinsaaren kaskialue sijaitsee saaren länsiosassa, saaren keskikohdalla olevan kalliopaljastuman lounaispuolella. Alueelta löytyi kaksi todennäköistä nauriskuoppaa, joista läntinen kooltaan noin 2 x 0,8 metriä, syvätkö kuoppa, joka lienee kaskialueen lounaisreunalla. Toinen, itäisempi kuoppa, on kooltaan noin 2 x 1 metriä. Mahdollisesti osa kohteen "Papinsaari, hiilihaudat" hiilimiiluista on itse asiassa nauriskuoppia (pisteet 163-165), ainakin kaskialue on ulottunut täällä lännemmäksi kuin mikä on tässä kertomuksessa kaskialueeksi rajattu.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti

Tulkinta Kaskialue, nauriskuoppia

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 15

42 Padasjoki Papinsaari, kivilatomus

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kivilatomus
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	ajoittamaton
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6811032, i= 3416885, z= 90 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kivilatomus

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 22.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Papinsaaren keskellä oleva kalliopaljastuma, mäntymetsää.
<i>Kohdekuvaus</i>	Papinsaaren hiekkeperäisen saaren keskellä on kalliopaljastuma, jolla on isohkoista kivistä noin 10 x 2,5 metrin kokoinen ehkä ihmisen tekemä ladelma. Kivillä on täytetty/kivet ovat täyttäneet kallion kolon. Osa kivistä on irrallisia, osa kiinteämmin paikallaan, latomus on osittain sammalen alla. Mahdollisesti kyseessä on muinaisjäännös, mutta sen ajoituksesta tai tarkoituksesta ei ole tarkempaa tietoa.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Ajaltaan ja tarkoitukseltaan tuntematon kivilatomus
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01568 Latomus kalliolla, lounaasta. 22.5.2009
DSC01569 Latomus kalliolla, luoteesta. 22.5.2009

Peruskarttaote 15

DSC01568. Papinsaari, kivilatomus. Latomus kalliolla, lounaasta.22.5.2009.

DSC01569. Papinsaari, kivilatomus. Latomus kalliolla, luoteesta.22.5.2009.

43 Padasjoki Papinsaari

Perustiedot

<i>Laji</i>	irtolöytöpaikka
<i>Kohdetyyppi</i>	löytöpaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	rautakautinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6811162, i= 3416709, z= 80-81 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Löytöpaikan oletettu sijainti

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 22.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Papinsaaren luoteiskärki, maasto hiekkaperäistä mäntykangasta.
<i>Kohdekuvaus</i>	Papinsaaren luoteiskärjestä löytyi vuonna 1992 metallinpaljastimella pronssinen hevosenkenkäsoljen katkelma (KM 27917). Esine löytyi saaren rantatörmästä, noin 2 metriä rannasta, 10 cm:n syvyydeltä hiekasta. Inventoinnissa paikalle tehtiin muutamia lapionpistoja ja saaren sortuvaa rantatörmää tarkasteltiin, mutta mitään erityistä ei paikalla havaittu. Timo Sepänmaan vuoden 2003 inventointikertomuksessa mainitaan, että vastaavilta paikoilta tunnetaan järvialueella melko paljon rautakautisia löytöjä ja ainakin osa niistä on hautalöytöjä.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti
<i>Tulkinta</i>	Irtolöytöpaikka
<i>Lisätietoja</i>	Museoviraston arkeologian osaston arkisto: KM 27917 verifikaatti ja pääluettelo, Padasjoen arkeologinen inventointi, Timo Sepänmaa 2003.

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01570 Papinsaaren hevosenkenkäsoljen löytöpaikka, koillisesta. 22.5.2009

Peruskarttaote 15

DSC01570. Papinsaari. Papinsaaren hevosenkenkäsoljen löytöpaikka, koillisesta. 22.5.2009.

44 Padasjoki Huhtsaari, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6811790, i= 3417070, z= 80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 22.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Huhtsaaren kallioinen luoteisniemi.
<i>Kohdekuvaus</i>	Huhtsaaren kummeli sijaitsee saaren länsirannalla, kallioisella luoteeseen suuntautuvalla niemellä. Kummeli on iso, pystyyn nostettu kivipaasi, joka on kalkittu valkeaksi. Huhtsaari on kallioniemeä lukuunottamatta matala, pääasiassa lehtomainen saari. 1800-luvun lopun purjehdusväyläkartoissa Huhtsaaren kummelia ei ole mainittu, joten se lienee vasta 1900-luvun puolelta.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kummeli
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01571 Huhtsaaren kummeli, etelästä. 22.5.2009

Peruskarttaote 15

DSC01571. Huhtsaaren kummeli. Huhtsaaren kummeli, etelästä. 22.5.2009.

45 Padasjoki Huhtsaari, kaskialue

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2

<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6811493, i= 3417071, z= 79-81 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nauriskuoppa kaskialueella

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 22.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Huhtsaaren lounaaseen suuntautuva niemi, lehtomainen vanha kaski.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kaskialue sijaitsee Huhtsaaren lounaisessa pitkässä niemessä. Koko niemi on todennäköisesti ollut kaskimaana. Alue on hyvin matala, kasvillisuudeltaan lehtomainen, haapaa ja koivua kasvava niemi. Luultavasti saaren nimikin johtuu kaskeamisesta (huhtakaski). Alueella on yksi todennäköinen nauriskuoppa noin 120 metriä niemen kärjestä, etelärannan puolella, matalalla rantavallilla. Kuoppa on halkaisijaltaan noin 1,5 metriä ja siihen tehdyssä koepistossa oli normaali maannos, ei hiilihautaan viittaavia hiiliä. Toinen todennäköisesti resentti kuoppa, metrin halkaisijaltaan, havaittiin tästä 100 metriä koilliseen.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue, nauriskuoppa
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01572 Huhtsaaren kaskialuetta. 22.5.2009

Peruskarttaote 15

DSC01572. Huhtsaari, kaskialue. Huhtsaaren kaskialuetta. 22.5.2009.

46 Padasjoki Huhtsaari

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	3
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6811811, i= 3417219, z= 78 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kvartsia rantavedessä

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 22.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Huhtsaaren luoteeseen suuntautuva poukama, löydöt rantavedestä
<i>Kohdekuvaus</i>	Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Huhtsaaren luoteeseen suuntautuvan poukaman hiekkarannassa. Paikalta löytyi muutamia selvästi ihmisen työstämiä kvartseja rantavedestä, sekä vesirajan hiekasta että vedenpinnan alapuolelta. Alue on hienohiekkaista rantaa. Todennäköisesti asuinpaikka on Päijänteen transgression aikana veden pinnan alle jäänyt ja tuhoutunut, vaikka on myös mahdollista että kohde olisi varhaiselta metallikaudelta ja tuhoutunut törmän eroosiossa. Ensimmäinen vaihtoehto on todennäköisempi. Muualta saareen tehdyistä koekuopista ei tullut mitään esihistoriaan vivahtavaa, paras kohta asuinpaikalle olisi luoteeseen työntyvän kallioniemen kaakkoispuolella, jossa on kuivaa ja korkeaa maata. Huhtsaaresta on aikanaan löytynyt kivikautinen irtolöytö, suiponsoikea reikäkivi (KM 10284) 1920-luvulla, mutta tarkkaa löytöpaikkaa ei ole tiedossa. Tieto viittaa Huhtsaaren olleen tuolloin viljellyn (löytö olisi pellolta) tai sitten löytö on rantavedestä. Niin tai näin, todennäköisesti vanha irtolöytö liittyy samaan kivikautiseen asuinpaikkaan.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti
<i>Tulkinta</i>	Kivikautinen asuinpaikka
<i>Lisätietoja</i>	Museoviraston arkeologian osaston arkisto: KM 10284 verifikaatti ja pääluettelo, Padasjoen arkeologinen inventointi, Timo Sepänmaa 2003. Vuoden 2009 löydöt: KM 37993 kvartsi-iskoksia 6 kpl.

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01573 Markus Kankkunen löytöpaikalla, kaakosta. 22.5.2009

Peruskarttaote 15

DSC01573. Huhtsaari. Markus Kankkunen löytöpaikalla, kaakosta. 22.5.2009.

47 Padasjoki Kelvenne, kaskialue 4 (pohjoinen)

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, nauriskuoppa
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2

<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6810714, i= 3417174, z= 80-86 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nauriskuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 22.5.2009.

Ympäristön kuvaus Kelventeen saaren pohjoinen niemeke, tulistelupaikan taustamaastoa, lehtomaista sekametsää.

Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Kelventeen saaren pohjoisella, itään kurkottavalla kapealla niemellä. Niemen etelärannalla on yksi kansallispuiston rantautumispaikoista. Kohde on metsärinteessä tämän pohjoispuolella. Maastossa havaittiin yksi todennäköinen nauriskuoppa, rinteeseen kaivettu ja mitoiltaan noin 2 x 1,5 metriä. Kasvillisuus on lehtomaista sekametsää ja sen sekä kuopan perusteella kohdetta voi arvioida vanhaksi kaskialueeksi.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.

Tulkinta Kaskialue, nauriskuoppa

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 10

48 Sysmä Kahvisaari, nuotionpaikka

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	nuotionpaikka, hakkauksia
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	312103 SYSMÄ
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6821232, i= 3420788, z= 80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nuotion paikka

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 25.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Pieni Kahvisaari Päijänteen Tehinselällä, kalliainen saari.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kahvisaari sijaitsee Tehinselän itärannalla, lähellä Sysmän Päijätsalaa Selkäsaarten kolmen saaren ryhmässä. Saari on kooltaan vain noin 150 x 50 metriä, mutta kalliosaarena se on ollut sopiva taukopaikka veneilijöille. Saari on lähes pelkkää kalliota sekä isoista kivilohkareista muodostuneita "röykkiöitä". Saarella kasvaa joitakin mäntyjä. Länsirannalla on tuoreita nuotionpaikkoja. Saaren pohjoiskärjen tuntumassa on vanha, muutamasta kivestä koottu nuotiopaikka ja sen vieressä kallioon tehtyjä merkintöjä. Kallioon on hakattu nimikirjaimet R.U ja luvut 5.5 sekä kirjaimet K ja E sekä joitakin epämääräisiä merkintöjä. Kirjain E on raaputus, muut ovat hakkauksia. Kallion korkeus on vain noin ½ metriä yli Päijänteen pinnan, joten sekä nuotio että kalliohakkaukset ovat Päijänteen laskun jälkeiseltä ajalta. Läheisellä Isolla Selkäsaarella on moderneja nuotionpaikkoja.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti
<i>Tulkinta</i>	Nuotio, hakkauksia kalliolla
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

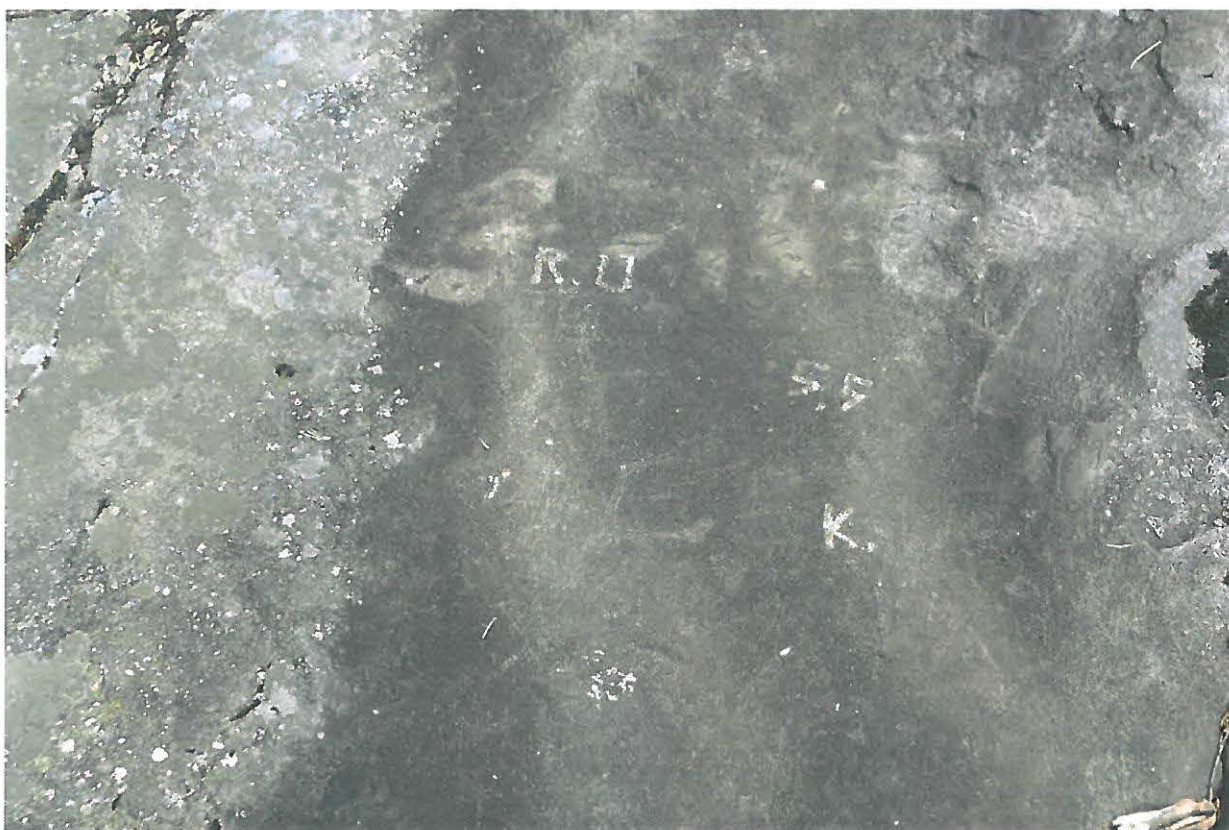
Digikuvat:

DSC01574 Nuotiopaikka, jonka edustalla hakkauksia, kaakosta. 25.5.2009
DSC01575 Hakkaukset nuotionpaikan edustalla. 25.5.2009

Peruskarttaote 26

DSC01574. Kahvisaari. Nuotiopaikka, jonka edustalla hakkauksia, kaakosta.25.5.2009.

DSC01575. Kahvisaari. Hakkaukset nuotionpaikan edustalla.25.5.2009.

49 Sysmä Anttisaari, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli, linjamerkkejä
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	312102 NIKKAROINEN
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6817808, i= 3420263, z= 80-81 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummeli

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 25.5.2009.

Ympäristön kuvaus Pieni Anttisaari Sysmän Rapalanniemen pohjoispuolella, muutaman puun matala saari.

Kohdekuvaus Anttisaari sijaitsee Sysmän Rapalanniemen pohjoispuolella, noin 400 metriä niemen rannasta. Saari on halkaisijaltaan vain noin 60 metriä, ja muodoltaan se on lähes pyöreä. Kummeli sijaitsee saaren kaakkoisessa kulmassa. Se on suhteellisen pienistä kivistä alustalle koottu ja kalkittu keko, korkeudeltaan noin 2 metriä ja halkaisijaltaan noin kolme metriä. Alustan halkaisija on noin viisi metriä. Kummelin keskellä on puupaalu ja siinä heijastinlevyt. Kummelin vieressä on moderni nuotionpaikka. Kummelin lisäksi saarella on muitakin linjamerkkejä: kiveen maalattuja viivoja, maalattu kivikeko sekä kiviin pultattuja, maalattuja puupaaluja. Osa paaluista on taivutettu. Tällaisia merkintöjä on saarella kaikkiaan seitsemän kummelin lisäksi. Kummeli on samalla paikalla kuin vuoden 1880-1881 purjehdusväyläkartassa (F.W. Selin).

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.

Tulkinta Kummeli, linjamerkit

Lisätietoja Kansallisarkisto, Tie- ja vesirakennushallitus, Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Punapäätä Sysmään ja Kätkötsaloon (F.W. Selin 1880-1881).

Valokuvat

Digikuvat:

- DSC01576 Kummeli saaren rannassa, lännestä. 25.5.2009
- DSC01577 Kummeli saaren rannassa, lännestä. 25.5.2009
- DSC01578 Kummeli, idästä. 25.5.2009
- DSC01579 Linjamerkki (puupaalu) Anttisaarella, kaakosta. 25.5.2009

Peruskarttaote 28

DSC01577. Anttisaaren kummeli. Kummeli saaren rannassa, lännestä. 25.5.2009.

DSC01578. Anttisaaren kummeli. Kummeli, idästä. 25.5.2009.

DSC01579. Anttisaaren kummeli. Linjamerkki (puupaalu) Anttisaassa, kaakosta.25.5.2009.

Anttisaaren (nro 1), Pääjätsalon (nro 2) ja Punapäänluodon (nro 10) kummelit purjehdusväyläkartalla. Lähde: Kansallisarkisto.

50 Padasjoki Sammalsaari, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli, linjamerkkejä
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6813920, i= 3417483, z= 80-85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummeli

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 25.5.2009.

Ympäristön kuvaus Kallioinen Sammalsaari, länsiranta, mäntymetsä.

Kohdekuvaus Sammalsaaren länsirannalla sijaitsee kummeli ja kaksi siihen liittyvää linjamerkintää. Koko saari on hyvin kallioinen ja kasvaa enimmäkseen mäntymetsää. Kummeli on koottu isoista kivenlohkareista ja se on halkaisijaltaan noin 4 metriä ja korkeudeltaan 1,5 metriä oleva kartio, jonka keskusta on täytetty pienillä kivillä. Keskellä on puupaalu ja siinä heijastinlevyt. Kummelistä joitakin kymmeniä metrejä pohjoiseen on kaksi kiviin tehtyä linjamerkintää, alempana olevassa kivessä isoon kiveen on maalattu viiva ja ylempänä rinteellä olevan ison kiven lisäksi on maalattu kaksi sen päälle nostettua pientä kiveä sekä edessä oleva kivi. Kummeli esiintyy vuosina 1880-1881 tehdyssä purjehdusväyläkartassa (F.W.Selin)

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Kummeli, linjamerkintöjä

Lisätietoja Kansallisarkisto, Tie- ja vesirakennushallitus, Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Punapäästä Sysmään ja Kätkötsaloon (F.W. Selin 1880-1881).

Valokuvat

Digikuvat:

- DSC01580 Kummeli saaren rannassa, luoteesta. 25.5.2009
- DSC01581 Kummeli saaren rannassa, luoteesta. 25.5.2009
- DSC01582 Kummeli saaren rannassa, lännestä. 25.5.2009
- DSC01587 Maalattu linjakivi, lounaasta. 25.5.2009
- DSC01588 Kummeli, koillisesta. 25.5.2009

Peruskarttaote 17

DSC01580. Sammalsaaren kummeli. Kummeli saaren rannassa, luoteesta.25.5.2009.

DSC01581. Sammalsaaren kummeli. Kummeli saaren rannassa, luoteesta.25.5.2009.

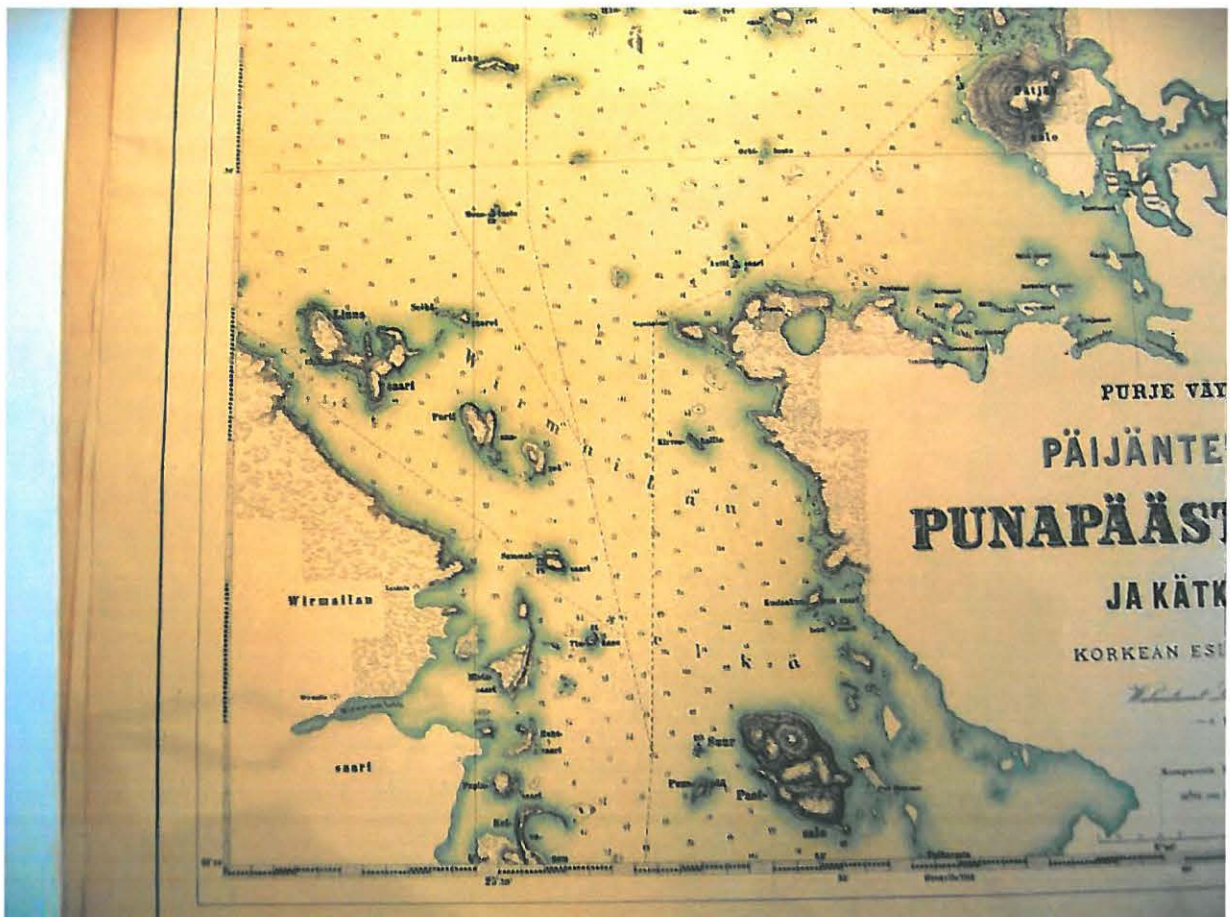
DSC01582. Sammalsaaren kummeli. Kummeli saaren rannassa, lännestä. 25.5.2009.

DSC01587. Sammalsaaren kummeli. Maalattu linjakivi, lounaasta. 25.5.2009.

DSC01588. Sammalsaaren kummeli. Kummeli, koillisesta. 25.5.2009.

Sammalsaaren (nro 12) ja Iso-Tiuhasen (nro 11) kummelit purjehdusväyläkartalla. Lähde: Kansallisarkisto.

51 Padasjoki Sammalsaari

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	lapinraunio
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	pronssikautinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	1
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6814021, i= 3417498, z= 85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Lapinraunio

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 25.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Kallioisen Sammalsaaren länsikärki, kallio pienen poukaman yläpuolella, kalliosta mäntymetsää.
<i>Kohdekuvaus</i>	Sammalsaaren lapinraunio sijaitsee kallioisen saaren länsikärjessä, pienen poukaman lounaispuolella, kallion päällä. Kyseinen poukama on paras rantautumispaikka koko saarella. Lapinraunio on pienehköistä kivistä kasattu, kooltaan 4 x 2,5 metriä, hyvin matala röykkiö. Toisessa päässä on pystyyn tuettu vähän isompi kivi. Lapinraunio on kalliopohjalla, hyvin luonnonkauniilla paikalla, röykkiön toisessa päässä kasvaa iso mänty.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti
<i>Tulkinta</i>	Pronssikautinen lapinraunio
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01583 Lapinraunio rantakalliolla, lounaasta. 25.5.2009
 DSC01584 Lapinraunio rantakalliolla, lounaasta. 25.5.2009
 DSC01585 Lapinraunio rantakalliolla, kaakosta. 25.5.2009
 DSC01586 Lapinraunio rantakalliolla, etelästä. 25.5.2009

Peruskarttaote 17

DSC01583. Sammalsaari. Lapinraunio rantakalliolla, lounaasta.25.5.2009.

DSC01584. Sammalsaari. Lapinraunio rantakalliolla, lounaasta.25.5.2009.

DSC01585. Sammalsaari. Lapinraunio rantakalliolla, kaakosta.25.5.2009.

DSC01586. Sammalsaari. Lapinraunio rantakalliolla, etelästä.25.5.2009.

52 Padasjoki Sammalsaari, kivilatomus

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kivilatomus
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	ajoittamaton
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6813923, i= 3417624, z= 102-103 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kivilatomus

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 25.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Kallioisen Sammalsaaren keskellä oleva kallion korkein kohta, avointa kalliota, harvaa männikköä.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kivilatomus sijaitsee Sammalsaaren korkeimmalla kohdalla, avokallion laella, jossa kasvaa vain harvakseltaan mäntyä. Ladelma on osin sammaleen peitossa oleva suorakaiteinen, noin 3 x 1,5 metrin kokoinen kaakko-luodesuuntainen mahdollisesti ihmisen kasaama kivirakennelma. Latomuksen luoteispääty ei ole sammalen alla.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Ajaltaan ja tarkoitukseltaan tuntematon kivilatomus
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01589 Kiviladelma kallion laella, luoteesta. 25.5.2009
 DSC01590 Kiviladelma kallion laella, pohjoisesta. 25.5.2009

Peruskarttaote 17

DSC01589. Sammalsaari, kivilatomus. Kiviladelma kallion laella, luoteesta.25.5.2009.

DSC01590. Sammalsaari, kivilatomus. Kiviladelma kallion laella, pohjoisesta.25.5.2009.

53 Padasjoki Sammalsaari, tilapäissuoja

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	tilapäissuoja, kalamaja?
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6813815, i= 3417693, z= 79-80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Suojan perustukset

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 25.5.2009.

Ympäristön kuvaus

Kallioisen Sammalsaaren eteläranta, karu kallioranta.

Kohdekuvaus

Kohde sijaitsee kallioisen Sammalsaaren etelärannalla, lähes rantaviivalla, kalliolla. Kohde on kivistä ison rantakiven suojaan rakennettu suorakaiteen muotoinen rakennelma, kivikehä. Rakennelmaan on käytetty vaihtelevan kokoisia kiviä ja yhden seinän, lännen puolella, muodostaa suuri kalliolla oleva korkea lohkare. Ison kiven juureen on tehty pienistä kivistä tulipesä. Ison kiven alle jää tulipesän taakse kolo, jossa on joitakin sahattuja puupätkiä. Kivirakennelman koloissa on jonkin verran styroksia ja muovia. Rantakalliolla, ison kiven toisella puolella, on avoin kivetty tulisija, halkaisijaltaan noin 70 cm. Kivirakennelman koko ilman isoa kiveä on noin 2 x 3,5 metriä. Todennäköisesti kyseessä on jonkinlainen "kenttäsauna" tai "kalamaja", kuitenkin suojautumista varten rakennettu tilapäinen kate, jonka pohjan kiviperusta muodostaa. Rakennelma on noin 1,5 metriä Päijänteen pintaa ylempänä, joten todennäköisesti se on Päijänteen laskun jälkeiseltä ajalta.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Tilapäissuoja

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

- DSC01591 Mahdollinen kalamaja, kaakosta. 25.5.2009
- DSC01592 Mahdollinen kalamaja, kaakosta. 25.5.2009
- DSC01593 Mahdollisen kalamajan tulipesä, koillisesta. 25.5.2009
- DSC01594 Mahdollinen kalamaja, luoteesta. 25.5.2009

Peruskarttaote 17

DSC01591. Sammalsaaren ranta. Mahdollinen kalamaja, kaakosta.25.5.2009.

DSC01592. Sammalsaaren ranta. Mahdollinen kalamaja, kaakosta.25.5.2009.

DSC01593. Sammalsaaren ranta. Mahdollisen kalamajan tulipesä, koillisesta. 25.5.2009.

DSC01594. Sammalsaaren ranta. Mahdollinen kalamaja, luoteesta. 25.5.2009.

54 Sysmä Vähä-Paatsalo

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	lapinraunio
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	pronssikautinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	1
<i>Peruskartta</i>	312102 NIKKAROINEN
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6811172, i= 3421430, z= 82-83 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Lapinraunio

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 26.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Vähä-Paatsalon saaren luoteisranta, avokallio.
<i>Kohdekuvaus</i>	Röykkiö sijaitsee Päijänteen Paatsalon itäpuolella olevan Vähän Paatsalon saaren luoteispäässä. Paikka on luoteeseen viettävän silokallion lakea, jonka ympäristössä kasvaa harvahkoa mäntymetsää. Maisemallisesti edustava muinaisjäänös on hyvin säilyneessä, lähes luonnontilaisessa ympäristössä. Muinaisjäänös on todettu vuonna 1989 ilmoituksen perusteella. Röykkiö sijaitsee rannasta noin 20 m päässä, se on muodoltaan soikeahko ja sen mitat ovat noin 6 x 5 x 0,3 metriä. Röykkiön reunalla kasvaa yksittäinen mänty. Vähä-Paatsalon länsipoukamassa noin 200 metrin päässä on satama- ja nuotiopaikka, joten kohde sopisi erinomaisesti opastetuksi muinaisjäänökseksi.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Pronssikautinen lapinraunio
<i>Lisätietoja</i>	HKS: Koska aivan lapinraunion vieressä on satama- ja nuotiopaikka, sopisi sinne hyvin opaste.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01595 Lapinraunio, koillisesta. 26.5.2009
 DSC01596 Lapinraunio, kaakosta. 26.5.2009
 DSC01604 Lapinrauniokallio järveltä, lännestä. 26.5.2009

Peruskarttaote 30

DSC01595. Vähä-Paatsalo. Lapinraunio, koillisesta.26.5.2009.

DSC01596. Vähä-Paatsalo. Lapinraunio, kaakosta.26.5.2009.

DSC01604. Vähä-Paatsalo. Lapinrauniokallio järveltä, lännestä. 26.5.2009.

55 Sysmä Vähä-Paatsalo, kaskialue

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	312102 NIKKAROINEN
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6811044, i= 3421658, z= 79-82 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 26.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Vähä-Paatsalon saaren itärannalla olevan poukaman taustamaasto, haavikkoa.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Vähän Paatsalon saaren itärannalla olevan poukaman taustamaastossa, vastapäätä saaren länsirannalla on venesatama. Alue on multamaapohjainen metsikkö, joka kasvaa lähinnä haavikkoa. Paikka vaikuttaa vanhalta viljelyltä, mutta karttatodisteita ei ole, eikä kaskiraunioita tai nauriskuoppia ole toistaiseksi havaittu. Vuonna 1856-1857 (A.F. Hirn) piirrettyssä kartassa Vähä-Paatsalo on merkitty metsä- ja kallioalueeksi eikä siellä ole kaskimaita.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Sysmä Rapala, N:o 1 Rapala, tiluskartta ja karttaselitelmä (A.F. Hirn 1856-1857).

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 30

56 Sysmä Paatsalo, torpanpaikka

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	talon paikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	312102 NIKKAROINEN
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6811144, i= 3421182, z= 78-85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Lieden paikka

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 26.5.2009.

Ympäristön kuvaus Paatsalon itäranta, Paatsalon ja Vähän Paatsalon välissä oleva lahti, vanhaa pihamaata.

Kohdekuvaus Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen nimiarkiston mukaan Paatsalon itärannalla on sijainnut Rapalan kartanon torppa. Tämän vanha pihapiiri onkin edelleen nähtävissä ympäristöstään erottuvana kohtana aivan rannan tuntumassa Paatsalon ja Vähän Paatsalon välisen lahden rannalla. Todennäköisesti torppa on sijainnut aukiolla rannan tuntumassa. Selvää taloperustusta tms. ei ole havaittavissa vaikkakin eräässä kohdassa on joitakin isompia ja pienempiä kiviä tätä mahdollisesti merkitsemässä. Tästä etelään joitakin metrejä on kuitenkin halkaisijaltaan noin metrinen liedenpohja, jossa on poltettu tulta myös ilmeisesti hiljakkoin. Tämän liesikiveysraunion alla on noin kaksi metriä halkaisijaltaan oleva sorapeti, mutta ympärillä ei ole perustuksia tms. näkyvissä. Tämä saattaisi olla saunan paikka. Tästä hieman etelään ylärinteen on terassointia ja rannempaan kasvimaan jäännös, jossa kasvaa mm. raparperia. Muuallakin ranta-aukion tuntumassa on erilaista asumisjätettä, kuten kattohuovan paloja ja erilaisia kulttuurikasveja, kuten em. raparperi sekä herukkaa ja mahdollisesti alppiruusu tai vastaava pensas. Paatsalon torppa on ilmeisesti Haapasaaren torpan lisäksi ainoa kansallispuiston alueella sijaitseva vanha torpan paikka. Haukkasalossa torppa on ollut, mutta tämä alue on rajattu puiston ulkopuolelle. Vuosina 1856-1857 piirrettyssä kartassa (A.F. Hirn) Paatsaloon ei torppaa ole merkitty, joten se lienee tätä nuorempi, 1800-luvun lopulta.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.

Tulkinta Torpan paikka

Lisätietoja Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, nimiarkisto: Sysmä Paatsalo. Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Sysmä Rapala, N:o 1 Rapala, tiluskartta ja karttaselitelämä (A.F. Hirn 1856-1857).

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01598 Torpan ranta vedeltä päin, idästä. 26.5.2009

DSC01599 Kiukaan jäännös Paatsalon rannassa. 26.5.2009

DSC01600 Torpan rantaa, etelästä. 26.5.2009

Peruskarttaote 30

DSC01598. Paatsalon torpanpaikka. Torpan ranta vedeltä päin, idästä.26.5.2009.

DSC01599. Paatsalon torpanpaikka. Kiukaan jäännös Paatsalon rannassa.26.5.2009.

DSC01600. Paatsalon torpanpaikka. Torpan rantaa, etelästä. 26.5.2009.

57 Sysmä Paatsalo, kaskialue 1

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lukumäärä</i>	3
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	312102 NIKKAROINEN
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6811253, i= 3421226, z= 80-88 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nauriskuoppa

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 26.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Paatsalon saaren itäranta, rannan tuntumassa, kuusikkoa.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Paatsalon saaren itärannalla, hieman vanhasta torpan paikasta pohjoiseen rannan tuntumassa olevassa kuusikossa. Paikalla havaittiin kolme mahdollista nauriskuoppaa kaskialueen merkinä. Maaperä on multavaa soramaata ja koepistoissa näkyy hiilinen kaskikerros. Mahdolliset nauriskuopat ovat pieniä ja sijaitsevat rantatörmällä. Alueella on myös hiekkakuoppa, jossa on paljon romua. Ilmeisesti tämäkin liittyy torpan toimintaan. Vuosina 1856-1857 piirrettyssä kartassa (A.F. Hirn) Paatsaloon on merkitty kaksi kaskialuetta, ei kuitenkaan tälle kohdalle.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Sysmä Rapala, N:o 1 Rapala, tiluskartta ja karttaselitelmä (A.F. Hirn 1856-1857).

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 30

58 Sysmä Paatsalo, kaskialue 2

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, kaskiröykkiöitä
<i>Lukumäärä</i>	20
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	312102 NIKKAROINEN
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6810905, i= 3421099, z= 90-100 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kaskiröykkiö

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 26.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Paatsalon itärannasta noin 100 metriä sisämaahan, sekametsää.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Paatsalon saaren itärannalla, rannasta noin 100 metriä sisämaahan, nousevassa ylärinteessä, sekametsässä. Paikalla on parisenkymmentä kaskiröykkiötä, joiden ympärille muinaisjäännös on rajattu. Kaskiröykkiöissä on sekä ison kiven päälle nostettuja pikkukiviä, että kokonaan pienistä kivistä kasattuja röykkiöitä. Vuosina 1856-1857 piirrettyssä kartassa (A.F. Hirn) Paatsaloon on merkitty kaksi kaskialuetta, joista suuremman kohdalle tämä kaskiröykkiöalue osuu. Toinen kaskialue on sijainnut saaren lounaisrannalla ja sitä ei inventoinnissa havaittu.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue, kaskiröykkiöitä
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Sysmä Rapala, N:o 1 Rapala, tiluskartta ja karttaselitelmä (A.F. Hirn 1856-1857).

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01602 Kaskiraunio. 26.5.2009
DSC01603 Kaskiraunio. 26.5.2009

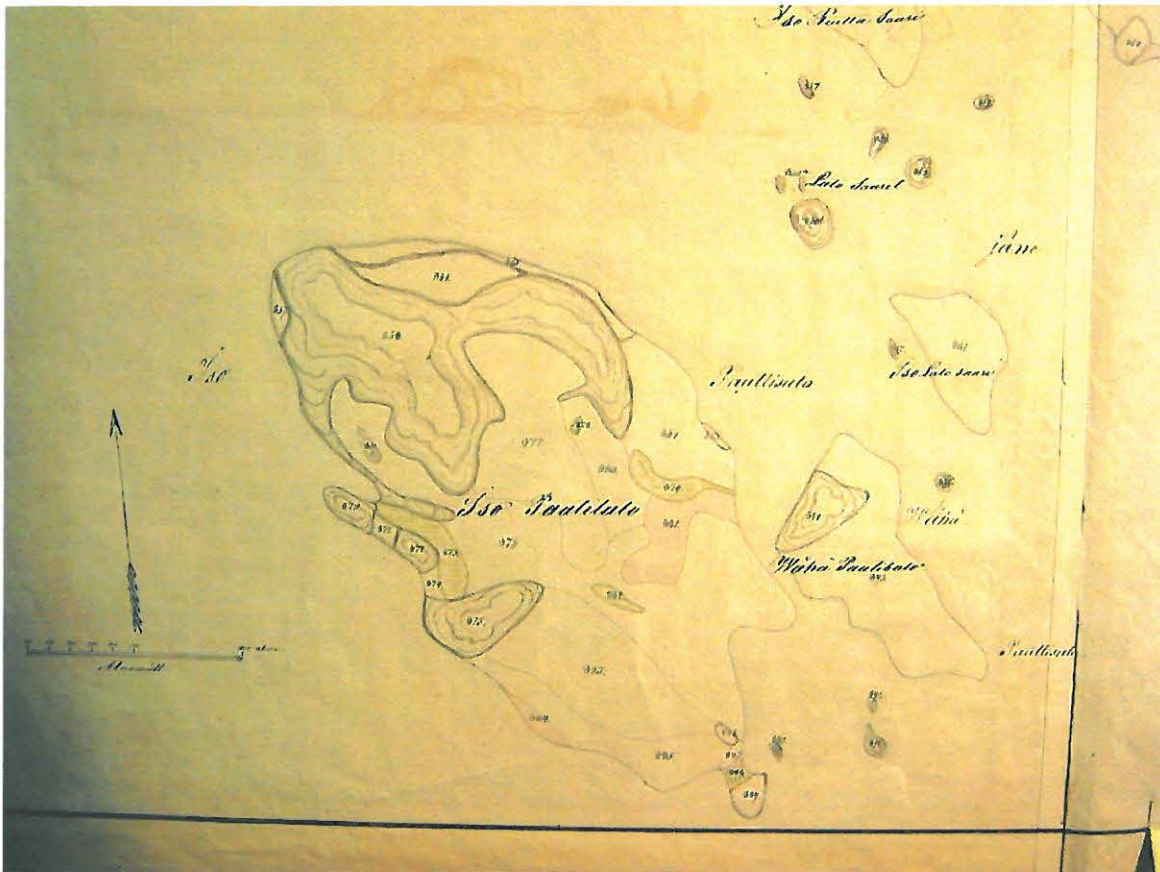
Peruskarttaote 30

DSC01602. Paatsalo, kaskialue 2. Kaskiraunio.26.5.2009.

DSC01603. Paatsalo, kaskialue 2. Kaskiraunio.26.5.2009.

Paatsalon kaskialue 2 merkitty karttaan kuvionumerolla 981. Lähde: Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Sysmä Rapala, N:o 1 Rapala, tiluskartta ja karttaselitelmä (A.F. Hirn 1856-1857).

59 Sysmä Paatsalo, vedenkorkeusmerkintä

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
 Kohdetyyppi maalaus kalliossa
 Lukumäärä 1
 Ajoitus uusi aika
 Rauhoitusluokka

Peruskartta 312102 NIKKAROINEN
 Yhtenäiskoordinaatit p= 6811469, i= 3420062, z= 78-79 m mpy
 Koordinaattien selite

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 26.5.2009.
 Ympäristön kuvaus Paatsalon saaren länsiranta, kalliossa.
 Kohdekuvaus Paatsalon saaren länsirannalla, kallioon maalattu merkintä vedenkorkeudesta vuonna 1974. Korkeus on tuolloin ollut noin 80 cm inventointihetkeä enemmän. Maalaus koostuu vaakasuorasta viivasta ja sen yläpuolella olevasta valkeasta merkinnästä "1974".

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti
 Tulkinta Moderni vedenkorkeusmerkintä
 Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01605 Vuoden 1974 vedenkorkeudesta kertova maalaus Paatsalon rannalla, pohjoisesta. 26.5.2009

Peruskarttaote 31

DSC01605. Paatsalo, vedenkorkeusmerkintä. Vuoden 1974 vedenkorkeudesta kertova maalaus Paatsalon rannalla, pohjoisesta. 26.5.2009.

60 Sysmä Paatsalo Punapäänlahti, laituri

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	laiturin jäännös
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	312102 NIKKAROINEN
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6811171, i= 3420245, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Laiturin jäännös

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 26.5.2009.

Ympäristön kuvaus Paatsalon saaren Punapäänlahden kalliainen pohjoisranta, vesirajassa.

Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Paatsalon saaren länsirannalla, Punapäänlahden pohjoisrannalla aivan vesirajassa. Lahden rantaan on kivistä ladottu laituriin pohja tai muu rannankäyttöön liittyvä rakennelma, kooltaan noin 3 x 1,5 metriä. Rannalla on lisäksi pieni kivikasa, johon on ehkä kerätty kiviä laituriin rakentamista varten, lahden kalliorannoilla on myös joitakin moderneja nuotiokehiä.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Laiturin jäännös

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01606 Kivistä ladottu laituriin pohja tms., idästä. 26.5.2009

Peruskarttaote 31

DSC01606. Punapäänlahti. Kivistä ladottu laituriin pohja tms., idästä. 26.5.2009.

61 Padasjoki Virmailansaari, kuoppa

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
 Kohdetyyppi maakuoppa
 Lukumäärä 1
 Ajoitus historiallinen
 Rauhoitusluokka

Peruskartta 214311 VIRMAILA
 Yhtenäiskoordinaatit p= 6812719, i= 3412305, z= 136-137 m mpy
 Koordinaattien selite Kuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 27.5.2009.
 Ympäristön kuvaus Virmailansaari, kuusivaltainen sekametsä Vahtervuoren luoteisrinteellä.
 Kohdekuvaus Kuoppa sijaitsee Virmailansaarella, Vahtervuoren luoteisrinteellä, noin 100 metriä rantaan johtavalta polulta itään kuusivaltaisessa sekametsässä. Kuoppa on ulkonäöltään "nauriskuoppamainen", syvätkö, mitoiltaan 2,5 x 1,2 metriä. Ympäristö ei kuitenkaan tällä kohdalla viittaa kaskialueeseen, joten kuopan funktio jää epäselväksi.
 Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.
 Tulkinta Ajaltaan ja tarkoitukseltaan tuntematon kuoppa
 Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01607 Nauriskuoppamainen kuoppa, luoteesta. 27.5.2009

Peruskarttaote 1

DSC01607. Virmailansaari, kuoppa. Nauriskuoppamainen kuoppa, luoteesta. 27.5.2009.

62 Padasjoki Virmailansaari, kaskialue 2

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lukumäärä</i>	2
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6812533, i= 3412175, z= 115-125 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nauriskuoppa

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 27.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Virmailansaari, Vahtervuoren länsirinne, kuusivaltaista sekametsää.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Virmailansaarella, Vahtervuoren länsirinteellä ja laaksossa vuoren rinteeseen sekä länsipuolella olevan kukkulan välissä. Maisema on kuusivaltaista sekametsää, aluskasvillisuutena mm. ketunleipää, saniaisia ja kuusamaa. Kohteessa havaittiin kaksi mahdollista kaskeamiseen liittyvää nauriskuoppaa, hyvin lähellä toisiaan. Toinen on ojamainen, mitoiltaan 5,5 x 1 metriä ja toinen noin 3 x 0,8 metriä, rinteessä poikittain. Todennäköisesti alueella on vanha kaskimetsä. Vuoden 1871 kartalla tälle alueelle, Vahtervuoren länsipuolelle on merkitty pieni pelto ja sen ympärille kaskimaata.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Jokioinen, N:o 6 Rusila, kartta ja karttaselitelmä Salon ja Munumaan ulkopalstoista (G.W. Flinckman 1871).

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01608 Kaskialueilla tavallinen pensas, lehtokuusama. 27.5.2009

DSC01609 Kaskialueilla tavallinen pensas, lehtokuusama. 27.5.2009

Peruskarttaote 1

63 Padasjoki Virmailansaari, kesämökki

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
Kohdetyyppi vanha kesämökki ja piharakennukset
Lukumäärä 1
Ajoitus uusi aika
Rauhoitusluokka

Peruskartta 214311 VIRMAILA
Yhtenäiskoordinaatit p= 6812013, i= 3412440, z= 80 m mpy
Koordinaattien selite Kesämökki

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 27.5.2009.

Ympäristön kuvaus Virmailansaaren eteläranta Vahtervuoren kohdalla vastapäätä Isoa Lammassaarta, umpeenkasvanutta pihaa, sekametsää.

Kohdekuvaus Lautarakenteinen kesämökki ja piharakennus sijaitsevat Vahtervuoren eteläpuolella, Virmailansaaren etelärannalla. Mökki on selvästi ollut käyttämättömänä joitakin vuosia. Mökki on väriltään ruskea, ikkunanpielet on petsattu vihreiksi. Mökin katto on lahoamassa ja koko mökki on purkukuntoinen. Rannassa on venevalkama ja kivistä tehty pieni laiturinpohja tai aallonmurtaja. Kesämökkiä ei ole merkitty peruskartalle, mikä on hyvin erikoista.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti
Tulkinta Kesämökki, piharakennus ja rantarakennelmat
Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01610 Kesämökki rannassa. 27.5.2009

Peruskarttaote 1

DSC01610. Virmailansaari, kesämökki. Kesämökki rannassa.27.5.2009.

64 Padasjoki Pyykkikallio

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	rajamerkki
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6812129, i= 3412515, z= 138 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Rajakivi

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 27.5.2009.

Ympäristön kuvaus Virmailansaaren Vahtervuoren lakialueen eteläkärki, avokalliota, hienot maisemat Padasjoenselän saaristoon.

Kohdekuvaus Vahtervuori on yli 160 m mpy korkeimmillaan oleva vuori Virmailansaaren eteläosassa, osittain kansallispuiston alueella. Kansallispuiston raja yhtyy vuoren lakialueen eteläkärjessä vanhaan kolmen kylän (Virmaila, Jokioinen, Nyystölä) rajaan. Kallion nimi onkin Pyykkikallio. Avokalliolle on rakennettu halkaisijaltaan noin 2,5 metriä oleva kiviladelmä, jonka keskelle on nostettu kivi pystyyn. Kivessä ei näytä olevan hakkauksia.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Rajamerkki

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01611 Rajakivi korkealla vuorella, koillisesta. 27.5.2009

DSC01612 Rajakivi korkealla vuorella, koillisesta. 27.5.2009

Peruskarttaote 1

DSC01611. Pyykkikallio. Rajakivi korkealla vuorella, koillisesta.27.5.2009.

DSC01612. Pyykkikallio. Rajakivi korkealla vuorella, koillisesta.27.5.2009.

65 Padasjoki Virmailansaari, rajakivi

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	rajamerkki
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6813661, i= 3412059, z= 120 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 27.5.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Virmailansaari, talousmetsäalue sisämaassa.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde on kansallispuiston yksi rajamerkki Virmailansaaren sisämaassa, Inkilänkallion lounaispuolella. Raja muodostaa tällä kohdalla kansallispuiston sisään työntyvän kiilan. Kansallispuiston ulkopuolella oleva alue on aukkohakattu, rajamerkki on aukon ja metsän rajalla. Rajamerkki on koottu kivistä ja sen keskelle on nostettu vielä yksi kivi pystyyn. Mitoiltaan rajamerkki on noin 1,3 x 1,2 metriä ja sen korkeus on 80 cm.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Rajamerkki
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 1

66 Padasjoki Hietasaari

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6812301, i= 3416943, z= 78-85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Löydöllinen koekuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 1.6.2009.

Ympäristön kuvaus Hietasaaren lounaiskärki, törmän päällä, ympäristö hiekkaharjua, mäntykangasta.

Kohdekuvaus Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Hietasaaren lounaisessa niemessä, korkeahkon törmän päällä, harjun lounaisimmassa kärjessä. Paikalle tehtiin koepisto pieneen (halkaisija noin 1,5 m) törmällä olevaan kuopanteeseen. Siinä oli pinnalla vahva turvekerros ja sen alapuolella tuhkanharmaanruskea sorainen hiekkakerros. Turpeen seassa oli mm. tinapaperia, mutta turpeen ja soran rajapinnassa myöskin pyöristynyt pii-iskos sekä pyöristymätöntä kvartsia. Piin pyöristyneisyys viittaa siihen, että kohde olisi jäänyt transgression alle. Koekuopassa oli myös hiiltä ja mahdollisesti palamisen rapauttamia kiviä. Törmän korkeus on tällä kohdalla vesirajasta noin 4 metriä ja kuoppa on pari metriä törmästä sisämaahan. Vieressä on vanha törmään koverrettu hiekkakuoppa. Muuten alue on kaunista mäntykangasta, ja retkeilykäytössä. Muinaisjäänöksen laajuus on arvio topografian perusteella.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti

Tulkinta Kivikautinen asuinpaikka

Lisätietoja HKS: Ei vaadi erityistoimia, mutta Hietasaaren nuotiopaikalle voisi laittaa kohteesta opastaulun. Vuoden 2009 löydöt: KM 37992:1-2 pii-iskos, kvartsi-iskoksia 2 kpl.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01613 Markus Kankkunen kaivaa koekuoppaa asuinpaikalle, kaakosta. 1.6.2009

Peruskarttaote 16

DSC01613. Hietasaari. Markus Kankkunen kaivaa koekuoppaa asuinpaikalle, kaakosta. 1.6.2009.

67 Padasjoki Hietasaari, hiilihaudat

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	hiilihautoja
<i>Lukumäärä</i>	5
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6812566, i= 3416816, z= 80-83 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Hiilihauta

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 1.6.2009.

Ympäristön kuvaus

Hietasaaren länsikärki, tasaista mäntykangasta, hiekkamaata.

Kohdekuvaus

Kohde sijaitsee Hietasaaren länsikärjen tasangolla, hiilihautoja on noin 150 x 50 metrin kokoisella alueella. Alue on hiekkapohjaista, avointa mäntykangasta. Kuopat ovat hajallaan koillinen-lounas -suuntaisella vyöhykkeellä saaren pohjoisrannalta lounaisrannalle. Kuopat ovat halkaisijaltaan 1,5-2 metriä. Kahteen kuoppaan tehdyssä koepistossa oli tummaa, hiilistä maata, lounaisimpaan kuoppaan tehdyssä pistossa palanutta maata ja hiiliä oli podsolin alla, joten kuoppa saattaa olla jopa esihistoriallinen. Kuopista neljä on lähes ryhmässä alueen lounaispuolella ja yksi on erillään pohjoisrantaan johtavan polun vieressä. Lounaisen ryhmän koillisimpaan kuoppaan tehdyssä koepistossa ei ollut hiiliä ja kuoppa oli muutenkin epäselvä. Todennäköisesti ainakin suurin osa kuopista on hiilimiiluja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti.

Tulkinta

Hiilimiiluja

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01614 Mahdollinen hiilihauta. 1.6.2009

Peruskarttaote 16

DSC01614. Hietasaari, kuoppia. Mahdollinen hiilihauta. 1.6.2009.

68 Padasjoki Vasainsaari, kaskialue

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6812898, i= 3416463, z= 80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nauriskuoppa

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 1.6.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Vasainsaaren keskellä olevan laakson länsiranta, kuusivaltaista sekametsää, korkeintaan pieneltä osin kansallispuiston alueella.
<i>Kohdekuvaus</i>	Vasainsaaren keskellä oleva laakso on hyvin voinut olla viljelyksessä, todennäköinen nauriskuoppa saaren länsirannalla viittaa mahdolliseen kaskiviljelykseen. Nauriskuopan koko on 2,7 x 1,2 metriä. Alue on kuusivaltaista sekametsää. Vasainsaaren keskiosa ja em. laakso eivät kuulu kansallispuistoon, mutta kaskialue on saattanut jatkua laakson pohjoispuolellakin, kansallispuiston alueella. Maasto on täällä hyvin alavaa.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue, nauriskuoppa
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 16

69 Padasjoki Vasainsaari, pultti kalliolla

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
Kohdetyyppi pultti kalliolla
Lukumäärä 1
Ajoitus uusi aika
Rauhoitusluokka

Peruskartta 214311 VIRMAILA
Yhtenäiskoordinaatit p= 6813110, i= 3416528, z= 79 m mpy
Koordinaattien selite Pultti kalliolla

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 1.6.2009.

Ympäristön kuvaus Vasainsaaren pohjoisranta, avokallio.

Kohdekuvaus Vasainsaaren pohjoiskärjen avokalliolla on kallioon pultattu ruuvi, sen alle metallilevy ja kaksi lastulevyn palasta. Kalliolla on punamaalia ja ruuvissa lukee "Jylhä". Pulttaus saattaa liittyä väylämerkintöihin, Vasainsaaren itäkärjessä on kummeli.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Mahdollinen väylämerkintä

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01615 Pultti kalliolla. 1.6.2009

Peruskarttaote 16

DSC01615. Vasainsaari, pultti kalliolla. Pultti kalliolla. 1.6.2009.

70 Padasjoki Vasainsaari, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6812924, i= 3416691, z= 80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummeli

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 1.6.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Vasainsaaren itäinen kallioinen niemenkärki.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kummeli sijaitsee Vasainsaaren itäisen kallioisen pienen niemen kärjessä. Se on kaksi metriä korkea, pienistä kivistä tehty latomus, kooltaan noin 0,7 x 1,5 metriä. Sen huipulla on kolmion muotoinen laatikko, jonka laidoille on laitettu heijastinlevyä. Vasainsaarten kummelia ei ole merkitty 1800-luvun lopun purjehdusväyläkarttoihin, joten reitti Höyssalmen läpi lienee merkitty vasta myöhemmin.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kummeli
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01620 Kummeli, lounaasta. 1.6.2009
 DSC01621 Kummeli, lännestä. 1.6.2009

Peruskarttaote 16

DSC01620. Vasainsaaren kummeli. Kummeli, lounaasta. 1.6.2009.

DSC01621. Vasainsaaren kummeli. Kummeli, lännestä. 1.6.2009.

71 Sysmä Kosiankuurasaari, kaskialue

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	312102 NIKKAROINEN
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6813302, i= 3421052, z= 80-83 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 1.6.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Kosiankuurasaaren keskiosan itäranta, rehevää lehtimetsää.
<i>Kohdekuvaus</i>	Todennäköinen vanha kaskialue sijaitsee Kosiankuurasaaren keskiosan itärannalla. Täällä on suhteellisen pienellä alueella koivikkoa ja haavikkoa, aluskasvillisuudeltaan saniaisia ja pensaikkoo, ilmeisen muhevaa maata oleva alue kooltaan noin 50 x 100 metriä. Alue on tasaisesti itärannalle viettävää. Kaskiröykkiöitä tai nauriskuoppia ei alueella havaittu. Vuosina 1856-1857 piirrettyssä kartassa (A.F. Hirn) saareen ei ole kuitenkaan merkitty kaskialueita ja saaren nimikin on Johanasaari.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Sysmä Rapala, N:o 1 Rapala, tiluskartta ja karttaselitelmä (A.F. Hirn 1856-1857).

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01622 Kosiankuuransaaren kaskimetsää. 1.6.2009

Peruskarttaote 29

DSC01622. Kosiankuuransaari, kaskialue. Kosiankuuransaaren kaskimetsää. 1.6.2009.

72 Padasjoki Kelvenne, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6809772, i= 3416570, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummeli

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 1.6.2009 ja 13.8.2009.

Ympäristön kuvaus Kelventeen saaren länsiranta Höyssalmen reitin varrella, kalliota.

Kohdekuvaus Kelventeen pohjoisosassa sijaitseva kummeli, Höyssalmen reitin varrella, Kelventeen saaren länsirannalla. Kummelikallion kaakkoispuolella on Pikkuhieta-niminen hietikkoranta. Kummeli on iso rantakivi, joka on kalkittu ja jonka päälle on porattu puukeppi, jossa heijastinlevyt ovat. Myös kiven alapuolista kalliota on kalkittu. Kelventeen kummeli ei esiinny 1800-luvun lopun purjehdusväyläkartoissa, joten Höyssalmen reitti lienee merkitty myöhemmin.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Kummeli

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01625 Kummeli, luoteesta. 1.6.2009

DSC01626 Kummeli, luoteesta. 1.6.2009

DSC01832 Kelventeen kummeli. 13.8.2009

Peruskarttaote 10

DSC01625. Kelventeen kummeli. Kummeli, luoteesta. 1.6.2009.

DSC01832. Kelvenne, kummeli. Kelventeen kummeli. 13.8.2009.

73 Padasjoki Kelvenne, kaskialue 5 (itäranta)

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lukumäärä</i>	3
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6806916, i= 3417684, z= 80-85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nauriskuoppa

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 2.6.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Kelventeen saaren itäranta, suuren supan reuna, sekametsää.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Kelventeen saaren itärannalla, harjun kupeessa olevan pitkämäisen supan reunalla. Paikalla havaittiin kolmen peräkkäisen kuopan ryhmä supan länsilaidalla, suurin kuopista oli kooltaan 2,5 x 2 metriä ja pienin halkaisijaltaan 80 cm. Kuopat vaikuttavat nauriskuopilta. Jonkin verran hiiliä havaittiin yhden reunaan tehdyssä koepistossa. Alue on hiekkakangasta ja sekametsää. Kuopista etelään supan reunalla on mahdollista kaskimetsää, nykyään kuusikkoa.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01627 Kuoppa kaskialueen kupeessa, luoteesta. 2.6.2009

Peruskarttaote 9

DSC01627. Kelvenne, kaskialue 5. Kuoppa kaskialueen kupeessa, luoteesta. 2.6.2009.

74 Padasjoki Kelvenne, kuoppa 2

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
Kohdetyyppi maakuoppa
Lukumäärä 1
Ajoitus historiallinen
Rauhoitusluokka

Peruskartta 214310 KELVENNE
Yhtenäiskoordinaatit p= 6806817, i= 3417709, z= 82-83 m mpy
Koordinaattien selite Kuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 2.6.2009.
Ympäristön kuvaus Kelventeen saaren itäranta, supan ja rannan välinen törmä,
Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Kelventeen saaren itärannalla, pitkämäisen supan ja rannan välisellä törmällä, joka on maaperältään kivikkoista/soraista. Törmä on noin 2,5 metriä yli Päijänteen pinnan, maasto on avointa mäntyvaltaista sekametsää. Kuoppa on kooltaan 2 x 1 metriä ja se on syvätkö (noin 60 cm). Se muistuttaa nauriskuoppaa.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.
Tulkinta Ajaltaan ja tarkoitukseltaan tuntematon kuoppa
Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 9

75 Padasjoki Kelvenne, hiilihauta 2

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	hiilihauta
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2

<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6807321, i= 3417499, z= 86-87 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Hiilimiilu

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 2.6.2009.

Ympäristön kuvaus Kelventeen saaren itäranta, korkealla rantatörmällä harjun kupeessa, mäntykangasta.

Kohdekuvaus Hiilimiilu sijaitsee Kelventeen saarella, itärannan korkealla rantatörmällä, joka laskee koilliseen harjun kupeessa, kauniilla mäntykankaalla. Harjun vastakkaisella rannalla on yksi kansallispuiston venesatamista. Hiilimiilu on halkaisijaltaan noin neljä metriä ja siinä on lisäksi vallit ympärillä. Koepistossa turpeen alla havaittiin suhteellisen runsaasti hiiltä. Tervahaudalle tyypillistä juoksutusaukkoa ei ollut havaittavissa, joten kyseessä lienee hiilimiilu. Alue on avointa mäntykangasta, ehjää maastoa.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Hiilimiilu

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01628 Hiilihauta, lounaasta. 2.6.2009

Peruskarttaote 9

DSC01628. Kelvenne, hiilihauta. Hiilihauta, lounaasta. 2.6.2009.

76 Padasjoki Kelvenne, veneenvetopaikka 2 (Kelventeenhoikka)

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	veneenvetopaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6808079, i= 3417384, z= 78-85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Veneenvetopaikka

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 2.6.2009.

Ympäristön kuvaus Kelventeen saaren keskikohta Koukunlahdessa, kapea kannas Padasjoenselän ja Sysmän puolen selän välillä.

Kohdekuvaus Vanha veneenvetopaikka ja kylänraja (Nyystölän ja Hinttolan raja) on piirretty 1800-luvun alun karttoihin (N. Lilius et al.) , joissa paikan nimenä on Kelvännän Kouku Råpunkt ja selityksenä lisäksi, että tästä veneet vedetään kesällä yli. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen nimiarkistossa paikka tunnetaan nimellä Kelventeenhoikka ja lahti nimellä Koukunmutka. Jälkimmäinen nimi johtuu siitä, että lahden suulla on erittäin matalaa paitsi yhdessä kapeassa kohdassa, joten veneellä lahdenpohjukkaa kuljettaessa täytyy tehdä kulkusuunnassa mutka. Nykyisin kannaksen halki kulkee polku ja Koukunlahdessa on venesatama. Polku on kohtalaisen kivinen eikä juuri vaikuta raivatulta veneenvetopaikalta, mutta parempaakaan kohtaa ei lähistöllä ole, joten lienee oletettava veneenvetopaikan olleen juuri polun kohdalla.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu viivamaisesti

Tulkinta Veneenvetopaikka

Lisätietoja Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Hinttola n:o 1, halkomisesta kartta, jakokirja ja pyykkiselitys (Nathan Lilius 1839); Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, nimiarkisto: Padasjoki Kelvennehoikka. HKS: Kohteeseen sopisi mainiosti opastaulu Koukunlahden venesataman yhteyteen.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01629 Veneenvetopaikka, lännestä. 2.6.2009

DSC01630 Veneenvetopaikka, lännestä. 2.6.2009

DSC01631 Veneenvetopaikan rantaa saaren itärannalla, lännestä. 2.6.2009

Peruskarttaote 9

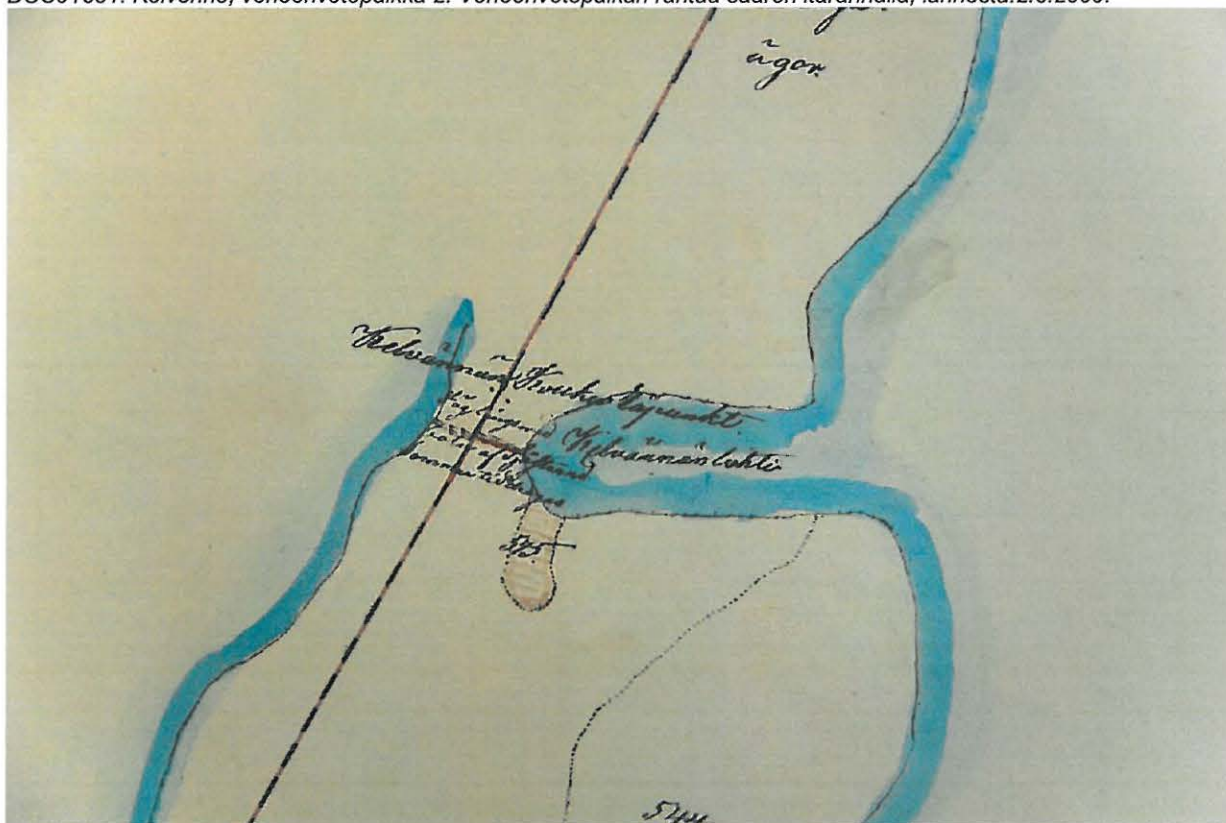
DSC01629. Kelvenne, veneenvetopaikka 2. Veneenvetopaikka, lännestä. 2.6.2009.

DSC01630. Kelvenne, veneenvetopaikka 2. Veneenvetopaikka, lännestä. 2.6.2009.

DSC01631. Kelvenne, veneenvetopaikka 2. Veneenvetopaikan rantaa saaren itärannalla, lännestä. 2.6.2009.

Kelventeenhoikan veneenvetopaikka vuoden 1839 kartalla. Lähde: Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Hinttola n:o 1, halkomisesta kartta, jakokirja ja pyykkiselitys (Nathan Lilius 1839);

77 Padasjoki Kelvenne, rajaröykkiöt

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	rajamerkki
<i>Lukumäärä</i>	3
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6807681, i= 3417271, z= 80-84 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Rajamerkki

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 2.6.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Kelventeen saaren länsiranta vastapäätä Lietsaarta, harjua,
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Kelventeen saaren länsirannalla, Koukunlahden/Kelventeenhoikan veneenvetopaikasta noin 400 metriä lounaaseen. Ympäristö on harjumaastoa, soraista mäntykangasta. Ensimmäinen rajamerkeistä sijaitsee noin 10 metriä Päijänteen rannasta. Se on 2 x 1,2 metrin kokoinen kiviladelmä, jonka keskelle on nostettu kivi pystyyn (kivi on osittain kaatunut). Rajamerkki on ollut Päijänteen vanhalla rannalla. Toinen rajamerkki on ensimmäisestä noin 50 metriä itään, harjunrinteellä. Se on epämääräisen pyöreä röykkiö, halkaisijaltaan 1,2 metriä ja sen keskelle on nostettu kivi pystyyn. Kolmas mahdollinen rajamerkki sijaitsee ensimmäisestä noin 50 metriä pohjoiseen. Se on kasattu vanhaan rantakivikkoon ja yhtä kiveä on nostettu vähän pystyyn. Nykyisellä maastokartalla tälle kohdalle on merkitty vesialueelle kolmen jakokunnan raja: Nyystälän, Hinttolan ja Maakesken jakokuntien. Mahdollisesti röykiöt on rakennettu tämän merkiksi.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohteet rajautuvat pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Rajamerkkejä
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01632 1. rajamerkki. 2.6.2009
 DSC01633 1. rajamerkki. 2.6.2009
 DSC01634 2. rajamerkki, rajamerkki 1. häämöttää rannalla, idästä. 2.6.2009
 DSC01635 2. rajamerkki. 2.6.2009

Peruskarttaote 9

DSC01632. Kelvenne, rajaröykkiöt. 1. rajamerkki.2.6.2009.

DSC01633. Kelvenne, rajaröykkiöt. 1. rajamerkki.2.6.2009.

DSC01634. Kelvenne, rajaröykkiöt. 2. rajamerkki, 1. häämöttää rannalla, idästä.2.6.2009.

DSC01635. Kelvenne, rajaröykkiöt. 2. rajamerkki.2.6.2009.

78 Padasjoki Kelvenne, latomus

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kivilatomus
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6807525, i= 3417298, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kivilatomus

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 2.6.2009.

Ympäristön kuvaus Kelventeen saaren länsiranta, harjua, mäntykangasta.

Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Kelventeen saaren länsirannalla, laguunimaisesta veneranta- ja nuotiopaikasta noin 300 metriä pohjoiseen. Nykyisen rantavallin taakse on kasattu pieni kiviröykkiö pyöreistä rantakivistä, kooltaan 2,5 x 2 metriä. Sijainnistaan päätellen latomuksen täytyy olla suhteellisen moderni.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Kivilatomus

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01636 Ladottu kiviröykkiö rantavallin takana, idästä. 2.6.2009

Peruskarttaote 9

DSC01636. Kelvenne, latomus. Ladottu kiviröykkiö rantavallin takana, idästä. 2.6.2009.

79 Padasjoki Kelvenne, tervahaudat

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	tervahautoja
<i>Lukumäärä</i>	2
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6807096, i= 3417478, z= 81-83 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Tervahauta

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 2.6.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Kelventeen saaren länsiranta, laguunimainen veneranta, harjua.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Kelventeen saaren länsirannalla, laguunimaisen venepoukaman itärannalla, nuotiopaikasta 150 metriä kaakkoon. Paikalla on kaksi tervahautaa hiekkaisessa rinteessä, mäntykankaalla. Molemmat ovat kooltaan noin 6 x 5 metriä ja ne ovat muodoltaan hevosenkenkämäisiä, niissä on aukko rantaan päin. Vallit ovat suhteellisen matalat. Toista tervahautaa on hieman pengottu, toinen on ehjä, mutta sen sisään on tuotu romua, joka on jo maatonut. Koepistossa oli hiiliä.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Tervahautoja
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01637 Ehjempi tervahautoista, lännestä. 2.6.2009
 DSC01638 Ehjempi tervahautoista, idästä. 2.6.2009

Peruskarttaote 9

DSC01637. Kelvenne, tervahaudat. Ehjempi tervahaudoista, lännestä. 2.6.2009.

DSC01638. Kelvenne, tervahaudat. Ehjempi tervahaudoista, idästä. 2.6.2009.

80 Padasjoki Kelvenne, peltoalue

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
Kohdetyyppi peltoviljelysalue
Lukumäärä 1
Ajoitus historiallinen
Rauhoitusluokka

Peruskartta 214310 KELVENNE
Yhtenäiskoordinaatit p= 6809609, i= 3416848, z= 80-82 m mpy
Koordinaattien selite

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 2.6.2009.

Ympäristön kuvaus Kelventeen saaren länsiranta, pohjoisen saaren osan eteläkaarteessa olevan Pikkuhiedan itäpuolella oleva niemeke, koivuvaltaista sekametsää.

Kohdekuvaus Vanha peltoalue sijaitsee Kelventeen saaren länsirannalla, pohjoisen niemen eteläkaarteessa, Pikku- ja Isohiedan välissä olevalla etelään suuntautuvalla niemikkeellä. Paikalla kasvaa koivuvaltaista sekametsää ja maa on muhevan tummaa multamaata. Paikalla erottuu myös selkeät ojapainanteet. Peltoalueen laajuus on topografian mukaan ehkä noin 100 x 100 metriä.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.

Tulkinta Viljelyspelto

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01639 Pikkuhiedan takana olevaa vanhaa peltoa, etelästä. 2.6.2009

Peruskarttaote 10

DSC01639. Kelvenne, peltoalue. Pikkuhiedan takana olevaa vanhaa peltoa, etelästä. 2.6.2009.

81 Sysmä Päijätsalo Pyydysniemi, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	312103 SYSMÄ
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6820224, i= 3423414, z= 80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummeli

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 3.6.2009.

Ympäristön kuvaus

Päijänteen itärannalla olevan Päijätsalon ranta.

Kohdekuvaus

Päijätsalon kummeli sijaitsee länteen suuntautuvan Pyydysniemen kärjessä. Kummeli on rakennettu pienistä kivistä ja sen keskellä on heijastinpaalu. Kummelin halkaisija on noin kolme metriä, korkeus 1,5 metriä. Kummeli on kalkittu valkoiseksi. Kummelin lähellä on Päijätsalon huvila-asukkaiden raivaamia rakennelmia: kivipöytä ja raivattu polku. Kummeli esiintyy samalla paikalla vuonna 1880-1881 laaditussa purjehdusväyläkartassa (F.W. Selin 1880-1881).

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kummeli

Lisätietoja

Kansallisarkisto, Tie- ja vesirakennushallitus, Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Punapäästä Sysmään ja Kätkötsaloon (F.W. Selin 1880-1881).

Valokuvat

Digikuvat:

IMG_2052 Kummeli, idästä. 3.6.2009

IMG_2053 Kummeli, etelästä. 3.6.2009

Peruskarttaote 27

IMG_2052. Pyydysniemen kummeli. Kummeli, idästä. 3.6.2009.

IMG_2053. Pyydysniemen kummeli. Kummeli, etelästä. 3.6.2009.

82 Sysmä Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kivipöytä ja kivettyjä polkuja
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	312103 SYSMÄ
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6820220, i= 3423427, z= 80-81 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kivipöytä

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 3.6.2009.

Ympäristön kuvaus

Päijänteen itärannalla olevan Päijätsalon veneranta ja nuotiopaikka.

Kohdekuvaus

Päijätsalossa on ollut huvila-asutusta jo 1900-luvun alkuvuosikymmeniltä lähtien ja sitä myöten aktiivista kesäasukastoimintaa, jonka merkkejä Päijätsalon Pyydysniemessä on nähtävissä edelleen. Pyydysniemen tyvessä on Metsähallituksen nuotiopaikka ja veneranta. Tältä venerannalta johtaa Pyydysniemen kärkeen kummelille, kivillä reunustettu polku. Kummelin lisäksi polun päässä lappeelleen käännetty suuri kivi, kivipöytä noin 5 metrin päässä rannasta ja 7 metrin päässä kummelista. Kivipöydän koko on noin 2 x 1 metriä ja kivetyn polun pituus noin 75 metriä. Metsähallituksen nuotiopaikan tuntumassa on muitakin kivettyjä polkuja ja matalia terrassointeja, mm. puuvajalle johtava polku on reunustettu pienillä kivillä. Todennäköisesti kivirakennelmat ovat kesäasukkaiden rakentamia.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu viivamaisesti.

Tulkinta

Kesänviettopaikan rakennelmia.

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

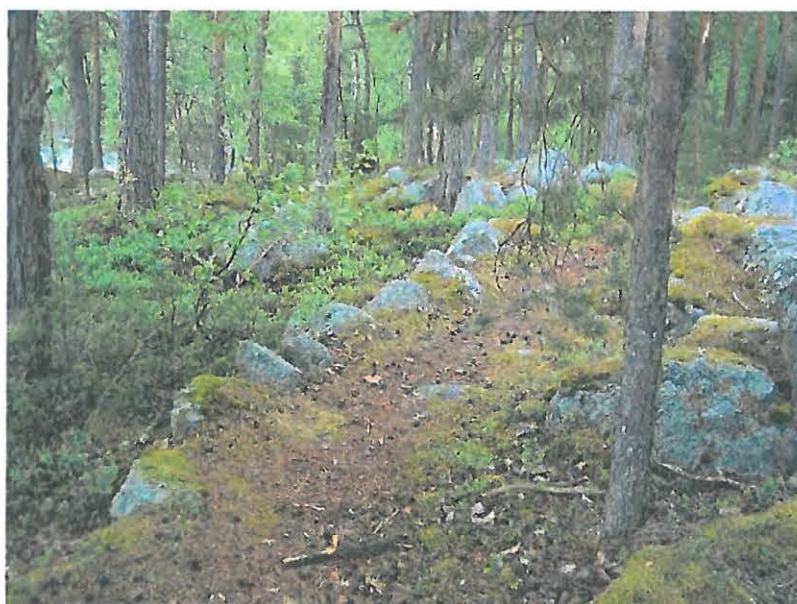
IMG_2054 Kivipöytä Pyydysniemessä, koillisesta. 3.6.2009

IMG_2055 Rakennettu polku Pyydysniemessä, lännestä. 3.6.2009

Peruskarttaote 27

IMG_2054. Pyydysniemi. Kivipöytä Pyydysniemessä, koillisesta.3.6.2009.

IMG_2055. Pyydysniemi. Rakennettu polku Pyydysniemessä, lännestä.3.6.2009.

83 Sysmä Päijätsalo, nuotionpaikka

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	nuotionpaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	312103 SYSMÄ
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6820058, i= 3423462, z= 80-81 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nuotionpaikka

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 3.6.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Päijätsalon Pyydysniemen eteläpuolella oleva pieni niemenkärki, Päijänteen itäranta.
<i>Kohdekuvaus</i>	Vanha nuotionpaikka sijaitsee Päijänteen itärannalla olevan Päijätsalon länsirannalla, Pyydysniemen eteläpuolella olevalla pienellä niemellä, Pyydysniemen venerannasta noin 150 metriä etelään. Nuotionpaikan ympärillä on lahonneita istumahirsia ja keskellä kivirinki, jota on hiilistä päätellen käytetty vielä hiljakkoin tulipaikkana. Itse paikka saattaa olla vanhakin ja liittyä Pyydysniemen kivettyihin polkuihin sekä kivipöytään.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Nuotionpaikka
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 27

84 Sysmä Päijätsalo, kaskialue

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lukumäärä</i>	2
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2

<i>Peruskartta</i>	312102 NIKKAROINEN
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6819855, i= 3423604, z= 80-90 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nauriskuoppa

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 3.6.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Päijänteen itärannalla olevan Päijätsalon länsiranta, lehtomainen sekametsä.
<i>Kohdekuvaus</i>	Mahdollinen kaskialue sijaitsee Päijänteen itärannalla olevan Päijätsalon länsirannalla, Pyydysniemestä (veneranta) 350 metriä kaakkoon. Paikka on lehtomaista sekametsää, jonka vähäinen multakerros on kuitenkin muhevaa ja mustaa, ehkä vanhaa kaskea. Paikalla havaittiin kaksi kuoppaa, toinen kooltaan 1,7 x 0,9 metriä (syvyys 50-60 cm) ja toinen halkaisijaltaan noin 3 metriä, selvät vallit ympärillä. Kuopat saattaisivat olla nauriskuoppia. Mahdolliseksi kaskialueeksi rajattiin noin 100 x 100 metrin alue.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:
IMG_2056 Kuoppa kaskialueella, lännestä. 3.6.2009

Peruskarttaote 27

IMG_2056. Päijätsalo, kaskialue. Kuoppa kaskialueella, lännestä. 3.6.2009.

85 Sysmä Päijätsalo, näkötorni

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	näkötorni
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	312103 SYSMÄ
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6820031, i= 3423796, z= 160 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Näkötorni

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 3.6.2009.
Ympäristön kuvaus Päijänteen itärannalla sijaitsevan Päijätsalon saaren korkein kallioinen laki, harvaa männikköä, paikalle johtaa polkuverkosto.

Kohdekuvaus Näkötorni sijaitsee Päijänteen itärannalla olevan Päijätsalon korkeimmalla kohdalla, kallion laella, jolla kasvaa harvaa männikköä. Paikalle pääsee polkuja pitkin sekä Pyydysniemen venerannalta (jossa on Metsähallituksen nuotiopaikka ja opastaulu) että Päijätsalon tieltä tulevilta poluilta. Näkötorni on puinen, keltaisella ja valkoisella maalattu rakennelma, joka on hyvässä kunnossa ja josta on komeat näkymät läntiselle Tehinselälle.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.
Tulkinta Näkötorni
Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

IMG_2057 Maisema Päijänteelle näkötornilta, edustalla Selkäsaaret. 3.6.2009
 IMG_2058 Maisema Päijänteelle näkötornilta. 3.6.2009
 IMG_2059 Maisema Päijänteelle näkötornilta. 3.6.2009
 IMG_2060 Näkötorni. 3.6.2009
 IMG_2061 Näkötorni. 3.6.2009

Peruskarttaote 27

IMG_2057. Päijätsalon näkötorni. Maisema Päijänteelle näkötornilta, edustalla Selkäsaaret.3.6.2009.

IMG_2059. Päijätsalon näkötorni. Maisema Päijänteelle näkötornilta.3.6.2009.

IMG_2061. Päijätsalon näkötorni. Näkötorni.3.6.2009.

86 Padasjoki Höysniemi, nuotionpaikka

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	nuotionpaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6810713, i= 3415055, z= 85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nuotionpaikka

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 4.6.2009.

Ympäristön kuvaus Virmailansaaren Höysniemen länsiranta Vääränhuhdanlahden pohjoisrannalla.

Kohdekuvaus Kohde sijaitsee rantakalliolla Virmailansaaren Höysniemen Vääränhuhdanlahden pohjoisrannalla. Nuotionpaikka on kivirinki, halkaisijaltaan noin 50 cm ja se ei vaikuta aivan modernilta tulipaikalta. Höysniemen rannoilla on runsaasti selvästi tuoreempiakin nuotioita.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Nuotionpaikka

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 18

87 Padasjoki Höysniemi, kaskialue

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue?
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6810475, i= 3415751, z= 95-105 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 4.6.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Virmailansaaren Höysniemen keskiosat, Salmelaan johtavan tien varrella Laviosvuoren itärinteellä.
<i>Kohdekuvaus</i>	Mahdollinen kaskialue sijaitsee Virmailansaaren Höysniemen Laviosvuoren itärinteellä, Salmelan talolle johtavan tien varrella. Paikalla on molemmin puolin tietä vanhalta kaskialueelta vaikuttavaa metsikköä. Havainto perustuu pelkästään intuitioon. Kansallispuiston raja kulkee Laviosvuoren itärinnettä pitkin ja kääntyy sitten Höyssalmen rannalle, joten suurin osa oletetusta kaskialueesta on itse asiassa kansallispuiston ulkopuolella yksityismaalla.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 18

88 Padasjoki Höysniemi, huvimaja

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	huvimajan pohja?
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6810854, i= 3416208, z= 80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Huvimajan pohja

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 4.6.2009.

Ympäristön kuvaus Virmailansaaren Höysniemen itäranta Metsähallituksen nuotiopaikan vieressä.

Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Virmailansaaren Höysniemen itärannalla aivan Metsähallituksen nuotiopaikan vieressä. Paikalla on pengerretty tasanne, pyöreä, halkaisijaltaan noin 2 metriä. Tasanteen keskellä on betonipohjaisen tulisijan jäänteet. Paikalla on todennäköisesti ollut keittokotatyypinen maja, joka sittemmin on purettu.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Keittokota/huvimaja

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01640 Huvimajan pohja. 4.6.2009

DSC01641 Huvimajan pohja. 4.6.2009

Peruskarttaote 18

DSC01640. Höysniemi, huvimjaa. Huvimajan pohja.4.6.2009.

DSC01641. Höysniemi, huvimaja. Huvimajan pohja.4.6.2009.

89 Padasjoki Höysniemi, kuoppa

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	maakuoppa, kellari?
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6810634, i= 3416171, z= 80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 4.6.2009.

Ympäristön kuvaus Virmailansaaren Höysniemen itäranta, aivan kansallispuiston rajalla, kuusikkoa.

Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Virmailansaaren Höysniemen itärannalla, aivan kansallispuiston rajalla, kesämökkiryhmästä koilliseen. Paikalla on kivikkoon kaivettu ja kivillä reunustettu noin 4 x 2 metrin kokoinen kuoppa, joka näyttää kellarilta. Metsätyyppi on paikalla kuusikkoa, rantaan on matkaa noin 15 metriä. Mahdollisesti kansallispuiston puolella on lähistöllä joskus ollut myös mökki tai sitten rakennelma kuuluu lounaassa sijaitsevalle mökille.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Kellarikuoppa

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01642 Mahdollinen kellari kuusikkoisessa metsässä mökin lähellä. 4.6.2009

DSC01643 Mahdollinen kellari kuusikkoisessa metsässä mökin lähellä. 4.6.2009

Peruskarttaote 18

DSC01642. Höysniemi, kuoppa. Mahdollinen kellari kuusikkoisessa metsässä mökin lähellä. 4.6.2009.

DSC01643. Höysniemi, kuoppa. Mahdollinen kellari kuusikkoisessa metsässä mökin lähellä. 4.6.2009.

90 Padasjoki Heiskelä, kaskialue

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, kaskiröykkiötä
<i>Lukumäärä</i>	50
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6803511, i= 3415352, z= 85-100 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kaskiröykkiö

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 5.6.2009.

Ympäristön kuvaus Padasjoen rannikon Hirtniemen koillisosa, lehtometsä. Heiskelän luonnonsuojelualue ei kuulu kansallispuistoon.

Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Padasjoen rannikolla, Hirtniemen koillisosassa. Kohde käsittää kokonaisuudessaan luonnonsuojelualueeksi erotetun Heiskelän lehtometsän, Heiskelän talosta noin 300 metriä itään. Alue on kuusivaltaista sekametsää ja maa on hiekkaista, muhevaa. Alueella havaittiin liki viisikymmentä kaskiröykkiötä, joista osa koostuu maakiven päälle ladotuista pikkukivistä ja osa on maantasaisia pieniä kiveyksiä (muistuttaen hieman rautakautista kalmistokiveystä), osa on selviä kivröykkiöitä. Lisäksi alueella havaittiin kolme mahdollista nauriskuoppaa, mitoiltaan 3 x 1 m, 3 x 1,5 m ja 4 x 0,8 m. Alueelle kaivetuissa koepistoissa oli hiiliä. Heiskelän metsä on komea ja hoidettu muinaisjäänösalue, alueella on tehty hienovaraista harvennusta.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.

Tulkinta Kaskialue, kaskiröykkiötä, nauriskuoppia

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01644 Heiskelän kaskimetsää ja -röykkiöitä. 5.6.2009

DSC01645 Heiskelän kaskimetsää ja -röykkiöitä. 5.6.2009

DSC01646 Heiskelän kaskimetsää ja -röykkiöitä. 5.6.2009

Peruskarttaote 24

DSC01644. Heiskelä, kaskialue. Heiskelän kaskimetsää ja -röykkiöitä. 5.6.2009.

DSC01645. Heiskelä, kaskialue. Heiskelän kaskimetsää ja -röykkiöitä. 5.6.2009.

DSC01646. Heiskelä, kaskialue. Heiskelän kaskimetsää ja -röykkiöitä. 5.6.2009.

91 Sysmä Hietasaari, kuoppa

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
 Kohdetyyppi maakuoppa
 Lukumäärä 1
 Ajoitus historiallinen
 Rauhoitusluokka

Peruskartta 312102 NIKKAROINEN
 Yhtenäiskoordinaatit $\rho=6810450$, $i=3422130$, $z=80$ m mpy
 Koordinaattien selite Kuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 13.8.2009.
 Ympäristön kuvaus Sysmän Paatsalon saariston Hietasaarten pohjoisempi saari.
 Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Paatsalon saaristossa, Vähä-Paatsalon saaren kaakkoispuolella olevalla pohjoisemmalla Hietasaarella. Saari on hiekkapohjaista mäntykangasta. Paikalla havaittiin yksi kuoppa, halkaisijaltaan noin 1,5 metriä syvätkö kuoppa, jonka ympärillä oli vallit. Kuopan seinämä on osittain maatumaton ja saattaa viitata sen suhteellisen nuoreen ikään. Kuopan seinämään tehdyssä koepistossa oli suhteellisen runsaasti hiiltä, mutta muualle kankaalle tehdyissä koepistoissa oli myös hiiltä muutenkin, mikä voisi viitata metsäpaloon. Saaren pohjoisosassa on sopiva tasanne esihistorialliselle asuinpaikalle, jota ei kuitenkaan löydetty runsaasta koekuopituksesta huolimatta.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.
 Tulkinta Ajaltaan ja tarkoitukseltaan tuntematon maakuoppa
 Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01819 Hietasaaren kuoppa, mahdollinen miilu, idästä. 13.8.2009

Peruskarttaote 30

DSC01819. Hietasaari, kuoppa. Hietasaaren kuoppa, mahdollinen miilu, idästä. 13.8.2009.

92 Sysmä Ropsa, nuotionpaikkoja

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
Kohdetyyppi nuotionpaikka
Lukumäärä 3
Ajoitus uusi aika
Rauhoitusluokka

Peruskartta 312101 KARILANMAA
Yhtenäiskoordinaatit p= 6809580, i= 3422903, z= 78-79 m mpy
Koordinaattien selite Nuotionpaikat

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 13.8.2009.

Ympäristön kuvaus Ropsan saari Paatsalon saaristossa, kallioranta.

Kohdekuvaus Ropsan saari sijaitsee Sysmän Paatsalon saaristossa, lähellä mannerta, pitkän Käiväränniemen koillispuolella. Lähellä rantaa, matalalla sammaleisella kalliolla on kolme kivikekoa tai nuotionpaikkaa rinnakkain, halkaisijaltaan kukin noin 70-100 cm. Nuotionpaikat lienevät suhteellisen resentejä, mutta tavallaan sellaisina hauska esimerkki tulistelupaikasta, jota on paranneltu useaan otteeseen rakentamalla uusia nuotiokehiä.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Nuotionpaikkoja

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01820 Kolme rinnakkaista nuotionpaikkaa rannalla, kaakosta. 13.8.2009

DSC01821 Kolme rinnakkaista nuotionpaikkaa rannalla, etelästä. 13.8.2009

Peruskarttaote 32

DSC01820. Ropsa, nuotionpaikkoja. Kolme rinnakkaista nuotionpaikkaa rannalla, kaakosta. 13.8.2009.

DSC01821. Ropsa, nuotionpaikkoja. Kolme rinnakkaista nuotionpaikkaa rannalla, etelästä. 13.8.2009.

93 Sysmä Kuhjasaaret

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	lapinraunio
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	pronssikautinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	1
<i>Peruskartta</i>	312101 KARILANMAA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6809467, i= 3421978, z= 81-82 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Lapinraunio

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 13.8.2009.

Ympäristön kuvaus Sysmän Kuhjasaaret, jotka ovat kaksi yhteenkasvanutta saarta lähellä mannerta (Käiväränniemi).

Kohdekuvaus Röykkiö sijaitsee Päijänteen itärannalla olevien Kuhjasaarten itäisemmän saaren luoteiskärjessä. Paikka on harvaa männikköä kasvavaa kalliomaastoa. Kohdasta avautuu laaja näkymä Päijänteelle. Länsipuolella kohoaa jyrkkärintinen läntinen Kuhjasaari. Maisemallisesti edustava muinaisjäänös on hyvin säilyneessä, lähes luonnontilaisessa ympäristössä.

Muinaisjäänös on todettu 1989 ilmoituksen perusteella. Soikeahko, rajoiltaan epämääräinen röykkiö (9 x 8 x 0,5 m) on koottu pelkistä kivistä veteen viettävän avokallion laelle. Jäänöstä on ilmeisesti jonkin verran levitelty. Sijainniltaan ja tekotavaltaan tyypillinen lapinraunio. Läheinen, 500 m itäkoilliseen merkitty kohde SYSMÄ 2 Lavia saattaa tarkoittaa juuri Kuhjansaaren röykkiötä.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Pronssikautinen lapinraunio

Lisätietoja Museovirasto, arkeologian osaston arkisto: Sysmän arkeologinen inventointi (Sirkka-Liisa Seppälä 1999), Sysmä Kuhjasaaret, tarkastuskertomus (Jussi-Pekka Taavitsainen 1989)

Valokuvat

Digikuvat:

- DSC01822 Kuhjasaarten lapinraunio, pohjoisesta. 13.8.2009
- DSC01823 Kuhjasaarten lapinraunio, idästä. 13.8.2009
- DSC01824 Kuhjasaarten lapinraunio, idästä. 13.8.2009
- DSC01825 Kuhjasaarten lapinraunio, kaakosta. 13.8.2009
- DSC01826 Kuhjasaarten lapinraunio, pohjoisesta. 13.8.2009

Peruskarttaote 32

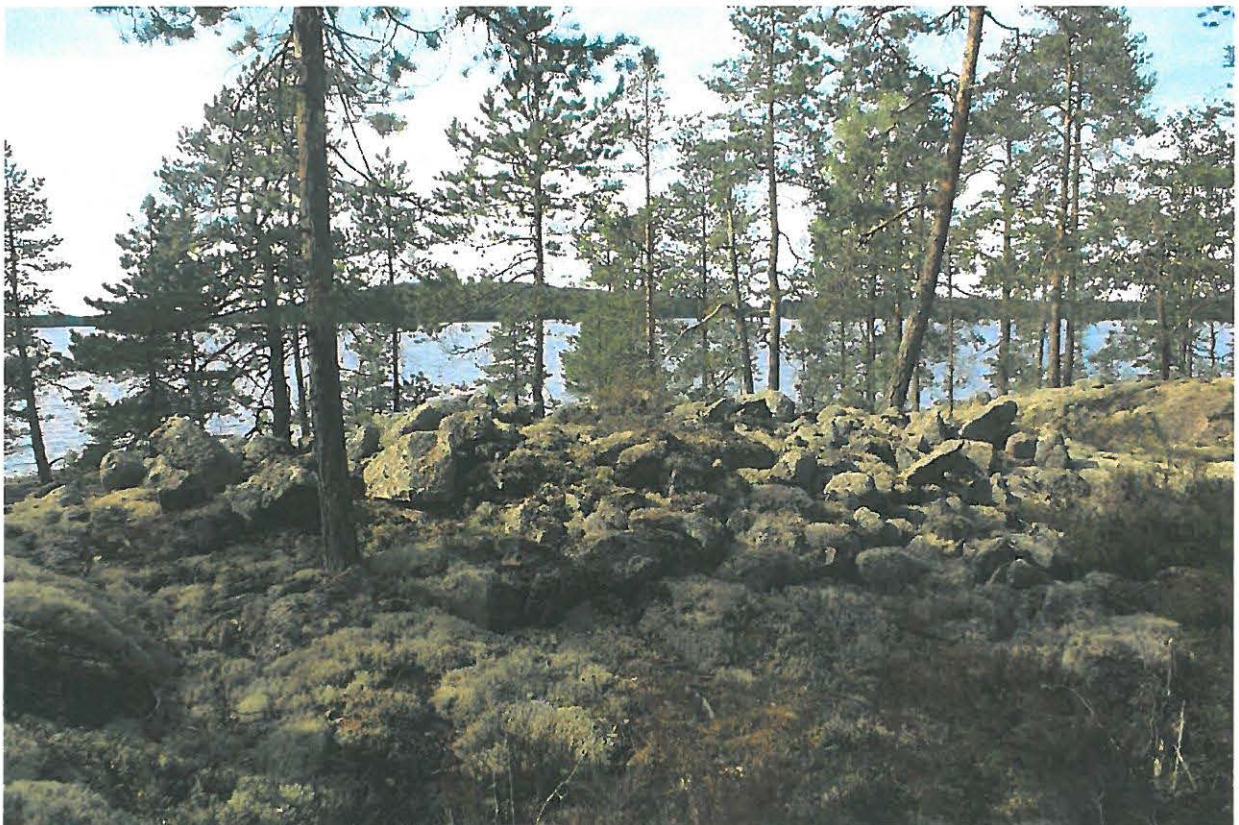
DSC01822. Kuhjasaaret. Kuhjasaarten lapinraunio, pohjoisesta. 13.8.2009.

DSC01823. Kuhjasaaret. Kuhjasaarten lapinraunio, idästä. 13.8.2009.

DSC01824. Kuhjasaaret. Kuhjasaarten lapinraunio, idästä. 13.8.2009.

DSC01825. Kuhjasaaret. Kuhjasaarten lapinraunio, kaakosta. 13.8.2009.

DSC01826. Kuhjasaaret. Kuhjasaarten lapinraunio, pohjoisesta. 13.8.2009.

94 Padasjoki Iso-Tiuhanen, leiripaikka

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	leiripaikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	uusi aika
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6812865, i= 3418059, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Leiripaikka

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 13.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Iso-Tiuhanen -saari Virmailanselällä, ranta-aukio.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Virmailanselällä olevalla Iso-Tiuhasen saarella, joka on lähellä Sysmän rajaa. Saari on pieni, halkaisijaltaan vain noin 100 metriä. Saaren länsirannalla, pienen poukaman kaakkoispuolella on raivattu aukio ilmeisesti teltan paikkaa varten ja kivet on kasattu valliksi rannan puolelle aukiota. Isoa kiveä vasten on kasattu nuotiokehä. Leiripaikka ei varmasti ole vanha, mutta se on mielenkiintoinen osa kansallispuiston matkailun historiaa.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Leiripaikka
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

- DSC01827 Telttaa varten raivattu ala ja kivivalli, pohjoisesta. 13.8.2009
 DSC01828 Telttaa varten raivattu ala ja kivivalli, pohjoisesta. 13.8.2009
 DSC01829 Telttaa varten raivattu ala ja kivivalli, idästä. 13.8.2009

Peruskarttaote 17

DSC01827. Iso-Tiuhanen, leiripaikka. Telttaa varten raivattu ala ja kivivalli, pohjoisesta. 13.8.2009.

DSC01829. Iso-Tiuhanen, leiripaikka. Telttaa varten raivattu ala ja kivivalli, idästä. 13.8.2009.

95 Padasjoki Iso-Tiuhanen, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6812944, i= 3418164, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummelin jäänteet

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 13.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Iso-Tiuhasen saari Virmailanselällä, saaren itäranta.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee lähellä Sysmän rajaa olevalla Iso-Tiuhasen saarella Virmailanselällä. Saari on pieni, halkaisijaltaan vain noin 100 metriä. Kummeli esiintyy 1800-luvun lopun purjehdusväyläkartassa saaren itärannalla. Täällä kallioisen rannan kivikossa havaittiin matala kummelin pohja, halkaisijaltaan noin 2,5 metriä, vähän maata keskellä ja koottu erikokoisista kivistä. Kummeli on selvästi purettu, sillä kivet on viety paikalta pois.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kummelin paikka
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Tie- ja vesirakennushallitus, Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Punapäästä Sysmään ja Kätkötsaloon (F.W. Selin 1880-1881).

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01830 Kummelin pohja, lännestä. 13.8.2009
 DSC01831 Kummelin pohja, lounaasta. 13.8.2009

Peruskarttaote 17

DSC01830. Iso-Tiuhanen, kummeli. Kummelin pohja, lännestä.13.8.2009.

DSC01831. Iso-Tiuhanen, kummeli. Kummelin pohja, lounaasta.13.8.2009.

96 Padasjoki Haukkasalo, venevalkama

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
 Kohdetyyppi venevalkama
 Lukumäärä 1
 Ajoitus uusi aika
 Rauhoitusluokka

Peruskartta 214310 KELVENNE
 Yhtenäiskoordinaatit p= 6808639, i= 3412190, z= 78 m mpy
 Koordinaattien selite Venevalkama

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 14.8.2009.

Ympäristön kuvaus Haukkasalon saaren länsipään poukama.

Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Haukkasalon saaren läntisessä päässä, korkean kalliojyrkänten alapuolella olevassa poukamassa. Rannalle on raivattu veneelle valkama ja vieressä on raivauksessa syntynyt kiviröykkiö.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Venevalkama

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01833 Haukkasalon valkama, koillisesta. 14.8.2009

DSC01834 Haukkasalon valkama, koillisesta. 14.8.2009

Peruskarttaote 19

DSC01834. Haukkasalo, venevalkama. Haukkasalon valkama, koillisesta. 14.8.2009.

97 Padasjoki Haukkasalo

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kalliomaalaus?
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen?
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6808484, i= 3412260, z= 80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Mahdollinen kalliomaalaus

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 14.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Haukkasalon saaren lounainen kalliojyrkäne, lähes pystysuora seinämä.
<i>Kohdekuvaus</i>	Mahdollinen kalliomaalaus sijaitsee Haukkasalon saaren lounaisrannalla, pystysuorassa kalliojyrkänteessä 3-4 metriä Päijänteen pintaa ylemmällä tasolla. Paikalla havaittiin jäkälän alla lohkeilleessa kivessä punaväriä muutaman metrin alueella. Epäselvän muotoinen läikkä oli kooltaan joitakin kymmeniä senttejä ja se valokuvattiin. Tästä läikästä pari metriä kaakkoon kameran ulottumattomissa havaittiin kohta, jossa on muutamia pieniä pystyviivoja mahdollisen kaaren päällä, muistuttaen siten vene/hirvensarvikuviota. Kohdetta ei pystytty varmistamaan kalliomaalaukseksi, mutta kohteen topografia on varsin otollinen kalliomaalauspaikaksi. Asian laidan voinee varmistaa tulevissa tarkastuksissa.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Mahdollinen kalliomaalaus
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01835 Punaväriä Haukkasalon jyrkänteessä. 14.8.2009
 DSC01836 Haukkasalon jyrkänettä, luoteesta. 14.8.2009
 DSC01837 Haukkasalon kalliojyrkäne, kaakosta. 14.8.2009

Peruskarttaote 19

DSC01835. Haukkasalo. Punaväriä Haukkasalon jyrkänteessä. 14.8.2009.

DSC01837. Haukkasalo. Haukkasalon kalliojyrkäne, kaakosta. 14.8.2009.

DSC01836. Haukkasalo. Haukkasalon jyrkänttä, luoteesta. 14.8.2009.

98 Padasjoki Paljaskallio

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kalliomaalaus
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6808476, i= 3411723, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kalliomaalaus

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 14.8.2009.

Ympäristön kuvaus Pieni Paljaskallion saari Padasjoenselän saaristossa Haukkasalojen länsipuolella, rantakalliota.

Kohdekuvaus Kohde sijaitsee Päijänteen kansallispuiston alueella, Haukkasalon länsiosasta noin 0,5 km länteen, pienen Paljaskallio-nimisen kallioiden saaren länsirannalla. Rannasta noin 2,5 m päässä, pystyssä pienehkössä kallioseinämässä on punavärillä tehty, vaikeasti hahmotettava kuvio, jonka aiheena on tarkastuskertomuksen mukaan kyyryssä istuva, ääriävoin piirretty ihmishahmo. Kuvion alareuna on runsaat 150 cm Päijänteen pintaa ylempänä. Kuvion sijainti varsin matalalla, sekä aihe (ja tekotapa) ovat poikkeuksellisia ja viittaavat nykyaikaiseen (1900-luvun) luomukseen.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Moderni kalliomaalaus

Lisätietoja Timo Sepänmaa 2000: Padasjoki Paljaskallio, tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01840 Paljaskallion "mietiskelijä", kaakosta. 14.8.2009

DSC01841 Paljaskallion "mietiskelijä", kaakosta. 14.8.2009

Peruskarttaote 19

DSC01840. Paljaskallio. Paljaskallion "mietiskelijä", kaakosta. 14.8.2009.

DSC01841. Paljaskallio. Paljaskallion "mietiskelijä", kaakosta. 14.8.2009.

99 Padasjoki Vähä-Haukkasalo, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6807627, i= 3412309, z= 79-80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummeli

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 14.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Vähä-Haukkasalon saaren eteläranta, kallioinen saari.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kummeli sijaitsee Vähä-Haukkasalon kallioisen ja kivisen saaren etelärannalla. Kummeli on kivistä kasattu, valkeaksi kalkittu, halkaisijaltaan noin 2,5 metriä oleva rakennelma. Kummelin korkeus on noin kaksi metriä. Vähä-Haukkasalossa on venesatama ja nuotiopaikka saaren länsikärjen pohjoisrannalla. Vähä-Haukkasalon kummeli esiintyy 1800-luvun lopun purjehdusväyläkartoilla (erheellisesti?) Paljaskallion nimellä. Tämä luoto sijaitsee saaren länsipuolella.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kummeli
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Tie- ja vesirakennushallitus, Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Tappisaaresta Padasjoen ja Kuhmoisten kirkoille sekä Mustalaissaareen (F.W. Selin 1880-1881).

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01844 Vähä-Haukkasalon kummeli, idästä. 14.8.2009

Peruskarttaote 19

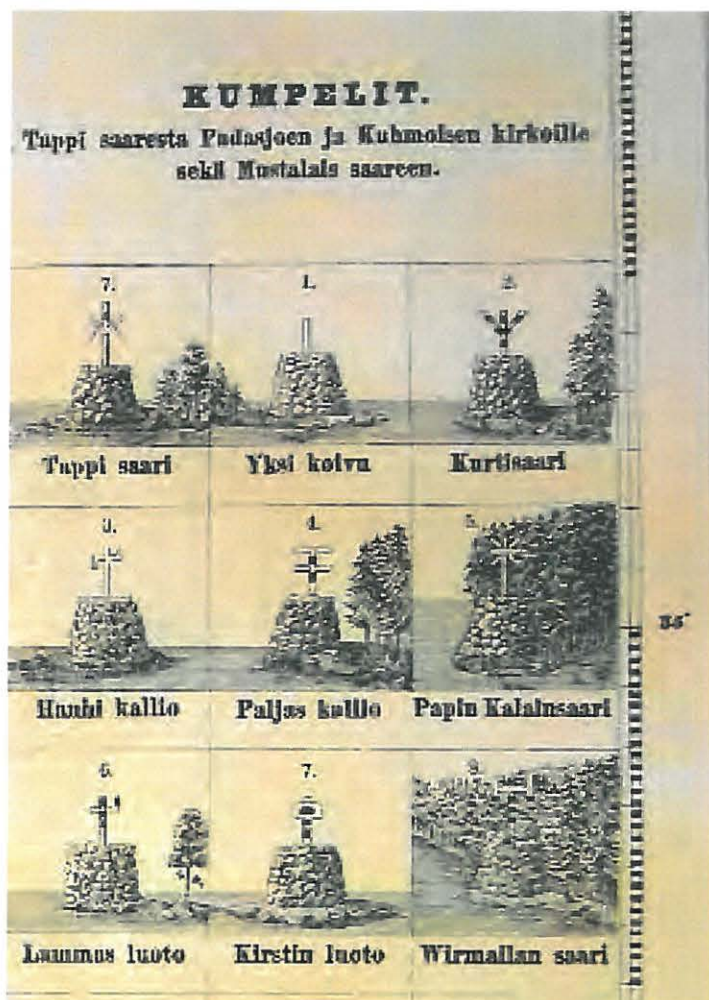

DSC01844. Vähä-Haukkasalo, kummeli. Vähä-Haukkasalon kummeli, idästä. 14.8.2009.

Vähä-Haukkasalon (Paljaskallio nro 4) ja Hanhikallion (nro 3) kummelit purjehdusväyläkartassa. Lähde: Kansallisarkisto.

*Kummeleita inventointialueella:
Hanhikallio, Paljaskallio (= Vähä
Haukkasalo), Papin Kalainsaari (=
Vähä Kalainsaari), Lammasluoto
(=Lammassaarenluoto), Kirstinluoto
(=Kalliosaarenluoto) ja Wirmailansaari.
Lähde: Kansallisarkisto.*

100 Padasjoki Haukkasalo, kaskialue

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, kaskiröykkiötä
<i>Lukumäärä</i>	5
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6808148, i= 3412927, z= 85-90 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kaskiröykkiö

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 14.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Haukkasalonsaaren keskikohdan eteläranta, venevalkaman lähellä. Sekametsää.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kaskialue sijaitsee Haukkasalonsaaren etelärannan keskikohdalla olevan venevalkaman länsipuolella, pienessä kallioiden välisessä laaksossa. Paikalla kasvaa harvahkoa sekametsää ja alue on tasaista maastoa. Alueella havaittiin viisi kaskiröykkiötä, joista suurin osa maakivien päälle kasattujen kivien rykelmiä. Alue on laajuudeltaan vain noin 100 x 50 metriä ja se on suhteellisen selväpiirteinen kokonaisuus.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue, kaskiröykkiötä
<i>Lisätietoja</i>	HKS: risuja voisi raivata röykkiöiden päältä.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01845 Kaskiröykkiö. 14.8.2009
DSC01846 Kaskimetsää. 14.8.2009

Peruskarttaote 20

DSC01845. Haukkasalo, kaskialue. Kaskiröykkiö. 14.8.2009.

DSC01846. Haukkasalo, kaskialue. Kaskimetsää. 14.8.2009.

101 Padasjoki Haukkasalo, kuoppia

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
 Kohdetyyppi maakuoppia
 Lukumäärä 2
 Ajoitus historiallinen
 Rauhoitusluokka

Peruskartta 214310 KELVENNE
 Yhtenäiskoordinaatit p= 6808408, i= 3413418, z= 87-90 m mpy
 Koordinaattien selite Maakuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 17.8.2009.
 Ympäristön kuvaus Haukkasalonsaaren keskikohdasta hieman koilliseen saaren pohjoisrannan tuntumassa, kivikkoista kangasta.

Kohdekuvaus Kuopat sijaitsevat Haukkasalonsaarella, sen keskikohdasta koilliseen saaren pohjoisrannan tuntumassa kivikkoisella kankaalla. Ensimmäinen kuoppa on kooltaan noin 2 x 0,7 metriä ja sen syvyys on noin 60 cm. Metsä on tässä nuorta männikköä, sammaleista aluskasvillisuutta. Kuoppa voi olla mahdollisesti jopa tuulenkaato, eli se ei ole täydellä varmuudella ihmisen kaivama kuoppa. Toinen kuoppa sijaitsee ensimmäisestä vajaa 150 metriä lounaaseen hieman ylempänä mäellä. Sen koko on noin 1,2 x 0,7 metriä, syvyys 40 cm. Alue on kivikkoista männikköä. Rakenne voisi olla jopa nauriskuoppa ja kuoppien välinen laakso saattaisi olla vanhaa kaskea.

Kohteen rajaus Kohteet rajautuvat pistemäisesti.
 Tulkinta Ajaltaan ja tarkoitukseltaan tuntemattomia kuoppia.
 Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01847 Kuoppa saaren keskellä, koillisesta. 17.8.2009

Peruskarttaote 20

DSC01847. Haukkasalo, kuoppia. Kuoppa saaren keskellä, koillisesta. 17.8.2009.

102 Padasjoki Haukkasalo, pelto

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	peltoviljelyalue
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6808287, i= 3413746, z= 80-87 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Ojitettua aluetta

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 17.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Haukkasalonsaaren itäosan eteläranta, laakso, sammalpohjainen kuusikko.
<i>Kohdekuvaus</i>	Todennäköinen vanha peltoviljelyalue sijaitsee Haukkasalonsaaren itäosassa, kahden mäen välisessä kaakkoon suuntautuvassa kapeassa laaksossa saaren etelärannan tuntumassa. Maasto on sammalpohjaista kuusikkoa, maapohjaltaan tasaista aluetta, jossa on siellä täällä isoja kiviä. Rantaa kohden kuusikon halki kulkee ainakin kaksi matalaa ja maatonutta ojaa. Alue on mitoiltaan noin 75 x 175 metriä.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Pelto
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01848 Vanhaa peltoa Haukkasalossa. 17.8.2009

Peruskarttaote 20

DSC01848. Haukkasalo, pelto. Vanhaa peltoa Haukkasalossa. 17.8.2009.

103 Padasjoki Lietsaari

Perustiedot

<i>Laji</i>	irtolöytöpaikka
<i>Kohdetyyppi</i>	löytöpaikka
<i>Lukumäärä</i>	3
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6807850, i= 3415020, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Yhden esineen löytöpaikka

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 17.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Lietsaari, kaikki esineet löydetty rantavedestä.
<i>Kohdekuvaus</i>	Padasjoenselän Lietsaaren hiekkaiselta, mäntykangassaarelta on löydetty peräti kolme kivikautista esinettä, kaikki rantavedestä. Yksi esineistä (leveälehtinen keihäänkärki, KM 8288:2) on löydetty saaren länsirannalta, toinen (KM 20324:1 alkeellisen kirveen teelmä) puolestaan saaren itäpuolelta, ison poukaman pohjasta läheltä rantaa. Kolmannen esineen (koristeltu reikäkivi, Lahden Museo 1999) löytöpaikasta saarella ei ole tarkempaa tietoa, mutta sekin on vedestä. Varhaiskivikautiset esinetyypit ja löytöpaikka rantavedessä viittaavat asuinpaikkaan/asuinpaikkoihin, jotka ovat jääneet veden alle Päijänteen transgression aikana ennen Heinolanharjun puhkeamista kampakeraamisella kivikaudella. Alkeellisen kirveen löytöpaikka on todennäköisesti kansallispuistoon kuuluva koilliseen suuntautuva rantahietikko. Rannan yläpuolella olevalle harjulle tehdyistä koekuopista ei tullut kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä. Todennäköisesti asuinpaikat ovatkin tuhoutuneet ja niiden löytöaineisto on nykyäänkin Päijänteen pinnan alla.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kivikautisia löytöpaikkoja
<i>Lisätietoja</i>	Timo Sepänmaa (Lahden kaupunginmuseo): Padasjoki, arkeologinen perusinventointi 2003. Raportin kopio Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

Valokuvat

Digikuvat:
DSC01852 Itärannan löytöpoukama Lietsaassa, idästä. 17.8.2009

Peruskarttaote 21

DSC01852. Lietsaari. Itärannan löytöpoukama Lietsaassa, idästä. 17.8.2009.

104 Padasjoki Lietsaari, kuoppia

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	maakuoppia
<i>Lukumäärä</i>	3
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6807829, i= 3414980, z= 82-84 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 17.8.2009.

Ympäristön kuvaus Lietsaari Padasjoenselällä, harjusaari.

Kohdekuvaus Kuopat sijaitsevat Padasjoenselän Lietsaarella, saaren keskellä olevan harjun luoteisrinteellä ja saaren kaakkoisella rannalla, kansallispuiston alueella. Saaren maaperä on hiekkaa ja maasto mäntykangasta. Inventoinnissa havaittiin kolme maakuoppaa, joista pohjoisin lähellä saaren koillisrantaa. Kuoppa on tasaisella mäntykankaalla, sen mitat ovat noin 2,5 x 1 metriä. Koepistossa oli löysää ja karkeaa hiekkaa sekä muutama kivi. Kuoppa on loivapiirteinen, mutta siinä on kuitenkin selvät vallit ympärillä. Toinen kuoppa on edellisestä noin 75 metriä etelään, sen halkaisija on valleineen noin viisi metriä ja se sijaitsee harjua pitkin kulkevalla polulla loivasti luoteeseen laskevalla rinteellä. Koepistossa oli hyvin heikosti erottuva huuhtoutumiskerros, kuoppa muistuttaa pyyntikuoppaa. Kolmas kuoppa sijaitsee saaren kaakkoisella rannalla, korkealla rantatörmällä ja se on mitoiltaan noin 3 x 1,5 metriä. Sen ympärillä on hieman vallia. Podsolissa näkyi jonkin verran hiiliä, mahdollisesti kyseessä on hiilimiilu. Ympäristö on sammaleista mäntykangasta. Lähellä, rannalla, on moderni nuotionpaikka.

Kohteen rajaus Kohteet rajautuvat pistemäisesti.

Tulkinta Ajaltaan ja tarkoitukseltaan tuntemattomia maakuoppia

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01853 Kuoppa tasaisella mäntykankaalla Lietsaarella, koillisesta. 17.8.2009

DSC01854 Rantatörmällä sijaitseva, roskainen kuoppa Lietsaarella, luoteesta. 17.8.2009

Peruskarttaote 21

DSC01853. Lietsaari, kuoppia. Kuoppa tasaisella mäntykankaalla Lietsaassa, koillisesta. 17.8.2009.

DSC01854. Lietsaari, kuoppia. Rantatörmällä sijaitseva, roskainen kuoppa Lietsaassa, luoteesta. 17.8.2009.

105 Padasjoki Vähä-Kalainsaari, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6808198, i= 3409871, z= 79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummeli

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 21.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Vähä-Kalainsaari Padasjoenselällä lähellä Padasjoen rannikkoa.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kummeli sijaitsee Vähä-Kalainsaaren kaakkoisen niemen kärjessä, se on korkeudeltaan noin kaksi metriä, valkeaksi kalkittu kummeli, jossa on puupaalu ja heijastinlevyt keskellä. Maan puolella kummelin vieressä on lisäksi vanhan kummelin rauniot, halkaisijaltaan noin kaksi metriä oleva kiviraunio. Saarella on hirsirakenteinen kesämökki, rantasauna, laitureita ja vaja/puuWC. Kummeli esiintyy v. 1880-1881 laaditussa purjehdusväyläkartastossa nimellä "Papin Kalainsaari".
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kummeli
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Tie- ja vesirakennushallitus, Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Tappisaaresta Padasjoen ja Kuhmoisten kirkoille sekä Mustalaissaareen (F.W. Selin 1880-1881).

Valokuvat

Digikuvat:

- DSC01911 Kalainsaaren kummeli, koillisesta. 21.8.2009
- DSC01912 Kalainsaaren kummeli, idästä. 21.8.2009
- DSC01913 Kiviraunio kummelin vieressä, kaakosta. 21.8.2009

Peruskarttaote 22

DSC01911. Vähä-Kalainsaari, kummeli. Kalainsaaren kummeli, koillisesta. 21.8.2009.

DSC01912. Vähä-Kalainsaari, kummeli. Kalainsaaren kummeli, idästä. 21.8.2009.

DSC01913. Vähä-Kalainsaari, kummi. Kiviraunio kummin vieressä, kaakosta. 21.8.2009.

106 Padasjoki Iso Lammassaari, merkkikuusi

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	merkkikuusi
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6810520, i= 3411960, z= 90 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Merkkikuusen sijainti maastokartan mukaan

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 18.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Iso Lammassaari Padasjoenselällä, vanhaa kuusikkoa.
<i>Kohdekuvaus</i>	Maastokartassa Isoon Lammassaareen on merkitty rauhoitettu merkkikuusi saaren luoteisosan metsäalueelle. Kyseinen tienoo on vanhaa, sammal pohjaista kuusikkoa oleva rannalle laskeva laakso, joka vaikuttaa vanhalta kaskialueelta. Myös maassa on jonkin verran hiiltä koepistoissa. Itse merkkikuusta ei havaittu, mutta suunnilleen maastokartan näyttämän koordinaattipisteen kohdalla oli suuri kaatunut kuusi.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Merkkikuusi, mahdollinen kaskialue
<i>Lisätietoja</i>	Maastokartta 2143 11 Virmaila.

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 23

107 Padasjoki Iso Lammassaari, pelto

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
 Kohdetyyppi peltoviljelyalue
 Lukumäärä 1
 Ajoitus historiallinen
 Rauhoitusluokka

Peruskartta 214311 VIRMAILA
 Yhtenäiskoordinaatit p= 6810617, i= 3412580, z= 80-90 m mpy
 Koordinaattien selite Pellon reuna

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 18.8.2009.
 Ympäristön kuvaus Padasjoenselän Iso Lammassaari, saaren itäosan koillisranta, sammaleinen kuusimetsä.

Kohdekuvaus Vanha viljelyspeltoalue sijaitsee Padasjoenselän Isossa Lammassaassa, sen itäosassa, lähellä saaren koillisranta, nykyään sammal pohjaisessa kuusikossa. Paikalle tehdyissä lapionpistoissa näkyy hiesuinen muokkauskerros, muuten pelto erottuu reunojansa ja reunaraivoidensa perusteella, se on maastonmuotoinen, tasainen alue, joka pohjoisessa ulottuu kapeana kiilana rantaan asti. Maksimissaan pellon koko on noin 150 x 200 metriä. Pellon eteläisessä osassa on yksi pieni viljelysröykkiö.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.
 Tulkinta Pelto
 Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01859 Vanhaa peltoa Lammassaassa, etelästä. 18.8.2009

Peruskarttaote 23

DSC01859. Iso Lammassaari, pelto. Vanhaa peltoa Lammassaassa, etelästä. 18.8.2009.

108 Padasjoki Iso Lammassaari, kaskialue**Perustiedot**

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6810373, i= 3412506, z= 88-89 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Alueen reuna

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 18.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Padasjoenselän Iso Lammassaari, saaren keskiosa.
<i>Kohdekuvaus</i>	Mahdollinen kaskialue erottuu kasvillisuutensa perusteella Ison Lammassaaren keskiosissa noin 50 x 40 metrin kokoisena alueena.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Mahdollinen kaskialue
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 23

109 Padasjoki Hanhikallio, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäänös
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6808180, i= 3415520, z= 79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummeli

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 17.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Padasjoenselän Hanhikallio, kalliainen luoto.
<i>Kohdekuvaus</i>	Hanhikallion kummeli on pienellä kallioluodolla Padasjoenselällä, Lietsaaren koillispuolella. Kummeli esiintyy jo 1800-luvun lopun purjehdusväyläkartoilla.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kummeli
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Tie- ja vesirakennushallitus, Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Tappisaaresta Padasjoen ja Kuhmoisten kirkoille sekä Mustalaissaareen (F.W. Selin 1880-1881).

Valokuvat

Digikuvat:

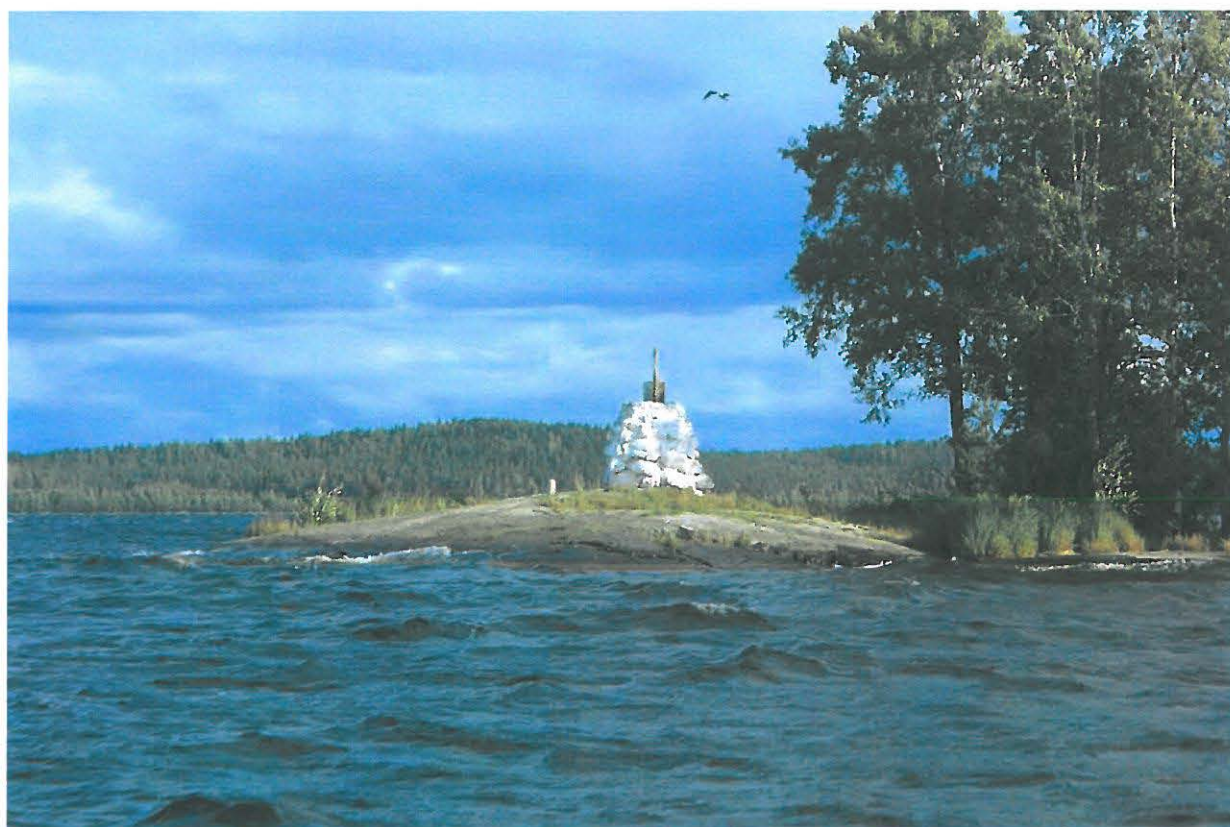
DSC01855 Hanhikallion kummeli. 17.8.2009
 DSC01856 Hanhikallion kummeli. 17.8.2009
 DSC01857 Hanhikallion kummeli. 17.8.2009
 DSC01858 Hanhikallion kummeli. 17.8.2009

Peruskarttaote 21

DSC01855. Hanhikallio, kummeli. Hanhikallion kummeli. 17.8.2009.

DSC01858. Hanhikallio, kummeli. Hanhikallion kummeli. 17.8.2009.

110 Padasjoki Jänissaari, pelto

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	peltoviljelyalue
<i>Lukumäärä</i>	5
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	214308 KELLOSALMI
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6819034, i= 3403593, z= 80-85 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Pellon reuna

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.8.2009.

Ympäristön kuvaus Harmoistenlahdella sijaitseva Jänissaari, saaren länsiosat.

Kohdekuvaus Jänissaari sijaitsee Harmoistenlahdella, lähellä Kuhmoisten rajaa. Saaren länsi- ja lounaisosissa havaittiin inventoinnissa viisi vanhaa peltolohkoa, jotka nykyään kasvavat metsää. Jänissaari on niin lähellä, että saaren peltoja on voitu viljellä mantereelta käsin, todennäköisesti saaren lounaispuolella olevasta Rujalasta. On myös mahdollista että saareissa olisi ollut torppa jonka viljelyksiä pellot ovat olleet. Ensimmäinen peltoalue sijaitsee harvahkossa kuusikossa, sammaleisella vähäkivisellä alueella, joka lienee ennen Päijänteen laskua ollut ainakin suurimmaksi osaksi veden alla. Pelto sijaitsee kaakkoon suuntautuvalla rannalla, pellon lounaisreunalla on ainakin yksi peltoröykkiö. Pellon ojat erottuvat vielä, mutta ovat kasvaneet umpeen. Toinen pelto on pienen kannaksen takana ensimmäisestä pellostä lounaaseen ketunleipäkuusikossa. Myös täällä on pieni peltoraunio. Kolmas vanha pelto on kapea kaistale edellisen pohjoispuolella. Tämä alue on sammal pohjaista kuusikkoa harjanteen suojassa ja rannanpuolella on pusikkoa, jossa on myös punaherukkaa. Neljäs pelto on rantapelto Jänissaaren länsirannalla joitakin kymmeniä metrejä edellisestä länteen. Tämän pellon ympärillä on kiviraunioita etenkin idän suunnassa. Täällä on myös suurempi kiviraunio pusikossa, jossa kasvaa punaherukkaa. Raunio koostuu pienistä kivistä. On mahdollista että näillä tienoin olisi ollut torppa, mutta tiheän kasvillisuuden vuoksi asiasta on vaikea saada selvyyttä. Viides pelto koostuu kolmesta pienestä tilkusta rantapellon koillispuolella. Vuosina 1792-1793 piirretyssä kartassa (L.Y. Forselius) Jänissaaren etelärantaan, suunnilleen ensimmäisen pellon kohdalle on merkitty pieni vihreä alue, mahdollisesti pelto.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu aluemaisesti.

Tulkinta Peltoalue

Lisätietoja Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Jokioinen, Kartta, pöytäkirja ja pyykkiselitys Munumaan ulkopalstasta ja Myllymäen (Kvarnbacka) maapalstasta (L.Y. Forselius 1792-1793).

Valokuvat

Digikuvat:

- DSC01860 Markus Kankkunen kerää koivunkantosieniä vanhalla pellolla. 19.8.2009
- DSC01861 Pieni peltoraunio kuusikossa, kiven päällä muutama pikkukivi. 19.8.2009
- DSC01864 Peltoraunio viidennen peltoalueen reunalla. 19.8.2009
- DSC01865 Viides peltoalue. 19.8.2009

Peruskarttaote 25

DSC01860. Jänissaari, pelto. Markus Kankkunen kerää koivunkantosieniä vanhalla pellolla. 19.8.2009.

DSC01861. Jänissaari, pelto. Pieni peltoraunio kuusikossa, kiven päällä muutama pikkukivi. 19.8.2009.

DSC01864. Jänissaari, pelto. Peltoraunio viidennen peltoalueen reunalla. 19.8.2009.

DSC01865. Jänissaari, pelto. Viides peltoalue. 19.8.2009.

Jänissaari vuosina 1792-1793 piirretyssä kartassa, etelärannalla pieni vihreä merkintä, mahdollisesti pelto.
Lähde: Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto: Padasjoki Jokioinen, Kartta, pöytäkirja ja pyykkiselitys Munumaan ulkopalstasta ja Myllymäen (Kvarnbacka) maapalstasta (L.Y. Forselius 1792-1793).

111 Padasjoki Jänissaari, rakennuksen pohja

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	talon paikka
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	
<i>Peruskartta</i>	214308 KELLOSALMI
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6818869, i= 3403553, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Rakennuksen pohja

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Harmoistenlahdella olevan Jänissaaren eteläkärki, ranta-aluetta.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Harmoistenlahdella olevan Jänissaaren eteläkärjessä. Rannassa on kiviröykkiö ja sen takana hieman tasoitettu alue. Paikalla lienee ollut kevytrakenteinen rakennus, rannan läheisyydestä päätellen ehkä verkkovaja. Vuonna 1996 painetulla maastokartalla tällä paikalla on vielä rakennuksen karttamerkki (asuinrakennus).

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Talon paikka
<i>Lisätietoja</i>	Maastokartta 2143 08 Kellosalmi.

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01862 Rakennuksen paikka Jänissaaren rannalla, idästä. 19.8.2009
 DSC01863 Rakennuksen paikka Jänissaaren rannalla, idästä. 19.8.2009

Peruskarttaote 25

DSC01862. Jänissaari, rakennuksen pohja. Rakennuksen paikka Jänissaaren rannalla, idästä. 19.8.2009.

DSC01863. Jänissaari, rakennuksen pohja. Rakennuksen paikka Jänissaaren rannalla, idästä. 19.8.2009.

112 Padasjoki Kalliosaarenluoto, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6811620, i= 3411760, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummeli

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Pieni luoto Salonsalmessa Virmailansaaren eteläpuolella, Kistinsaaren koillis- ja Kalliosaaren luoteispuolella.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kummeli sijaitsee pienellä luodolla Virmailansaaren eteläpuolella olevassa Salonsalmessa, Kirstinsaaren koillis- ja Kalliosaaren luoteispuolella. Kummeli on koottu noin 30-40 cm halkaisijaltaan olevista kivistä. 1800-luvun lopun purjehdusväyläkartoissa kummelin nimenä on Kirstinluoto, joka nykyisellä maastokartalla on kuitenkin kummeliluodosta 300 metriä lounaaseen oleva luoto.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kummeli
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Tie- ja vesirakennushallitus, Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Tappisaaresta Padasjoen ja Kuhmoisten kirkoille sekä Mustalaissaareen (F.W. Selin 1880-1881).

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01866 Kalliosaarenluodon kummeli, pohjoisesta. 19.8.2009

DSC01867 Kalliosaarenluodon kummeli, koillisesta. 19.8.2009

Peruskarttaote 23

DSC01867. Kalliosaarenluoto, kummeli. Kalliosaarenluodon kummeli, koillisesta. 19.8.2009.

113 Padasjoki Lammassaarenluoto, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214311 VIRMAILA
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6810500, i= 3411600, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummeli

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Ison Lammassaaren ja Seittenpään välisessä salmessa oleva pieni luoto, Ison Lammassaaren edustalla.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kummeli sijaitsee pienellä luodolla Ison Lammassaaren länsipuolella, saaren ja Seittenpään välisessä salmessa. Kummeli on koottu pienehköistä kivistä ja se on kalkittu valkoiseksi. Kummeli on mainittu 1880-luvulla tehdyssä purjehdusväyläkartassa.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kummeli
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Tie- ja vesirakennushallitus, Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväylänkartta Päijänteen vesillä Tappisaaresta Padasjoen ja Kuhmoisten kirkoille sekä Mustalaissaareen (F.W. Selin 1880-1881).

Valokuvat

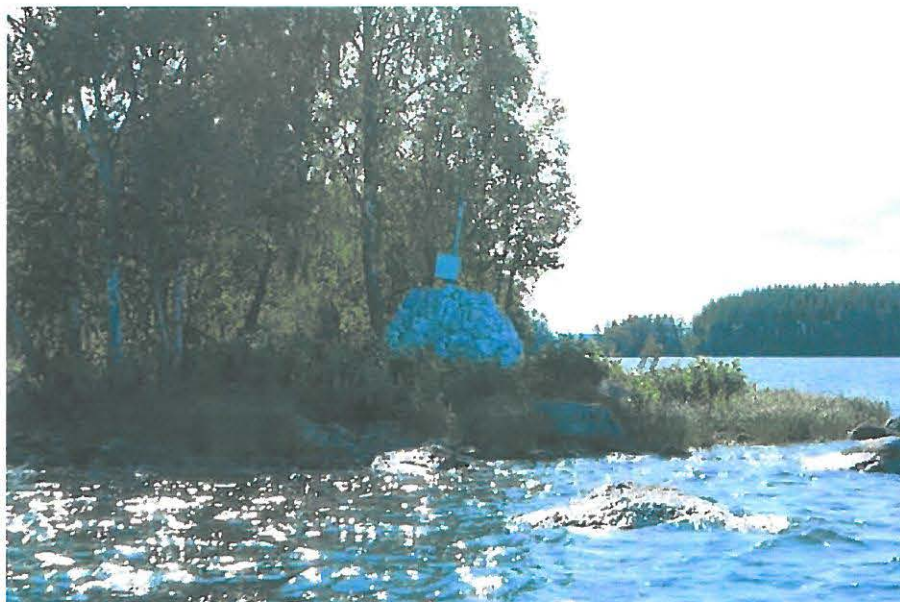
Digikuvat:

DSC01868 Kummeli Lammassaaren edustalla, pohjoisesta. 19.8.2009

DSC01869 Kummeli Lammassaaren edustalla, pohjoisesta. 19.8.2009

DSC01870 Kummeli Lammassaaren edustalla, pohjoisesta. 19.8.2009

Peruskarttaote 23

DSC01870. Lammassaarenluoto, kummeli. Kummeli Lammassaaren edustalla, pohjoisesta. 19.8.2009.

114 Padasjoki Avainsaari, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6803080, i= 3416400, z= 78-79 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummeli

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.8.2009.

Ympäristön kuvaus Kelventeen saaren ja Hirtniemen välisellä Avainselällä oleva pieni Avainsaari.

Kohdekuvaus Kummeli sijaitsee Avainselällä, joka on Kelventeen saaren ja Hirtniemen välissä oleva vesialue. Kummeli on koottu halkaisijaltaan noin 30-40 cm olevista kivistä ja se on kalkittu valkoiseksi. Kummeli sijaitsee saaren kaakkoisrannalla. Saarella on myös linjamerkkejä ja reikiä kivissä (ilmeisesti vanhojen linjamerkkien jälkiä). Kummelia ei ole mainittu 1800-luvun lopun purjehdusväyläkartoissa, joten se lienee 1900-luvulta.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Kummeli

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

- DSC01871 Kummeli pienellä Avainsaarella. 19.8.2009
- DSC01872 Kummeli pienellä Avainsaarella. 19.8.2009
- DSC01873 Kummeli pienellä Avainsaarella. 19.8.2009
- DSC01874 Kummeli pienellä Avainsaarella. 19.8.2009
- DSC01875 Kummeli pienellä Avainsaarella. 19.8.2009

Peruskarttaote 6

DSC01871. Avainsaari, kummeli. Kummeli pienellä Avainsaarella. 19.8.2009.

DSC01873. Avainsaari, kummeli. Kummeli pienellä Avainsaarella. 19.8.2009.

DSC01874. Avainsaari, kummeli. Kummeli pienellä Avainsaarella. 19.8.2009.

DSC01875. Avainsaari, kummeli. Kummeli pienellä Avainsaarella. 19.8.2009.

115 Padasjoki Kelvenne, kuoppa 3

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
Kohdetyyppi maakuoppa
Lukumäärä 1
Ajoitus historiallinen
Rauhoitusluokka

Peruskartta 214310 KELVENNE
Yhtenäiskoordinaatit p= 6804900, i= 3418238, z= 86-87 m mpy
Koordinaattien selite Kuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.8.2009.

Ympäristön kuvaus Kelventeen saari, Hinttolanhiekalta noin 500 metriä pohjoiseen harjun rinteellä, mäntykangasta.

Kohdekuvaus Maakuoppa sijaitsee Kelventeen saarella, Hinttolanhiekalta noin 500 metriä pohjoiseen harjun rinteellä, saaren itärannasta noin 120 metriä länteen. Kuoppa on kooltaan noin 2,5 x 1,5 metriä ja se on syvätkö, noin 0,7 metriä. Ympäristö on mäntykangasta. Kuoppaan tehdyssä koepistossa oli huuhtoutumiskerros. Kuoppa muistuttaa kaskialueille tavallisia nauriskuoppia, mutta ympäristö ei vaikuta kaskialueelta.

Kohteen raja Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Ajaltaan ja tarkoitukseltaan tuntematon maakuoppa
Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:
 DSC01877 Kuoppa Kelventeellä, luoteesta. 19.8.2009

Peruskarttaote 7

DSC01877. Kelvenne, kuoppa 3. Kuoppa Kelventeellä, luoteesta. 19.8.2009.

116 Padasjoki Hinttolanhiekka, kummeli

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kummeli
<i>Lukumäärä</i>	1
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	2
<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6804485, i= 3418476, z= 78-80 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kummelin paikka?

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 19.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Kelventeen saaren Hinttolanhiekan ranta, aivan saaren läntisimmässä kärjessä, avointa mäntykangasta.
<i>Kohdekuvaus</i>	Todennäköinen kummelin paikka on Kelventeen saaren Hinttolanhiekan rannalla, aivan saaren läntisimmässä kärjessä, avoimella mäntykankaalla. Rantatörmällä on betoninen pylvä, joka on maalattu valkeaksi. Mahdollisesti pylvä on merkinä tai jäänteinä vanhasta kummelin paikasta, joka on merkitty 1800-luvun lopun purjehdusväyläkarttoihin.
<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu pistemäisesti
<i>Tulkinta</i>	Kummelin paikka
<i>Lisätietoja</i>	Kansallisarkisto, Tie- ja vesirakennushallitus, Tie- ja vesirakennushallituksen vesitieosaston kartat ja piirustukset E1, Vesitieosaston E1-sarjan kartat: Purjeväyläkartta Päijänteen vesillä Vesijärven kanavalta Kalkkisten kanavalle ja Punapähän (F.W. Selin 1879).

Valokuvat

Digikuvat:

DSC01878 Mahdollinen kummelin paikka Hinttolanhiekalla, Kelventeellä, lännestä. 19.8.2009

Peruskarttaote 7

DSC01878. Hinttolanhiekka, kummeli. Mahdollinen kummelin paikka Hinttolanhiekalla, Kelventeellä, lännestä. 19.8.2009.

117 Padasjoki Höysniemi Pitkäniemi, kaskialue

Perustiedot

<i>Laji</i>	muu kulttuuriperintökohde
<i>Kohdetyyppi</i>	kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lukumäärä</i>	2
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokka</i>	

<i>Peruskartta</i>	214310 KELVENNE
<i>Yhtenäiskoordinaatit</i>	p= 6809829, i= 3416018, z= 84-90 m mpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Nauriskuoppa

<i>Taustatiedot</i>	Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 20.8.2009.
<i>Ympäristön kuvaus</i>	Virmailansaaren Höysniemen Pitkäniemen itäranta, rehevää sekametsää.
<i>Kohdekuvaus</i>	Kohde sijaitsee Virmailansaaren Höysniemen eteläisessä Pitkäniemessä, sen itärannalla aivan kansallispuiston pohjoisrajan tuntumassa kesämökin ja sen eteläpuolella olevasta kalliosta etelään. Paikka on rehevää sekametsää, multavaa maata, joka vaikuttaa vanhalta kaskialueelta. Paikalla havaittiin kaksi mahdollista nauriskuoppaa, ensimmäinen halkaisijaltaan noin 1,2 metriä, ja toinen noin metrinen kuoppa. Ensimmäiseen tehdyssä koepistossa oli suhteellisen nokista hiekkää. Mahdollinen kaskialue on laajuudeltaan noin 100 x 50 metriä mainitun kallion eteläpuolella.

<i>Kohteen rajaus</i>	Kohde rajautuu aluemaisesti.
<i>Tulkinta</i>	Kaskialue, nauriskuoppia
<i>Lisätietoja</i>	

Valokuvat

Digikuvat:

Peruskarttaote 18

118 Padasjoki Ykskoivu, kuoppa 2

Perustiedot

Laji muu kulttuuriperintökohde
Kohdetyyppi kuoppa
Lukumäärä 1
Ajoitus ajoittamaton
Rauhoitusluokka

Peruskartta 214310 KELVENNE
Yhtenäiskoordinaatit p= 6802248, i= 3417324, z= 93-94 m mpy
Koordinaattien selite Kuoppa

Taustatiedot Kohde tarkastettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 18.5.2009.

Ympäristön kuvaus Ykskoivun saari, harjun laella, mäntykangas.

Kohdekuvaus Kuoppajäänne sijaitsee Ykskoivun saaren pohjoisosassa, jokseenkin yhtä lähellä itä- ja länsirantaa, pohjoisrannasta noin 100 metrin päässä harjulla, pitkähkön suppamaisen muodostelman reunalla. Kuoppa on kooltaan noin 1,8 x 0,7 m. Kuoppaan tehdyssä koepistossa oli hieman kehittynyt podsolimaannos, joten aivan resentti kuoppa ei liene. Kuoppaa ympäröi vallit joka puolella. Ympäristö on mäntykangasta. Noin 150 metriä koilliseen on Ykskoivun varhaismetallikautinen asuinpaikka. Kuoppa saattaa liittyä siihenkin.

Kohteen rajaus Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta Ajaltaan ja tarkoitukseltaan tuntematon kuoppa

Lisätietoja

Valokuvat

Digikuvat:

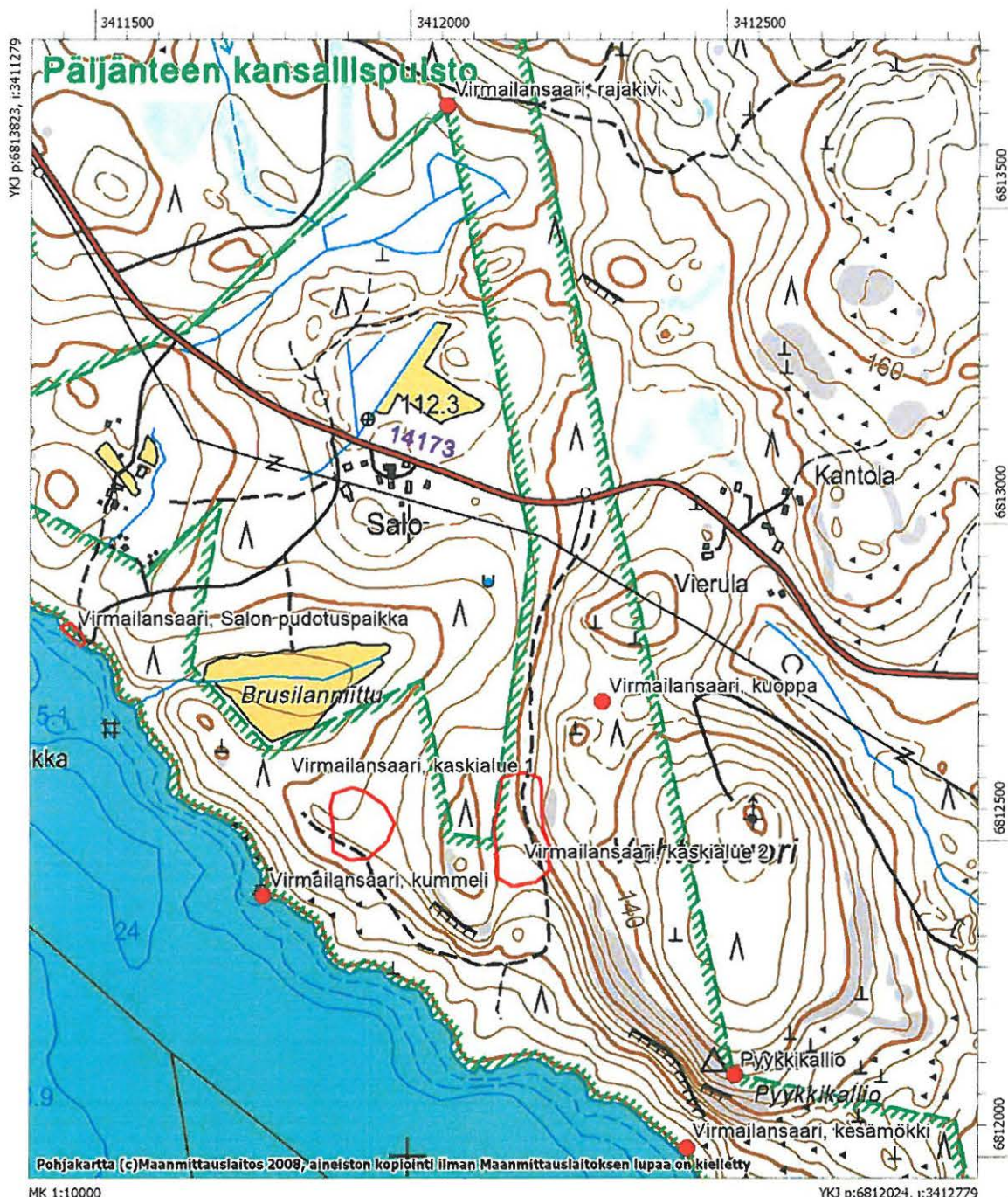
Peruskarttaote 6

MAASTOKARTTAOTTEET

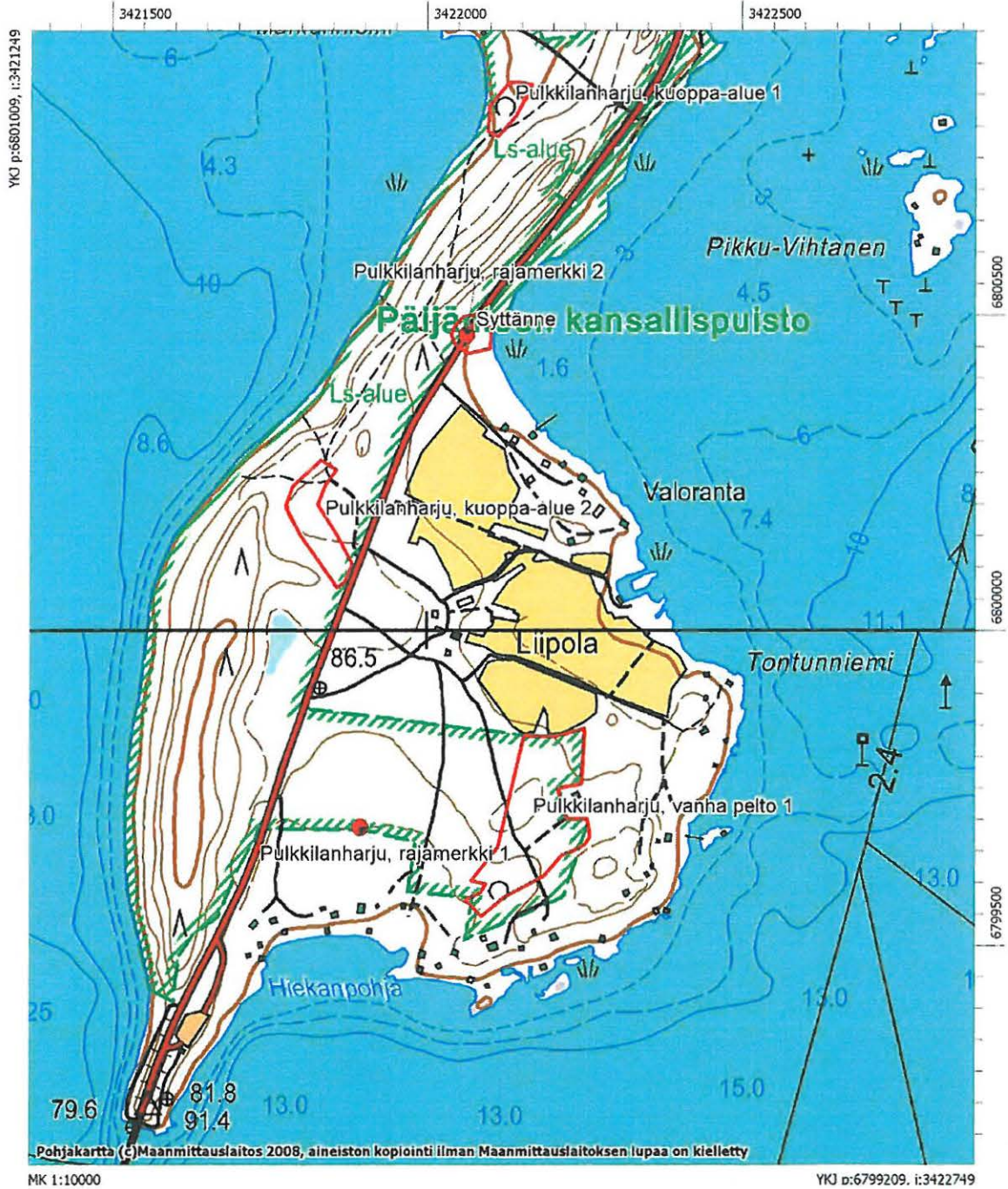
Maastokarttaote 1: Virmailansaari. Mittakaava 1:10000.

- Padasjoki Virmailansaari, kaskialue 1 (3) - kaskialue, historiallinen
- Padasjoki Pyykkikallio (64) - rajamerkki, historiallinen
- Padasjoki Virmailansaari, kesämökki (63) - vanha kesämökki ja piharakennukset, uusi aika
- Padasjoki Virmailansaari, kaskialue 2 (62) - kaskialue, historiallinen
- Padasjoki Virmailansaari, kuoppa (61) - maakuoppa, historiallinen
- Padasjoki Virmailansaari, Salon pudotuspaikka (1) - tukkien pudotuspaikka, uusi aika
- Padasjoki Virmailansaari, kummeli (2) - kummeli, historiallinen
- Padasjoki Virmailansaari, rajakivi (65) - rajamerkki, historiallinen

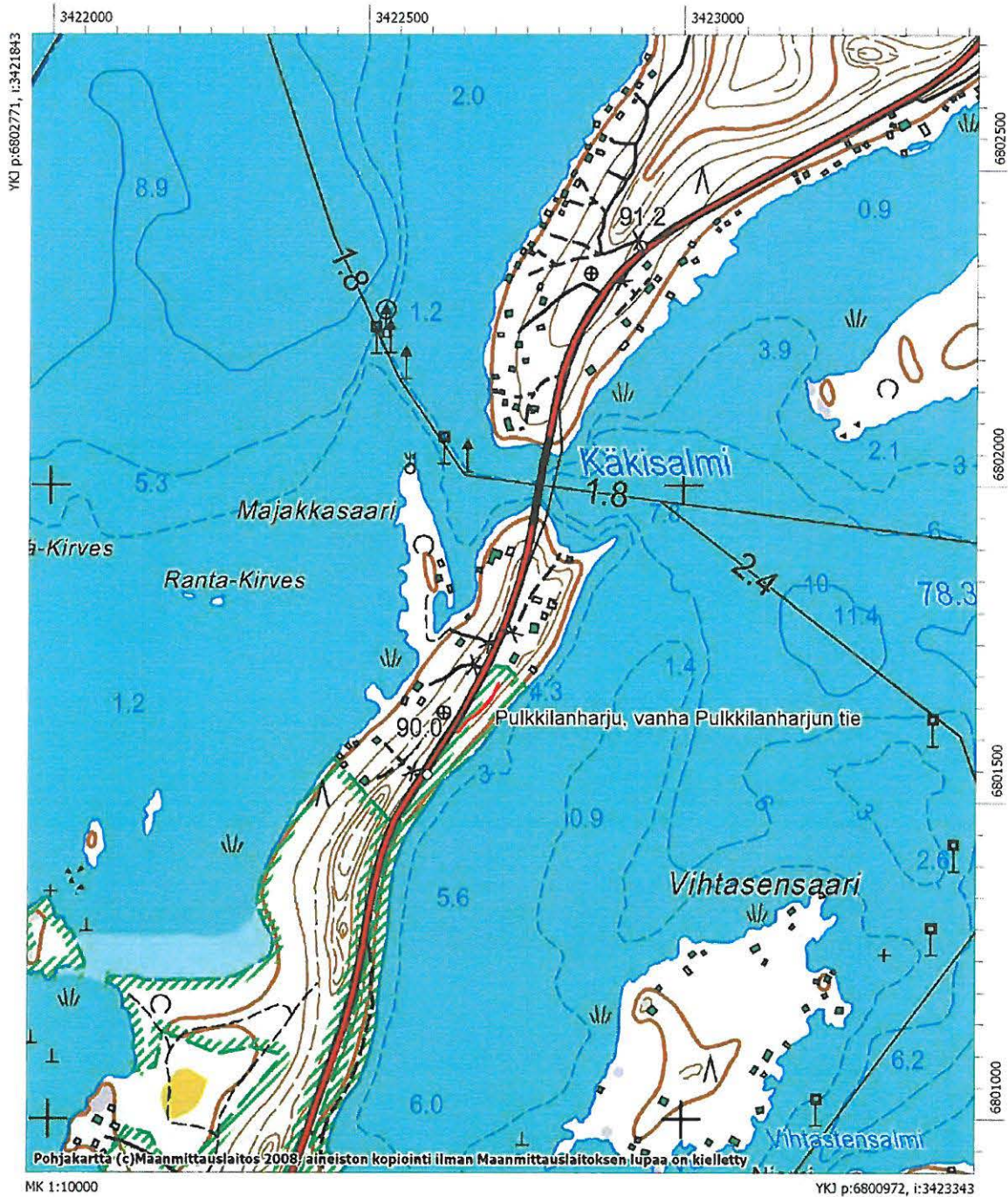

Maastokarttaote 2: Pulkkilanharju. Mittakaava 1:10000.

Asikkala Pulkkilanharju, rajamerkki 1 (7) - rajamerkki, historiallinen
 Asikkala Pulkkilanharju, rajamerkki 2 (9) - rajamerkki, historiallinen
 Asikkala Pulkkilanharju, kuoppa-alue 2 (5) - maakuoppia, historiallinen
 Asikkala Pulkkilanharju, kuoppa-alue 1 (4) - maakuoppia, ajoittamaton
 Asikkala Pulkkilanharju, vanha pelto 1 (6) - peltoviljelysalue, historiallinen
 Asikkala Syttäne (8) - asuinpaikka, kivi-pronssikautinen

Maastokarttaote 3: Pulkkilanharju. Mittakaava 1:10000.
Asikkala Pulkkilanharju, vanha Pulkkilanharjun tie (10) - tienpohja, historiallinen

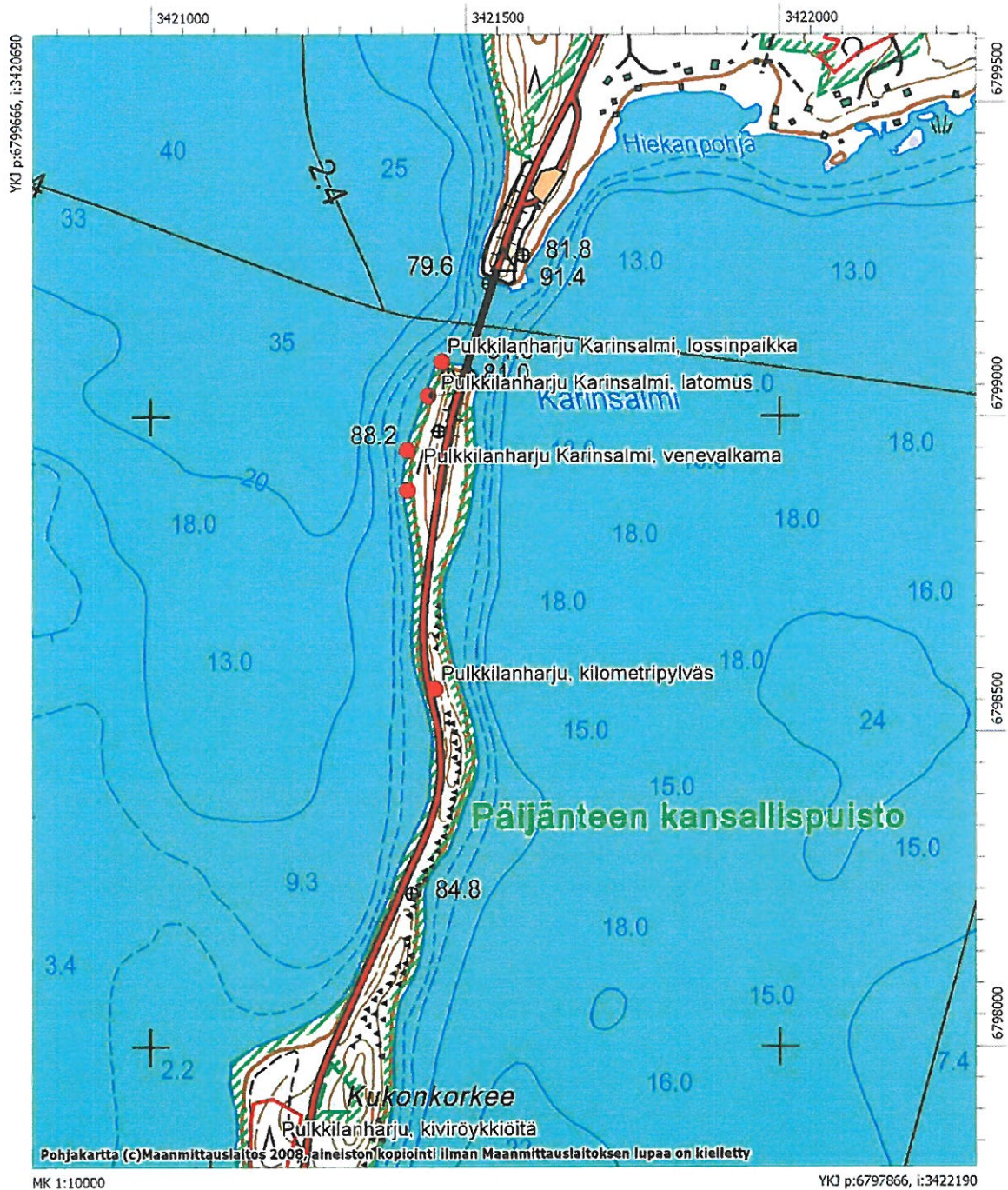
Maastokarttaote 4: Pulkkilanharju. Mittakaava 1:10000.

Asikkala Pulkkilanharju Karinsalmi, lossinpaikka (14) - lossinpaikka, uusi aika

Asikkala Pulkkilanharju, kilometripylväs (16) - välimatkapylväs, uusi aika

Asikkala Pulkkilanharju Karinsalmi, latomus (13) - kivilatomus, uusi aika

Asikkala Pulkkilanharju Karinsalmi, venevalkama (15) - venevalkama, uusi aika

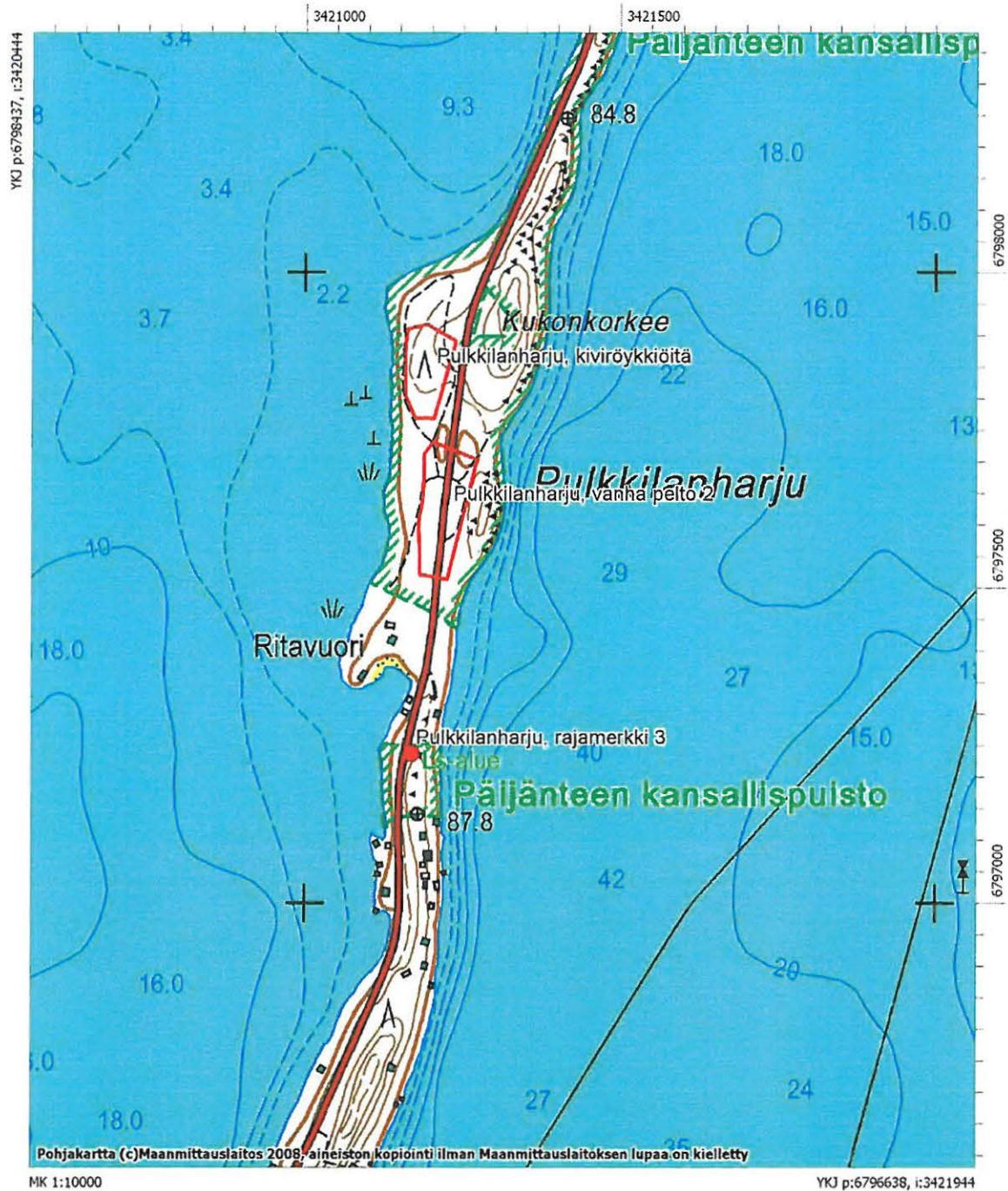

Maastokarttaote 5: Pulkkilanharju. Mittakaava 1:10000.

Asikkala Pulkkilanharju, rajamerkki 3 (17) - rajamerkki, historiallinen

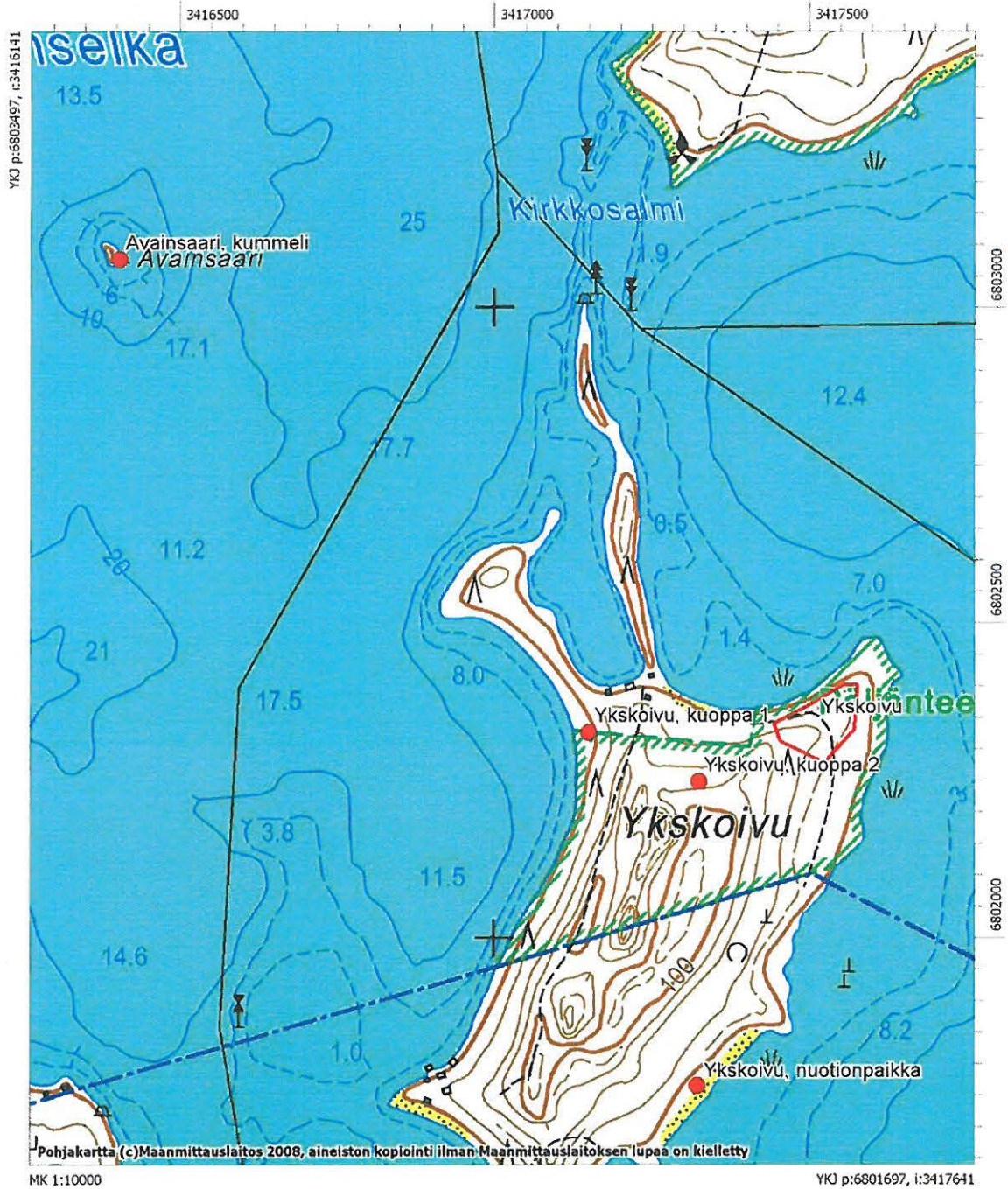
Asikkala Pulkkilanharju, kiviröykkiöitä (11) - kiviröykkiöitä, historiallinen

Asikkala Pulkkilanharju, vanha pelto 2 (12) - peltoviljelysalue, historiallinen

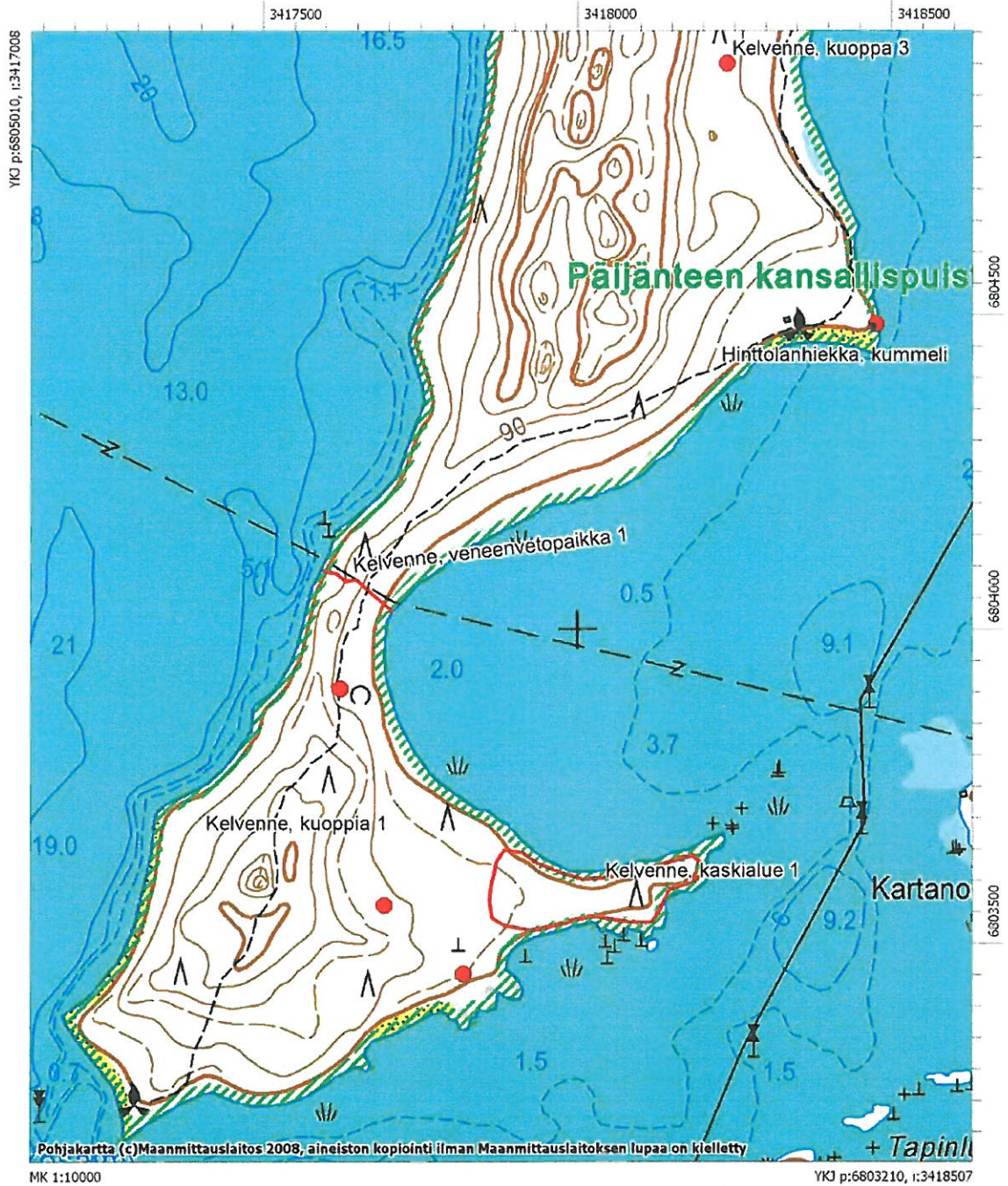
Maastokarttaote 6: Ykskoivu. Mittakaava 1:10000.

Asikkala Ykskoivu, nuotionpaikka (20) - nuotionpaikka, uusi aika
 Padasjoki Ykskoivu (19) - asuinpaikka, pronssikautinen
 Padasjoki Ykskoivu, kuoppa 1 (18) - maakuoppa, historiallinen
 Padasjoki Ykskoivu, kuoppa 2 (118) - kuoppa, ajoittamaton
 Padasjoki Avainsaari, kummeli (114) - kummeli, historiallinen

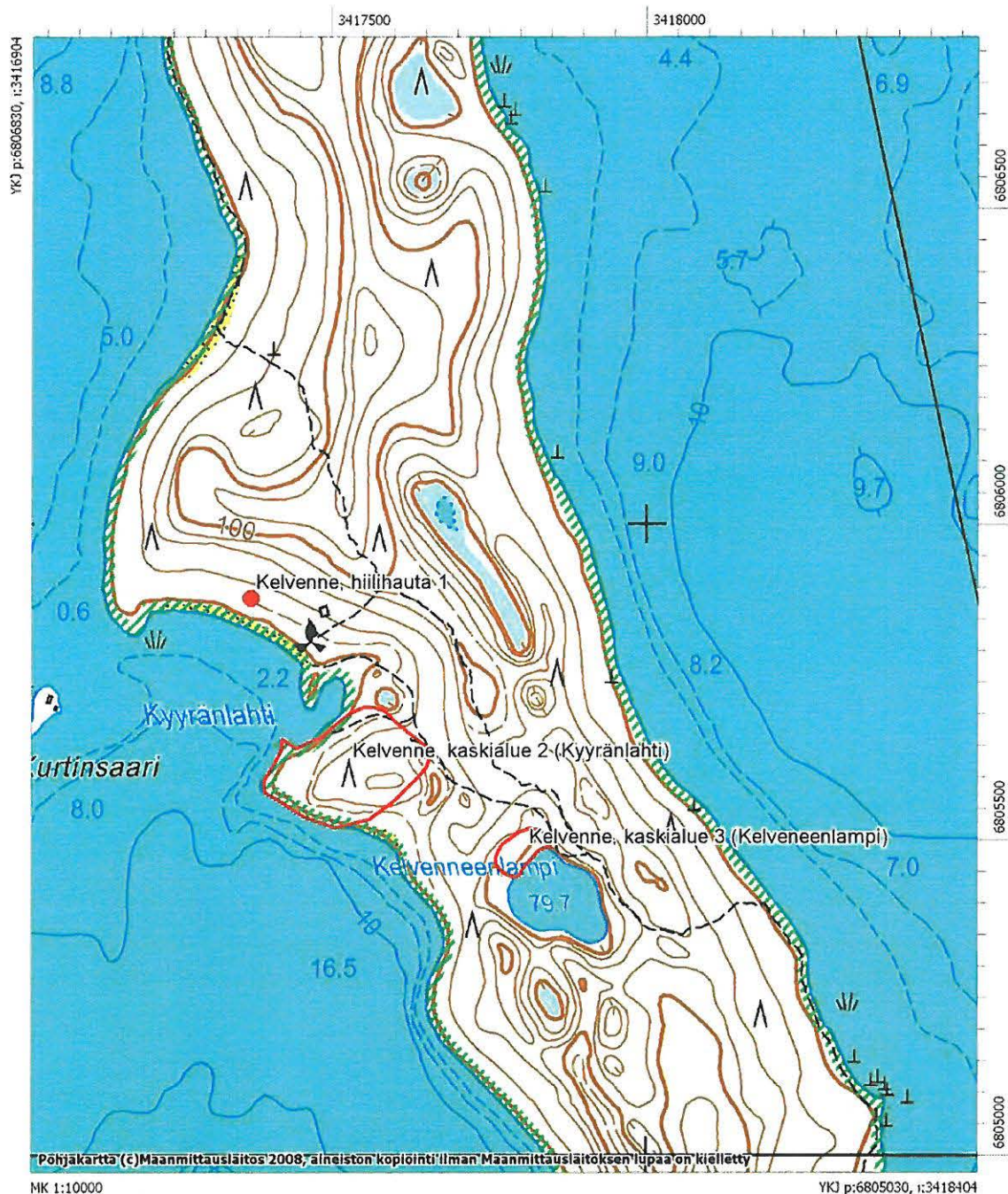
Maastokarttaote 7: Kelvenne. Mittakaava 1:10000.

- Padasjoki Hinttolanhiekka, kummeli (116) - kummeli, historiallinen
 Padasjoki Kelvenne, kuoppa 3 (115) - maakuoppa, historiallinen
 Padasjoki Kelvenne, kaskialue 1 (23) - kaskialue, asuinpaikka, historiallinen
 Padasjoki Kelvenne, kuoppia 1 (22) - maakuoppia, historiallinen
 Padasjoki Kelvenne, veneenvetopaikka 1 (21) - veneenvetopaikka, historiallinen

Maastokarttaote 8: Kelvenne. Mittakaava 1:10000.

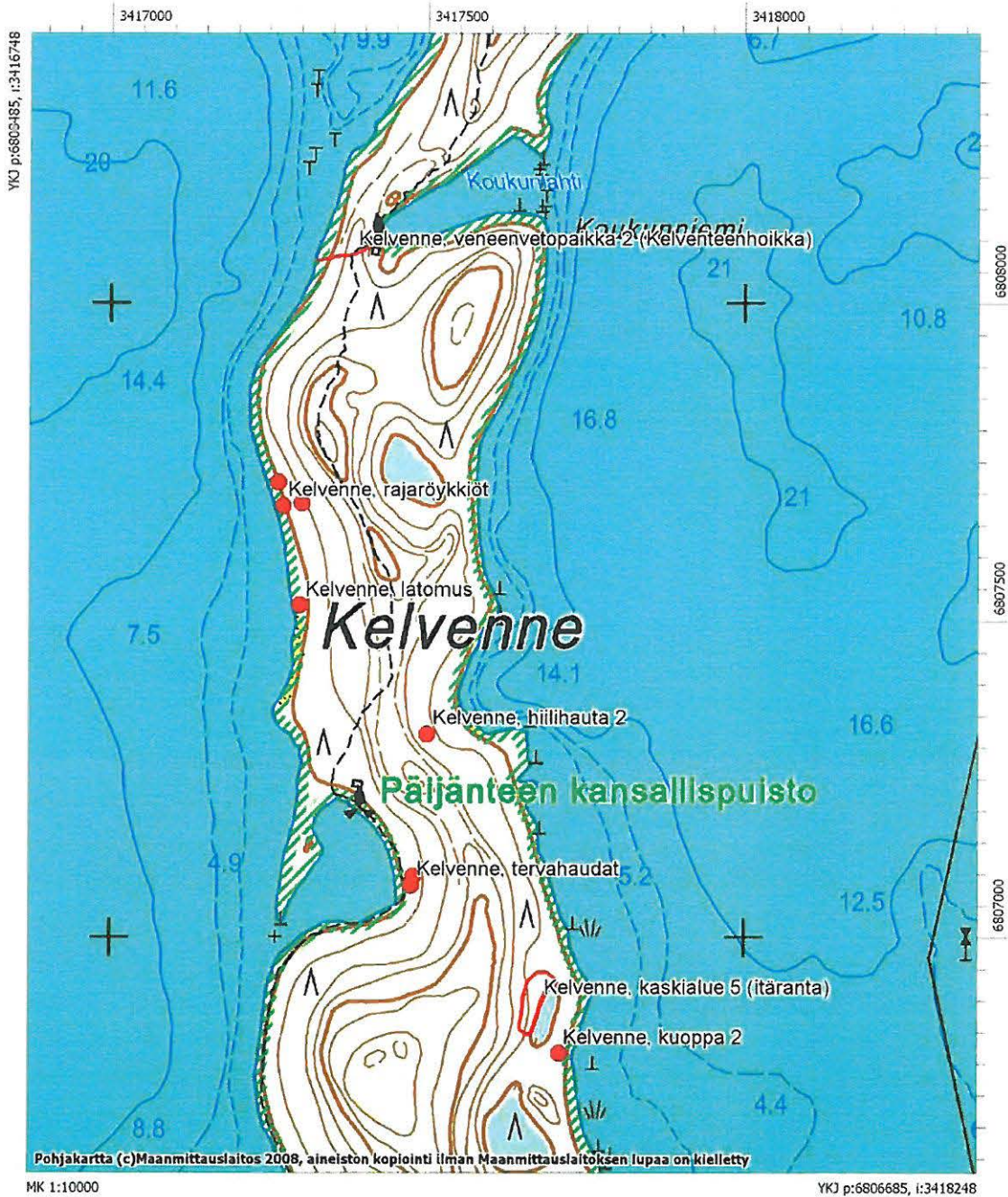
Padasjoki Kelvenne, kaskialue 2 (Kyyränlahti) (37) - kaskialue, historiallinen
 Padasjoki Kelvenne, kaskialue 3 (Kelveneenlampi) (38) - kaskialue, historiallinen
 Padasjoki Kelvenne, hiilihauta 1 (39) - hiilihauta, historiallinen

Maastokarttaote 9: Kelvenne. Mittakaava 1:10000.

Padasjoki Kelvenne, rajaröykkiöt (77) - rajamerkki, historiallinen
 Padasjoki Kelvenne, kuoppa 2 (74) - maakuoppa, historiallinen
 Padasjoki Kelvenne, latomus (78) - kivilatomus, historiallinen
 Padasjoki Kelvenne, kaskialue 5 (itäranta) (73) - kaskialue, historiallinen
 Padasjoki Kelvenne, veneenvetopaikka 2 (Kelventeenhoikka) (76) - veneenvetopaikka, historiallinen
 Padasjoki Kelvenne, hiilihauta 2 (75) - hiilihauta, historiallinen
 Padasjoki Kelvenne, tervahaudat (79) - tervahautoja, historiallinen

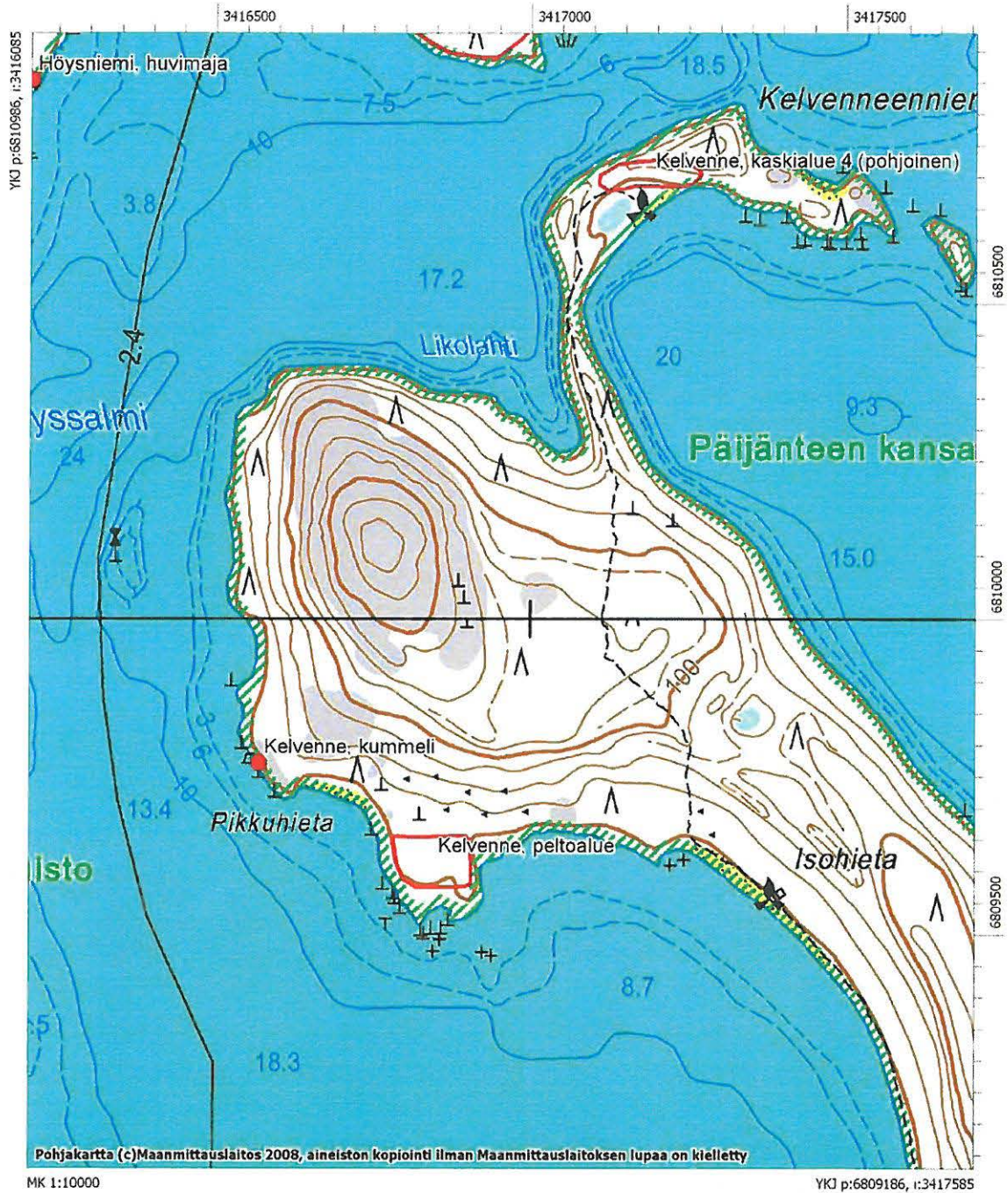

Maastokarttaote 10: Kelvenne. Mittakaava 1:10000.

Padasjoki Kelvenne, kaskialue 4 (pohjoinen) (47) - kaskialue, historiallinen

Padasjoki Kelvenne, kummeli (72) - kummeli, historiallinen

Padasjoki Kelvenne, peltoalue (80) - peltoviljelysalue, historiallinen

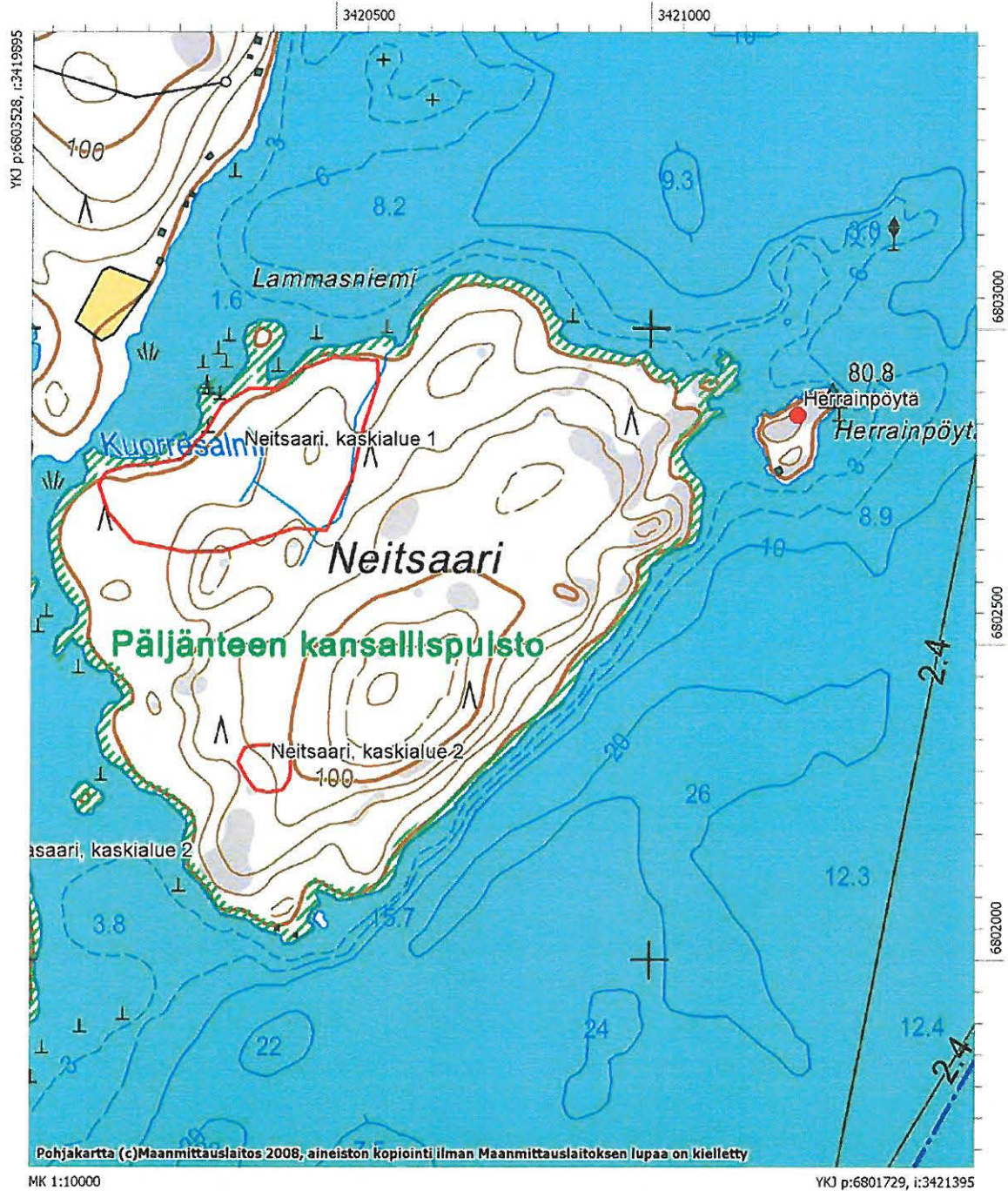

Maastokarttaote 12: Neitsaari. Mittakaava 1:10000.

Padasjoki Neitsaari, kaskialue 1 (28) - kaskialue ja viljelysperlo, historiallinen

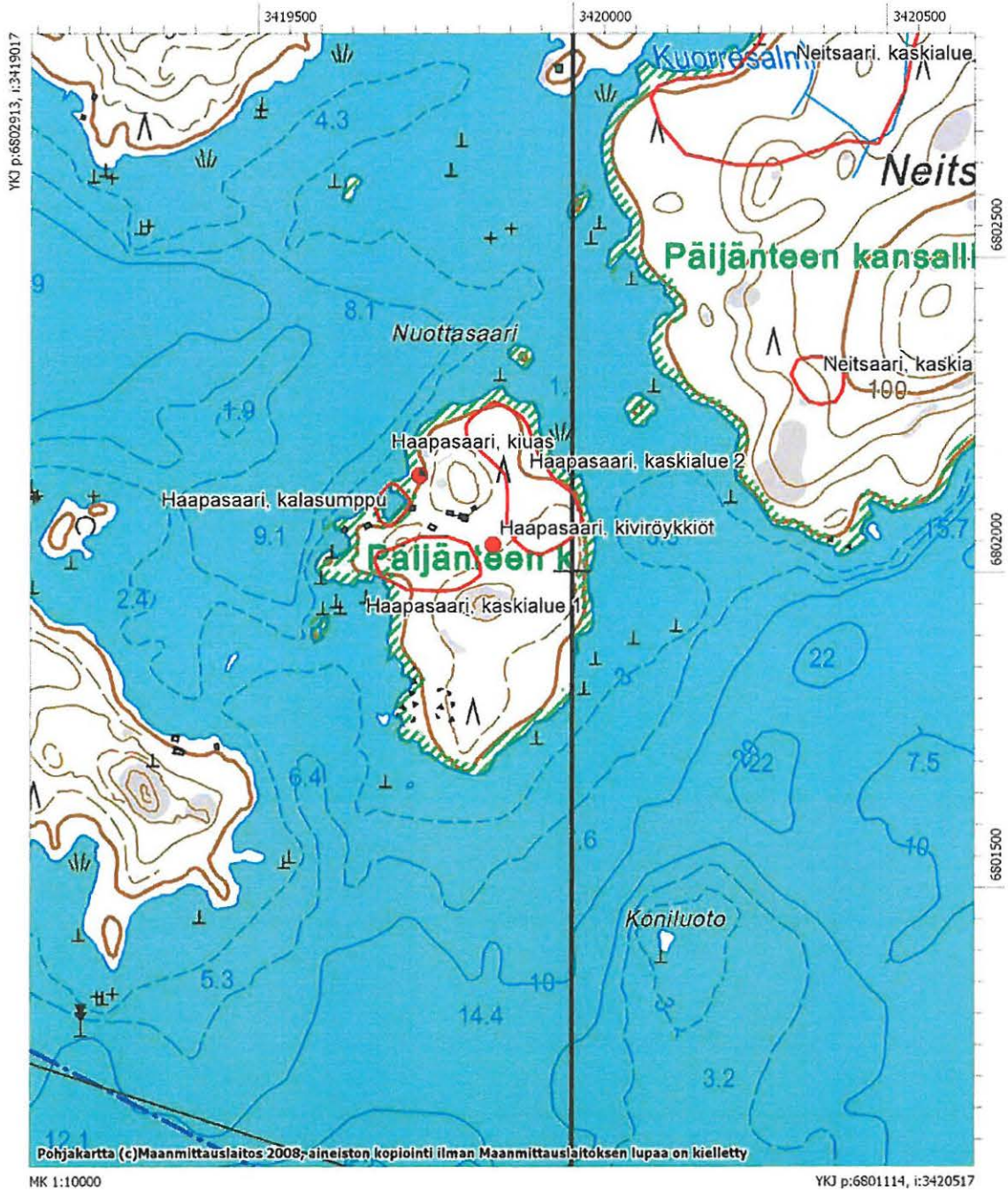
Padasjoki Neitsaari, kaskialue 2 (29) - kaskialue, historiallinen

Padasjoki Herrainpöytä (35) - lapinraunio, pronssikautinen

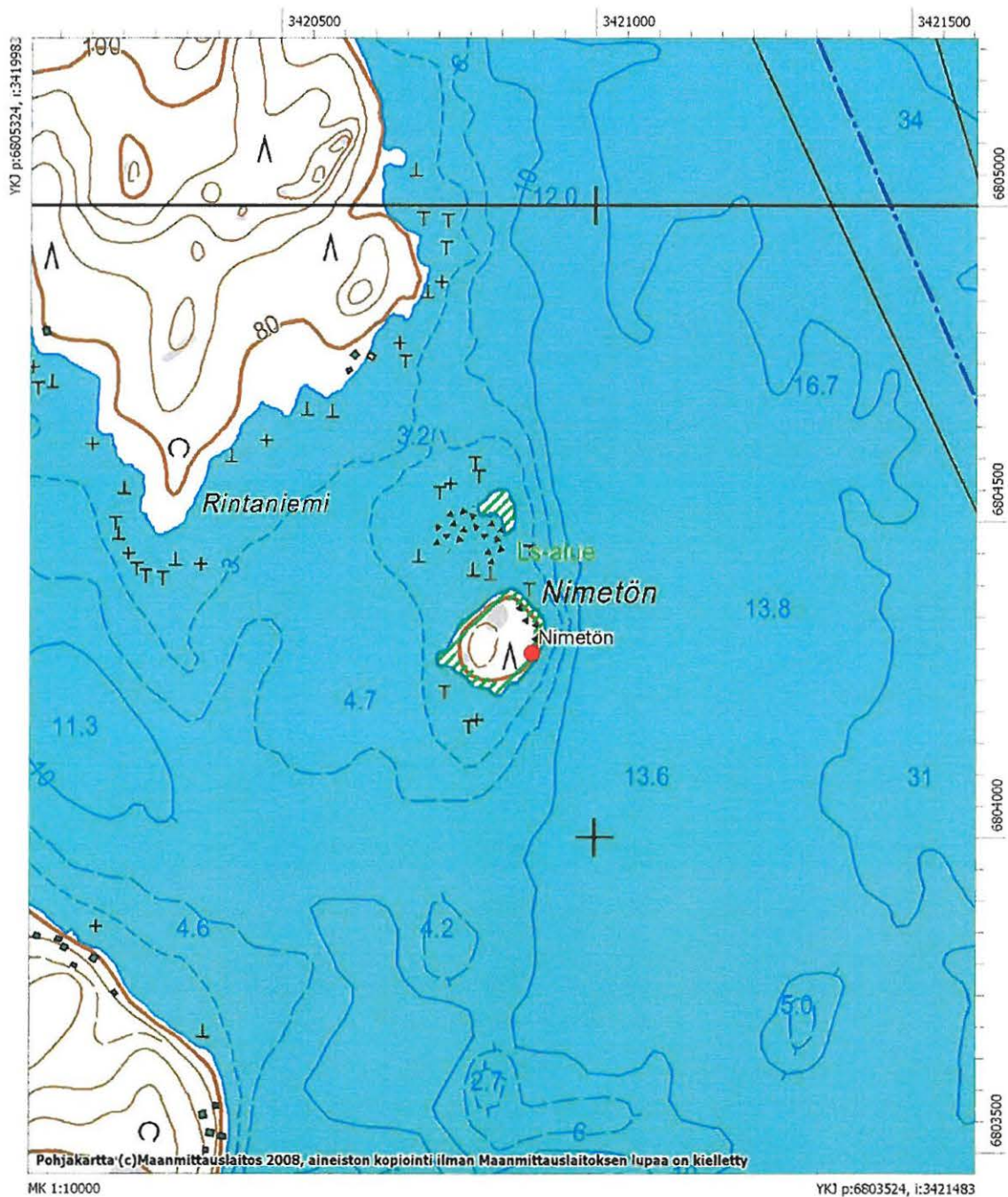

Maastokarttaote 13: Haapasaari. Mittakaava 1:10000.

- Padasjoki Haapasaari, kiviröykkiöt (32) - kiviröykkiö, uusi aika
 Padasjoki Haapasaari, kiuas (33) - talon paikka, uusi aika
 Padasjoki Haapasaari, kaskialue 1 (31) - kaskialue, historiallinen
 Padasjoki Haapasaari, kalasumppu (30) - kala-aitaus ja veneteline, historiallinen
 Padasjoki Haapasaari, kaskialue 2 (34) - kaskialue, historiallinen

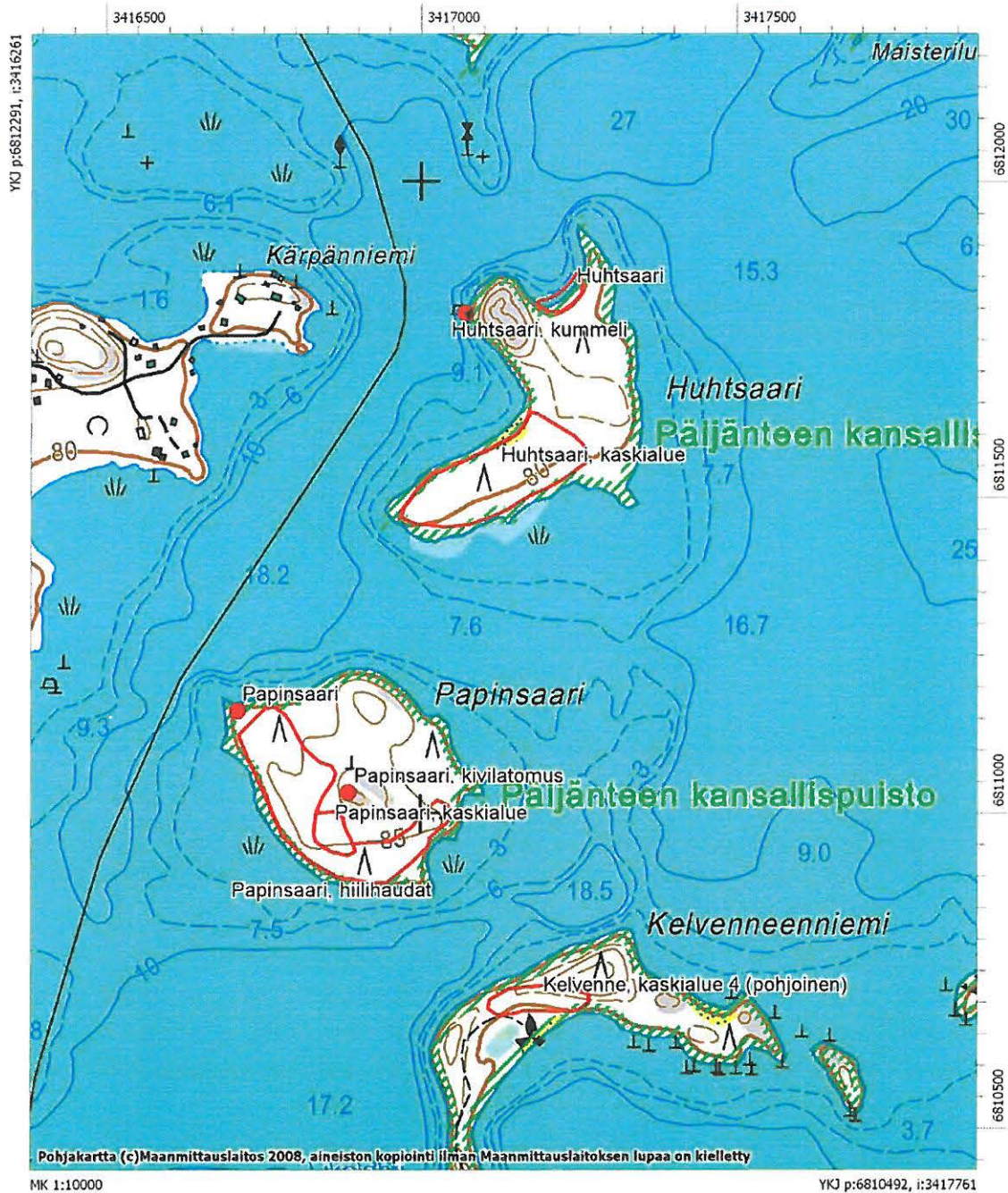

Maastokarttaote 14: Nimetön. Mittakaava 1:10000.
 Padasjoki Nimetön (36) - lapinraunio, pronssikautinen

Maastokarttaote 15: Papinsaari ja Huhtsaari. Mittakaava 1:10000.

- Padasjoki Huhtsaari (46) - asuinpaikka, kivikautinen
 Padasjoki Papinsaari, hiilihaudat (40) - hiilihautoja, historiallinen
 Padasjoki Papinsaari, kaskialue (41) - kaskialue, historiallinen
 Padasjoki Papinsaari, kivilatomus (42) - kivilatomus, ajoittamaton
 Padasjoki Papinsaari (43) - löytöpaikka, rautakautinen
 Padasjoki Huhtsaari, kummeli (44) - kummeli, historiallinen
 Padasjoki Huhtsaari, kaskialue (45) - kaskialue, historiallinen

Maastokarttaote 16: Hietasaari ja Vasainsaari. Mittakaava 1:10000.

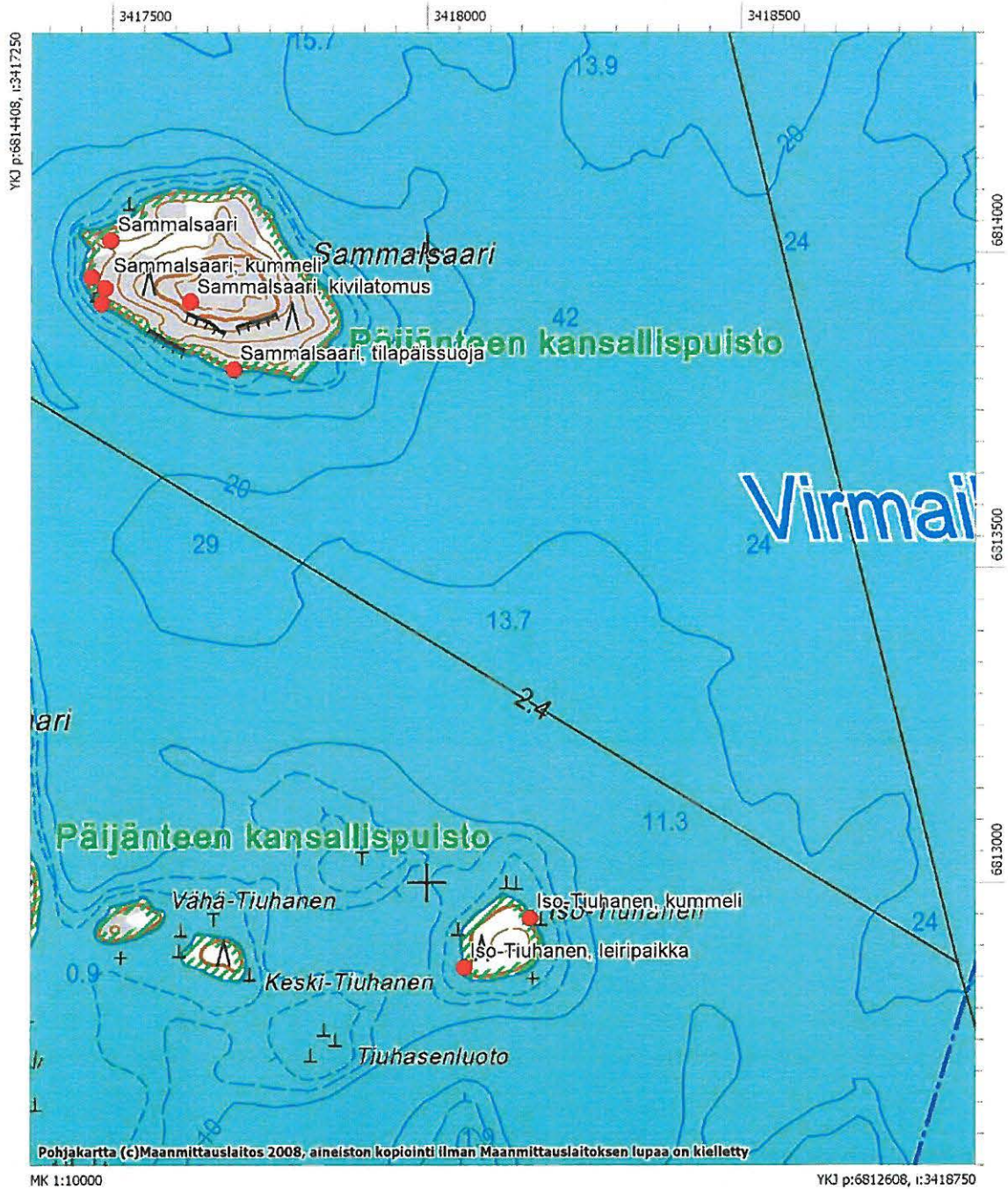
- Padasjoki Hietasaari (66) - asuinpaikka, kivikautinen
 Padasjoki Hietasaari, hiilihaudat (67) - hiilihautoja, historiallinen
 Padasjoki Vasainsaari, kummeli (70) - kummeli, historiallinen
 Padasjoki Vasainsaari, kaskialue (68) - kaskialue, historiallinen
 Padasjoki Vasainsaari, pultti kalliolla (69) - pultti kalliolla, uusi aika

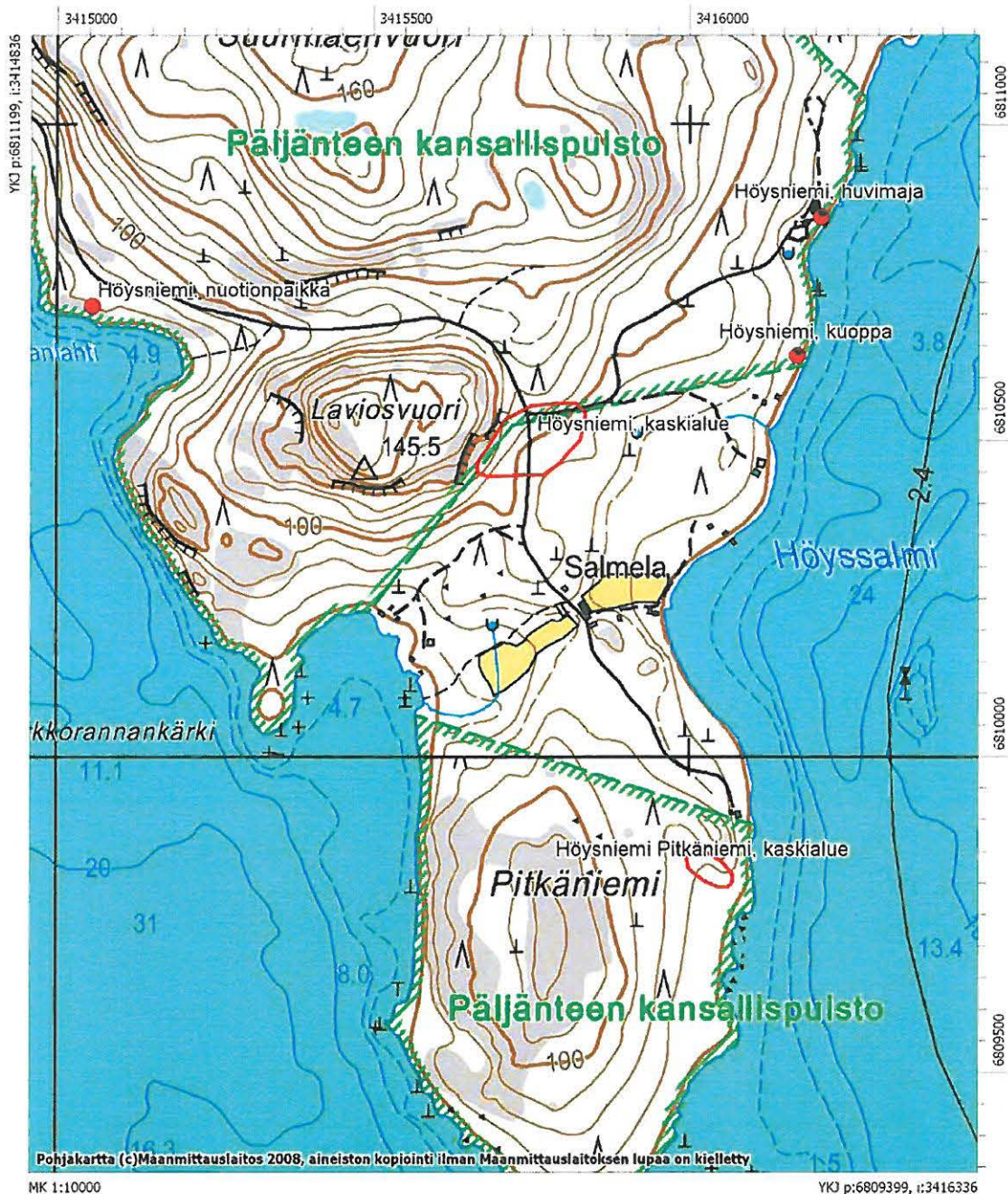
Maastokarttaote 17: Sammalsaari ja Iso-Tiuhanen. Mittakaava 1:10000.

- Padasjoki Sammalsaari (51) - lapinraunio, pronssikautinen
 Padasjoki Iso-Tiuhanen, kummeli (95) - kummeli, historiallinen
 Padasjoki Sammalsaari, tilapäissuoja (53) - tilapäissuoja, historiallinen
 Padasjoki Iso-Tiuhanen, leiripaikka (94) - leiripaikka, uusi aika
 Padasjoki Sammalsaari, kummeli (50) - kummeli, historiallinen (2 muuta pistettä ovat linjamerkkejä)
 Padasjoki Sammalsaari, kivilatamus (52) - kivilatamus, ajoittamaton

Maastokarttaote 18: Höysniemi. Mittakaava 1:10000.

Padasjoki Höysniemi, kuoppa (89) - maakuoppa, historiallinen
 Padasjoki Höysniemi Pitkäniemi, kaskialue (117) - kaskialue, nauriskuoppia, historiallinen
 Padasjoki Höysniemi, huvimaja (88) - huvimajan pohja?, uusi aika
 Padasjoki Höysniemi, nuotionpaikka (86) - nuotionpaikka, uusi aika
 Padasjoki Höysniemi, kaskialue (87) - kaskialue?, historiallinen

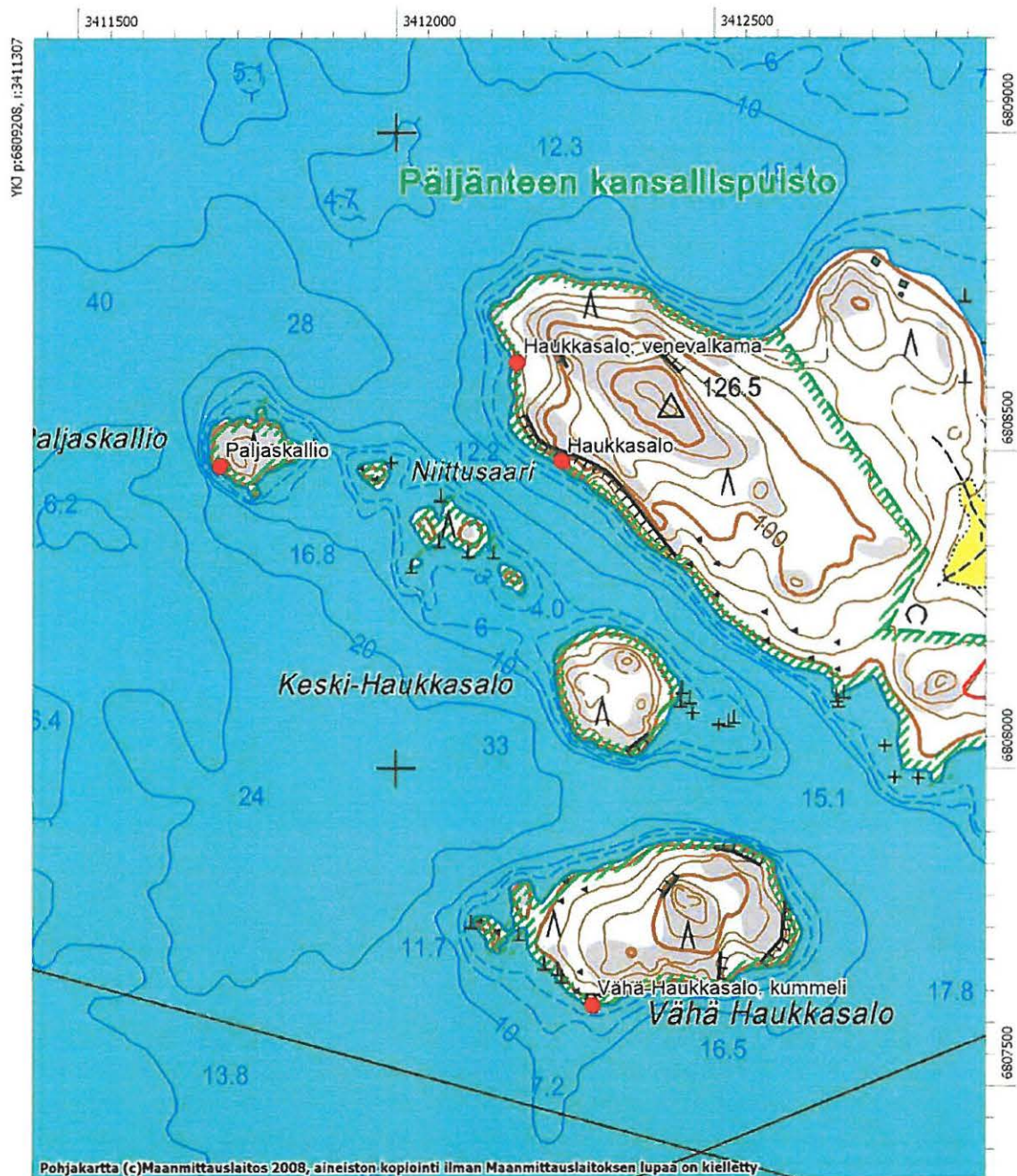
Maastokarttaote 19: Haukkasalo. Mittakaava 1:10000.

Padasjoki Haukkasalo (97) - kalliomaalaus?, esihistoriallinen?

Padasjoki Haukkasalo, venevalkama (96) - venevalkama, uusi aika

Padasjoki Paljaskallio (98) - kalliomaalaus, historiallinen

Padasjoki Vähä-Haukkasalo, kummeli (99) - kummeli, historiallinen

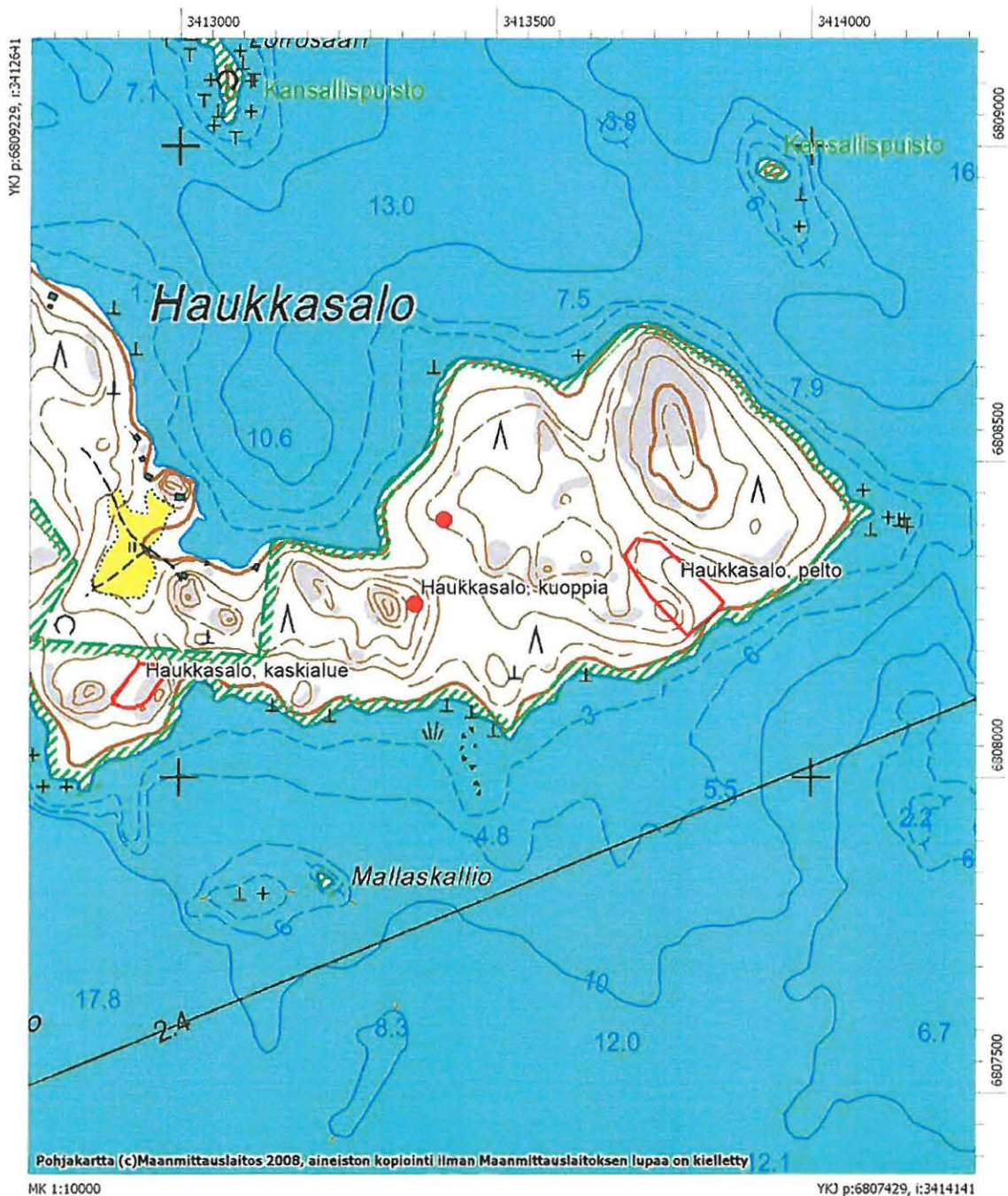

MK 1:10000

YKJ p:6807408, i:3412807

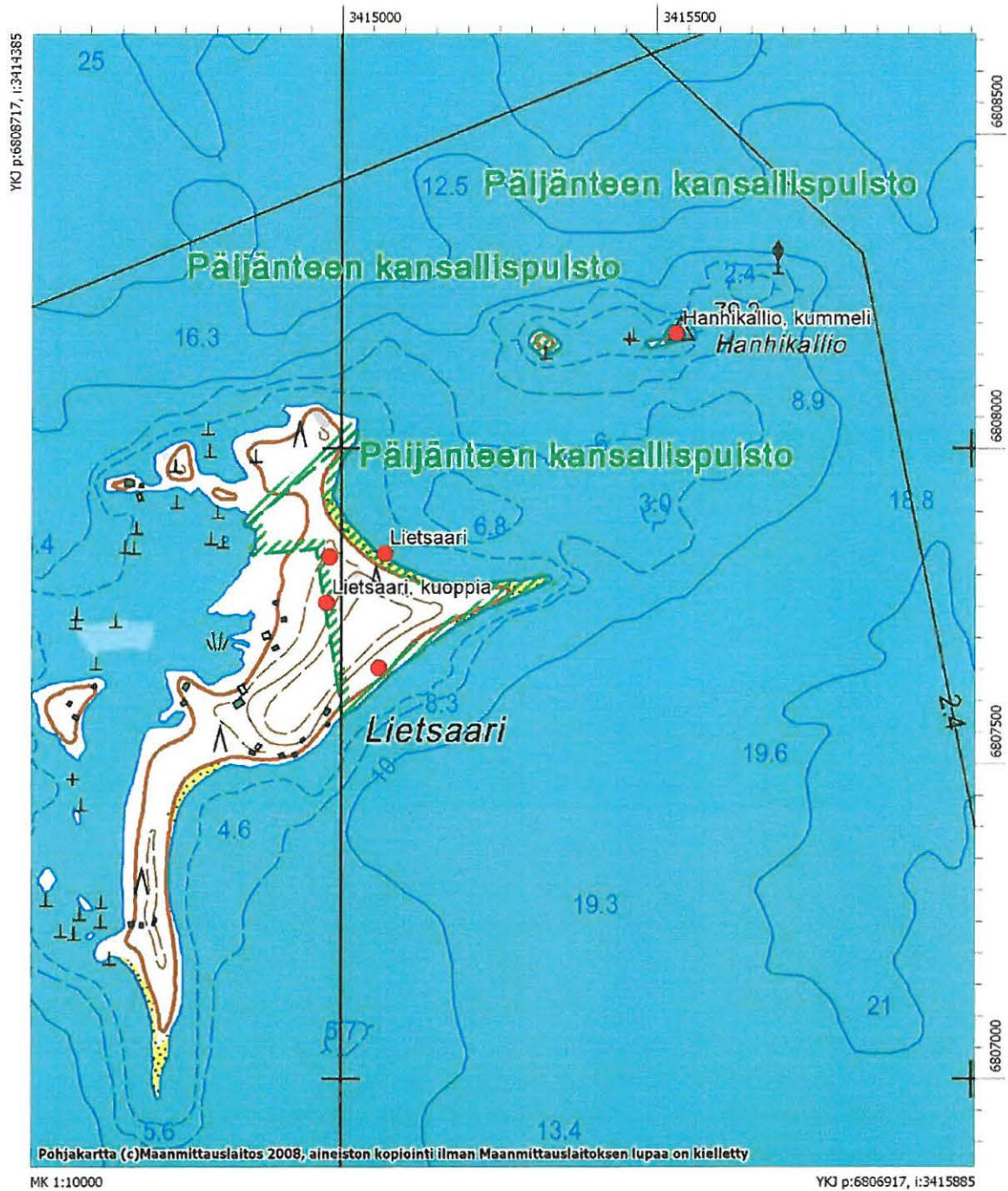
Maastokarttaote 20: Haukkasalo. Mittakaava 1:10000.

Padasjoki Haukkasalo, kaskialue (100) - kaskialue, historiallinen
 Padasjoki Haukkasalo, pelto (102) - peltoviljelysalue, historiallinen
 Padasjoki Haukkasalo, kuoppia (101) - maakuoppia, historiallinen

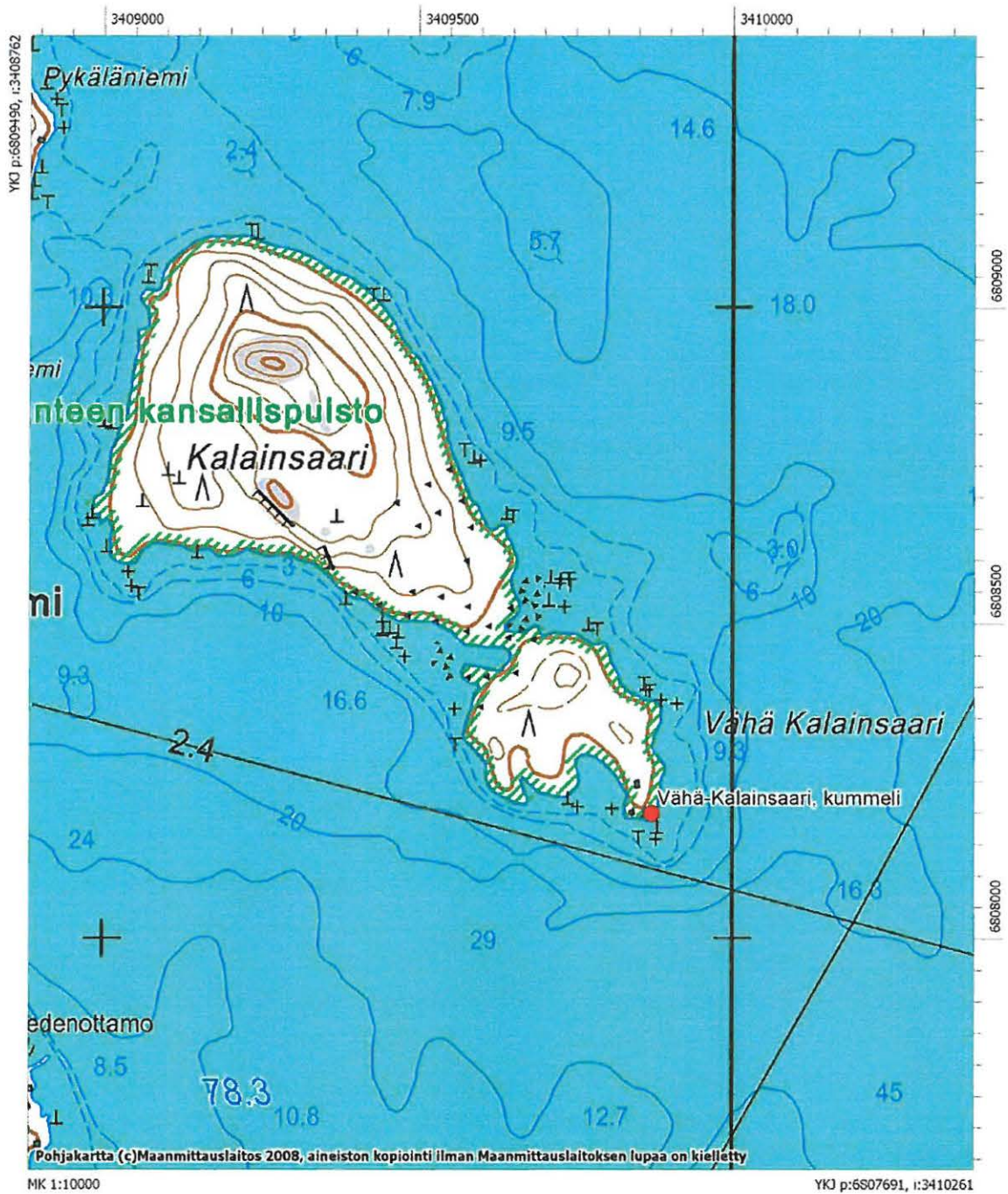

Maastokarttaote 21: Lietsaari. Mittakaava 1:10000.

Padasjoki Hanhikallio, kummeli (109) - kummeli, historiallinen
 Padasjoki Lietsaari, kuoppia (104) - maakuoppia, historiallinen
 Padasjoki Lietsaari (103) - löytöpaikka, kivikautinen

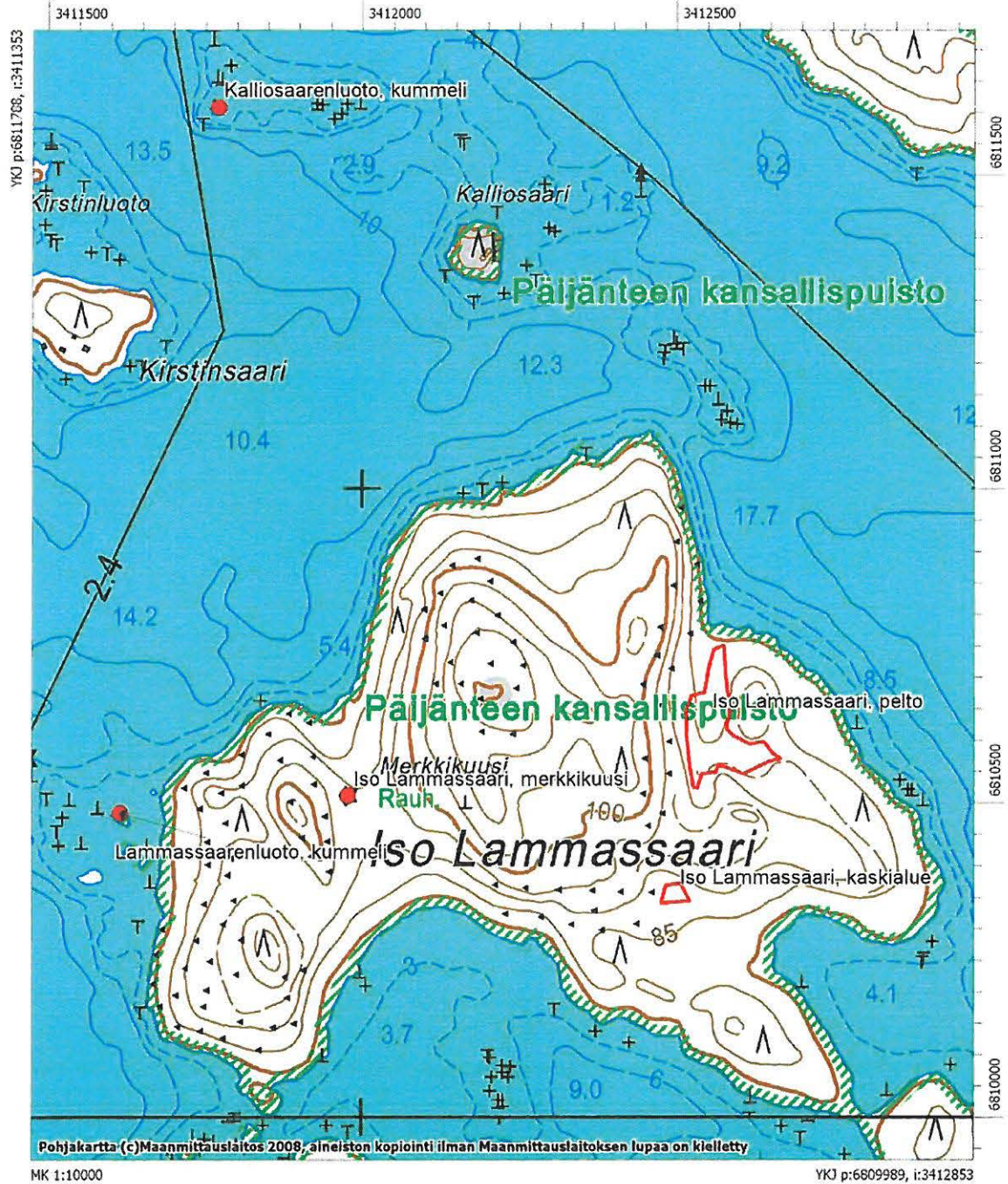

Maastokarttaote 22: Kalainsaaret. Mittakaava 1:10000.
 Padasjoki Vähä-Kalainsaari, kummeli (105) - kummeli, historiallinen

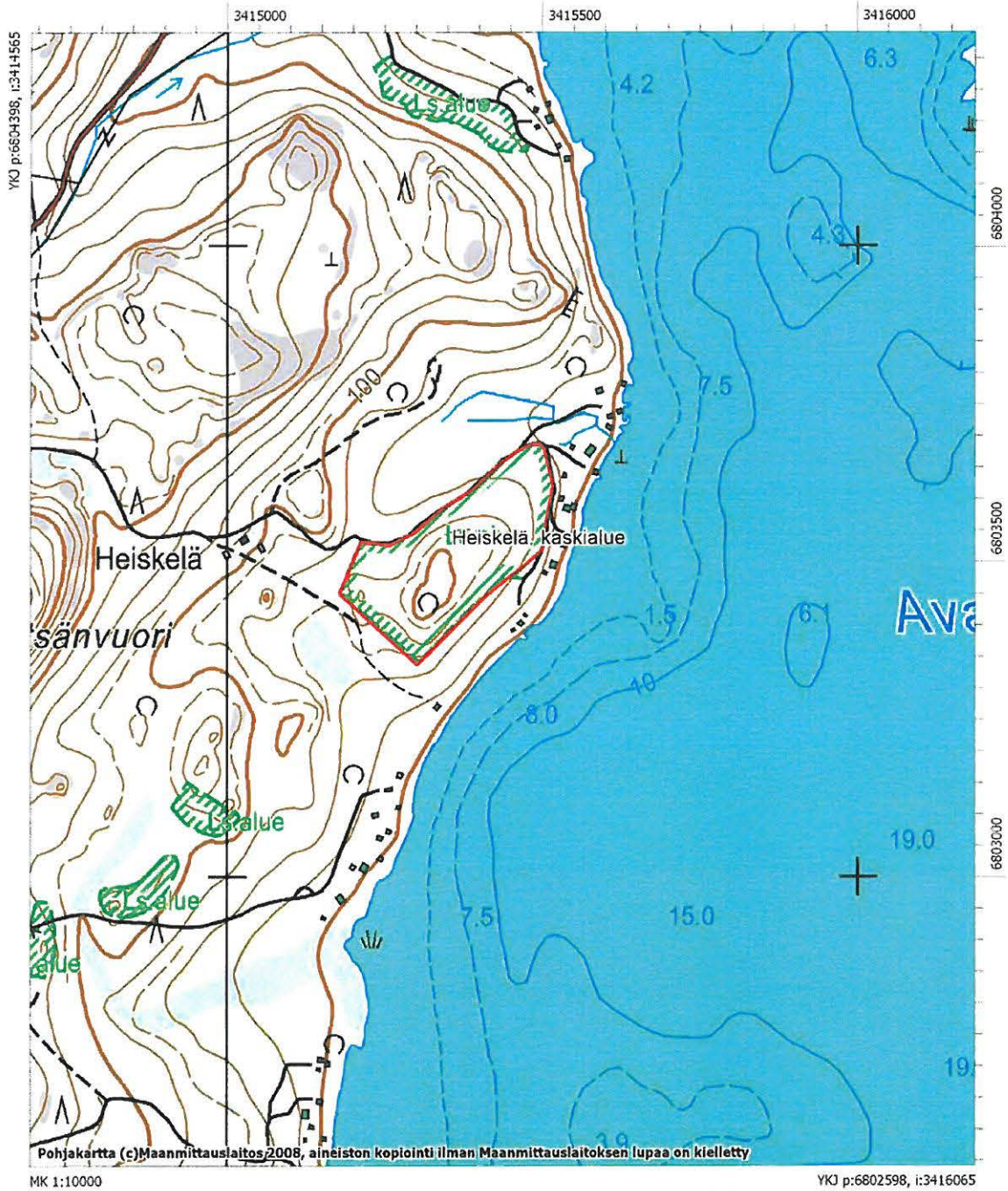

Maastokarttaote 23: Iso Lammassaari. Mittakaava 1:10000.

Padasjoki Iso Lammassaari, merkkikuusi (106) - merkkikuusi, historiallinen
 Padasjoki Iso Lammassaari, pelto (107) - peltoviljelysalue, historiallinen
 Padasjoki Iso Lammassaari, kaskialue (108) - kaskialue, historiallinen
 Padasjoki Kalliosaarenluoto, kummeli (112) - kummeli, historiallinen
 Padasjoki Lammassaarenluoto, kummeli (113) - kummeli, historiallinen

Maastokarttaote 24: Heiskelä. Mittakaava 1:10000.
 Padasjoki Heiskelä, kaskialue (90) - kaskialue, historiallinen

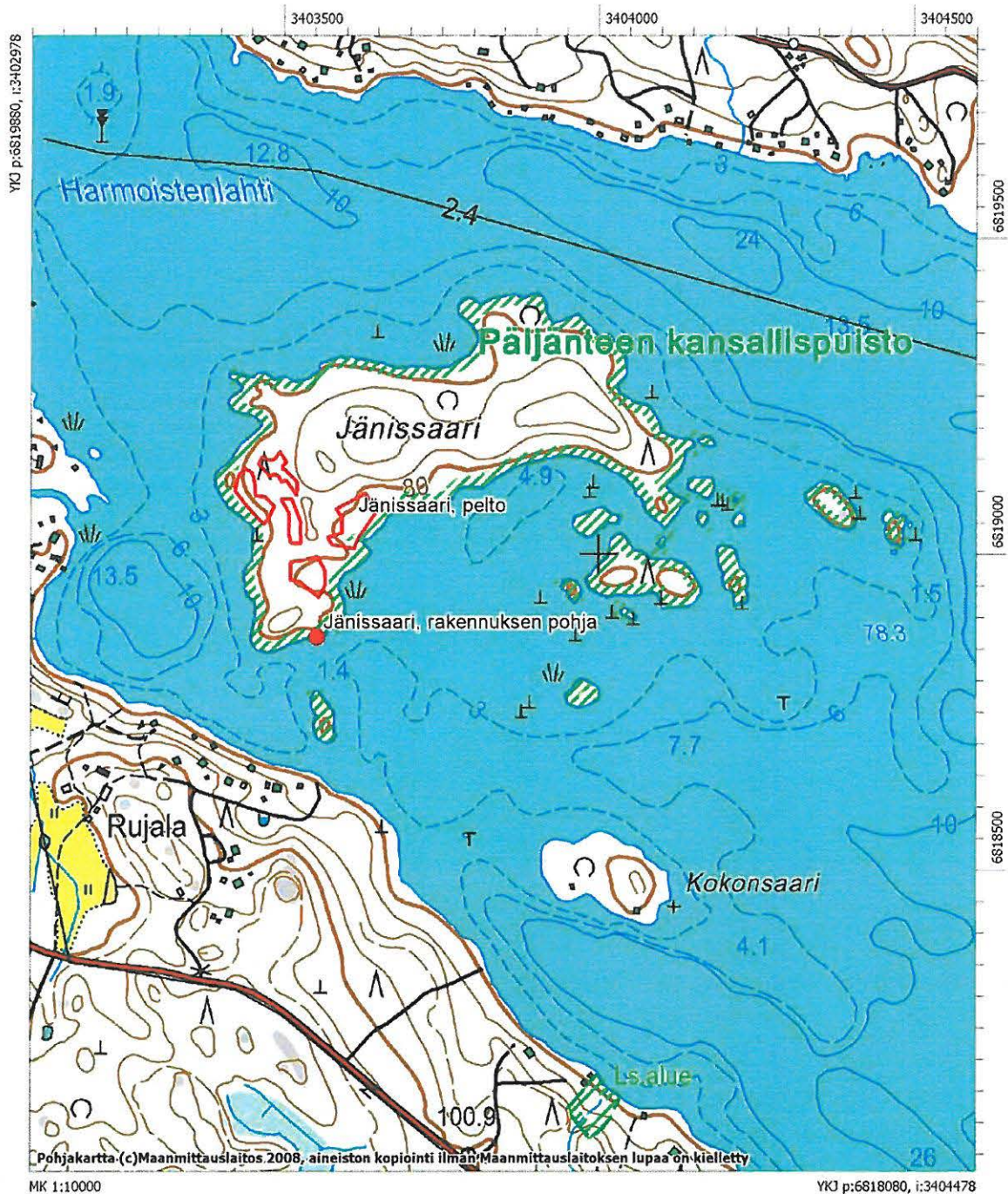

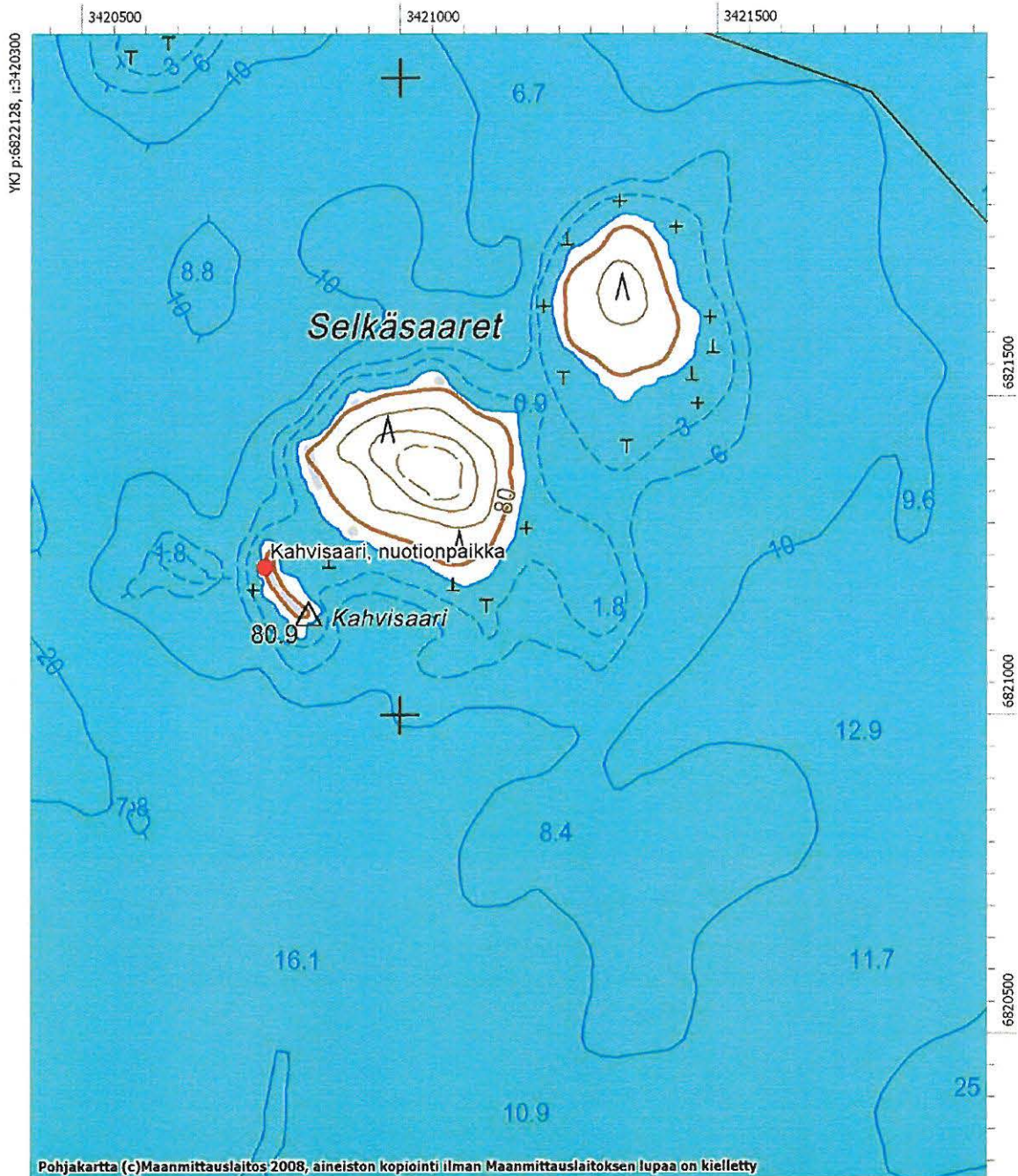
Maastokarttaote 25: Jänissaari. Mittakaava 1:10000.

Padasjoki Jänissaari, pelto (110) - peltoviljelysalue, historiallinen

Padasjoki Jänissaari, rakennuksen pohja (111) - talon paikka, historiallinen

Maastokarttaote 26: Kahvisaari. Mittakaava 1:10000.
 Sysmä Kahvisaari, nuotionpaikka (48) - nuotionpaikka, uusi aika

Pohjakartta (c)Maanmittauslaitos 2008, aineiston kopiointi ilman Maanmittauslaitoksen lupaa on kielletty

MK 1:10000

YKJ p:6820328, i:3421799

Maastokarttaote 27: Päijätsalo. Mittakaava 1:10000.

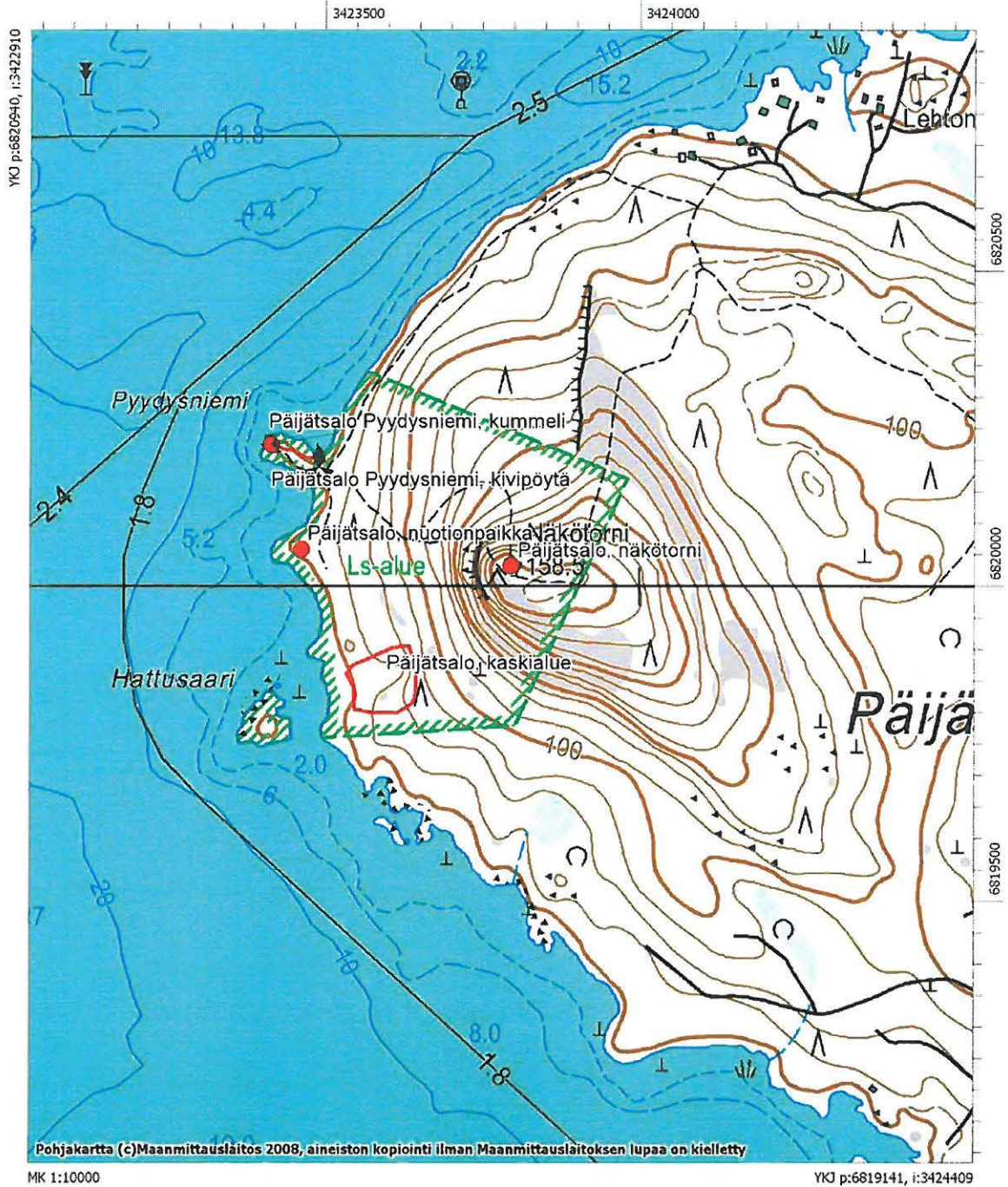
Sysmä Päijätsalo, näkötorni (85) - näkötorni, uusi aika

Sysmä Päijätsalo, nuotionpaikka (83) - nuotionpaikka, uusi aika

Sysmä Päijätsalo Pyydysniemi, kummeli (81) - kummeli, historiallinen

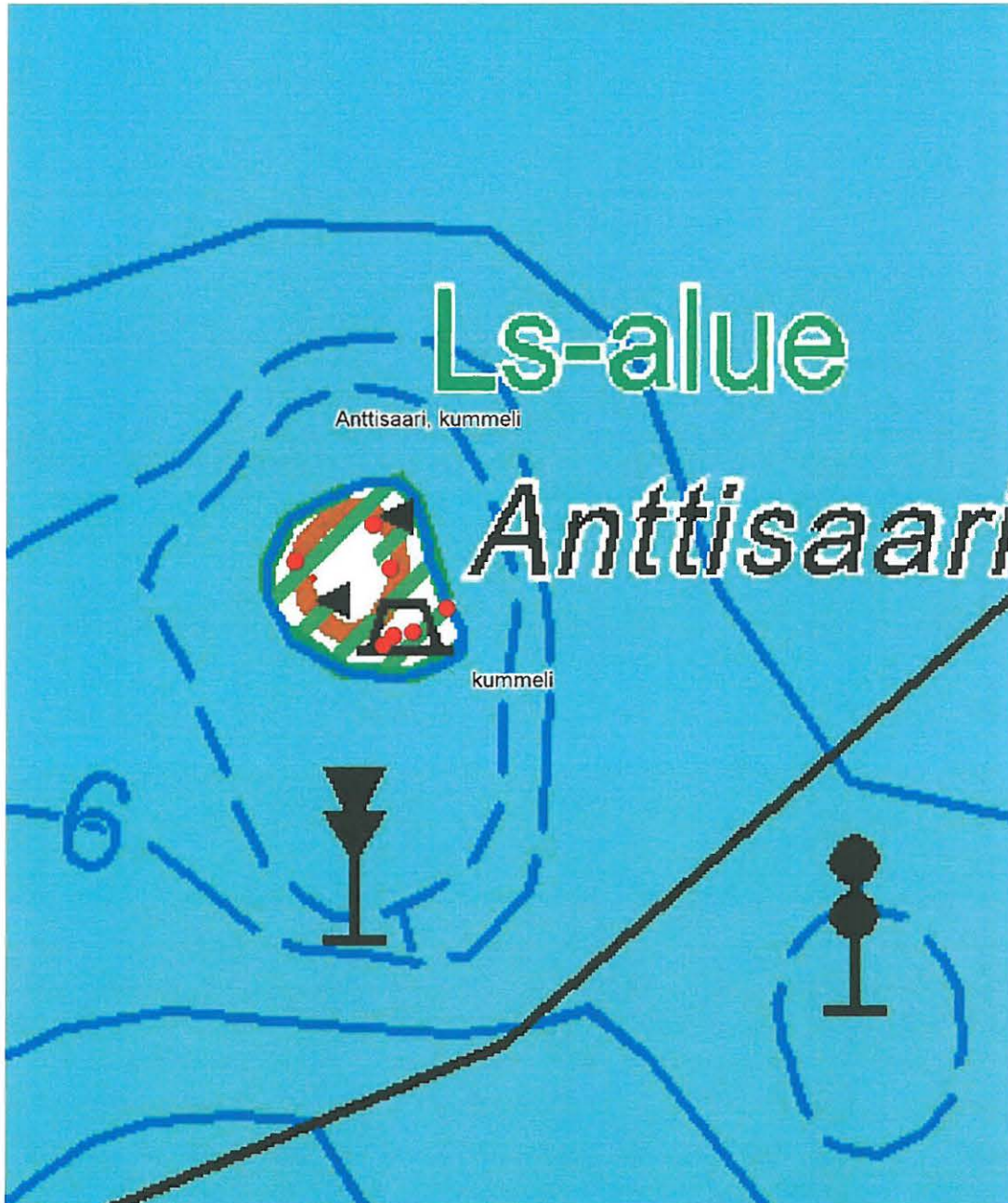
Sysmä Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä (82) - kivipöytä ja kivettyjä polkuja, historiallinen

Sysmä Päijätsalo, kaskialue (84) - kaskialue, historiallinen

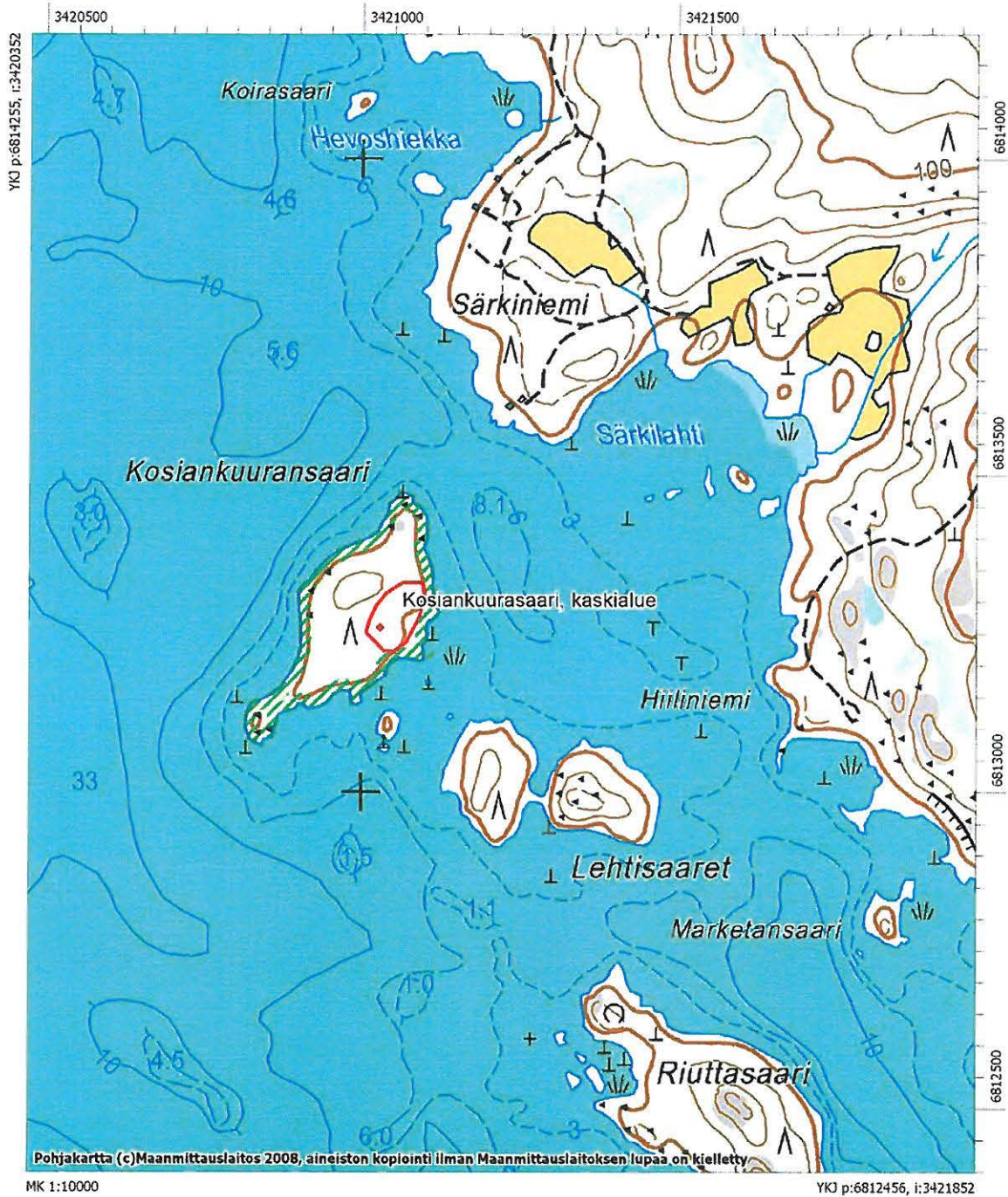

Maastokarttaote 28: Anttisaari. Mittakaava 1:2000

Sysmä Anttisaari, kummeli (49) - kummeli, historiallinen – muut pisteet ovat linjamerkkejä

Maastokarttaote 29: Kosiankuurasaari. Mittakaava 1:10000.
 Sysmä Kosiankuurasaari, kaskialue (71) - kaskialue, historiallinen

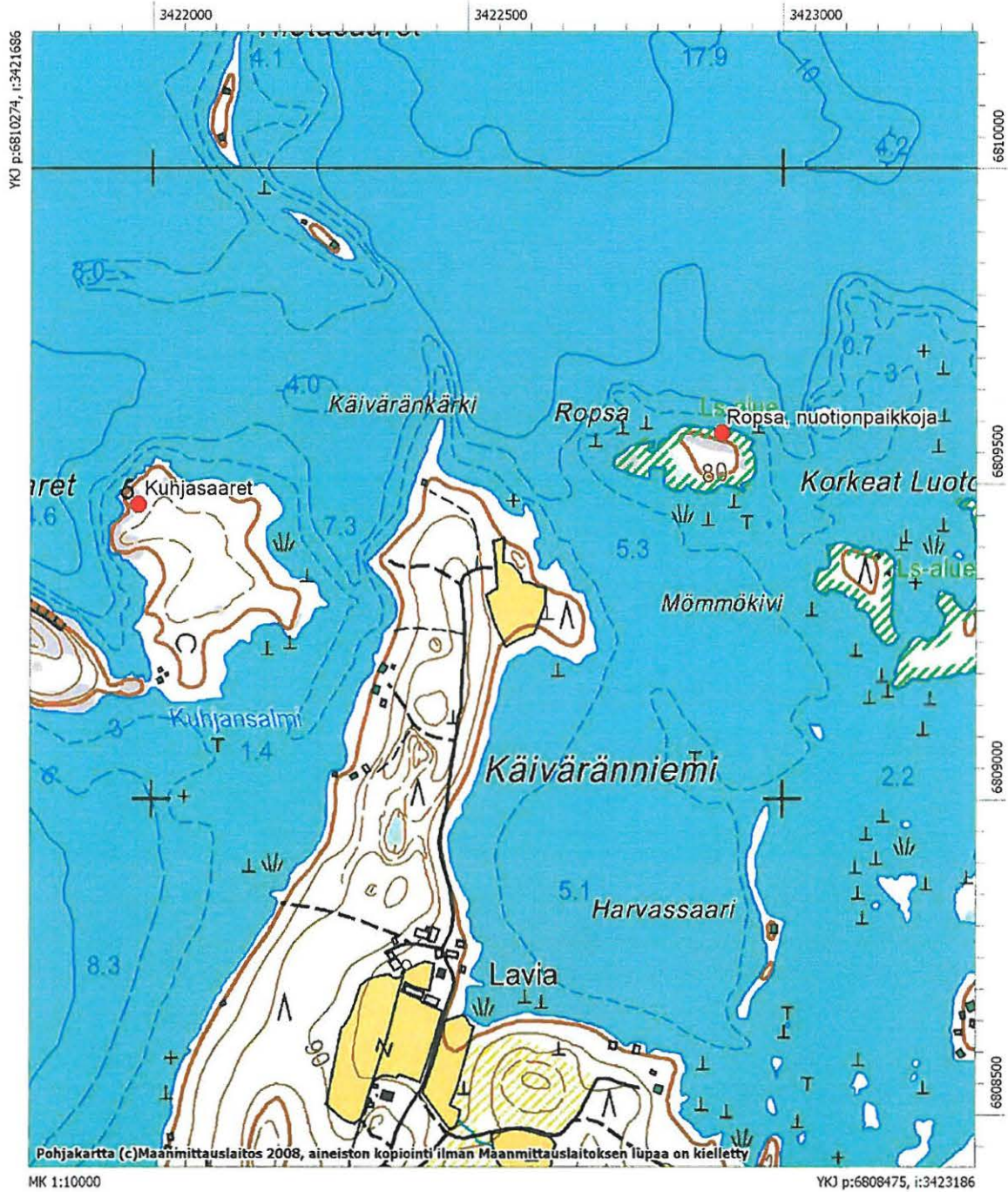

Maastokarttaote 31: Paatsalo. Mittakaava 1:10000.

Symä Paatsalo, vedenkorkeusmerkintä (59) - maalaus kalliossa, uusi aika
 Symä Paatsalo Punapäänlahti, laituri (60) - laiturin jäännös, uusi aika

Maastokarttaote 32: Kuhjasaaret. Mittakaava 1:10000.
 Sysmä Kuhjasaaret (93) - lapinraunio, pronssikautinen
 Sysmä Ropsa, nuotionpaikkoja (92) - nuotionpaikka, uusi aika

VALOKUVALUETTELO

Kuvaaja Petro Pesonen 2009

Tiedoston nimi	Inv.nro	Kunta	Kohde	Aihe	Pvm
DSC01477	1	Padasjoki	Salon pudotuspaikka	Suuri kiviröykkiö, raivaus/ruoppauskasa, kaakosta.	12.5.2009
DSC01478	1	Padasjoki	Salon pudotuspaikka	Venelaituri ja rantaa, lounaasta.	12.5.2009
DSC01479	2	Padasjoki	Virmailansaari, kummeli	Kummeli niemenkärjessä, luoteesta.	12.5.2009
DSC01480	2	Padasjoki	Virmailansaari, kummeli	Kummeli niemenkärjessä, luoteesta.	12.5.2009
DSC01481	2	Padasjoki	Virmailansaari, kummeli	Kummeli niemenkärjessä, luoteesta.	12.5.2009
DSC01482	2	Padasjoki	Virmailansaari, kummeli	Kummeli lähietäisyydeltä, kaakosta.	12.5.2009
DSC01485	3	Padasjoki	Virmailansaaren kaskialue 1	Pieni kuoppa (lapio keskellä), lounaasta.	12.5.2009
DSC01486	3	Padasjoki	Virmailansaaren kaskialue 1	Pusikoitunut kiviröykkiö ja -aitaa, lännestä.	12.5.2009
DSC01487	3	Padasjoki	Virmailansaaren kaskialue 1	Kaskiraunioita avoimessa kuusimetsässä, lännestä.	12.5.2009
DSC01488	3	Padasjoki	Virmailansaaren kaskialue 1	Kaskiraunioita avoimessa kuusimetsässä, lännestä.	12.5.2009
DSC01489	4	Asikkala	Pulkkilanharju, kuoppa-alue 1	Painanne rantavallin takana, todennäköisesti luontainen, kaakosta.	13.5.2009
DSC01490	4	Asikkala	Pulkkilanharju, kuoppa-alue 1	Kuoppa rantavallilla, lännestä.	13.5.2009
DSC01491	5	Asikkala	Pulkkilanharju, kuoppa-alue 2	Pitkänomainen kuoppa, koillisesta.	13.5.2009
DSC01492	5	Asikkala	Pulkkilanharju, kuoppa-alue 2	Tien lähellä oleva kuoppa (lapio keskellä), koillisesta.	13.5.2009
DSC01493	6	Asikkala	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	Matalaa kiveystä, taustalla mökki, lännestä.	13.5.2009
DSC01494	6	Asikkala	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	Röykkiö pusikossa, koillisesta.	13.5.2009
DSC01495	6	Asikkala	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	Maakiven päälle tehty kivikasa, koillisesta.	13.5.2009
DSC01496	7	Asikkala	Pulkkilanharju, rajamerkki 1	Rajakivi, kaakosta.	13.5.2009
DSC01497	8	Asikkala	Syttänne	Kivikautinen asuinpaikka, jonka halki tie kulkee, lounaasta.	13.5.2009
DSC01498	9	Asikkala	Pulkkilanharju, rajamerkki 2	Rajakivi, kuva otettu tien ojasta.	13.5.2009
DSC01499	10	Asikkala	Vanha Pulkkilanharjun tie	Rannassa kulkevaa kävelytieta, mahdollisesti vanhaa Pulkkilanharjun tietä, etelästä.	13.5.2009
DSC01500	10	Asikkala	Vanha Pulkkilanharjun tie	Vanhaa tielinjaa, kaakosta.	13.5.2009
DSC01501	10	Asikkala	Vanha Pulkkilanharjun tie	Vanhaa tielinjaa, kaakosta.	13.5.2009
DSC01502	10	Asikkala	Vanha Pulkkilanharjun tie	Opastaulu Pulkkilanharjun P-paikalla.	13.5.2009
DSC01503	10	Asikkala	Vanha Pulkkilanharjun tie	Opastaulu Pulkkilanharjun P-paikalla.	13.5.2009
DSC01504	10	Asikkala	Vanha Pulkkilanharjun tie	Opastaulu Pulkkilanharjun P-paikalla.	13.5.2009
DSC01507	10	Asikkala	Vanha Pulkkilanharjun tie	Mahdollisesti vanhaa Pulkkilanharjun tietä Kukonkorkean itärannalla, lounaasta.	14.5.2009
DSC01505	11	Asikkala	Pulkkilanharju, kiviröykkiöitä	Pieni kiviröykkiö, luoteesta.	14.5.2009
DSC01506	11	Asikkala	Pulkkilanharju, kiviröykkiöitä	Kiviröykkiöt, lapio toisen ja reppu toisen röykkiön luona, koillisesta.	14.5.2009

DSC01508	13	Asikkala	Pulkkilanharju Karinsalmi, latomus	Latomus rannalla, koillisesta.	14.5.2009
DSC01509	14	Asikkala	Pulkkilanharju Karinsalmi, lossinpaikka	Lossin vajerin kiinnitystelne, taustalla Käkisalmen silta, lounaasta.	14.5.2009
DSC01510	14	Asikkala	Pulkkilanharju Karinsalmi, lossinpaikka	Kiinnitystelne lähempää kuvattuna, lounaasta.	14.5.2009
DSC01511	15	Asikkala	Pulkkilanharju Karinsalmi, venevalkama	Kiviröykkiö rannalla ja mahdolliset venevalkamat sen molemmin puolin, kaakosta.	14.5.2009
DSC01512	15	Asikkala	Pulkkilanharju Karinsalmi, venevalkama	Vielä käytössä oleva venevalkama, jossa vene, kaakosta.	14.5.2009
DSC01513	16	Asikkala	Pulkkilanharju, kilometripylväs	Kilometripylväs Pulkkilanharjun tien itälaidassa.	14.5.2009
DSC01515	19	Padasjoki	Ykskoivu	Markus Kankkunen kaivaa koekuoppaa rantatasanteelle, lounaasta.	18.5.2009
DSC01516	19	Padasjoki	Ykskoivu	Ykskoivun saaren pohjoista harjua lounaasta koilliseen, jossa suunnassa asuinpaikka sijaitsee.	18.5.2009
DSC01517	20	Asikkala	Ykskoivu, nuotionpaikka	Nuotionpaikka, luoteesta.	18.5.2009
DSC01518	21	Padasjoki	Kelvenne, veneenvetopaikka 1	Veneenvetopaikka, lännestä.	19.5.2009
DSC01519	21	Padasjoki	Kelvenne, veneenvetopaikka 1	Veneenvetopaikka, idästä.	19.5.2009
DSC01520	22	Padasjoki	Kelvenne, kuoppa 1	Kuoppa, jossa lapio, luoteesta.	19.5.2009
DSC01521	23	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 1	Mahdollista liesikumpua tutkitaan.	19.5.2009
DSC01522	23	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 1	Mahdollista liesikumpua tutkitaan.	19.5.2009
DSC01523	23	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 1	Mahdollinen liesikumpu.	19.5.2009
DSC01524	24	Padasjoki	Iso Kärppäsaari, kaskialue 1	Kaskialuetta, koillisesta.	19.5.2009
DSC01529	25	Padasjoki	Iso Kärppäsaari, kaskialue 2	Mahdollinen nauriskuoppa, lännestä.	19.5.2009
DSC01530	25	Padasjoki	Iso Kärppäsaari, kaskialue 2	Mahdollinen nauriskuoppa, luoteesta.	19.5.2009
DSC01525	26	Padasjoki	Iso Kärppäsaari, kiveys	Kiveys kalliolla, etelästä.	19.5.2009
DSC01526	26	Padasjoki	Iso Kärppäsaari, kiveys	Kiveys kalliolla, lännestä.	19.5.2009
DSC01527	27	Padasjoki	Iso Kärppäsaari, rantaniitty	Rantaniitty, luoteesta.	19.5.2009
DSC01528	27	Padasjoki	Iso Kärppäsaari, rantaniitty	Rantaniitty, lounaasta.	19.5.2009
DSC01531	28	Padasjoki	Neitsaari, kaskialue 1	Kolmen kuopan ryhmä, pohjoisesta.	20.5.2009
DSC01532	28	Padasjoki	Neitsaari, kaskialue 1	Yksittäinen kuoppa, pohjoisesta.	20.5.2009
DSC01533	28	Padasjoki	Neitsaari, kaskialue 1	Pitkulainen kuoppa, kaakosta.	20.5.2009
DSC01535	30	Padasjoki	Haapasaari, kalasumppu	Kivestä tehty sumppurakennelma, lännestä.	20.5.2009
DSC01536	30	Padasjoki	Haapasaari, kalasumppu	Kivestä tehty sumppurakennelma, lännestä.	20.5.2009
DSC01537	30	Padasjoki	Haapasaari, kalasumppu	Sumppu kuvattuna maalta käsin, idästä.	20.5.2009
DSC01538	30	Padasjoki	Haapasaari, kalasumppu	Sumpun pohjoispään kiveystä, pohjoisesta.	20.5.2009
DSC01539	30	Padasjoki	Haapasaari, kalasumppu	Veneteline/laiturinjäänne lahden rannalla, koillisesta.	20.5.2009
DSC01540	32	Padasjoki	Haapasaari, kiviröykkiöt	Toinen röykkiöistä puulaanin alla, taustalla Haapasaaren torppa, kaakosta.	20.5.2009
DSC01541	32	Padasjoki	Haapasaari, kiviröykkiöt	Toinen röykkiöistä, koillisesta.	20.5.2009
DSC01534	35	Padasjoki	Herrainpöytä	Hylätty pikkuvene rantakalliolla Neitsaaressa, taustalla Herrainpöytä.	20.5.2009
DSC01544	35	Padasjoki	Herrainpöytä	Lapinraunio rantakalliolla, lännestä.	20.5.2009
DSC01545	35	Padasjoki	Herrainpöytä	Lapinraunio rantakalliolla, lounaasta.	20.5.2009
DSC01546	35	Padasjoki	Herrainpöytä	Lapinraunio rantakalliolla, kaakosta.	20.5.2009
DSC01547	35	Padasjoki	Herrainpöytä	Lapinraunio rantakalliolla, kaakosta.	20.5.2009

DSC01548	35	Padasjoki	Herrainpöytä	Lapinraunio rantakalliolla, pohjoisesta.	20.5.2009
DSC01549	35	Padasjoki	Herrainpöytä	Herrainpöydän saari, pohjoisesta.	20.5.2009
DSC01550	35	Padasjoki	Herrainpöytä	Herrainpöydän saari, pohjoisesta.	20.5.2009
DSC01551	36	Padasjoki	Nimetön	Sammaloitunut lapinraunio sammaleisella rantakalliolla, luoteesta.	20.5.2009
DSC01552	36	Padasjoki	Nimetön	Sammaloitunut lapinraunio sammaleisella rantakalliolla, koillisesta.	20.5.2009
DSC01553	36	Padasjoki	Nimetön	Hieman paljastettua lapinraunion kiveystä.	20.5.2009
DSC01554	36	Padasjoki	Nimetön	Lapinraunio, etelästä.	20.5.2009
DSC01555	37	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 2	Kyyränlahden kivistä kaskimetsää.	21.5.2009
DSC01556	37	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 2	Kyyränlahden kivistä kaskimetsää.	21.5.2009
DSC01557	37	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 2	Kevätlinnunherne.	21.5.2009
DSC01558	37	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 2	Kevätlinnunherne.	21.5.2009
DSC01559	37	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 2	Pieni kiviröykkiö törmän reunalla, luoteesta.	21.5.2009
DSC01560	37	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 2	Noin 5 x 3 metrin kokoinen kaskiröykkiö, idästä.	21.5.2009
DSC01561	37	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 2	Markus Kankkunen kaivaa koekuoppaa painaumaan, luoteesta.	21.5.2009
DSC01562	39	Padasjoki	Kelvenne, hiilihauta	Hiilihauta, jossa roskia, pohjoisesta.	21.5.2009
DSC01563	39	Padasjoki	Kelvenne, hiilihauta	Hiilihauta, jossa roskia, idästä.	21.5.2009
DSC01566	40	Padasjoki	Papinsaari, hiilihaudat	Hiilimiilu, pohjoisesta.	22.5.2009
DSC01567	40	Padasjoki	Papinsaari, hiilihaudat	Hiilihauta rantatörmällä, pohjoisesta.	22.5.2009
DSC01568	42	Padasjoki	Papinsaari, kivilatomus	Latomus kalliolla, lounaasta.	22.5.2009
DSC01569	42	Padasjoki	Papinsaari, kivilatomus	Latomus kalliolla, luoteesta.	22.5.2009
DSC01570	43	Padasjoki	Papinsaari	Papinsaaren hevosenkenkäsöljen löytöpaikka, koillisesta.	22.5.2009
DSC01571	44	Padasjoki	Huhtsaari, kummeli	Huhtsaaren kummeli, etelästä.	22.5.2009
DSC01572	45	Padasjoki	Huhtsaari, kaskialue	Huhtsaaren kaskialuetta.	22.5.2009
DSC01573	46	Padasjoki	Huhtsaari	Markus Kankkunen löytöpaikalla, kaakosta.	22.5.2009
DSC01574	48	Sysmä	Kahvisaari	Nuotiopaikka, jonka edustalla hakkauksia, kaakosta.	25.5.2009
DSC01575	48	Sysmä	Kahvisaari	Hakkaukset nuotionpaikan edustalla.	25.5.2009
DSC01576	49	Sysmä	Anttisaari, kummeli	Kummeli saaren rannassa, lännestä.	25.5.2009
DSC01577	49	Sysmä	Anttisaari, kummeli	Kummeli saaren rannassa, lännestä.	25.5.2009
DSC01578	49	Sysmä	Anttisaari, kummeli	Kummeli, idästä.	25.5.2009
DSC01579	49	Sysmä	Anttisaari, kummeli	Linjamerkki (puupaalu) Anttisaarella, kaakosta.	25.5.2009
DSC01580	50	Padasjoki	Sammalsaari, kummeli	Kummeli saaren rannassa, luoteesta.	25.5.2009
DSC01581	50	Padasjoki	Sammalsaari, kummeli	Kummeli saaren rannassa, luoteesta.	25.5.2009
DSC01582	50	Padasjoki	Sammalsaari, kummeli	Kummeli saaren rannassa, lännestä.	25.5.2009
DSC01587	50	Padasjoki	Sammalsaari, kummeli	Maalattu linjakivi, lounaasta.	25.5.2009
DSC01588	50	Padasjoki	Sammalsaari, kummeli	Kummeli, koillisesta.	25.5.2009
DSC01583	51	Padasjoki	Sammalsaari	Lapinraunio rantakalliolla, lounaasta.	25.5.2009
DSC01584	51	Padasjoki	Sammalsaari	Lapinraunio rantakalliolla, lounaasta.	25.5.2009
DSC01585	51	Padasjoki	Sammalsaari	Lapinraunio rantakalliolla, kaakosta.	25.5.2009
DSC01586	51	Padasjoki	Sammalsaari	Lapinraunio rantakalliolla, etelästä.	25.5.2009
DSC01589	52	Padasjoki	Sammalsaari, kivilatomus	Kiviladelmä kallion laella, luoteesta.	25.5.2009

DSC01590	52	Padasjoki	Sammalsaari, kivilatomus	Kiviladelma kallion laella, pohjoisesta.	25.5.2009
DSC01591	53	Padasjoki	Sammalsaari, tilapäissuoja	Mahdollinen kalamaja, kaakosta.	25.5.2009
DSC01592	53	Padasjoki	Sammalsaari, tilapäissuoja	Mahdollinen kalamaja, kaakosta.	25.5.2009
DSC01593	53	Padasjoki	Sammalsaari, tilapäissuoja	Mahdollisen kalamajan tulipesä, koillisesta.	25.5.2009
DSC01594	53	Padasjoki	Sammalsaari, tilapäissuoja	Mahdollinen kalamaja, luoteesta.	25.5.2009
DSC01595	54	Sysmä	Vähä-Paatsalo	Lapinraunio, koillisesta.	26.5.2009
DSC01596	54	Sysmä	Vähä-Paatsalo	Lapinraunio, kaakosta.	26.5.2009
DSC01604	54	Sysmä	Vähä-Paatsalo	Lapinrauniokallio järveltä, lännestä.	26.5.2009
DSC01598	56	Sysmä	Paatsalo, torpanpaikka	Torpan ranta vedeltä päin, idästä.	26.5.2009
DSC01599	56	Sysmä	Paatsalo, torpanpaikka	Kiukaan jäännös Paatsalon rannassa.	26.5.2009
DSC01600	56	Sysmä	Paatsalo, torpanpaikka	Torpan rantaa, etelästä.	26.5.2009
DSC01602	58	Sysmä	Paatsalo, kaskialue 2	Kaskiraunio.	26.5.2009
DSC01603	58	Sysmä	Paatsalo, kaskialue 2	Kaskiraunio.	26.5.2009
DSC01605	59	Sysmä	Paatsalo, vedenkorkeusmerkintä	Vuoden 1974 vedenkorkeudesta kertova maalaus Paatsalon rannalla, pohjoisesta.	26.5.2009
DSC01606	60	Sysmä	Punapäänlahti	Kivistä ladottu laiturinpohja tms., idästä.	26.5.2009
DSC01607	61	Padasjoki	Virmailansaari, kuoppa	Nauriskuoppamainen kuoppa, luoteesta.	27.5.2009
DSC01608	62	Padasjoki	Virmailansaari, kaskialue 2	Kaskialueilla tavallinen pensas, lehtokuusama.	27.5.2009
DSC01609	62	Padasjoki	Virmailansaari, kaskialue 2	Kaskialueilla tavallinen pensas, lehtokuusama.	27.5.2009
DSC01610	63	Padasjoki	Virmailansaari, kesämökki	Kesämökki rannassa.	27.5.2009
DSC01611	64	Padasjoki	Pyykkikallio	Rajakivi korkealla vuorella, koillisesta.	27.5.2009
DSC01612	64	Padasjoki	Pyykkikallio	Rajakivi korkealla vuorella, koillisesta.	27.5.2009
DSC01613	66	Padasjoki	Hietasaari	Markus Kankkunen kaivaa koekuoppaa asuinpaikalle, kaakosta.	1.6.2009
DSC01614	67	Padasjoki	Hietasaari, kuoppia	Mahdollinen hiilihauta.	1.6.2009
DSC01615	69	Padasjoki	Vasainsaari, pultti kalliossa	Pultti kalliossa.	1.6.2009
DSC01620	70	Padasjoki	Vasainsaari, kummeli	Kummeli, lounaasta.	1.6.2009
DSC01621	70	Padasjoki	Vasainsaari, kummeli	Kummeli, lännestä.	1.6.2009
DSC01622	71	Sysmä	Kosiankuuransaari, kaskialue	Kosiankuuransaaren kaskimetsää.	1.6.2009
DSC01625	72	Padasjoki	Kelvenne, kummeli	Kummeli, luoteesta.	1.6.2009
DSC01626	72	Padasjoki	Kelvenne, kummeli	Kummeli, luoteesta.	1.6.2009
DSC01832	72	Padasjoki	Kelvenne, kummeli	Kelventeen kummeli.	13.8.2009
DSC01627	73	Padasjoki	Kelvenne, kaskialue 5	Kuoppa kaskialueen kupeessa, luoteesta.	2.6.2009
DSC01628	75	Padasjoki	Kelvenne, hiilihauta	Hiilihauta, lounaasta.	2.6.2009
DSC01629	76	Padasjoki	Kelvenne, veneenvetopaikka 2	Veneenvetopaikka, lännestä.	2.6.2009
DSC01630	76	Padasjoki	Kelvenne, veneenvetopaikka 2	Veneenvetopaikka, lännestä.	2.6.2009
DSC01631	76	Padasjoki	Kelvenne, veneenvetopaikka 2	Veneenvetopaikan rantaa saaren itärannalla, lännestä.	2.6.2009
DSC01632	77	Padasjoki	Kelvenne, rajaröykkiöt	1. rajamerkki.	2.6.2009
DSC01633	77	Padasjoki	Kelvenne, rajaröykkiöt	1. rajamerkki.	2.6.2009
DSC01634	77	Padasjoki	Kelvenne, rajaröykkiöt	2. rajamerkki, 1. häämöttää rannalla, idästä.	2.6.2009
DSC01635	77	Padasjoki	Kelvenne, rajaröykkiöt	2. rajamerkki.	2.6.2009
DSC01636	78	Padasjoki	Kelvenne, latomus	Ladottu kiviröykkiö rantavallin takana, idästä.	2.6.2009
DSC01637	79	Padasjoki	Kelvenne, tervahaudat	Ehjempi tervahadoista, lännestä.	2.6.2009
DSC01638	79	Padasjoki	Kelvenne, tervahaudat	Ehjempi tervahadoista, idästä.	2.6.2009
DSC01639	80	Padasjoki	Kelvenne, peltoalue	Pikkuhiedan takana olevaa vanhaa peltoa,	2.6.2009

				etelästä.	
IMG_2052	81	Sysmä	Pyydysniemen kummeli	Kummeli, idästä.	3.6.2009
IMG_2053	81	Sysmä	Pyydysniemen kummeli	Kummeli, etelästä.	3.6.2009
IMG_2054	82	Sysmä	Pyydysniemi	Kivipöytä Pyydysniemessä, koillisesta.	3.6.2009
IMG_2055	82	Sysmä	Pyydysniemi	Rakennettu polku Pyydysniemessä, lännestä.	3.6.2009
IMG_2056	84	Sysmä	Päijätsalo, kaskialue	Kuoppa kaskialueella, lännestä.	3.6.2009
IMG_2057	85	Sysmä	Päijätsalon näkötorni	Maisema Päijänteelle näkötornilta, edustalla Selkäsaaret.	3.6.2009
IMG_2058	85	Sysmä	Päijätsalon näkötorni	Maisema Päijänteelle näkötornilta.	3.6.2009
IMG_2059	85	Sysmä	Päijätsalon näkötorni	Maisema Päijänteelle näkötornilta.	3.6.2009
IMG_2060	85	Sysmä	Päijätsalon näkötorni	Näkötorni.	3.6.2009
IMG_2061	85	Sysmä	Päijätsalon näkötorni	Näkötorni.	3.6.2009
DSC01640	88	Padasjoki	Höysniemi, huvimjaa	Huvimajan pohja.	4.6.2009
DSC01641	88	Padasjoki	Höysniemi, huvimaja	Huvimajan pohja.	4.6.2009
DSC01642	89	Padasjoki	Höysniemi, kuoppa	Mahdollinen kellari kuusikkoisessa metsässä mökin lähellä.	4.6.2009
DSC01643	89	Padasjoki	Höysniemi, kuoppa	Mahdollinen kellari kuusikkoisessa metsässä mökin lähellä.	4.6.2009
DSC01644	90	Padasjoki	Heiskelä, kaskialue	Heiskelän kaskimetsää ja -röykkiöitä.	5.6.2009
DSC01645	90	Padasjoki	Heiskelä, kaskialue	Heiskelän kaskimetsää ja -röykkiöitä.	5.6.2009
DSC01646	90	Padasjoki	Heiskelä, kaskialue	Heiskelän kaskimetsää ja -röykkiöitä.	5.6.2009
DSC01819	91	Sysmä	Hietasaari, kuoppa	Hietasaaren kuoppa, mahdollinen miilu, idästä.	13.8.2009
DSC01820	92	Sysmä	Ropsa, nuotionpaikkoja	Kolme rinnakkaista nuotionpaikkaa rannalla, kaakosta.	13.8.2009
DSC01821	92	Sysmä	Ropsa, nuotionpaikkoja	Kolme rinnakkaista nuotionpaikkaa rannalla, etelästä.	13.8.2009
DSC01822	93	Sysmä	Kuhjasaaret	Kuhjasaarten lapinraunio, pohjoisesta.	13.8.2009
DSC01823	93	Sysmä	Kuhjasaaret	Kuhjasaarten lapinraunio, idästä.	13.8.2009
DSC01824	93	Sysmä	Kuhjasaaret	Kuhjasaarten lapinraunio, idästä.	13.8.2009
DSC01825	93	Sysmä	Kuhjasaaret	Kuhjasaarten lapinraunio, kaakosta.	13.8.2009
DSC01826	93	Sysmä	Kuhjasaaret	Kuhjasaarten lapinraunio, pohjoisesta.	13.8.2009
DSC01827	94	Padasjoki	Iso-Tiuhanen, leiripaikka	Telttää varten raivattu ala ja kivivalli, pohjoisesta.	13.8.2009
DSC01828	94	Padasjoki	Iso-Tiuhanen, leiripaikka	Telttää varten raivattu ala ja kivivalli, pohjoisesta.	13.8.2009
DSC01829	94	Padasjoki	Iso-Tiuhanen, leiripaikka	Telttää varten raivattu ala ja kivivalli, idästä.	13.8.2009
DSC01830	95	Padasjoki	Iso-Tiuhanen, kummeli	Kummelin pohja, lännestä.	13.8.2009
DSC01831	95	Padasjoki	Iso-Tiuhanen, kummeli	Kummelin pohja, lounaasta.	13.8.2009
DSC01833	96	Padasjoki	Haukkasalo, venevalkama	Haukkasalons valkama, koillisesta.	14.8.2009
DSC01834	96	Padasjoki	Haukkasalo, venevalkama	Haukkasalons valkama, koillisesta.	14.8.2009
DSC01835	97	Padasjoki	Haukkasalo	Punaväriä Haukkasalons jyrkänteessä.	14.8.2009
DSC01836	97	Padasjoki	Haukkasalo	Haukkasalons jyrkänettä, luoteesta.	14.8.2009
DSC01837	97	Padasjoki	Haukkasalo	Haukkasalons kalliojyrkäne, kaakosta.	14.8.2009
DSC01840	98	Padasjoki	Paljaskallio	Paljaskallion "mietiskelijä", kaakosta.	14.8.2009
DSC01841	98	Padasjoki	Paljaskallio	Paljaskallion "mietiskelijä", kaakosta.	14.8.2009
DSC01844	99	Padasjoki	Vähä-Haukkasalo, kummeli	Vähä-Haukkasalons kummeli, idästä.	14.8.2009
DSC01845	100	Padasjoki	Haukkasalo, kaskialue	Kaskiröykkiö.	14.8.2009

DSC01846	100	Padasjoki	Haukkasalo, kaskialue	Kaskimetsää.	14.8.2009
DSC01847	101	Padasjoki	Haukkasalo, kuoppia	Kuoppa saaren keskellä, koillisesta.	17.8.2009
DSC01848	102	Padasjoki	Haukkasalo, pelto	Vanhaa peltoa Haukkasalossa.	17.8.2009
DSC01852	103	Padasjoki	Lietsaari	Itärannan löytöpoukama Lietsaassa, idästä.	17.8.2009
DSC01853	104	Padasjoki	Lietsaari, kuoppia	Kuoppa tasaisella mäntykankaalla Lietsaassa, koillisesta.	17.8.2009
DSC01854	104	Padasjoki	Lietsaari, kuoppia	Rantatörmällä sijaitseva, roskainen kuoppa Lietsaassa, luoteesta.	17.8.2009
DSC01911	105	Padasjoki	Vähä-Kalainsaari, kummeli	Kalainsaaren kummeli, koillisesta.	21.8.2009
DSC01912	105	Padasjoki	Vähä-Kalainsaari, kummeli	Kalainsaaren kummeli, idästä.	21.8.2009
DSC01913	105	Padasjoki	Vähä-Kalainsaari, kummeli	Kiviraunio kummelin vieressä, kaakosta.	21.8.2009
DSC01859	107	Padasjoki	Iso Lammassaari, pelto	Vanhaa peltoa Lammassaassa, etelästä.	18.8.2009
DSC01855	109	Padasjoki	Hanhikallio, kummeli	Hanhikallion kummeli.	17.8.2009
DSC01856	109	Padasjoki	Hanhikallio, kummeli	Hanhikallion kummeli.	17.8.2009
DSC01857	109	Padasjoki	Hanhikallio, kummeli	Hanhikallion kummeli.	17.8.2009
DSC01858	109	Padasjoki	Hanhikallio, kummeli	Hanhikallion kummeli.	17.8.2009
DSC01860	110	Padasjoki	Jänissaari, pelto	Markus Kankkunen kerää koivunkantosieniä vanhalla pellolla.	19.8.2009
DSC01861	110	Padasjoki	Jänissaari, pelto	Pieni peltoraunio kuusikossa, kiven päällä muutama pikkukivi.	19.8.2009
DSC01864	110	Padasjoki	Jänissaari, pelto	Peltoraunio viidennen peltoalueen reunalla.	19.8.2009
DSC01865	110	Padasjoki	Jänissaari, pelto	Viides peltoalue.	19.8.2009
DSC01862	111	Padasjoki	Jänissaari, rakennuksen pohja	Rakennuksen paikka Jänissaaren rannalla, idästä.	19.8.2009
DSC01863	111	Padasjoki	Jänissaari, rakennuksen pohja	Rakennuksen paikka Jänissaaren rannalla, idästä.	19.8.2009
DSC01866	112	Padasjoki	Kalliosaarenluoto, kummeli	Kalliosaarenluodon kummeli, pohjoisesta.	19.8.2009
DSC01867	112	Padasjoki	Kalliosaarenluoto, kummeli	Kalliosaarenluodon kummeli, koillisesta.	19.8.2009
DSC01868	113	Padasjoki	Lammassaarenluoto, kummeli	Kummeli Lammassaaren edustalla, pohjoisesta.	19.8.2009
DSC01869	113	Padasjoki	Lammassaarenluoto, kummeli	Kummeli Lammassaaren edustalla, pohjoisesta.	19.8.2009
DSC01870	113	Padasjoki	Lammassaarenluoto, kummeli	Kummeli Lammassaaren edustalla, pohjoisesta.	19.8.2009
DSC01871	114	Padasjoki	Avainsaari, kummeli	Kummeli pienellä Avainsaarella.	19.8.2009
DSC01872	114	Padasjoki	Avainsaari, kummeli	Kummeli pienellä Avainsaarella.	19.8.2009
DSC01873	114	Padasjoki	Avainsaari, kummeli	Kummeli pienellä Avainsaarella.	19.8.2009
DSC01874	114	Padasjoki	Avainsaari, kummeli	Kummeli pienellä Avainsaarella.	19.8.2009
DSC01875	114	Padasjoki	Avainsaari, kummeli	Kummeli pienellä Avainsaarella.	19.8.2009
DSC01877	115	Padasjoki	Kelvenne, kuoppa 3	Kuoppa Kelventeellä, luoteesta.	19.8.2009
DSC01878	116	Padasjoki	Hinttolanhiekka, kummeli	Mahdollinen kummelin paikka Hinttolanhiekalla, Kelventeellä, lännestä.	19.8.2009

GPS-MITTAUSPISTEET

<i>Pno</i>	<i>Pvm</i>	<i>klo</i>	<i>p</i>	<i>l</i>	<i>z</i>	<i>inv.nro</i>	<i>kohde</i>	<i>mitattu piste</i>
GPS 1								
1	12.5.2009	15:20:56	6812819	3411470	79	1	Salon pudotuspaikka	ranta
2	12.5.2009	15:23:33	6812833	3411463	80	1	Salon pudotuspaikka	pöytä
3	12.5.2009	15:23:56	6812833	3411467	80	1	Salon pudotuspaikka	kuivausteline
4	12.5.2009	15:52:45	6812412	3411769	80	2	Virmailansaaren kummeli	kummeli
5	12.5.2009	16:00:12	6812449	3411868	91		Virmailansaari	näsiä
6	12.5.2009	16:04:18	6812480	3411896	103	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kuoppa
7	12.5.2009	16:15:10	6812476	3411918	104	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kivikasa
8	12.5.2009	16:17:39	6812479	3411930	105	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
9	12.5.2009	16:30:25	6812513	3411905	109	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
10	12.5.2009	16:31:06	6812504	3411919	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
11	12.5.2009	16:31:42	6812517	3411913	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
12	12.5.2009	16:31:58	6812518	3411919	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
13	12.5.2009	16:32:15	6812506	3411929	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
14	12.5.2009	16:32:44	6812510	3411935	109	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
15	12.5.2009	16:33:09	6812504	3411951	109	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
16	12.5.2009	16:33:36	6812514	3411954	109	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
17	12.5.2009	16:34:00	6812528	3411955	109	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
18	12.5.2009	16:34:23	6812527	3411963	109	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
19	12.5.2009	16:36:21	6812537	3411938	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
20	12.5.2009	16:36:38	6812548	3411934	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
21	12.5.2009	16:36:59	6812561	3411926	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
22	12.5.2009	16:37:15	6812557	3411922	107	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
23	12.5.2009	16:37:49	6812527	3411924	109	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
24	12.5.2009	16:38:05	6812538	3411918	109	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
25	12.5.2009	16:38:52	6812539	3411908	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
26	12.5.2009	16:39:02	6812541	3411903	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
27	12.5.2009	16:39:18	6812552	3411905	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
28	12.5.2009	16:39:28	6812553	3411910	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
29	12.5.2009	16:39:56	6812558	3411900	107	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
30	12.5.2009	16:40:33	6812560	3411923	107	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
31	12.5.2009	16:41:00	6812564	3411917	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
32	12.5.2009	16:41:55	6812573	3411908	107	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
33	12.5.2009	16:42:09	6812570	3411911	107	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
34	12.5.2009	16:42:19	6812563	3411913	107	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
35	12.5.2009	16:42:40	6812568	3411895	107	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
36	12.5.2009	16:42:56	6812564	3411890	107	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
37	12.5.2009	16:43:10	6812556	3411889	108	3	Virmailansaari, kaskialue 1	kaskiraunioita
38	13.5.2009	10:38:28	6800422	3421915	86			painauma
39	13.5.2009	11:03:27	6800809	3422106	84	4	Pulkkilanharju, kuoppa-alue 1	painanne
40	13.5.2009	11:18:31	6800856	3422140	86	4	Pulkkilanharju, kuoppa-alue 1	pieni kuoppa
41	13.5.2009	11:54:24	6800411	3421980	94	8	Syttänne	asuipaikka
42	13.5.2009	12:10:08	6800246	3421825	100	5	Pulkkilanharju, kuoppa-alue 2	kuoppa
43	13.5.2009	12:23:27	6800175	3421812	102	5	Pulkkilanharju, kuoppa-alue 2	kuoppa
44	13.5.2009	12:29:26	6800198	3421794	102	5	Pulkkilanharju, kuoppa-alue 2	kuoppa
45	13.5.2009	12:36:13	6800094	3421859	103	5	Pulkkilanharju, kuoppa-alue 2	kuoppa
46	13.5.2009	13:28:53	6799768	3422188	94	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kiviraunio
47	13.5.2009	13:34:45	6799780	3422172	97	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kivirivi

48	13.5.2009	13:36:37	6799780	3422177	97	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kivirivi
49	13.5.2009	13:38:31	6799795	3422183	98	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kiviröykkiö
50	13.5.2009	13:42:52	6799794	3422181	100	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kiviröykkiö
51	13.5.2009	13:43:08	6799800	3422180	100	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kiviröykkiö
52	13.5.2009	13:44:06	6799802	3422170	100	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kiviröykkiö
53	13.5.2009	13:44:28	6799809	3422171	100	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kiviröykkiö
54	13.5.2009	13:44:52	6799816	3422168	100	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kiviröykkiö
55	13.5.2009	13:45:20	6799814	3422174	99	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kiviröykkiö
56	13.5.2009	13:45:46	6799814	3422183	98	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kiviröykkiö
57	13.5.2009	13:46:44	6799805	3422198	99	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kiviröykkiö
58	13.5.2009	13:50:42	6799817	3422232	99	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kiviröykkiö
59	13.5.2009	13:51:17	6799830	3422242	99	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	kiviröykkiö
60	13.5.2009	13:57:50	6799673	3422260	100	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	pellon reuna
61	13.5.2009	13:58:11	6799660	3422251	100	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	pellon reuna
62	13.5.2009	13:58:44	6799650	3422233	100	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	pellon reuna
63	13.5.2009	13:59:22	6799643	3422215	100	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	pellon reuna
64	13.5.2009	14:00:00	6799610	3422187	100	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	pellon reuna
65	13.5.2009	14:06:49	6799577	3422124	98	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	pellon reuna
66	13.5.2009	14:09:48	6799546	3422087	97	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	pellon reuna
67	13.5.2009	14:11:13	6799573	3422062	97	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	pellon reuna
68	13.5.2009	14:13:00	6799583	3422085	96	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	pellon reuna
69	13.5.2009	14:13:54	6799597	3422095	98	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	pellon reuna
70	13.5.2009	14:15:24	6799606	3422079	99	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	peltoraunio
71	13.5.2009	14:16:38	6799618	3422101	99	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	peltoraunio
72	13.5.2009	14:17:56	6799645	3422118	101	6	Pulkkilanharju, vanha pelto 1	peltoraunio
73	13.5.2009	14:26:38	6799687	3421894	98	7	Pulkkilanharju, rajamerkki 1	rajakivi
74	13.5.2009	15:29:53	6800468	3422062	86	9	Pulkkilanharju, rajamerkki 2	rajakivi
75	13.5.2009	16:14:27	6801689	3422708	94	10	Pulkkilanharju, vanha Pulkkilanharjun tie	vanha tielinja
76	13.5.2009	16:14:50	6801670	3422700	93	10	Pulkkilanharju, vanha Pulkkilanharjun tie	vanha tielinja
77	13.5.2009	16:15:05	6801659	3422693	93	10	Pulkkilanharju, vanha Pulkkilanharjun tie	vanha tielinja
78	13.5.2009	16:18:34	6801653	3422688	91	10	Pulkkilanharju, vanha Pulkkilanharjun tie	vanha tielinja
79	13.5.2009	16:19:04	6801642	3422677	92	10	Pulkkilanharju, vanha Pulkkilanharjun tie	vanha tielinja
80	13.5.2009	16:19:27	6801630	3422659	93	10	Pulkkilanharju, vanha Pulkkilanharjun tie	vanha tielinja
81	13.5.2009	16:19:48	6801611	3422644	92	10	Pulkkilanharju, vanha Pulkkilanharjun tie	vanha tielinja
82	14.5.2009	9:59:33	6797504	3421256	86	10	Pulkkilanharju, vanha Pulkkilanharjun tie?	kiviraunio
83	14.5.2009	10:33:26	6797892	3421169	89	11	Pulkkilanharju, kiviröykkiöitä	kiviröykkiö
84	14.5.2009	10:36:30	6797904	3421176	88	11	Pulkkilanharju, kiviröykkiöitä	kiviröykkiö
85	14.5.2009	10:53:13	6797882	3421212	93	11	Pulkkilanharju, kiviröykkiöitä	kiviröykkiö
86	14.5.2009	10:57:21	6797783	3421180	87	11	Pulkkilanharju, kiviröykkiöitä	kiviröykkiö
87	14.5.2009	11:09:48	6797682	3421189	92	12	Pulkkilanharju, vanha pelto 2	pellon reuna
88	14.5.2009	11:10:20	6797712	3421189	92	12	Pulkkilanharju, vanha pelto 2	pellon reuna
89	14.5.2009	11:10:58	6797730	3421203	91	12	Pulkkilanharju, vanha pelto 2	pellon reuna
90	14.5.2009	11:13:00	6797634	3421186	90	12	Pulkkilanharju, vanha pelto 2	pellon reuna
91	14.5.2009	11:13:47	6797604	3421179	90	12	Pulkkilanharju, vanha pelto 2	pellon reuna
92	14.5.2009	11:14:40	6797569	3421181	90	12	Pulkkilanharju, vanha pelto 2	pellon reuna
93	14.5.2009	11:15:47	6797521	3421182	90	12	Pulkkilanharju, vanha pelto 2	pellon reuna
94	14.5.2009	11:16:20	6797517	3421206	90	12	Pulkkilanharju, vanha pelto 2	pellon reuna
95	14.5.2009	11:55:58	6797703	3421272	97	12	Pulkkilanharju, vanha pelto 2	pellon reuna
96	14.5.2009	12:37:05	6799034	3421440	89	13	Pulkkilanharju, Karinsalmi, latomus	kivilatomus
97	14.5.2009	12:41:43	6799088	3421462	88	14	Pulkkilanharju, Karinsalmi, lossinpaikka	lossin kiinnitys
98	14.5.2009	12:48:08	6798947	3421407	87	15	Pulkkilanharju, Karinsalmi, venevalkama	kivikasa
99	14.5.2009	12:53:50	6798884	3421407	86	15	Pulkkilanharju, Karinsalmi, venevalkama	venevalkama

100	14.5.2009	13:02:32	6798569	3421451	86	16	Pulkkilanharju, kilometripylväs	kilometripylväs
101	14.5.2009	13:32:57	6797237	3421169	88	17	Pulkkilanharju, rajamerkki 3	rajamerkki
102	18.5.2009	15:05:48	6802326	3417149	88	18	Ykskoivu, kuoppa 1	kuoppa
103	18.5.2009	15:44:45	6802333	3417497	94	19	Ykskoivu	löydöllinen koekuoppa
104	18.5.2009	16:00:46	6802336	3417507	95	19	Ykskoivu	likamaata koekuopassa
105	18.5.2009	16:07:11	6802377	3417531	93	19	Ykskoivu	palanut kivi koekuopassa
106	18.5.2009	16:26:30	6802339	3417520	95	19	Ykskoivu	löydöllinen koekuoppa
107	18.5.2009	16:39:53	6802248	3417324	101	118	Ykskoivu, kuoppa 2	kuoppa
108	18.5.2009	18:09:55	6801765	3417322	86	20	Ykskoivu, nuotionpaikka	nuotionpaikka
109	19.5.2009	9:44:05	6804089	3417616	90	21	Kelvenne, veneenvetopaikka 1	veneenvetopaikka
110	19.5.2009	9:58:23	6804077	3417630	97	21	Kelvenne, veneenvetopaikka 1	veneenvetopaikka
111	19.5.2009	9:59:48	6804080	3417648	97	21	Kelvenne, veneenvetopaikka 1	veneenvetopaikka
112	19.5.2009	10:00:21	6804057	3417676	93	21	Kelvenne, veneenvetopaikka 1	veneenvetopaikka
113	19.5.2009	10:00:45	6804041	3417692	92	21	Kelvenne, veneenvetopaikka 1	veneenvetopaikka
114	19.5.2009	10:10:34	6803906	3417623	94	22	Kelvenne, kuoppia 1	kuoppa
115	19.5.2009	10:32:18	6803563	3417690	95	22	Kelvenne, kuoppia 1	kuoppa
116	19.5.2009	13:15:08	6803577	3418077	82	23	Kelvenne, kaskialue 1	kaskialue
117	19.5.2009	13:17:57	6803584	3418067	83	23	Kelvenne, kaskialue 1	kellarikuoppa?
118	19.5.2009	13:21:23	6803571	3418051	87	23	Kelvenne, kaskialue 1	kiviröykkiö
119	19.5.2009	13:52:11	6803584	3417947	90	23	Kelvenne, kaskialue 1	poimukellomörs kyjä
120	19.5.2009	13:54:07	6803600	3417922	91	23	Kelvenne, kaskialue 1	kuoppa
121	19.5.2009	14:09:27	6803581	3418039	91	23	Kelvenne, kaskialue 1	kuoppa
122	19.5.2009	14:10:28	6803586	3418031	91	23	Kelvenne, kaskialue 1	kuoppa
123	19.5.2009	15:19:57	6806225	3419037	99	26	Iso Kärppäsaari, kiveys	kiveys
124	19.5.2009	16:16:14	6806364	3418886	93	25	Iso Kärppäsaari, kaskialue 2	kuoppa
125	19.5.2009	16:25:54	6806375	3418893	94	25	Iso Kärppäsaari, kaskialue 2	kuoppa
126	19.5.2009	16:26:24	6806372	3418913	94	25	Iso Kärppäsaari, kaskialue 2	kuoppa
127	19.5.2009	16:27:10	6806348	3418896	94	25	Iso Kärppäsaari, kaskialue 2	kuoppa
128	20.5.2009	11:04:44	6802695	3420174	90	28	Neitsaari, kaskialue 1	kuoppa
129	20.5.2009	11:05:18	6802696	3420188	91	28	Neitsaari, kaskialue 1	kuoppa
130	20.5.2009	11:17:37	6802749	3420294	89	28	Neitsaari, kaskialue 1	kaskialueen raja
131	20.5.2009	11:29:48	6802692	3420426	106	28	Neitsaari, kaskialue 1	kuoppa
132	20.5.2009	11:51:18	6802930	3420505	97	28	Neitsaari, kaskialue 1	kuoppa
133	20.5.2009	14:18:33	6802130	3419714	94	30	Haapasaari, kalasumppu	kivaita vedessä
134	20.5.2009	14:24:36	6802091	3419708	94	30	Haapasaari, kalasumppu	veneteline
135	20.5.2009	14:33:05	6802026	3419687	93	31	Haapasaari, kaskialue 1	kiviröykkiö
136	20.5.2009	15:26:56	6802043	3419873	92	32	Haapasaari, kiviröykkiöt	kiviröykkiö
137	20.5.2009	15:46:29	6802153	3419757	91	33	Haapasaari, kiuas	kiuas
138	20.5.2009	16:09:19	6802179	3419937	92	34	Haapasaari, kaskialue 2	kaskiraunio
139	20.5.2009	17:03:46	6802863	3421234	89	35	Herrainpöytä	lapinraunio
140	20.5.2009	17:54:47	6804292	3420901	90	36	Nimetön	lapinraunio
141	21.5.2009	11:57:07	6805685	3417519	90	37	Kelvenne, kaskialue 2 (Kyyränlahti)	kuoppa
142	21.5.2009	12:08:01	6805570	3417499	98	37	Kelvenne, kaskialue 2 (Kyyränlahti)	kiviraunio
143	21.5.2009	12:19:31	6805605	3417595	103	37	Kelvenne, kaskialue 2 (Kyyränlahti)	kiviröykkiö
144	21.5.2009	12:24:05	6805633	3417606	100	37	Kelvenne, kaskialue 2 (Kyyränlahti)	kuoppa
145	21.5.2009	12:25:48	6805645	3417606	98	37	Kelvenne, kaskialue 2 (Kyyränlahti)	kuoppa
146	21.5.2009	12:30:02	6805641	3417620	103	37	Kelvenne, kaskialue 2 (Kyyränlahti)	kuoppa
147	21.5.2009	12:43:50	6805502	3417815	99	38	Kelvenne, kaskialue 3 (Kelvenlampi)	kuoppa

148	21.5.2009	12:44:02	6805501	3417813	99	38	Kelvenne, kaskialue 3 (Kelveneenlampi)	kuoppa
149	21.5.2009	12:44:32	6805504	3417814	99	38	Kelvenne, kaskialue 3 (Kelveneenlampi)	kuoppa
150	21.5.2009	12:45:43	6805497	3417819	98	38	Kelvenne, kaskialue 3 (Kelveneenlampi)	kuoppa
151	21.5.2009	12:50:39	6805469	3417777	99	38	Kelvenne, kaskialue 3 (Kelveneenlampi)	kuoppa
152	21.5.2009	14:43:41	6805883	3417373	90	39	Kelvenne, hiilihauta 1	hiilihauta
153	22.5.2009	9:52:27	6810937	3416941	87	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
154	22.5.2009	9:58:49	6810942	3416959	89	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
155	22.5.2009	10:04:06	6810949	3416993	90	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
156	22.5.2009	10:06:40	6810905	3416917	88	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
157	22.5.2009	10:08:50	6810898	3416921	88	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
158	22.5.2009	10:17:14	6810901	3416898	89	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
159	22.5.2009	10:23:43	6810946	3416828	91	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
160	22.5.2009	10:27:36	6810965	3416832	92	41	Papinsaari, kaskialue	nauriskuoppa
161	22.5.2009	10:32:26	6810988	3416817	92	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
162	22.5.2009	10:36:37	6811007	3416786	92	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
163	22.5.2009	10:37:32	6811032	3416821	94	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
164	22.5.2009	10:39:40	6811049	3416772	92	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
165	22.5.2009	10:42:29	6811058	3416847	94	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
166	22.5.2009	10:46:50	6811082	3416750	90	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
167	22.5.2009	10:58:05	6811145	3416764	90	40	Papinsaari, hiilihaudat	hiilihauta
168	22.5.2009	11:04:21	6811032	3416885	98	42	Papinsaari, kivilatomus	kivilatomus
169	22.5.2009	12:42:35	6811162	3416709	90	43	Papinsaari	löytöpaikka
170	22.5.2009	13:00:11	6810941	3416882	94	41	Papinsaari, kaskialue	kuoppa
171	22.5.2009	14:02:01	6811571	3417140	94	45	Huhtsaari, kaskialue	resentti kuoppa?
172	22.5.2009	14:21:04	6811493	3417071	91	45	Huhtsaari, kaskialue	nauriskuoppa
173	22.5.2009	14:32:47	6811811	3417219	87	46	Huhtsaari	kvartsia
174	22.5.2009	14:33:38	6811817	3417227	87	46	Huhtsaari	kvartsia
175	22.5.2009	15:38:56	6810714	3417174	89	47	Kelvenne, kaskialue 4 (pohjoinen)	kuoppa
176	25.5.2009	13:50:04	6821232	3420788	82	48	Kahvisaari	nuotionpaikka
177	25.5.2009	16:48:09	6817808	3420263	79	49	Anttisaari	kummeli
178	25.5.2009	16:49:21	6817815	3420273	79	49	Anttisaari	viiva kivessä
179	25.5.2009	16:49:47	6817804	3420254	79	49	Anttisaari	puupaalu
180	25.5.2009	16:52:55	6817807	3420257	79	49	Anttisaari	maalauk kivikasassa
181	25.5.2009	16:53:54	6817827	3420256	80	49	Anttisaari	pultattu lankku
182	25.5.2009	16:55:26	6817840	3420251	80	49	Anttisaari	pultattu lankku
183	25.5.2009	16:56:39	6817829	3420228	79	49	Anttisaari	pultattu lankku
184	25.5.2009	16:58:51	6817824	3420233	80	49	Anttisaari	pultattu lankku
185	25.5.2009	17:30:12	6814021	3417498	88	51	Sammalsaari	lapinraunio
186	25.5.2009	17:39:41	6813962	3417467	84	50	Sammalsaari, kummeli	linjakivi
187	25.5.2009	17:42:36	6813944	3417488	88	50	Sammalsaari, kummeli	linjakivi
188	25.5.2009	17:45:19	6813920	3417483	84	50	Sammalsaari, kummeli	kummeli
189	25.5.2009	18:03:28	6813923	3417624	106	52	Sammalsaari, latomus	kivilatomus
190	25.5.2009	18:13:25	6813815	3417693	84	53	Sammalsaari, tilapäissuoja	kivirakennelma
191	25.5.2009	18:30:01	6813810	3417774	84		moderni	nuotionpaikka
192	25.5.2009	18:32:26	6813840	3417826	85		moderni	nuotionpaikka
193	26.5.2009	10:40:15	6811360	3420081	76		luonnonmuodostuma	punaväriä kalliossa
194	26.5.2009	10:59:34	6811172	3421430	85	54	Vähä-Paatsalo	lapinraunio
195	26.5.2009	11:54:51	6810922	3421501	89		moderni	nuotionpaikka
196	26.5.2009	13:15:12	6811160	3421189	86	56	Paatsalo, torpanpaikka	kiviä
197	26.5.2009	13:34:27	6811144	3421182	86	56	Paatsalo, torpanpaikka	liedenpohja
198	26.5.2009	13:54:54	6811248	3421224	91	57	Paatsalo, kaskialue 1	kuoppa

199	26.5.2009	13:55:08	6811253	3421226	90	57	Paatsalo, kaskialue 1	hiekkakuoppa
200	26.5.2009	13:55:18	6811253	3421226	90	57	Paatsalo, kaskialue 1	kuoppa
201	26.5.2009	14:00:37	6811290	3421224	91	57	Paatsalo, kaskialue 1	kuoppa
202	26.5.2009	14:50:41	6810895	3421099	104		luontokohde	kämmekkä
203	26.5.2009	14:54:27	6810891	3421103	105	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
204	26.5.2009	14:54:38	6810892	3421103	106	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
205	26.5.2009	14:55:10	6810894	3421108	104	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
206	26.5.2009	14:56:06	6810885	3421117	104	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
207	26.5.2009	14:57:32	6810893	3421117	104	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
208	26.5.2009	14:58:16	6810892	3421120	103	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
209	26.5.2009	14:58:56	6810879	3421114	107	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
210	26.5.2009	15:00:01	6810848	3421122	107	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
211	26.5.2009	15:00:54	6810876	3421127	107	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
212	26.5.2009	15:01:05	6810881	3421119	106	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
213	26.5.2009	15:02:47	6810903	3421115	105	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
214	26.5.2009	15:03:18	6810901	3421106	107	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
215	26.5.2009	15:03:33	6810905	3421099	107	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
216	26.5.2009	15:05:05	6810948	3421106	108	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
217	26.5.2009	15:05:22	6810942	3421119	108	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
218	26.5.2009	15:05:35	6810946	3421125	107	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
219	26.5.2009	15:05:46	6810951	3421129	108	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
220	26.5.2009	15:05:57	6810953	3421128	108	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
221	26.5.2009	15:49:59	6811469	3420062	86	59	Paatsalo, vedenkorkeusmerkintä	vedenkorkeusm aalaus
222	26.5.2009	16:11:49	6811171	3420245	84	60	Paatsalo Punapäänlahti, laituri	laituri
223	27.5.2009	9:52:12	6812719	3412305	141	61	Virmailansaari, kuoppa	kuoppa
224	27.5.2009	10:26:33	6812533	3412175	123	62	Virmailansaari, kaskialue 2	nauriskuoppa
225	27.5.2009	10:28:41	6812532	3412176	123	62	Virmailansaari, kaskialue 2	nauriskuoppa
226	27.5.2009	11:06:28	6812013	3412440	96	63	Virmailansaari, kesämökki	kesämökki
227	27.5.2009	11:19:13	6812129	3412515	151	64	Pyykkikallio	rajamerkki
228	27.5.2009	12:57:35	6813661	3412059	129	65	Virmailansaari, rajakivi	rajamerkki
229	27.5.2009	14:35:07	6814819	3411499	148		luontokohde	maariankämme kkä
230	1.6.2009	12:49:04	6812301	3416943	96	66	Hietasaari	löydöllinen koekuoppa
231	1.6.2009	14:16:42	6812543	3416799	94	67	Hietasaari, hiilihaudat	hiilimiilu
232	1.6.2009	14:23:59	6812542	3416809	93	67	Hietasaari, hiilihaudat	hiilimiilu
233	1.6.2009	14:51:50	6812618	3416876	91	67	Hietasaari, hiilihaudat	hiilimiilu
234	1.6.2009	15:03:17	6812566	3416816	92	67	Hietasaari, hiilihaudat	hiilimiilu
235	1.6.2009	15:06:06	6812574	3416843	93	67	Hietasaari, hiilihaudat	kuoppa
236	1.6.2009	16:19:13	6812898	3416463	90	68	Vasainsaari, kaskialue	nauriskuoppa
237	1.6.2009	16:25:59	6813110	3416528	88	69	Vasainsaari, pultti kalliossa	pultti kalliossa
238	1.6.2009	16:29:22	6813047	3416520	86		luontokohde	kämmekkä
239	1.6.2009	16:37:42	6812924	3416691	88	70	Vasainsaari, kummeli	kummeli
240	1.6.2009	17:22:44	6813260	3421029	90		luontokohde	kämmekkä
241	2.6.2009	9:13:06	6806916	3417684	91	73	Kelvenne, kaskialue 5 (itäranta)	kuoppia
242	2.6.2009	9:30:33	6806817	3417709	90	74	Kelvenne, kuoppa 2	kuoppa
243	2.6.2009	9:43:05	6807321	3417499	94	75	Kelvenne, hiilihauta 2	hiilimiilu
244	2.6.2009	10:16:34	6808094	3417413	89	76	Kelvenne, veneenvetopaikka 2 (Kelventeenhoikka)	veneenvetopaik ka
245	2.6.2009	10:16:59	6808085	3417395	91	76	Kelvenne, veneenvetopaikka 2 (Kelventeenhoikka)	veneenvetopaik ka
246	2.6.2009	10:17:10	6808079	3417384	92	76	Kelvenne, veneenvetopaikka 2 (Kelventeenhoikka)	veneenvetopaik ka
247	2.6.2009	10:17:24	6808076	3417372	94	76	Kelvenne, veneenvetopaikka 2 (Kelventeenhoikka)	veneenvetopaik ka

248	2.6.2009	10:17:44	6808076	3417360	93	76	Kelvenne, veneenvetopaikka 2 (Kelventeenhoikka)	veneenvetopaikka
249	2.6.2009	10:18:01	6808073	3417343	90	76	Kelvenne, veneenvetopaikka 2 (Kelventeenhoikka)	veneenvetopaikka
250	2.6.2009	10:37:25	6807681	3417271	91	77	Kelvenne, rajaröykkiöt	rajamerkki
251	2.6.2009	10:41:22	6807685	3417301	96	77	Kelvenne, rajaröykkiöt	rajamerkki
252	2.6.2009	10:46:23	6807718	3417264	94	77	Kelvenne, rajaröykkiöt	rajamerkki
253	2.6.2009	10:51:01	6807525	3417298	93	78	Kelvenne, latomus	kivilatomus
254	2.6.2009	11:23:53	6807096	3417478	100	79	Kelvenne, tervahaudat	tervahauta
255	2.6.2009	11:24:14	6807082	3417475	94	79	Kelvenne, tervahaudat	tervahauta
256	2.6.2009	11:30:14	6807034	3417534	97		luonnonmuodostuma	kuoppa
257	3.6.2009	16:57:41	6820224	3423414	86	81	Päijätsalo Pyydysniemi, kummeli	kummeli
258	3.6.2009	17:03:47	6820220	3423427	84	82	Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä	kivipöytä
259	3.6.2009	17:06:03	6820222	3423421	84	82	Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä	kivetty polku
260	3.6.2009	17:06:10	6820221	3423424	85	82	Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä	kivetty polku
261	3.6.2009	17:06:17	6820218	3423432	85	82	Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä	kivetty polku
262	3.6.2009	17:06:24	6820216	3423438	86	82	Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä	kivetty polku
263	3.6.2009	17:06:31	6820215	3423446	85	82	Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä	kivetty polku
264	3.6.2009	17:06:39	6820213	3423452	86	82	Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä	kivetty polku
265	3.6.2009	17:06:49	6820208	3423460	86	82	Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä	kivetty polku
266	3.6.2009	17:06:57	6820204	3423469	85	82	Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä	kivetty polku
267	3.6.2009	17:07:11	6820202	3423479	85	82	Päijätsalo Pyydysniemi, kivipöytä	kivetty polku
268	3.6.2009	17:11:46	6820058	3423462	83	83	Päijätsalo, nuotionpaikka	nuotionpaikka
269	3.6.2009	17:25:27	6819864	3423585	88	84	Päijätsalo, kaskialue	kuoppa
270	3.6.2009	17:27:27	6819855	3423604	90	84	Päijätsalo, kaskialue	kuoppa
271	3.6.2009	17:45:58	6820031	3423796	183	85	Päijätsalo, näkötorni	näkötorni
272	4.6.2009	11:36:09	6810713	3415055	107	86	Höysniemi, nuotionpaikka	nuotionpaikka
273	4.6.2009	11:39:51	6810655	3415195	97		moderni	nuotionpaikka
274	4.6.2009	12:03:45	6810138	3415336	91		moderni	nuotionpaikka
275	4.6.2009	12:18:35	6810475	3415751	110	87	Höysniemi, kaskialue	kaskialue
276	4.6.2009	13:13:53	6810854	3416208	89	88	Höysniemi, huvimaja	pengerretty tasanne
277	4.6.2009	13:28:04	6810634	3416171	82	89	Höysniemi, kuoppa	kuoppa
278	5.6.2009	9:55:26	6803499	3415278	98	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
279	5.6.2009	9:58:20	6803481	3415287	98	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
280	5.6.2009	9:58:35	6803480	3415285	99	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
281	5.6.2009	9:58:43	6803480	3415284	99	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
282	5.6.2009	9:58:51	6803474	3415281	99	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
283	5.6.2009	9:59:04	6803472	3415283	99	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
284	5.6.2009	9:59:21	6803465	3415289	100	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
285	5.6.2009	9:59:34	6803465	3415289	100	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
286	5.6.2009	9:59:47	6803475	3415290	100	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
287	5.6.2009	10:00:07	6803493	3415288	100	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
288	5.6.2009	10:01:01	6803498	3415285	98	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
289	5.6.2009	10:01:10	6803503	3415282	97	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
290	5.6.2009	10:01:27	6803505	3415282	97	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
291	5.6.2009	10:03:08	6803508	3415313	101	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
292	5.6.2009	10:03:20	6803506	3415314	101	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
293	5.6.2009	10:12:58	6803495	3415329	107	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
294	5.6.2009	10:13:13	6803498	3415331	105	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
295	5.6.2009	10:13:38	6803506	3415336	106	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
296	5.6.2009	10:13:47	6803507	3415344	107	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
297	5.6.2009	10:14:02	6803514	3415347	106	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
298	5.6.2009	10:14:53	6803535	3415332	104	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio ja kuoppa

299	5.6.2009	10:16:54	6803546	3415325	103	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
300	5.6.2009	10:17:11	6803549	3415329	103	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
301	5.6.2009	10:17:35	6803549	3415330	103	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
302	5.6.2009	10:17:55	6803554	3415340	103	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
303	5.6.2009	10:18:07	6803559	3415341	102	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
304	5.6.2009	10:18:17	6803562	3415334	101	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
305	5.6.2009	10:18:52	6803560	3415345	103	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
306	5.6.2009	10:19:16	6803562	3415356	103	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
307	5.6.2009	10:20:20	6803553	3415381	106	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
308	5.6.2009	10:21:01	6803534	3415356	106	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
309	5.6.2009	10:21:29	6803517	3415350	107	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
310	5.6.2009	10:21:43	6803511	3415352	108	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
311	5.6.2009	10:22:28	6803490	3415368	108	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
312	5.6.2009	10:22:55	6803486	3415374	108	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
313	5.6.2009	10:23:18	6803483	3415373	108	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
314	5.6.2009	10:24:00	6803473	3415372	108	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
315	5.6.2009	10:24:18	6803461	3415370	107	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
316	5.6.2009	10:24:29	6803460	3415370	106	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
317	5.6.2009	10:25:10	6803452	3415351	109	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
318	5.6.2009	10:25:23	6803451	3415346	109	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
319	5.6.2009	10:28:59	6803375	3415321	103	90	Heiskelä, kaskialue	kuoppa
320	5.6.2009	10:32:56	6803449	3415288	105	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
321	5.6.2009	10:33:33	6803466	3415286	105	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
322	5.6.2009	10:36:35	6803564	3415394	106	90	Heiskelä, kaskialue	kuoppa
323	5.6.2009	10:38:09	6803562	3415434	103	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
324	5.6.2009	10:38:35	6803550	3415435	104	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
325	5.6.2009	10:39:43	6803539	3415449	103	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
326	5.6.2009	10:51:38	6803611	3415418	99	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
327	5.6.2009	10:52:37	6803623	3415421	98	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
328	5.6.2009	10:52:52	6803626	3415422	98	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
329	5.6.2009	10:53:39	6803653	3415448	98	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
330	5.6.2009	10:56:14	6803683	3415498	95	90	Heiskelä, kaskialue	kaskiraunio
333	13.8.2009	13:39:26	6811664	3421747	84		moderni	nuotionpaikka
334	13.8.2009	14:58:36	6810450	3422130	83	91	Hietasaari, kuoppa	kuoppa
335	13.8.2009	15:40:05	6809580	3422903	84	92	Ropsa, nuotionpaikkoja	nuotionpaikkoja
336	13.8.2009	16:10:23	6809467	3421978	86	93	Kuhjasaaret	lapinraunio
337	13.8.2009	16:36:24	6812865	3418059	83	94	Iso-Tiuhanen, leiripaikka	leiripaikka
338	13.8.2009	16:56:52	6812944	3418164	83	95	Iso-Tiuhanen, kummeli	kummeli
339	13.8.2009	17:20:38	6809772	3416570	83	72	Kelvenne, kummeli	kummeli
340	14.8.2009	9:14:16	6808639	3412190	82	96	Haukkasalo, venevalkama	venevalkama
341	14.8.2009	9:33:59	6808484	3412260	83	97	Haukkasalo	mahdollinen kalliomaalaus
342	14.8.2009	11:32:22	6808476	3411723	84	98	Paljaskallio	kalliomaalaus
343	14.8.2009	12:41:44	6807627	3412309	87	99	Vähä-Haukkasalo, kummeli	kummeli
344	14.8.2009	13:53:10	6808125	3412949	92	100	Haukkasalo, kaskialue	kaskiraunio
345	14.8.2009	13:53:50	6808154	3412934	93	100	Haukkasalo, kaskialue	kaskiraunio
346	14.8.2009	13:54:03	6808155	3412940	93	100	Haukkasalo, kaskialue	kaskiraunio
347	14.8.2009	13:57:23	6808148	3412927	93	100	Haukkasalo, kaskialue	kaskiraunio
348	14.8.2009	13:58:15	6808142	3412926	94	100	Haukkasalo, kaskialue	kaskiraunio
349	17.8.2009	13:47:13	6808408	3413418	86	101	Haukkasalo, kuoppia	kuoppa
350	17.8.2009	14:19:22	6808306	3413808	84	102	Haukkasalo, pelto	vanha pelto
351	17.8.2009	14:32:19	6808287	3413746	91	102	Haukkasalo, pelto	ojitettua aluetta
352	17.8.2009	14:48:35	6808275	3413372	97	101	Haukkasalo, kuoppia	kuoppa

353	17.8.2009	15:51:50	6807829	3414980	87	104	Lietsaari, kuoppia	kuoppa
354	17.8.2009	16:03:29	6807756	3414975	90	104	Lietsaari, kuoppia	kuoppa
355	17.8.2009	16:13:31	6807653	3415059	91	104	Lietsaari, kuoppia	kuoppa
356	17.8.2009	16:17:04	6807662	3415098	87		moderni	nuotionpaikka
357	18.8.2009	10:29:07	6810635	3412527	105	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
358	18.8.2009	10:31:02	6810629	3412580	104	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
359	18.8.2009	10:31:22	6810617	3412580	105	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
360	18.8.2009	10:31:53	6810607	3412591	106	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
361	18.8.2009	10:35:03	6810642	3412586	104	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
362	18.8.2009	10:35:44	6810698	3412579	102	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
363	18.8.2009	10:36:41	6810751	3412575	99	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
364	18.8.2009	10:36:59	6810745	3412559	99	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
365	18.8.2009	10:37:31	6810717	3412552	101	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
366	18.8.2009	10:39:45	6810676	3412545	102	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
367	18.8.2009	10:40:23	6810638	3412534	103	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
368	18.8.2009	10:40:52	6810641	3412515	103	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
369	18.8.2009	10:41:05	6810644	3412514	104	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
370	18.8.2009	10:41:31	6810671	3412524	103	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
371	18.8.2009	10:42:52	6810605	3412516	103	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
372	18.8.2009	10:43:40	6810558	3412521	105	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
373	18.8.2009	10:47:31	6810550	3412563	103	107	Iso Lammassaari, pelto	peltoraunio
374	19.8.2009	9:59:24	6819071	3403650	86	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
375	19.8.2009	9:59:47	6819078	3403643	87	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
376	19.8.2009	10:00:01	6819097	3403629	87	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
377	19.8.2009	10:00:19	6819090	3403618	87	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
378	19.8.2009	10:00:52	6819080	3403599	87	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
379	19.8.2009	10:01:10	6819072	3403583	88	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
380	19.8.2009	10:01:27	6819061	3403592	87	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
381	19.8.2009	10:01:51	6819034	3403593	87	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna, peltoraunio
382	19.8.2009	10:02:44	6819027	3403570	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
383	19.8.2009	10:02:56	6819016	3403576	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
384	19.8.2009	10:03:33	6819009	3403612	88	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
385	19.8.2009	10:03:54	6819026	3403618	88	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
386	19.8.2009	10:15:11	6818975	3403565	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
387	19.8.2009	10:15:40	6818996	3403554	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
388	19.8.2009	10:16:08	6818991	3403532	91	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
389	19.8.2009	10:16:33	6818988	3403512	91	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
390	19.8.2009	10:17:02	6818959	3403512	91	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
391	19.8.2009	10:17:39	6818956	3403526	91	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
392	19.8.2009	10:18:11	6818932	3403556	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
393	19.8.2009	10:18:36	6818953	3403567	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
394	19.8.2009	10:25:17	6818869	3403553	87	111	Jänissaari, rakennuksen pohja	rakennuksen pohja
395	19.8.2009	10:41:29	6819017	3403528	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
396	19.8.2009	10:41:50	6819018	3403512	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
397	19.8.2009	10:42:12	6819029	3403509	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
398	19.8.2009	10:42:30	6819044	3403526	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
399	19.8.2009	10:43:08	6819050	3403528	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
400	19.8.2009	10:43:32	6819066	3403507	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
401	19.8.2009	10:44:00	6819087	3403496	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
402	19.8.2009	10:44:25	6819087	3403513	91	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
403	19.8.2009	10:47:07	6819070	3403490	88	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna, kiviraunio

404	19.8.2009	10:49:33	6819048	3403469	88	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
405	19.8.2009	10:50:29	6819060	3403478	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
406	19.8.2009	10:50:47	6819076	3403485	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
407	19.8.2009	10:51:05	6819091	3403471	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
408	19.8.2009	10:51:23	6819093	3403456	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
409	19.8.2009	10:51:51	6819108	3403456	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
410	19.8.2009	10:53:28	6819129	3403451	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
411	19.8.2009	10:53:45	6819136	3403439	88	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
412	19.8.2009	10:54:15	6819126	3403430	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
413	19.8.2009	10:54:32	6819115	3403426	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
414	19.8.2009	14:24:29	6804900	3418238	91	115	Kelvenne, kuoppa 3	kuoppa
415	19.8.2009	15:27:36	6804485	3418476	86	116	Hinttolanhiekka, kummeli	kummelin paikka
416	20.8.2009	11:16:08	6817129	3415639	107		Linnasaari	porttirakennelman tukiveyden valli
417	20.8.2009	11:18:40	6817135	3415541	110		Linnasaari	valli
418	20.8.2009	11:19:09	6817151	3415529	108		Linnasaari	valli
419	20.8.2009	11:19:41	6817155	3415526	107		Linnasaari	laakson valli
420	20.8.2009	11:20:39	6817149	3415522	103		Linnasaari	laakson valli
421	20.8.2009	11:23:32	6817113	3415630	106		Linnasaari	kiivilatomus
422	20.8.2009	14:39:23	6809829	3416018	90	117	Höysniemi Pitkäniemi, kaskialue	kuoppa
423	20.8.2009	14:40:53	6809828	3416027	90	117	Höysniemi Pitkäniemi, kaskialue	kuoppa
424	21.8.2009	8:59:53	6808617	3409059	86		moderni	nuotionpaikka
427	21.8.2009	10:26:58	6808198	3409871	90	105	Vähä-Kalainsaari, kummeli	kummeli
183	19.5.2009	10:21:19	6803561	3417693	92	22	Kelvenne, kuoppia 1	kuoppa
184	19.5.2009	10:25:52	6803452	3417818	88	22	Kelvenne, kuoppia 1	kuoppa
185	19.5.2009	10:37:18	6803598	3417924	89	23	Kelvenne, kaskialue 1	kuoppa
186	20.5.2009	13:08:47	6802351	3420224	83		Neitsaari	resentti leiri
187	22.5.2009	11:20:59	6811003	3417029	88	40	Papinsaari, hiihahaudat	hiihahauta?
188	26.5.2009	9:59:54	6810824	3419504	84		moderni	nuotionpaikka
189	26.5.2009	10:07:05	6810803	3419499	80		moderni	nuotionpaikka
190	26.5.2009	10:14:39	6810803	3419415	92		moderni	nuotionpaikka
191	26.5.2009	10:19:23	6810891	3419453	107		moderni	nuotionpaikka
192	26.5.2009	13:41:26	6810925	3421277	90		moderni	nuotionpaikka
193	26.5.2009	14:01:08	6810856	3421224	91		moderni	nuotionpaikka
194	26.5.2009	14:32:35	6810872	3421122	100	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
195	26.5.2009	14:32:50	6810878	3421117	101	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
196	26.5.2009	14:35:28	6810891	3421118	99	58	Paatsalo, kaskialue 2	kaskiraunio
198	4.6.2009	13:18:02	6810635	3416171	85	89	Höysniemi, kuoppa	kuoppa
GPS 2								
2	13.8.2009	13:57:32	6811563	3421878	82		?	?
3	18.8.2009	10:34:22	6810594	3412616	101	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
4	18.8.2009	10:35:46	6810597	3412640	101	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
5	18.8.2009	10:36:19	6810579	3412654	100	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
6	18.8.2009	10:36:39	6810571	3412667	100	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
7	18.8.2009	10:37:13	6810566	3412647	101	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
8	18.8.2009	10:38:03	6810547	3412607	101	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
9	18.8.2009	10:38:50	6810561	3412567	101	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
10	18.8.2009	10:39:27	6810547	3412541	101	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
11	18.8.2009	10:40:25	6810524	3412533	103	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
12	18.8.2009	10:40:42	6810525	3412527	103	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
13	18.8.2009	10:41:13	6810556	3412527	102	107	Iso Lammassaari, pelto	pellon reuna
14	18.8.2009	13:05:10	6810373	3412506	94	108	Iso Lammassaari, kaskialue	kaskialueen reuna

15	18.8.2009	13:05:41	6810372	3412504	95	108	Iso Lammassaari, kaskialue	kaskialueen reuna
16	18.8.2009	13:06:19	6810369	3412483	95	108	Iso Lammassaari, kaskialue	kaskialueen reuna
17	18.8.2009	13:07:11	6810341	3412475	96	108	Iso Lammassaari, kaskialue	kaskialueen reuna
18	18.8.2009	13:08:26	6810344	3412521	96	108	Iso Lammassaari, kaskialue	kaskialueen reuna
19	18.8.2009	13:43:54	6810002	3412788	88		moderni	nuotionpaikka
20	19.8.2009	10:53:31	6819141	3403499	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
21	19.8.2009	10:53:46	6819145	3403505	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
22	19.8.2009	10:54:07	6819162	3403495	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
23	19.8.2009	10:54:31	6819150	3403485	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
24	19.8.2009	10:55:28	6819149	3403477	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
25	19.8.2009	10:55:49	6819155	3403467	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
26	19.8.2009	10:56:10	6819143	3403461	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
27	19.8.2009	10:56:55	6819128	3403475	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
28	19.8.2009	10:57:11	6819122	3403478	88	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
29	19.8.2009	10:57:31	6819127	3403484	88	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
30	19.8.2009	10:57:56	6819124	3403492	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
31	19.8.2009	10:58:11	6819115	3403496	89	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
32	19.8.2009	10:58:23	6819117	3403504	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
33	19.8.2009	10:58:53	6819094	3403521	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
34	19.8.2009	10:59:09	6819100	3403521	91	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
35	19.8.2009	10:59:32	6819114	3403514	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
36	19.8.2009	10:59:47	6819115	3403521	91	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
37	19.8.2009	11:00:11	6819134	3403502	91	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
38	19.8.2009	11:00:24	6819135	3403497	90	110	Jänissaari, pelto	pellon reuna
LEIRI	13.8.2009	13:45:33	6811663	3421749	84		moderni	moderni leiripaikka